FHS
A I 16

1819. den 1 December sammanträdde Kejserliga Finska Hushållnings-Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

Sällskapets vid sednast sammanträdet valde Ordförande Herr Hofjägmästaren Friherre Axel Reinholt Cederkreutz förklarade sin förbindelse för Sällskapet, visade förtroende och sin önskan att värdigt kunna uppfylla det rum, hvartill Sällskapets ~~förtroende~~ behagat kallat honom; hvarefter Herr Hofjägmästaren och Friherren intog Ordförande Stolen.

§. 2.

Justerades Protokollet för Sällskapet, sammanträde den 10 sistl. November, med undantag af § 3, hvilken undertecknad anmälte hafva blifvit odeducerad af den anledning, att han under den i anseende till ~~mitt~~ dess opasslighet icke hunnit deducera sistn. §. spukdom ~~hvaraf han den sidsta veckan i November varit besvärad, icke velat fästa sin uppmärksamhet vid ett så obehagligt ämne, som det, hvarom förenämnde §. kommer att handla.~~

Justering

§. 3.

De Ekonomiska Observationer som

Inkl. Skrifter

Ink. Skrifter

blifvit insände ifrån Sällskapets Corresponderande Ledamöter:

Herr Contr. Prosten och Ridd. Dr. Castrén
— ——— Dr. A. Molander
— Prosten Gottlund.
— Professoren, Contr. Prosten Dr. J. Molander
— Apot. Freudenthal
— Contr. Prosten och Riddaren J. Frosterus.

och ifrån Pudasjärvi, äfvensom de Metereologiska Observationer som sedan Sällskapet, sednaste sammanträde blifvit afgifne af

Herr Apot. Freudenthal, och
— Contr. Prosten, Ridd. J. Frosterus

remitterades till Beredningsutskottet.

§ 4.

Ink. Skrift

Likaledes remitterades till Beredningsutskottet de Anmärkningar rörande Bränvinets inflytande på Nationens Industrie och Seder som, enligt Sällskapets anmodan, af blifvit författade och insände af Sällskapets Corresponderande Ledamot, Herr Apothekaren Freudenthal i Lemo.

§ 5.

Ink. Skrifter

Derefter och föredragos och hänvistes till Beredningsutskottet, uttåtande

1. Dec.

2.

följande Handlingar, som i ändamål af erhållande belöningar till Sällskapet blifvit insände.

1º Herr Landshöfdingen och Riddaren Fri Herre de Carnalls Memorial af den 18 sistl. Nov., hvarigenom, till undfående af belöning anmäles Bonden Johan Nojanen ifrån Keihädax By, Wirdois Kapell af Ruovåsi Socken, hvilkens verkställda Kärr uppodlingar och träsk uttappningar bestyrkas i bifogadt Syne Instrument af den 18 Januari 1819.

2º Syne Instrument af den 28 September 1819, verificeradt vid Kyrkostämme den 10 sistl. October, rörande de uppodlingar som blifvit förrättade af Bonden Johan Johansson Kiramo ifrån Kauvatsa Kapell af Hvildis Sokn.

3 E. Wikbergs Skrifvelse af d. 29 Juli 1819, jemte uppgift å de förbättringar han verkställt å Kestila hela och Sackila halfva Rusthåll, belägne i Hattelmala by af Wåno Socken.

4º Soknestämmo Protokoll hållit i Karku

Kyrka den 25 Juli 1819, angående Drengen Henrik Henriksons trogna och långvariga tjenst hos Församlingens Kyrkoherde; jemte för berörde Henrik Henriksson uthärdigade Prestberry.

5o Syne Instrument af den 30 November 1818 och Socknestämmo Protokoll af den 13 December 1819 rörande Rusthållaren Olof Ruthus och dess söner, Abrahams Samuels och Gustafs och Salomons verkställda uppodlingar å deras ägande ¼ del i Rusthållet No 2 i Kerisalo by af Jorois Socken

§ 6.

Ink. Skrift

Jemte Memorial af den 16 sistl. November har Herr Prosten A. B. Hornborg insändt Redogörelse för Potatoes utdelningen i Nykyrka Församling af Wiborgs Län för år 1819; och blefvo dessa handlingar remitterade till ~~Linsta~~ Potatoes Planterings Utskottet

§ 7.

Ink. Skrift

Uti Memorial af den 20 sistl. October, som nu upplästes, gifver Finance Expeditionen tillkännad, att sedan ⅔ mantal af Likaluoma

1. Dec

3.

Skattehemman i Peräsejnajoki by af Ilmola Socken för ränterrester till Kronan hemfallit, Kejserliga Senaten förklarat sig, med anledning af Sällskapets underdåniga skrifvelse af den 26 April 1817, vilja till Sällskapets disposition öfverlåta berörde hemmansdelar, förätt derå etablera något i Linets plantering och skötsel kunnigt huskåll.

§ 8.

H. Kejserl. M. Skrifvelse

Derefter upplästes med djup undersåtlig vördnad Hans Kejserliga Majestäts Nådiga Skrifvelse, gifven Helsingfors den 20 sistl. October, af innehåll, att Redogörelsen och Berättelsen angående förvaltningen af de till Potatoes Culturens utbredande i Nåder anslagne medel hädenefter årligen böra aflemnas inom Maj månads utgång; och blef denna Nådiga Skrifvelse, till framdeles efterrättelse, meddelad Potatoes Planterings Utskottet.

§ 9.

Ink. Skrift

Jemte Memorial af den 6 sistl. November har Herr Contracts Prosten S. Bohm insändt Redovisning för de 200 Rdr Wo som af Sällskapet blifvit be-

viljade de mest behöfvande Jordbrukare i Birkala Socken, samt Redsvisning för de 18 Rdr Wro som åren 1817 och 1818 blifvit Herr Prosten tillsände. Förat utdelas såsom belöningar åt flitige och behöfvande Lärlingar vid Allmanska Socknesskolan i Birkala; som anteknades.

§. 10.

Sedan Sällskapet anmodat Herr Kapellanen Mag. E. F. Lagus, Herr Fäld-Prosten J. Heinricius och Herr Kapellanen J. Hedberg att hvar å sin ort, utdela de belöningar, som Sällskapet tillerkänt Drengarne Henrik Geisor och Anders Brusi i Lappfjerd, Rusthållarens Olof Ruthu och Pigan Eva Lovisa Hilldwin i Jorois och Kyrkovärden Bonden Henrik Pückelä i Storå Kapell; så hafva förenämnde Herrar Landsmän genom Memorialer af den 19 sistl. October, den 12 November och den 27 September vid handen gifvit, att de med vanlig högtidlighet hulställt de beviljade belöningarne åt ofvannämnde Hemmans ägare och Tjenstehjon.

tillställda belöningar

1. Dec. 4.

Kejserl. Kungörelser

§. 11.

Till Sällskapets ägande samling af Allmänna Handlingar lades följande Nådiga Kungörelser som sedan Sällskapets sednaste sammanträde inkommit:

1º Hans Kejserl. Majestäts Nådiga Kungörelse angående ett utkommande Dagblad, under namn af Finlands Allmänna Tidning; gifven den 2 November 1819.

2º Do Do Do Do angående Comissionens för Regleringen af Allmänna Undervisnings Anstalterne i Finland befrielse från ofvenne i Finland Undervisnings Werken i Wiborgs Län samt dessesstyrelse och vård för framtiden; af den 13 October 1819.

§. 12.

Till ställare af bel. utses

Att utdela de belöningar som vid Sällskapets sammanträde den 10 sistl. November blefvo beviljade, utsågos följande Herrar Landsmän:

Att hulställa belöningen åt Nämndemannen Jakob Thomasson i Luikyro Herr Kyrkoherden Magister Zach. Forsman

Att hulställa belöningen åt Bonden Hilipoff Jormanain i Ilomants Herr Con=

tracts Prosten, Professoren och Riddaren
J. Molander i Ilomants.

Att utdela belöningarne i Majärvi Ka-
pell af Lappajärvi Socken Herr Kyrko-
herden Castrén

Att utdela belöningen åt i Kelviä Herr
Kyrkoherden C. G. Elfving.

Att utdela belöningarne i Siikais Ka-
pell af Sastmola Socken Hr Majoren
och Riddaren von Printz.

Att utdela belöningarne i Ikalis Socken
Hr. Kapitenen och Riddaren af Kejs.
Wladimirs Ordens 4de Klass och Konge
Svärds Orden C. Brakel

Att utdela belöningen åt Drengen
å Laxpojo Gård i Lojo Herr
Öfverstelöjtnanten och Riddaren
Ehrenroth.

Att utdela belöningen åt Pigan
i Christina Socken, Desse Hus-
bonde Herr Capitenen Tuderus.

Att utdela belöningen åt Pigan
i Hangasalmi kapell af Rautа-
lambi Socken, tillhörde Dess Husbonde
Hr. Pastoren och Kapellanen Lindros.

§. 13.

Till Ledamöter af Sällskapet föreslogos
af Hr Hofjägmästaren Friherre Cederströtz:

Hr Majoren och Riddaren Baron Carpelan
— ~~Capitenen och Riddaren C. Brakel~~
— De Besche
— Spåre
— Generalen Ehrenroth
— Öfverste Löjtnanten Magnus Ehrenroth ✕
— Öfv. Löjt. Riddre Carl v. Konow

✕ af Hr Fendrichen G. R. Tim-
fenberg:
Hr Assessoren Carl v. Haartzen
— Handelsman Fr. Wilenius i Åbo
af Hr Assessoren J. Julin Junior:
Hr Hand. H. Snellman i Åbo
af undertecknad:
Närvarande af Kyrko Vår-
den Jak. Thomasson Hannuka
la ifrån Lillkyro.
Tro fiden
Wilh. Lagus

Å. 1820. den 5. Januari Samman-
trädde Sällskapets Styrelse och Redaktions
Sällskapets Ordförande och Leda-
möter.

§. 1.

Underskrifven Secreterare anmälde det
S. Andre Secreterare Hr Doktor Lagus,
genom sin nyss anförde af sin Tjenst vorde hin-
drad att Sig nu uti S. infinna, att Hr
Doktorn åtog anhållit att på Sällsk. Sr:s lik-
nelse uplåta i minder 32 S. af Gbrot.
för den 10. Novemb. än Gbrot. för den 1. D.
ember, några inspelning nu icke kommer
att för Sig gå.

§. 2.

Efter de tre Sällskapet Sedan Jan-
manadt den 1. December och Diarium
inkomne Skrifter tillika anmäldes och lik-
vederbörande Utskott remitterade, fun-
dt S. följande Sig föredragas.

1:o Vakt. Kammar Herren Fribens Klein-
Nowströms Skrifvelse till underk. Secret.,
innehållande underrättelse det Drengen Jo-
han Eriksson i Sohlska R:e i Euraåminne Sock-
en den 26. Sept. tillkommit det honom
tillerkände Hederband.

2:o R:e Majorn och Ridd. Carl Georg Printz's
Memorial, innehållande det R:e Majoren, den
18. Juli med vanlig Höflighet tillställt

Andre Secr. fjärde-
fall anm.

+ deffe och d:

† d:s som fordra att
gå

Ink. Skrifter

Bonden Anders Andersson Norgård i Sikais Kapell den Honom tillagde Medalj.

3:o Af K. Brefven Elias Stadii undertecknade Skrifvelse den Dennes Eth Wolenberg den 11. Juli Enkommit den Honom tillerkände Rättbank.

4:o Af K. Bergsråds Cattensens Skrifvelse till underd. dat K. Bergs Rådet gifven d. 25. näst Julii tillkommen, att Hon Kronobefallningsman Jakob Jakobsson Gärdlöf i Gamlas, får Kiikis Kapell den Honom tillagda Silfvermedalj emottaga.

5:o Det Memorial uti Skrifvelse af K. Assessoren Doctor Nast afgifven Enkskrifvelse för den Medalj S. Honom, för dess utmärkta diss vid Vaccinerandet tillerkände.

6:o den Skrifvelse af den 15. näst November H:r Stephen medelst hvilken Kejserl. fria ekonomiska Societeten i St. Petersburg afgifvit Enkskrifvelse för den Samling af S. S. dess utkomne Skrifter Den Societeten tillhörande, och dijunctis gifven S. tillkommit att Kejserl. Societeten tacka en af dess, uti det Svenska Språket inkomne Ledamöter för Societeten redo för dess

innehåll, Swarsskrifvelse, att de Societeten förnämnde Hrr intresserat deras innehållande Societetens tillsluts att tacka uppå Ryska öfversatte all det Hon har Land till underwisning för Ryssarne.

7:o Den Skrifvelse klockaren i Kyrkogårds Forsblom till S. afsändt, innehållande backsägelse för det honom tillsände vaccinations arfvode.

Alla dessa Skrifter lägges ad acta.

De Jedem den 1. December inkomne uti Diario förtecknade Kejserl. Förordningar anmäldes vidare och lyggas till S. Samling.

§. 3.

Underteknad Secreterare anmälte att vid S. Sammanträde den 10. November S. enligt tillslutet af den 2. Januari 1815. tvenne Skrifvelser af S. Correspondenter Skola erhålla de för Correspondent Enkällelsen insände Civilia gifvorna. Underteknad anmälte vidare att följande uthof S. Correspondenter under den 22:dra sist med Enkällelsen om Enkomna insände Skrifter

5. Jan 6.

8:o Skattmästare Gyntelberg försäljer för de publika fondens vinster det sista qvartalet af näst år.

Exempl af Akten. Tillonen af S. Corr. Ledamoter

rät neml: H:r Doktor Druckfel: Tornä
H:r Prosten och Riddr. Doctor Castren:
Kemi, H:r Kåd Prosten Dokt. Wege-
lius: Uleåborg, H:r Prosten Ajmeläus
och Riddr
: Cajana, H:r Prosten Prostenes: Ka-
jaki, H:r Prosten Grenbäck: Keuo-
lane, H:r Candidaten Hanelles uti
Umeå, H:r Prosten och Riddr Dr. Borgström
: Wiitasaari, H:r Prosten Arfvidsson
: Laukas, H:r Prosten Collan uti Idens
Jalen, H:r Prosten Dr. Aron Mo-
lander: H:r Michel, H:r Theologie
Professorn och Prosten J. Molan-
der: Ilomants, H:r Prosten Walle-
nius: Johannis, H:r Prosten och
Kyrkoherden Leitzen Dr. Borgström:
Borgå, H:r Capitainen Munster-
hjelm: Kauhajoki, H:r Prosten Dr.
Sundvall: Storkyro, H:r Apotheka-
re Freudenthal: Lovisa, H:r Prosten
och Kyrkoherden Elias Tscelius: Jomala,
H:r Prosten Dr. Ignatius: Kalix,
Samt Kyrkoherden N. M. Tolpo:
Tammela och M. Tolpo: Sagu; och

Som S., och ofvannämnd Cassel, stiftat
den princip, att de som inkommit Med
correspondent Examinations Skola, utan att
dessas mer ej mindre värde undergå
någon pröfning bekomma ett exemplar
af Ahlmanska jettonen, så kund af vilka
S. nu så mycket mindre gå ifrån detta be-
slut, som correspondenterne under pröf-
ningen äro med Sandels intresse uti
S. gemål delaktige, och de insänd. skrif-
terne alle äro att anse af verkligt vär-
de, samt detta är det andra utväg för S.
att betyga sin erkänsla för den stora möda
de gifva sig för S. angelägenheter.

Undertecknad hemställer vidare om S.
ifrån ville tillstädes med ett exemplar af
Ahlmanska jettonen erbjuda sin tacksamhet
åt H:r Professorn Dr Topelius och H:r Kant-
masaren Bergbom: Uleåborg, H:r Collegan
Appellgren: Kajana, H:r Kapellanen Dahl-
ström: Laukas och samt H:r Prosten och
Riddr. Prostens uti Ilmola som det S.
insändt Meteorologiska observationer under-
rättat, samt v. Castrens Leder med hed-
ren förfogat till Utlänningar så mindre om
Kongl. förlagen Wogasnes värde än om Examinationens orsa-
rand., en för Landshandel, Sm Magazinens

Finland samt Examinis mistagandes ge-
nalomma inbjudit och Sedor Collegii
af Hr Professor Dr Borgström communi-
cerades och som öfver dessa meddelad omstän-
delige anmärkningar, som S. ofvan men
S. fann tillräckligt att vid det nuvarande
tillfället af dessa Curser utstaka den ovill-
korliga rättesnöret att för öfrigt ofvan till dem
som tillkåda Correspondenten.

Underskrifvet anmäldt derefter det Hr
Professor Arrhenius yttrat den önskan, att S.
ville till Hr Capellanen Dahlström öfversän-
da den jämte Hr Professor Kunds Collegium tillagd;
hvarmed hade S. intet att anmärka.

§. 4.

angår
Annonser i Tidn. om
belöningar prisfrågor
m m. samt rättighet
från Redaktionen att be-
gagna S. Archiv till er-
hållande af nödiga upplys.

Underskrifvet skrifvelse från Hr anmäldes
om de belöningar S. vid sina höglidliga
sammanträden den 1. Maji och November
tvenne, samt de utlåtanden öfver inkomna
prisskrifter som de kungjorts och
kungjordt af nya prisfrågor
som S. skulle låta införa uti Åbo Tidning in-
från, äfvensom framgent skola lemnas till dess-
na Tidning, eller om sådant skall ske
till den officiela Tidningen. Helsing-
fors. [illegible] anmäldes.

Härvid anmäldt Hr Ordföranden det
Hr Akadmi Adjunkten von Becker från Hr

Ordföranden yttrat den önskan, att S. ville
tillåta honom att uti den af Hr Ad-
jointen utgifvande finska Tidning för in-
tages i mindre omfattning än de belöningar
S. bifallit samt dess ekonomiska eller
andra underrättelser som kunna finnas
uti S. archiv ega af S. Sandemar hä-
rom meddelas.

Hr Professorn och Riddr. Dr Snellman an-
mälte Hr sig vara den Hr Professorn Johan
Redaktör af Åbo Tidning gärna ville ut-
denna Tidning intaga hvarjehanda till upply-
sande af landets Ekonomi, Statistik och
historie samt landets underrättelser, som som län-
ge tiden till S. inkommit och än framdeles
inkomma, men hvilka S. ansett icke egn
rum uti sina egna Skrifter, och hemställde
om icke det vore S. Sandemar tillåtet
att sådana underrättelser åt Hr. Redaktören
meddela.

Härvid anmäldt underskrifvet det hvar
alltid angått sig skyldig att låta S. archiv
vara öppet för den som derifrån söka up-
lysningar, och att således ingen finge in
kan upptå det åt Hr. Redaktören, lik-
som en och hvar annan författare äger rätt-
het att söka materialier begagnade de till
S. inkomna skrifter. Hvad åter rättighet att,
utan deras tillstånd S. göra special forskningar,
låta någon skrifs kopior in actis, hade om-

under de villkor

II ~~punkt~~ punkten d. utaf 3dje Mom. i 15. §. af prot. för d. 1. Januari 1807. ut- ~~utan~~ innehåller,

† vårförfarandet med författarens minne

dekund ~~af~~ da' S:t af honom tillkom- ät K. Regeringen Sanctionerade Redactionen af S. Underrättelser, egodtgjt Redactionen af ~~sa~~ S. Underrättelser, as endast förbehållit att Handlingarne ~~han~~ inga andra Skrifter må intagas, än den S. Berednings Utgifvare bestämt ~~han~~ anser Sig äga rättighet att Tryckfri- in ecturs Tryka ~~Sin~~ Skriften som inne- håller underrättelse af ett almänneligt intres- se, så ikke Kunna anse förnämne tryck- frihet förordningarne.

Tullkammaren har alla dessa frågor uti öfvervägande och funnit i följande

Tessut.

1:o Att alla Tullens underrättelser som kunna anses för officiela, Jemte de om tvifvelsmål Tillämpningar, om egentlig prisföring, observande af Tullens förkande & Varuins- pektörer emellan, tyckes uti Rikets förs allmänna Tidning intagas, Hvarmed de af mindre vigt Tullen annoncer om till- fälliga förändringar af Tillämpningen och den som hän- rör S. Tullförfattning omkunder emellan Tull- ester som tillfälle kunna förekomma uti Tid- ningen.

2:o Vore åtskilligt att Tullförfattningen angår K. Redactionen att få uti dess Tidningen intagen Kungörelser för allmänheten intres-

sa, uti S. archiv ~~tillgängliga~~ tillgängliga un- derrättelser, så anser S. Sig icke litet kun- na förmena dem ~~att~~ att låta uti ~~sin~~ Tidningar inflyta ~~de~~ än Svea S. kunna den officiela ~~Skrifter~~ Tidningen eller sina egna Skrifter kungöra, Synnerhet som detta anbud att utan S. onödig förbindelse emottaga Tullverkets Allmänhetens Kungö- rande, så vida Tullen finner det lämpligt, kom- mer för S. egna Tillgångars icke med- gifven del att taga Tryckn.

Vad slutligen angår Frågan om tryck- ningsfrihet, så anser Tullen S. inkomna Skrifter, som ~~Tullen~~ ~~Tullen~~ S. dervid icke ~~Skrifter~~, så som S. dervid icke någon ~~Tullen~~ tillräcklighet att lemna K. Redactören tillstånd att trycka hvad de uti S. Archiv kunna finna ~~tryckbara~~ tryckbara, ~~så~~ ~~så~~ ~~så~~

galdas med 40 S. Rgs., alla Vaccinations-kostnader utgående af Provinds-Medel för Vaccinerade barn betalas i Rub. Sedlar, à 50. Kopek stycket.

Swarar Cam. och Allmogen.

Hr. Geheime Rådet Friherre Mannerheim har anhållit, det Kejs. Senaten anbefalt alla Landshöfdingar att bestämma alla Kronans utgifter med Rysk myntning, och att inga Penningar myntade utlemnas à 40 S. Rub. Hr. Baron af Geheime Rådet anser sig att skäl för Kommer det S. tillfallen underlåtandet Kemställan men Konsistorium likväl att S. för ordningens skull, som nogare fråga af Prästerskapet, huruvida Allmogen Skäl, som anföras, för deras Vaccinations afslående, äro tillräckliga. S. Kommitté sig tillfall.

§. 6.

Anf. liden till program. af L. all. öfver ink. prin. Skriften

Uti den hemställde underdånigst om rike Sven för utlåtande. meddelande, ofvan de till S. inkomne Skriften angående Egendomsrätten till Kärnor och mästar: Landt, Fund Bränvinets inflytande på Nationens industri och Seder, Kund Jämnet förkastas, att detta utlåtande kommer att meddelas d. 1. Maj: ställes för Dom 1. November, Såsom S. den 10. nästa November bestämt. S. som bör ej underkasta sig någon ändring gående annonsen Kärlis Tidningen gående annonsen Kärlis Tidningen, som möjligen ändra sitt beslut, som möjligen kunde hända att bevara privilegium ända till den 1. Maji kommande, och dessförinnan pröfning. allen om förändring, behörig pröfning. allen om förändring, samt dessutom Kunna ske vid S. den 1. Maji protokoll sitt yttrande.

§. 7.

11. Bönder som subskriberat på III Tomen af S. Handl. förr Kännas för sin förbindelse

På underdånigst förslag hemställan förslaget skall med en ringa Belöning för Lands Socken, som subskriberat på III. Tom. af S. Handl. rad på III. Tom. af S. Handlingar, Jemte de Kommitterade Kommissionen, Jemte de Kommitterade Kommissionen, att dem skrifvelse med allernådigst Kongl. Majestäts Kongl. Majestäts nogen Kamplig, vägnar att Kvitto på exemplar utbetalas, beslöt S. att de exemplar utbetalas, beslöt S. att de skola för sin i genom Subskriptionen skola för sin i genom Subskriptionen ikladda plikt befrias, och exemplaren ikladda plikt befrias, och exemplaren återtagas. återtagas.

§. 8.

Om Stora Medaljer och Jettoner

Kanslern föredrog det Underdånigst Kund Kanslern föredrog det Underdånigst Kund Skrifvelse från Kongl. Majestät Skrifvelse från Kongl. Majestät Vaccinations-Commissionen, Vaccinations-Commissionen, angående Stora Medaljer och angående Stora Medaljer och Jettoners Utdelning vid Jettoners Utdelning vid Vaccinations-Planterings och Vaccinations-Planterings och Re-

Skotten afgifvit angående Sällskapets Medailler och jettoner, samt huruvida dessa Skola anses enskildta Fonden tillhörande, och af denna till de ofrige Fonderne vid fall af Ethvert förfallas, eller om hvar och en Fond skall inlösa ett visst antal Medailler och jettoner. Detta Betänkande, som här fogas till Protokollet, upläses, och godtnades S. ut. del Beslut, att Medaillerne och jettonerne*/ äro att anses såsom S. enskildta fond tillhörige, på sätt och af de Skäl utskotten förslagit, men hvad åter gäller de ofrige Fonderne och jettoner Skola dessa anses tillhöra de ofrige Fonderne, då det Sällskap icke vill söka någon vinst utan lemna medaljerne och jettonerne gemt för samma pris, hvarmed de S:r S:l lämpligast att dela, ställer för ett bestämdt pris af 250. Rb. för en Guld Medalj, 15. för en Silfver och 5. Rub. för en jetton, ett öfverslag årligen bör göras hvad dessa kosta S:t, och gifvet denster utfattad.

*) Tills vidare, och tålänge S. af de ut. dels Capitalen befintliga medel är tillfälle att utan lån bestrida den kostnad denna präglande medför

S. G.

Till Ställmästare för innevarande år 1820. valdes för 4:de gången Hr Handels

Utt. e.m.

År 1819. den 20. April sammanträdde Kongliga Finska Hushållnings Sällskapets Vaccination, Potatoesplanterings, Inplanterings och Berednings Utskott till gemensam öfverläggning, huarvid sig infunno af Vaccination utskottet Herr Hofrådet Rädel, Ledamoten i Kejs: Senaten för Finland Andersson Henrik Falck, Herr Lectoren Bergvall, Herr Doctoren Nervis och Herr akademie Adjunkten Lindén, af Potatoes Plantering utskottet Herr Professoren Sahlberg, Herr Consistorii Notarien Wentzel Lynthius och Herr akademie Adjunkten Bergbom; af Inplanterings utskottet Herr Lagmannen och Riddaren Hearlin, Herr Apothekaren Julin, Herr Consistorii Notarien Wentzel Lynthius och Herr Handelsmannen Christian Falck; samt af Berednings utskottet Herr Öfver Directoren och Riddaren Grippenberg Herr Professoren Sahlberg och Herr akademie Adjunkten Bergbom: och som Sällskapets Ordförande Herr Hofrådet Rädel Falck härvid ordet.

§. 1.

Framdrogs ett af Sällskapets förre Secreterare Herr C. E. Gärdell till Sall-

skepet ~~[illegible]~~ ingifvet och af Sällskapet den 1: i denne månad till ofvan nämnde Utskott remitterädt Memorial af följande lydelse

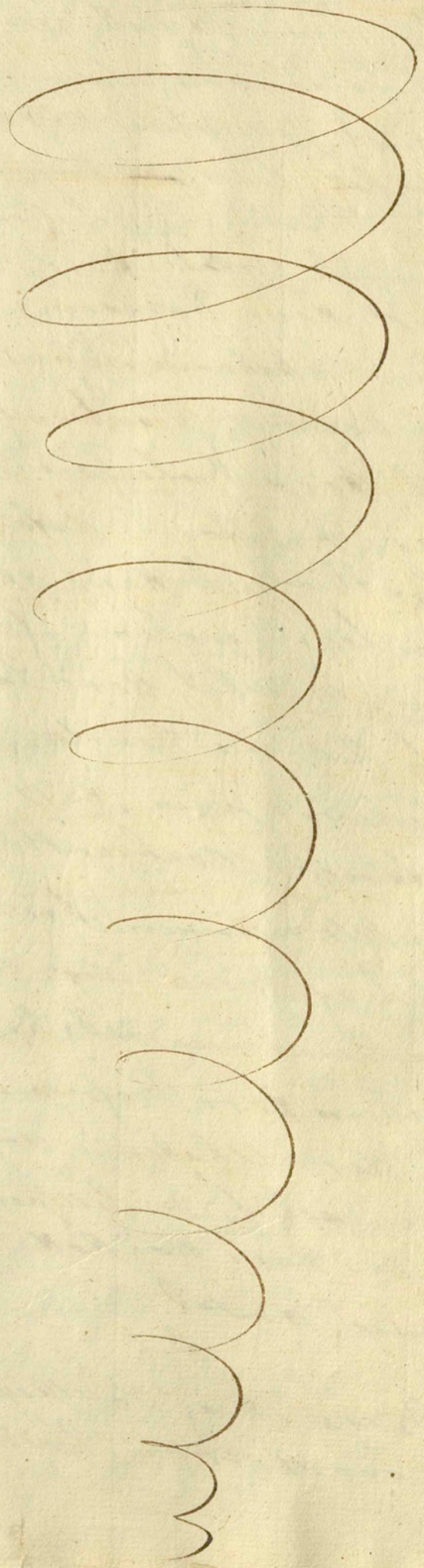

hvilket, jemte bilagde af Herr Secreteraren Bäcker uppgjorda kalkyl öfver kostnaden af Sällskapets medaljer, nu upplästes; derå Utskotten, hvad först angår ~~[illegible]~~ den af Herr Secreteraren uppkastade frågan om sättet att emellan Sällskapets särskilta fonder fördela kostnaden för S:a ~~[illegible]~~ Medaljer och jettoner, funno lämpligast att, i likhet med hvad ~~Herr~~ Secreteraren Bäcker uti dess Memorial föreslagit, och uppå de af Herr Secreteraren uppgifne skäl, tillstyrka det kunde berörde medaljer och jettoner anses vara för S:a enskilta räkning pregladt, samt ~~[illegible]~~ af de öfriga fonderna, på hvilkas bekostnad sådana framdeles kunde blifva utdelta, ~~[illegible]~~ för hvarje dylikt behof ifrån Sällskapet lösas. Och som af ofvanberörde kalkyl inhämtades, att hvarje medalj i silfver blifvit utaf S. betalt med Tio Rubel 20. kop. hvarje Guld-medalj med ett hundra åttatiofem Rubel och hvarje jetton med Tre Rubel sjuttio nio kopek allt Banco Assignationer; men härvid jemväl borde i öfvervägande tagas, att S., till bestridande af i fråga varande kostnad, nödgats uti Kejserliga Växel-Deposition och Låne-Banken upptaga ett ~~[illegible]~~

ansenligt penninge lån, hvarå betydlig ränta redan upplupit, och ännu betydligare framdeles, innan alla redan slagna medaljer och jettoner hinna blifva begagnade, kommer att upplöpa; att så ville Utskotten för deras del till styrka att priset å de medaljer och jettoner, som af S. till de öfriga fonderna för Säljas, blefve bestämdt till något högre än det, som S. för de samma utbetalt, på det de förlustar hvilka från detta företag äro oskiljaktiga, åtminstone icke ensamt måtte drabba Sa enskilta rasa. Med afseende härå trodde Utskotten sig kunna föreslå, att hvarje medalj i silfver, som af de öfriga fonderne köptes, blefve till Sa enskilta fond betalt med femton Rubel, Guld-medaljerne med två hundrade femtio Rubel styrket, samt hvarock en af jettonerne med fem Rubel Banco Assignationer.

Beträffande dernäst Hr Secreteraren Bäckers förslag, det kostnaden för de jettoner, som, enligt Sällskapets Beslut af den vid hvarje års slut tillsändag, en hvar af Sa Corresponderande Ledamoter, hvilka genom inkomna skrift vist ett närmare deltagande i Sa göromål kunde till en del hvalfvas uppå Vaccinations, samt Potatoes och Linplanterings

den 1. April 1829. No 870

20. apr. 13.

Till Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapet. Ödmjukaste Memorial.

Då Sällskapet numera ägen Sin Medalj präglad, de kostnaden detta medfört äro kända, och tiden att redovisa för Linplanterings fonden, af hvilken kostnaden blifvit förskotts vis bestridd, snart är inne, anhållen jag ödmjukast att få vända Kejsl. Hushållnings Sällskaps upmärksamhet uppå några punkter som borde vara närmare bestämde förän Linplanterings Utskottet afgifvan sin räkning, såvida nemligen de hafva inflytande uppå sättet att uptaga denna post i Räkenskapene.

Sällskapet ägen rättighet att utdela belöningar, således äfven Medaljer och jettoner uppå Vaccinations=

4 enligt derom gjord underdå-
nig anhållan

och potatoes planterings fonden
nes bekostnad, och torde snart er-
hålla en enahanda rättighet äfven
för Linplanterings fonden. Nu
kan fråga upkastas om hvarocht
en fond bör påföras vissa Me-
dailler och den kostnad dessa
medfört, såsom jag hade äran
vid Sällskapets summanträde
den förslå, och som
då synes till en del af Säll-
skapet agreeras, eller om hela
förtaget bör anses såsom Säll-
skapets, och Medaljer vid hvarje
tillfälle till de öfrige fondernas
försäljas.

Den sednare utvägen synes mig
nu vara i flere afseenden lämpe-
ligare. Redovisningen för Me-
dailleme blefve då enklare, än-
då dessa äro fördelte emellan
flera fonden, som en och hvar
måste hafva sin särskildta Me-
daille conto, hvartill ännu en

allmän räkning öfver Medaljerna
och jettonerna borde upgöras, förutt
so om denna öfversstämmen med
de särskilta fondernes anvisningen
uppå det i behållvarande styck-
talet uti den allmänna Medalje
depoten. Redovisningen kunde då
likesom för Sällskapets Trycket
skrifter upgöras af Secreteraren
som derigenom undginge det
onödiga besvärt att utfärde en
anordning för hvarje Medalj och jetton
tan kunde årligen redovisa med anvis-
ning till den §. af S. protokoll,
då Medaljen blifvit bestuten,
och för revisorne upvisa post-
Contoirets qvitto der öfver attade
blifvit afsände. Att för hvarje
särskildt tillfälle hos Skatt-
mästaren afhämta Medaljer och
jettoner tagen och bort nyckan
tid, som bättre kan användas.

Hans Majestät Kejsaren har
skänkt S. stämplarne till den

Nya medaljer, stämplarne till
~~At~~ jettonen har S. hjelft låtit
på egen bekostnad gravera,
utet synes således vara billi-
gare är att S. deraf dragen
någon profit för sin enskilta
fond, hvar förkofran är för
S. så högst vigtig, och på-
för Medaljerne ett sådant pris
att förutaget åtmustone väl
bär sig.

Enligt Sällskapets Beslut
af den bekommer
hvar och en Correspondent som
~~inkom~~ igenom inkomne skrif-
ter ~~bekom it~~ vist ett när-
man deltagande i S. göromål
vid årets slut en jetton. Detta
utgör en betydlig utgift som
förhända kunde till en del
hvälfvas uppå Vaccinations, Po-
tatoes och Lin plantnings fon-
dens, såvida ~~åfven~~ Correspon-
dentene en och hvar vände sin

uppmärksamhet åfven åt dessa
ämnen, och deneti årligen lemna
S. upplysningar.

På Ahlmanske fondens be-
bekostnad äger S. rättighet att
utdela belöningar. Åfven denna
fond torde således kunna till
en del deltaga uti omkostnaden
för Medaljerspräglingen; och torde
det vara lämpeligast att detta
deltagande icke sker in casu,
då någon Medalj på fon-
dens bekostnad utgår, utan
en gång för alla med en pen-
ningen Summa afbördas. Åbo,
den 1. April 1819.

C. Mörker

Kalkyl öfver kostnaden för präg-
landet af Kiss. Finska Hurhåll-
nings Sällskapets Medaljer.

Kiss. Myntet i St. Petersburg har
debiterat för 300. Silfver Medaljer samt
5. d:o i Guld och 300. st. jettoner — " Rub. B:o Ass. 4863. 91.
för omarbetandet utaf den ena Stämpeln
och omprägladet af 84. gamla samt
präglingen utaf 16. st. Silfver Medal.
på stiga omkostnaderna till — " 409.
Assurance för remissorna till St. Ptbg — " 16. 22.
för öfverhättningen af Myntets qvitto — " 5.
Summa 5294. 13.

Stärifrån afgå för 5. st. Guld
Medaljer — 921. 60.
Assurance för d:o — 2. 53. 924. 13.

316. Silfver Medaljer och 300 st. Silfver jettoner kosta således
4360. Rub. B:o Ass. och då förhållandet emellan en Medalj och en
jetton, då mängden af Silfver och präglings kostnaden lagas i
bräkning är som 748:278. blir priset för en Silfver Medalj
10. Rub. 20. kop., samt för en jetton 3. Rub. 79. kop. Men då den
räntan Sällskapet reden till Kiss. Banken, för det lån som
dessutom blifvit till utgiften bestridande upptagit, och
den som är framdeles, förrän Medaljerna blifva använda
kan uplöpa lager i bräkning, kommer priset säkert att med
mänga p. c. förhöjas.

20. Apr 17.

fonderne, så ansågo Utskotten sig böra uppå det af Herr Secreteraren anförda skäl, i så måtto tillstyrka antagandet, af berörde förslag, det skulle Vacci-nations och Potatoes planterings fonderne, jemte Sällskapets enskil-ta fond, tillsvidare och intill dess Hans Kejserl. Majestät nuddelat Nådigt svar å Ss underdåriga anhållan att få utdela belöningar äfven å Qui-planterings fondens bekostnad, till en tredje del hvar deltaga i kost-naden för de jettoner, som till Corre-spondenterne utdelas, samt hvardera af Vaccinations och Potatoes plante-rings fonderne således för hvarje år, med den här ofvanföre före-slagna lösen, till S. ersätta en tredjedel af det antal jet-toner, som för samma år till nämn-de ändamål användas.

Hvad slutligen vidkommer den af Herr Secreteraren Bäcker projecterade skyldigheten för Ahlmanska fonden, att deltaga uti omkostnaderne för medaljens pregling; så funno Utskotten, då medaljer jem-väl å berörde fonds bekostnad icke sällan utdelas, detta förslag väl icke sakna all billighet, men emedan S. af Hans K. Majt såsom en Nådig skänk erhållit

stamperne till medaljen, ty ansågo
Utskotten sig ike kunna tillstyrka
Ahlmanska fondens förpligtande att ~~i~~
~~[illegible]~~ i detta afseende lemna S.
någon ersättning, utan borde enl. Utskottens tan-
ma fond, lika med de öfriga sär-
skilta fonderne, endast ~~med~~ till det
ofvan föreslagna priset af S. ~~till~~
köpa de medaljer och jettoner, som
å deras bekostnad komme att
utdelas.

In fidem

Evert Ulr. Sylvander

Å 1820 den 15 Januari sammanträdde Kejs. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter till öfverläggning om medlen att i Finland tillvägabringa en allmän Vaccination.

Sedan Berednings och Vaccinations Utskottens Betänkande om Vaccinationens Allmänna Reglering blifvit föredraget, Ordföranden, Hr Öfverjägmästaren Frihherre Cederkreutz, uppläste och till Protokollet afgaf ett sålydande Dictamen: Hvarefter och sedan hvarjehanda discourser och deliberationer i berörde ämne föregått, hvarutti Ordföranden och åtskillige af S. närvarande Ledamöter förmärktes vara af olika tankar, Ordföranden yttrade den önskan att som ett alltför ringa antal af S. Ledamöter nu vore tillstädes, afgörandet af i fråga varande vigtiga angelägenhet skulle än ytterligare uppskjutas till ett annat tillfälle, då S. Ledamöter mera talrikt kunde vara samlade. I anledning hvaraf Secret. Böcker anmärkte huru som S. sammankomster sällan

Uti Utskottets Protokoll i dag förut fördt ämnet blifvit upplästt, S. skulle till den 15 Febr. sammankalla, förutan till afgörande föreliggande frågan om Vaccination anhängiggjorde; hvarefter Ordföranden uppsteg ur Ordförande Stolen och S. åtskildes.

In fidem
Wichl Lagus

vittnas ens af ett så stort antal som nu voro närvarande, och att dessutom Ss Stadgar på intet sätt gifva tillstånd till uppskof med ärendenas företagande och afgörande af den orsak att de färre antal af Ss Ledamöter komma tillstädes på S. bestämden förut kungjorde sammanträden. I anledning hvaraf beslöt Ordföranden, med hvad följande af Ordföranden och Secret. Böcker blifvit anförd, väcktes i S. ventilation om och huruvida Ordföranden vore berättigad att upplösa Ss sammanträden, eller om han vore pligtig att dem öfvervara till dess S. hvarest finna för godt att åtskiljas, samt om, i händelse Ordf. emot Ss önskan skulle bortgå, S. då enhälligt Stadgarne ägde rättighet att utvälja en ad Ordför. för den återstående tiden af sessionen och derpå med sina öfverläggningar och arbeten fortfara; under hvilka diskussioner en och annan af Ss Ledamöter tycktes vara af olika tankar med Ordför.

Sedan med dessa öfverläggningar en stund ägnat och utan att S. för de stridiga meningar som yttrades kunnat komma till något resultat, och Ordf. på tillfrågan, af Secr. Böcker inlemnat att Beredn. af Vacc. Utskottets förutnämnde Protokoll angående Vaccin. reglerande i S. endast blifvit föredragit, men utan att fråga Stadgarnes 34, § förordnar, hafva blifvit upplästa Ordföranden förklarade Ss sammanträde för denna dag upplöst, och att sedan 4

Huvudsakligast torde det vara, till befordrande af Vaccinationens fortgång, att Vaccinateurerne äga en tillförlitelig kunnskap uti Vaccination, och att de hädanefter antagne, atminstone, många äga denna kännedom fullkomligt, samt att de på allmän bekostnad många så denna undervisning; men att öka deras Arfvode i allmenhet, torde mindre befordra ändamålet, och således ej vara nödvändigt, helst ej hvar, och en särskilt bör besökas, utan så väl Ympningen som undersökningen om dess verkan ske på samlings ställen, hvilka ifrån Prediskostolen böra kungjöras — hvaremot jag skulle anse både nyttigt och nödvändigt, att premier tilldelas dem som på sin Ort underhalla Vaccinämnet, utan att afhämta det från längre aflägsna Orter, då oförutsedda händelser kunna förfva ga Mäjern, och göra den mindre säker. Ymnu mindre ovilja, än misstroende af Finska Almagen till alla nya försök, äfven sådana som

genast besesa de nyttigaste följder efter min
ordsakerna till vaccinations mindre förtg
de dock ett vite af Fem Silfverrubel, för de F
som ej innom ett år, efter deras Barns födel
rat dem till Waccination, vara fullkomligt ve
Controllering härröfver är lätt gjord af Pastorer
nom hvarje Kyrkogell, som hvar 4de Månad
yrgje till Waccinateuren å Orten alla innom
den födda Barn, och om hvilkas Waccinerande
innom Sex/6/ Månader böra af Waccinateuren
underrettade, för att i kyrkoböckerne anotera,
som oympade, deras Föräldrar hos kvarno-
ringen anmäla till den utsatta plikten, o
som förmående, att sina Barn låta Waccin
och skulle jag tro, att den plikt som bleve
gad, ej borde tillfalla kvanan, utan hel och h
Socknens fattigcassa, för att ej Almogen må tro,
detta förordnande är calculerat på inkomst för
ten, utan blott på folkets väl —

Öfverensundet vid Waccination å landsorterna
borde stå under Provincial-Läkarenas, och uti Studerna
under Stads-Läkarenas uppsigt, samt alla Waccinateurer
vara under ansvar, som för tjenstefel, om hos dem saknas
flit och förstånd i ämnet fram för att om de befinnas haf-
va begangnat falska Waccin; emedan följderna äro
de mest motvärkande, då lätteligen en som är Waccine-
rad med falska Matjor kan få Smittkoppor, och hvarigenom
Almogen skulle få en ännu mera ökad anledning
till misstroende för Waccination; hvarföre äfven de
Waccinateurer, som beträdas med detta misstag, och
sakna den urskilgning som fodras för att vara säkra på
sitt yrke, böra anmälas af Prosterskapet såsom be-
höfvande en säkrare undervisning, hvilken när-
maste Läkare då kunde meddela ——

Lika hatare af tvång, som någon annan Menniska,
har jag dock aldrig ansett tvång mera nödvändigt än
i detta affeende, och omtåligheten, att det på begga,
mera illa placerad än i denna fråga; ty huru kunna
tvenne saker af så väsendtligt olika följder

Compareras, som den att genom tvång frelsa flere —
Tusende menniskors lif, eller af consideration, frit
låta det bero uppå en mindre upsyst Almoge, hur
vida de vilja exponera sina Barn för en ofta nog
mördande Koppsmitta. Att åter vid i Landet yp
pad Koppsmitta, då söka förekomma den, genom
strängare försättningar, än de förr gällande, torde va
mindre lempeligt — och aldeles motverka ändamå
emedan ofta nog kunde hända, att den Waccine
de, hade eller feck Koppsmitta, och om Han icke
dog, åtminstone blef mera sjuk än vanligt vid
Waccinering — som att säkerligen skulle tillskrif
Waccination, och framdeles legga betydliga
hinder för dess fortgång; Dessutom torde det att
vara rettare, att utestänga en farsot, än att söka
gelpemedlen sedan den yppats —

Åbo den 15. Jan: 1820.

A. R. Cedercreutz

17.

År 1820. den ~~15.~~ Februari Sam-
manträdde, uppåderom uti Åbo Tid-
ning skedd kallelse Kejserl. Finska
Hushållnings Sällskapet till af-
görande utaf frågan om Vac-
cinationens allmänna regleran-
de i Finland.

§ 1.

Sällskapets Ordförande, Herr Öf-
verjägmästaren Friherre Cedercreutz
anmälte att förän S. skred till när-
mare öfverläggning om den ~~fråga~~ angelägenhet, hvars
slutliga afgörande är anledningen till
detta Sammanträde, Hr. Baron och
Ordföranden ville hafva en omstän-
dighet afgjord, hvarom fråga vid
S. Sammanträde den 15. nästl. Janu-
upstått
ans. Hr. Ordföranden hade ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
då Hr. Baron ansåg 8. Ledamöter som, utom Hr. Ordf. och Secreteraren
infunnit sig till denna frågas afgörande,
vara alt för få att afgöra en så vig-
tig sak, önskat att S. ville än ytterligare

~~afgjörandet af~~
Fr. om Sällsk.s Ordförande
äger rättigh. att upplösa ett Sam-
manträde remitteras till B.
Utsk:

upskjuta denna frågas afgörande tills
S. kunde talrikare sammanträda, men
derwid hade Hr. Baron förnämmit att
Adjunkterne Bergbom och Linsén ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ jemte undertecknad Secreteraren vårt
af den tanke, att S. Ordförande icke
kunde upplösa S. sammanträde, utan
vore förbunden att det samma öfver-
vara, intill dess S. sjelfs fant för godt
att åtskiljas, ~~[illegible]~~ och (hvad
Hr. Adjunkterne Bergbom och Linsén
angår kunde Hr. Baron väl icke
undra det de ej bättre kände S.
Stadgar, deremot fann Hr. Ordförän-
den det vara ~~[illegible]~~ mera underligt att undertek-
nad derom vore i okunnighet, Under-
tecknad anmärkte härvid det hans mening
aldrig varit att S. Ordförande mer än
någon Ledamot är förbunden att
till slut bivista S. sammanträden,
men att han ansett och än anser att S.
Ordförande aldrig kan äga rättighet att
emot S. vilja upplösa ett lagligen ut-
lyst sammanträde, såvida Stadgarne
icke tillägna S. Ordförande denna rättighet. Hr.
Adjunkterne Bergbom och Linsén förnade sig uti
denna förklaring med tillägg att så vidt

de kommat fatta äfven alla andra
S. då närvordne Ledamöter vårt af
enahanda tanke, ehuru Hr. Ordf.
behagat endast nämna dem.

Uppå derom af undertecknad
gjordt förslag fann S. godt att
till Beredningen Utskottets utlåten-
de remittera den fråga om ~~[illegible]~~ S.
Ordförande som äger att samman-
kalla S. äfven äger rättighet att
upplösa ett sammanträde, när ~~[illegible]~~
Ordf. dertill anser skäl förekom-
ma.

§. 2.

Stämften upplästes Beredningen och
Vaninationen Utskottens Betänkande
om Vaninationens allmänna re-
glerande som finnes fogadt hos till
Protokollet jemte det betänkan-
de i ämnet Hr. Baron och Ordförän-
den till S. sammanträde den 15.
nästl. Januari ingifvit, hvarefter
Hans Excellence Hr. Geheime Rådet
och Ridd. Friherre von Troil an-
förde: ~~det Hr. Baron~~ att så nöd
vändigt och för landet gagneligt Hr. Baron och Geheime Rådet

17. Febr. 1820.

Propos. att S. borde hos H. M. K.
i underd. anh. att blifva fr. ~~Vacc.~~
befattningen med vacc. angel.
fritaget

anses det kasse vara, att dette Sällskap, som ifrån sin första stiftelse gifvit patriotiska vänner tillkänna, huruledes Hr vården af vaccinationen, hvilken på många orter af många och förnämligen af Lärare och egnom tillsyningsmän, H. Baronen och Geheime Rådet det mycket välgörande verken vunnit så allmänt kändt, så äro denne angelägenhet: sammanhang med den öfriga hälsovården och egga samma sällskap, som redan förut, så ock Finland, för denne angelägenhet sin egen Collegium Medicum, samt H. egnom sina andra af regeringen erhållna uppdrag tillräckelig sysselsatt, att H. måtte finna skäl [illegible] anhålla att tillse sagde vaccinationen uti Landets öfriga Län, och att Geheime Rådet Baronen och Commendeuren af Kongl. Nordstjernan täcktes föreslå H. Maj:t Konungen, att H. Maj:t täcktes förordna, det Landshöfdingarne i Landet måtte ålägga Provincialläkarne att tillse vaccinationen uti sina distrikter, samt att Landshöfdingarne måtte ålägga Provincialläkarne att årligen afgifva berättelse om vaccinationens förlopp uti sina distrikter.

Hr Landshöfdingen Baron Cederström: Det är för mig en stor glädje att få tillkännagifva, att den vaccination, som för några år sedan blef anbefalld af Kongl. Maj:t, och som sedermera blifvit af Kongl. Maj:t ytterligare anbefalld, har med stor framgång blifvit utförd i Wasa län. Jag har derföre ansett det vara min pligt att till Kongl. Maj:t afgifva berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet. Jag har derföre låtit utarbeta en berättelse, som jag nu har den ära att till Sällskapets kännedom afgifva.

Hr Landshöfdingen Baron Cederström afgaf derefter den till Kongl. Maj:t afgifna berättelse om vaccinationen i Wasa län, hvilken berättelse, som är af följande lydelse, blef till Sällskapets handlingar upptagen:

Till Kongl. Maj:t.

Sedan jag i underdånighet afgifvit berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd i Wasa län, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet, har jag den ära att till Kongl. Maj:t afgifva berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet.

Hr Landshöfdingen Baron Cederström afgaf derefter den till Kongl. Maj:t afgifna berättelse om vaccinationen i Wasa län, hvilken berättelse, som är af följande lydelse, blef till Sällskapets handlingar upptagen:

Till Kongl. Maj:t.

Sedan jag i underdånighet afgifvit berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd i Wasa län, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet, har jag den ära att till Kongl. Maj:t afgifva berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet.

Hr Landshöfdingen Baron Cederström afgaf derefter den till Kongl. Maj:t afgifna berättelse om vaccinationen i Wasa län, hvilken berättelse, som är af följande lydelse, blef till Sällskapets handlingar upptagen:

Till Kongl. Maj:t.

Sedan jag i underdånighet afgifvit berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd i Wasa län, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet, har jag den ära att till Kongl. Maj:t afgifva berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet.

Hr Landshöfdingen Baron Cederström afgaf derefter den till Kongl. Maj:t afgifna berättelse om vaccinationen i Wasa län, hvilken berättelse, som är af följande lydelse, blef till Sällskapets handlingar upptagen:

Till Kongl. Maj:t.

Sedan jag i underdånighet afgifvit berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd i Wasa län, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet, har jag den ära att till Kongl. Maj:t afgifva berättelse om det sätt, hvarpå vaccinationen blifvit utförd, och det resultat, som derigenom blifvit vunnet.

hvit kula i den hvita dosan, den
deremot som vill att fragan om
vaccinationen allmänna reglerande
de skall nu genast företagas och
afgöras lägger en svart uti den
hvita dosan.

Sedan kulorne blifvit utdelte
och återsamlade funnor uti den
hvita dosan 9. svarta och 6. hvita
kulor.

Fr. om vaccinationens allm. reglerande företages

Då S. hålder till slutligt af
görande företog fragan om vacci-
nationen allmänna reglerande
i landet upstod Hr. Professorn
Doktor Törngren och anförde"
"att då Hr. Professorn, på sätt
utskottene upläste Betänkande uti
detta ämne utvisas, väckt fråga om
en allmän förbättring af vacci-
nations angelägenheten i hela
dess vidd, så att en allmänn vacci-
nation i landet måtte kunna inom tre årstid
verkställas ~~så~~ dymedelst (att en tredjedel af de
i hvarje församling befintelige per-
soner af alla åldrar, som icke äro

17. febr.

24. 26.

emot smittkoppor tryggade, blefve
hvart år vaccinerad, hade Herr
Professorn mening icke varit
att detta ändamål kunde ensamt
genom tvångsmedel vinnas, ~~och~~
utan ansåg Hr. Prof. tventom
att de samma icke kunde med
skäl förslås, än mindre till efter
lefnad påbjudas förän legitimerade
Vaccinatörer och tillräckligt
vaccin ämne, utom hvilka en
allmän vaccination icke kun
realiseras, vor tillika tillgängeli-
ge på de tjenligaste ans tidernati
alla Socknar i landet för att,
jemte tvångsmedlen kunna veder-
börligen begagnas till vinnande
af berörde ändamål.

Förefrigt ville Hr. Professorn
hafva anmärkt att som dess för-
slag först och förnämligast an-
går snar verkställighet af en all-
män vaccination, hvilken Hr.
Professorn ansett samt än an-
såg och yrkade såsom en sak af gen-

ska stor vigt, så höll H. Pro-
fessorn för att fragan om
penninge böter, i fall de nu eller
framdeles skulle blifva ansedde
såsom nödvändige till smitt
koppfarsotens afböjande genom
en allmän vaccination, bor-
de inskränkas till förenämnde
tre år, efter hvilken tids för-
lopp S., enligt H. Profes-
sorns förmodan bäst skulle
kunna, efter sig förtiende om-
ständigheter afgöra om penninge
böter en längre ~~tid~~ blifva
nödvändige, eller om då andra
tjenliga medel och utvägar kunde
anses tillräckelige.

Lika med H. Prof. ansen S.
inga tvångslagar till vaccinationens
befrämjande böra komma i fråga för än
skicklige Vaccinatörer finnas uti
alla församlingar, och som vacci-
nations anstaltarne äfven uti
andra afseenden tarfva förbättring ††
~~så~~ ville S. hafva ~~upprägit~~ dess

(trycktes förslaget till att
†† och flen af de uti det underdånigst
betänkande anförde omständigheter,
hvilka ansetts vara af den beskaf-
fenhet, att de bords Hans Maj:ts Kej-
saren i und. hemställas, på sätt
Utskotten anmärkt äro sådane
att S. äger rättighet att dem ge-
nast ~~vidtaga~~ regler thy

17. febr. 25. 26.

vaccination. Utskott att vara
betänkt uppå alla de anstalter
till smittkoppornes motande och
vaccinationens befrämjande det
samma anser ~~—~~ nu kunna
vidtagas, sedan S. af Hans
Maj:ts Kejsaren erhållit ökade
tillgångar att vara verksamt
för denna vigtiga angelägenhet,
~~samt~~ äfvenså anmodade S. Bendnings och Vaccina-
tions Utskotten att granska
det nya betänkande undertek-
nad Secretarare, enl. Utskottens
förslag bör upsätta, hvarefter
och sedan S. sålunda kommer
i tillfälle att få en lättare öfver-
sigt af ämnet S. vill öfver
hvarje förslag punktevis sig
utlåta. Förofrigt anmärkte S.
att det såsom grund för betänkandet bör läggas,
att fragan om tvångsmedel icke
kan af S. väckas förän vaccina-
tionen fått ett regleradt skick och
några år erfarenhet sedan visat

att dessa mått och steg ick gjort
tillfyllest, samt att ~~för det för~~
~~slaget till ett~~ det underdånigst be-
tänkandet bör innehålla ett no-
gan detaillerad förslag huru van-
nations angelägenheter i Landet
tills vidare borde reglerad.

in fidem
C. Mörker

mannen Michael Mexmantan.

§. 10

Inventeringsmän af S. tillhörigheter

Att enl. §. af Stadgame invente-
ra S. tillhörigheter kallades: Hr. Pro-
fessoren och Ridd. Hällström, Hr. Pro-
fessoren Ahlstedt, Hr. Lieutenanten
Gyllich, Hr. Kamreraren Larich, Hr. Ad-
junkten Lindemark, Hr. Adjunkten
Linsén.

§. 11.

Ledam. val

Till Ledamöter kallades genom van-
lig Ballotering:
Kyrkovärden: Lillkyro, Nämnde man-
nen Jakob Thomasson Hannuxela.
Handlanden Hr. ~~[illegible]~~ Anders Snell-
man.
Handlanden Hr. Isaac Wilenius.
Assessoren Herr Carl von Haussen.
Generalen
Hr. Ehrenroth
Öfverste Lieutenanten.
Hr. Magnus Ehrenroth.

§. 12.

Till att ~~[illegible]~~ tillställa Drengen Mag-
nus Carlsson och Pigan Greta Dahl de dem
för trogen och långvarig hinss tillerkände
beloningar utsågs, i stället för Hr. Prosten

Doctor A. Laurens, som varit derom
anmodad men undanbett sig denna
comission, Hr Öfverste Luitenanten
Magnus Ehrenroth.

§. 13.

Till Ledamöter föreslogos:

Af Hr Ordföranden
Majoren och Riddaren af Kongl
Svenska Svärds Orden Hr Wilh. Paul
Carpelan.

Af Hr Öfversten och Riddaren von
Knorring:
Hals Rådet Friherre von Nolcken
i Liffland nära Dorpat.

Af Hr Doktor Prytz
Kyrkoherden i Meconiska Hr Matth.
Kohlström.

in fidem

År 1819 den 4. Maji
sammanträdde Kejs. Finska
Hushållnings Sällskapets Vac-
cinations och Beredningsa
Utskott till en gemensam
öfverläggning rörande medlen
att i Finland hllvägabrin-
ga en allmän Vaccination,
öfver hvilken angelägenhet
Sällskapet, genom Remiss,
infordrat Utskottens
betänkande. Närvaran-
de af Vaccinations Ut-
skottet: Ordföranden
Herr Hofrätts Rådet
Falck, Hr Akademie Ä-
djuncterne Linsén och Dr
Ursin, samt af Beredningsa
Utskottet Hr Akademie
Adjuncten Bergbom.
Protokollet fördes af
undertecknad Juris Doctor
och Sällskapets Andre
Sekreterare.

I anledning af den anmälan
angående de svårigheter som
möta vaccinationen i Åbo Stad,
som Sällskapets Allmänne
Vaccinateur Herr Adjuncten
Doctor Ursin i Memorial af
den 15 November 1815 gjort
hos Sällskapet, hade Herr
Professoren Doctor Törngrén

genom ~~Memo~~ ett till Sällskapet ingifvit Memorial af den 12 Februari 1816 fästat Sällskapets uppmärksamhet på de hinder som icke blott i Åbo Stad, utan ock i hela dr landet möta vaccinationens jemna och oafbrutna handhafvande. Orsaken dertill har Herr Professoren ansett böra förnämligast sökas deri, att de anstallter och utvägar till Vaccinationens bedrifvande som Sällskapet vidtagit varit förlindriga; hvarföre och på det Landet ~~ut~~ vid en inträffande koppsmitta icke återigen, såsom år 1814, måtte få pligta med förlusten af 6000 medborgares lif, Herr Professoren yrkat derpå, att Tvångsmedel, hvilkas säkra och kraftiga verkan Herr Professoren genom anförande af flere ~~rike~~ Staters exempel söker bevisa, till Vaccinationens befrämjande äfven i Finland måtte begagnas. Till den ändan

4. Maj 1819.

har Herr Professoren föreslagit att Sällskapet, jemte underdånig anmälan derom, att det fogliga sätt som i 13 års tid af Sällskapet blifvit följdt till vaccinationens bedrifvande, befunnits otillräckligt för ändamålets vinnande, i underdånigt anhåller om ett Nådigt Påbud rörande Vaccinationen, hvarigenom stadgas skulle att alla personer som icke haft Smittkoppor eller ägta vaccin ~~förpligtas~~ åläggas att på skedd kallelse af behörig vaccinateur inställa sig både till vaccinering och granskning, samt att icke blott Sällskapets Allmänne Vaccinateur och Provincial Medici i Landsorterne förpligtas att, vid lika ansvar som för andra fel i tjensten, förrätta och handhafva vaccinationen efter de förordningar och Instructioner som för dem af Sällskapet utfärdas skulle, utan ock Presterskapet, Vac-

cinations Committeernes Ledamöter, Landshöfdingarne, Krono Betjente och Magistraterne i Städerne, likaledes vid samma ansvar som för andra tjenstefel åläggas, att i hvad på dem ankomma kan, ställa sig Vaccinations Författningarne till efterrättelse. Sluteligen har Herr Professoren sökt vederlägga det skäl som plär anföras emot vidtagande af tvångsanstallter till vaccinationens befrämjande, att nemligen det vore stridande emot Finlands Constitution, att annorlunda än med Ständernas på allmän Landtdag skedda bifall, påbjuda tvångsmedel emot medborgare, och tillökningar å Embetsmäns tjenstebefattningar. Herr Professoren anför huru som, då Allmogen i aflägsnare Landsorter ~~of~~ för verkelig eller befarad Venerisk smitta, utan afseende på årstider eller göromål, nödgas företaga sig längre resor till undergående af besigtning eller

kur, äfvensom huru vid befarad smitta af Pesten eller gula Febern, hvarjehanda tvångsmedel genast vidtagas; och anser derföre begagnande af tvångsmedel till Koppornas utrotande utan Ständernas hörande så mycket mindre med skäl kunna klandras, som sistnämnde farsot åstadkommit vida större förödelse än de förut omrörde smittsamma spikdomarne tillsammanstagne. — Hvad åter det inkastet beträffar, att genom vidtagande af tvångsmedel till vaccinationens ~~befördrande~~ fortgång, åtskillige Embetsmäns göromål i betydlig mån skulle ökas, anför Herr Professoren att dess Förslag åsyftar icke någon tillökning, utan blott en förändring af de desse Embetsmän, enligt Medicinal Författningarne, vid yppad Koppsmitta åliggande skyldigheter. Emot det att Provincial Läkaren enligt nu gällande Författningar är skyldig att när Kopporne härja i hans district besöka hvarje Socken och by som för faran af smitta är

4. Mai

mest utsatt, ordinera Läkemedel och meddela öfriga nödiga Föreskrifter; och Pastor åliggere att besörja om Läkemedlens transport och utdelning, kungöra Läkare Föreskrifterne, göra många sjukbesök och bivista än flere likfärder, m.m. så skulle, enligt Herr Professorens förslag, i utbyte emot förberörde göromål, Provincial Läkaren förpligtas att hvarje år besörja om vaccinationens förrättande i en tredjedel af sitt district, hvilket med biträde af ~~Socken~~ Vaccinations Föreståndarne och Committeerne bör kunna ske inom 2 a 3 månader om höst (2.) och vår (1.); och förmodar Herr Professoren, att sedan vaccinations förrättningarne i hvarje Socken hunnit vederbörligen organiseras, Vaccinations Föreståndarne icke skola underlåta att så föranstalta att vaccinationerne komma att förrättas på ett både för dem sjelfve och Provincial Läkaren

än mindre besvärligt och hidspillande sätt. Och skulle det likväl sedermera befinnas, att Provincial Läkaren dymedelst komme att genom försummad privat practik lida, så kunde, enligt Herr Professorens tanke, en slik förlust ersättas genom deremot svarande hillökning af resepenningar och Dagtractamente, genom Premier i penningar, eller genom vedermälen af Kejserlig nåd o.s.v. ~~och belöning~~

Såsom Fortsättning af detta sitt Memorial angående nödvändigheten af dämpelige tvångsmedels nyttjande till vaccinationens befordran, ~~befrämjande~~ har Herr Professoren vidare i detalj framställt sina förslag, huru Vaccinationen ej mindre i Åbo Stad, än det öfriga Landet lempeligast kunde regleras. Till häfvande af de svårigheter som möta vaccinationen i Åbo Stad, samt för att sätta Säll=

Allmänna Vaccinateur i stånd
att jämnt och oafbrutit förse
hela Finland med nödigt Vac-
cinämne har Herr Professoren
föreslagit att de Föräldrar som,
utan anmäldt laga förfall,
tredskas i att hörsamma
kallelsen till den vaccinering,
eller granskning, som om
Söndrys eftermiddarne af
Vaccinateuren borde verk-
ställas, skulle erlägga 1 Rub.
Silfver i pligt till Försam-
lingens Fattig kassa. Till
vinnande af nödig hand-
räckning vid verkställandet
af dessa om Söndagarne ske-
ende ympningar och gran-
skningar borde uti hvarje
qvarter, antingen Qvartermä-
staren, eller någon annas der-
til kallad Vaccinations
Föreståndare utses, som,
jemte Klockaren skulle dra-
ga försorg om att så många
barn som Vaccinateuren till
hvarje ympnings dag reqvirerat

blefve på det utsatta stället
inställde; i hvilket afseende
de af Presterskapet skulle
erhålla ~~serskilda~~ Förteckningar
öfver alla i de serskilda Qvar-
teren befindtelige ovacci-
nerade barn. Vidare borde
Vaccinations Föreståndaren
åläggas, att 2ne dagar före
ympningen underrätta dem
~~som~~ hvilkas barn blifvit
till vaccinations under-
gående reqvirerade: att
jemte Klockaren bivista
ympningen och dervid föra
en Journal, som skulle till
Pastor aflemnas: att om
vaccinateuren föreskrifver
det något barn borde flere
gånger hemtas till vacci-
nens undersökning, eller
om förnyad ympning befun-
nes nödig, tillse att allt
detta ordenteligen verkstäl-
des, och sluteligen, att, jemte
Vaccinateuren och Klockaren

underskrifva en Förtekning öfver dem som icke hörsammat kallelsen, hvilken förtekning skulle, för indrifvande af pligten, lemnas till Magistraten. ✠

Beträffande för det andra medlen till vaccinationens befrämjande i de öfriga delarne af Finland har Herr Professoren föreslagit: att Provincial Läkaren årligen bör anställa resor i ½ eller ⅓ del af sitt district, och der dels sjelf vaccinera, dels och inöfva andra, som han, efter plägadt samråd med Socknarnes Vaccinations Committeer, dertill finner vara skickligast; och att derjemte ~~Prestersk~~ Pastor ~~kapet borde~~ skulle åläggas icke allenast att upprätta ~~Förteknen~~, och vid Provincial Läkarens ankomst till Socknen framte förtekning öfver alla dem som icke haft smittkoppor eller ägta

✠ Sluteligen och på det tillfälle till vaccinens underhållande icke må felas, har Herr Professoren föreslagit, att Sällskapets Allmänne Vaccinateur äfven borde förrätta vaccinationen i St. Carins, St. Mariæ och Reso Socknar, enär Sällskapet så pröfvas nödigt.

4. Maj

vaccin, och derefter, biträdd af de öfriga Ledamöterne äfvensom Betjente i Vaccinations Committéen, sammankalla ett så stort antal barn till vaccinations undergående ~~som~~ på utsatt tid, som Läkaren requirerat, utan och sjelf vara närvarande vid alla vaccinations sammankomster; hvarföre alla ympningar och granskningar borde ske ~~på~~ om Söndagarne, på något nära kyrkan beläget ställe, hvartill allmogen Söndagen förut borde kallas. För uragtlåtenhet att hörsamma vederbörlig kallelse till vaccination eller granskning, borde i pligt påläggas 1. Rubel Silfver till Församlingens Fattig Kassa, hvaremot berörde Kassa skulle ansvara för underhållande af Socknens fattige barn, under vaccinations tiden

Sedan dessa af Herr Pro-
fessoren Törngren afgifna
Förslag, till granskning circu-
lerat emellan Vaccinations
Utskottets Ledamöter, har
Herr Adjuncten Doctor Sun-
dius vid Utskottets samman-
träde den 24 April 1816 af-
gifvit en skriftlig Pro Memo-
ria, hvars innehåll i hufvud-
saken är följande. I händelse
Regeringen täckes anbefalla
tvångsmedel till vaccinatio-
nens befrämjande, så instämer
Herr Doctoren med Herr Pro-
fessoren i den tanka, att Pro-
vincial Medici böra hvar och
en i sitt district besörja om
vaccinationens jämna och oaf-
brutna fortgång, på det sätt
som Herr Professoren föreslagit,
dock med några af Herr
Doctoren nödiga anseedda mo-
dificationer. Vidare anmär-
ker Herr Doctoren att de af
Herr Professorens förslag för
Provincial Läkare uppkomman-
de nya göromål, så mycket min-

dre kunna anses såsom ett
blott utbyte af några enligt
nu gällande Författningar
dessa Embetsmän åliggande
skyldigheter, som hvarken
1774 års Instruction för Pro-
vincial Läkare, eller andra
höga Författningar förpligta
dem att, såsom Herr Professoren
uppgifvit, vid uppad kopp far-
sot besöka hvarje Socken
och by, hvilket icke heller i
vidlöftiga, glest bebodda och
mångstädes ovägade Districter
~~icke~~ skulle kunna verkstäl-
las. I anledning deraf före-
slår Herr Doctoren, att Provin-
cial Läkare i ersättning för
den förlust de genom för-
minskad privat practik, ofelbart
skulle komma att lida, er-
hålla i dag Tractamente åtmin-
stone 4 Rub. B^co Ass., och Skjuts
för 3 Hästar; utom hvilka
förbättringar af Provincial
Läkarnes vilkor Herr Doctoren
anser förslaget i verkställigheten
möta oöfvervinnerliga hinder,
och förty böra afstyrkas.
Ytterligare anser Herr Doctoren

det vara att befara, att, om
Regeringen fordrar det Kloc-
kare, Kyrkoväktare o. s. v utan
arfvode skola anställa vaccina-
tioner, desse personer skola
uppfinna så många undanflyg-
ter, att hela vitta angelägna
verk komme att afstannas;
hvarföre Herr Doctoren tillstyrkt,
att desse Vaccinateurer borde
lika som förut undfå 50 Kop-
för hvarje, enligt vederbörliga
betyg, lyckeligen vaccinerad
person, eller ock, om detta ej
kan beviljas, åtminstone 25
Kopek Bco Ass. På det
de för nödiga ansedda ambu-
latoriska Kurhusen icke
måtte för påstående vacci-
nations resor ois förrättningar
inställas, anser sluteligen Herr
Doctoren lempeligast, att Under-
Läkare till dessa Kurhus e-
mellertid förordnas

I anledning af hvad så-
lunda blifvit anfördt af
Herr Professoren Törngren
ois Herr Adjuncten Doctor
Sundius, har Vaccinations
Utskottet den 24 Aprill

4. maj

1816. fattat det beslut, att till
Sällskapet skulle hemställas om
icke, uppå de af Herr Profes-
soren Törngren andragna skäl,
det af bemälde Herr Profes-
sor afgifna Förslag rörande
Regleringen af vaccinationen
i Finland borde, med de af
Herr Doctor Sundius upp-
gifna modificationer, gillas och
antagas.

Derefter har Sällskapets
Förste Sekreterare vid Ut-
skottets sammankomst den
22 October 1816 afgifvit
ett dictamen, deruti Herr
Sekreteraren tillstyrker att
med den sluteliga regleringen
af vaccinationen borde upp-
skjutas till dess Sällskapet
gjort allt hvad i dess för-
måga stått, förald genom
fogliga medel befordra den
goda saken, men funnit des-
sa medel för ändamålet o-
tillräckliga. Äfven anser Herr
Sekreteraren det af flere skäl
rådligast att definitifva re-
gleringen af detta ärende

hvilar till nästa Landtdag; och sluteligen har Herr Sekreteraren föreslagit, att Sällskapet borde hos Hans Majestät Kejsaren i underdånighet anhålla, att Hans Majestät allernådigst täckte genom en utgående, provisionell Kungörelse underrätta ~~att~~ sine Undersåter om Dess Höga villja, i afseende på åtskilliga ~~vigtiga~~ till vaccinationens fortgång nödiga omständigheter, hvilka Herr Sekreteraren äfven uppgifvit.

Enär detta Dictamen till Utskottet blifvit inlemnadt har Utskottet förklarat, att som Utskottet redan den 24. föregående Aprill utlåtit sig öfver regleringen af vaccinations angelägenheter i Finland, Utskottet icke ville, emot sitt då fattade beslut, vidare till pröfning föreltaga denna sak.

Till pröfning och afgörande af den Motion som af Herr Professoren Törngren blifvit väckt om vidtagande af kraftigare mått och steg till vaccinationens befrämjande har Sällskapet den 26 October 1816 hållit ett ~~extra~~ ultima sammanträde, då Sällskapet, sedan alla ~~rörande~~ denna vigtiga angelägenhet rörande handlingar blifvit ~~blifvit~~ upplästa, funnit denna sak i från flere sidor kunna betragtas hvarföre Sällskapet pröfvat nödigt att genom en framställd Prisfråga påkalla allmänhetens omdöme i en sak, som så nära rörer Nationens välfärd och dyrbaraste rättigheter. Vid detta sammanträde hade och Hr Sekreteraren Böcker inlemnat ett Betänkande angående vaccinationens befordrande, deri Herr Sekreteraren söker vederlägga åtskilliga puncter i Herr Professoren Törngrens ofvannämnde Memorial - och anser Hr Professorens åsigten om den grad

af stränghet vaccinations författningarne böra erhålla, i sky måtto origtig, att H. Professoren förmodat vaccinationen i Landsorterne möta ännu större hinder än i ~~[illegible]~~ Åbo och trakten derikring, då likväl Secreterarens erfarenhet gifvit honom anledning att förmoda motsatsen, hvarjemte Secreteraren anmärker huru en Statsman aldrig ~~bör~~ väntar sig en absolut fullkomlighet, utan åtnöjes när t. ex. Vaccinationen är uti det skick som för det närvarande i Österbotten.

Herr Sekreteraren anförvidare, att genom verkställigheten af Herr Professorens plan, Presterskapet skulle bli för mycket draget ifrån dess egenteliga befattning: att Sällskapet genom antagandet af ett förslag, som förnämligast grundade sig på en tillökning af Presterskapets göromål, skulle discreditera sig hos dess Medlemmar ~~detta stånd~~, hvilket för Sällskapets verksamhet vore så mycket menligare, som Sällskapets förmåga att gagna hus vudsakeligen beror af en nitisk medverkan af detta upplysta stånd m.m. I stället för de af Herr Professoren Törngren föreslagne District och Sockne Vaccinateurerne, anser Herr Sekreteraren för vinnande af samma ändamål tillräckligt om Klockarene ålägges att besörja om Vaccinationen hvar i sin socken, och förty ställas till ansvar om Koppsmitta uppar sig. Hvad åter vidkommer de föräldrar som

4. Mai

36.

afseende på vaccinationen af deras barn visa motsträfvighet, har Herr Sekreteraren i stället för Pligt, föreslagit att desse föräldrar inkallas till Cancellie förhör. Äfven anser Herr Sekreteraren det vara att förmodr, att om ovaccinerade barns föräldrar skulle genom fruktan för Cancellie förhör och åläggandet af att betala Vaccinateurens skjutslega, tillhållas att vid kyrkan inställa sina barn till vaccinering och granskning, ett beviljadt arfvode af 10 Kop. B:co Ars. af Klockarne skulle anses fullkomligt svarande emot deras vid hvarje barns vaccinering och granskning använda möda. Sluteligen påstår Herr Sekreteraren, att i händelse blott 4500 Rubel årligen till vaccinationens bedrifvande erhållas ~~få användas~~ ~~att~~ denna summa med mera framgång skulle användas till premier åt skicklige och nitiske vaccinateurer än till Dag Tractamente och Skjuts åt Provincial Läkarne, såsom Herr doctor Sundius före-

slagit. Sluteligen är det Herr Se-
kreterarens tanke, att i händelse
Regeringen framdeles indrager alla
medel till vaccinations bedrifvande,
ingen annan utväg återstår än
den Herr Professoren Torn-
gren tillstyrkt.

I anledning af Sällskapets
uppgifne prisfråga, hade Säll-
skapet fått emottaga 3ne Svar,
ibland hvilka ett, författadt
af Herr Contracts Prosten och
Riddaren Frosterus, vid Säll=
skapets sammankomst den 1.
November, med Sällskapets
Andra pris blifvit belönadt.
Sedan Herr Prosten i omför
mälde Afhandling anmärkt
att ditils inga andra anstallter
till Vaccinationens befordran än
de Sällskapet vidtagit hvarken
varit nyttige eller lempelige,
så vida hvarje nyhet, om den ~~mest~~
ock äger det mest afgjorda
värde i den bildade medbor-
garens ögon, samt för Staten
och medför de ögonskenligaste
välgerningar, med varsamhet
och lempa ibland mindre bilda-

4 och sedermera tryckt i 8de Häftet af Sällskapets Underrättelser.

de klasser af medborgare bör
införas, på det tvångets obehag
ej ~~märke~~ må verka den afvog-
het, som äfven vid de nyttiga-
ste stadgar medför oberäkne-
ligen menliga följder, utvecklar
Herr Prosten huru som, sedan
numera Finlands Allmoge genom
Sällskapets oförtrutna bemödan-
den vunnit en lycklig erfaren-
het och öfvertygelse om Vac-
cinationens fördelar, den tiden
synes vara kommen då de e=
gensinnige eller sorglöse med-
lemmarne af Nationen genom
kraftigare medel böra ledas till
uppfyllande af pligter, som
Staten och menskligheten af
dem fordra. Att Staten äger
rättighet ~~genom~~ till begagnande af
tvångsmedel i hänseende till
barnens physiska uppfostran,
till bibehållande af deras lif
samt till befordrande af fri-
ska och sunda kroppar, ~~ans~~
hvarutom menniskan här i verl-
den oftast är en börda för sig

och samhället, anser Herr Prosten sig mycket mer afgjord som Statens äger en af ingen bestridd rättighet, hvilkem den och genom tvångsmedel söker göra gällande; att bibringa undersåtarnes barn den religiösa och moraliska bildning, som för Statens lugn och medborgarnes egen sällhet är nödig. I anledning däraf föreslår Herr Contracts Prosten, att Regeringen en gång för alla genom vidfärdande förordning allernådigst bestämmer, det hvarje barn, som föddes och lefver inom Finlands gränser, ovillkorligen bör inom första, eller sist andra lefnadsåret hafva undergått vaccination; hvarföfver hufvudmannen skulle uppdragas vederbörande Presterskaps vid de årliga anställande husförhör, samt Provincial och Stads Läkare. Den Fader, Förmyndare eller Fosterfader som befinnes hafva vanvårdat, att inom föreskrifven tid låta vaccinera sitt barn eller myndling, skulle, enligt Herr Prostens förslag, inkallas, samt första gången erhålla allvarliga föreställningar för sin försumlighet, men i fall han deraf icke läte sig rätta, första gången belägga med 1, och andra gången 2 Rubs. S. pligt till församlingens kassa, och om han magtade böterne — utbetala, sitta lika många — Söndagar i fotstock. Skulle — det genom en flick af föräldrar eller vårdare begången vanvårdlighet hända, att något barn finge smittkoppor och dödde, så borde saken förrättas till verldslig rätt och den brottslige efter omständigheterne anses förfallen till hel eller halfmansbot. Vidare föreslår Herr Prosten att Lördags och Söndags eftermiddarne skulle bestämmas till Vaccinationstid, då de ovaccinerade barnen borde ifrån Nyalagen till

klockare Bostället eller annat
vid Kyrkan belägat hemman
sammankallas till undergående
af vaccination samt derpå
följande besigtning; men i
de glest bebodda soknar, som
på 40 a 70 qvadrat mils area.
la vidd endast äga en kyrka,
borde allmogen, för att skonas
för långväga, besvärliga och
för späda barn äfventyrliga re-
sor, erhålla den lindring, att
under de af Presterskapet
i dessa vidsträckta Försam=
lingar sommartiden vanligen
förefallande resor, till läsför-
hörs, nattqvarters eller upp-
bördsställen kunna inställa
sina barn, hvilke då af den
ovillkorligen medföljande
Klockaren blefve vaccinerade.
Den 8. dagar derefter ålig-
gande besigtningen skulle
anförtros antingen någon i
hvarje Läsförhörslag befind-
telig i vaccinering inöfvad
person, eller ock åt en med
Klockaren i bolag varande
Vaccinateur, hvilken å bestäm-

da dagar på de förra vaccina-
tions ställen borde sig infinna,
och hvarest de vaccinerade barnen
vid vite skulle till besigtning
inställas e Hvad Vaccinations
arfvodet, äfvensom methoden
för Vaccinateurernes redovisning
vidkommer, anser Herr Prosten
uti Sällskapets härutinnan
för det närvarande gällande
föreskrifter ingen hug vara
att ändra.

Författaren till Prisskriften
No 2, med Valspråk: Viljan
är halfva verket, yrkar att
vaccinationen genom Sällskapet,
nitiska bemödande vunnit
och dageligen vinner allt större
och större förtroende; och af-
styrker alla kroppsstraff och
böter för föräldrar som vrakt-
låta att låta vaccinera sina
barn, såsom en utväg medförande kost-
nad och tidspillan för Domare,
Krono Actorer, angifvare och
Svarande. Det enda medel till
vaccinationens befordrande
vinne Författare föreslår, är
att alla de barn som sedan de

uppnått ½ års ålder, befinnas vara ovaccinerade, af Härads Skrifvaren införas i en serskild column, samt debiteras såsom om de vore öfver 15 år gamla.

I det tredje svaret på Sällskapets framställda Prisfråga, hvilket har till Motto: Hiljalleen kauvas keritään, yrkas deremot den sattsen att intet godt hos en mindre upplyst allmänhet kan utan tvångsmedel uträttas. Författaren till denna afhandling anser för öfrigt vaccinationens fortgång förnämligast bero deraf att denna operation göres så mycket möjligt är allmänt känd och populair; hvarföre ock ympningen, enligt dess tanke, borde bli ett qvinfolks yrke. Till den ändan föreslås en Författning, hvarigenom alla Kondpigor och döttrar åläggas, att lära sig att vaccinera innan de träda i gifte. Och som t. ex. på de orter der 120 barn årligen födas, 30 par vigas, så skulle, enligt denne Författares plan, blott 4. barn af

hvarje brud behöfva vaccineras, förätt få alla barn befriade för faran af koppsmitta; detta antal skulle ock med tiden minskas, emedan mödrarne, som lärt sig vaccinera, naturligtvis sjelfva på sina egna barn skulle använde sin förvärfvade skicklighet.

Likaledes anser Herr Landshöfdingen Walleen, uti ett till Sällskapet under den 15 November 1816 afgifvit Embets Memorial, tvångsmedel till vaccinationens befrämjande, såsom nödvändiga, icke i anseende till någon hos Finska Folket herrskande motvilja eller förvrm emot vaccinationen, utan fastmer blott för den tröghet och indolance, som utgör ett hufvuddrag i Finska allmänhetens lynne. Till vinnande af en allmän vaccination föreslår Herr Landshöfdingen en viss afgift för hvarje ovaccineradt barn, hvilken afgift årligen borde fördrebblas.

Mete ett Memorial rörande Vaccinationens tillstånd i Ackas, föreslår Herr Kyrkoherden Tamlander, att beständige Vaccinateurer med lön anställdes, som vore pligtige, att hvar och

i sitt af 3 eller 4 Socknar bestå-
ende district ansvara för vacci-
nationens jämna och oafbrutne
fandhafvande. Om någon af
Allmogen undandrage sig att be-
gagna vaccinationen för sitt
barn, så borde en slik motsträfvig
person vid Socknestämma erhålla
lempeliga föreställningar, och
sedermera, om han fortfore i sin
försumlighet, inkallas till Lands-
höfdingen, föratt af honom ve-
derbörligen åtvarnas: och om allt
detta fruktlöst skulle aflöpa,
så borde en ~~så fordr~~ slik för-
domsfull eller kallsinnig menni-
skas namn uppskrifvas och all-
männeligen kungöras. Äfven
anser Herr Kyrkoherden den ut-
vägen för lempelig, att krono
utlagorne ett år tidigare pålägges
alla ovaccinerade personer, samt
de deremot, hvilkas föräldrar
frivilligt låtit vaccinera dem,
njuta eftergift på ett års utla-
gor.

Uti 2ne i Juni månad utgifne
Akademiska afhandlingar
den ena med Titel Positiones
nonnullæ circa Negotium
Insitionis Variolarum Tuto-

riarum publicum in Finlandia
in Finlandia och den andra
Positiones nonnullæ circa Neces-
sitatem Ordinationum cogentium
ad negotium Insitionis Variola
rum tutoriarum in Finlandia
rite gerendum, har Herr Professo-
ren Törngren framställt hufvud-
sakeligen samma förslag, som
innehålles i dess förut anförda,
till Sällskapet afgifna förslag.
Med afseende på Sällskapets
omförmälde Prisfråga, anser Herr
Professoren statens rätt till
begagnande af tvångsmedel
till vaccinationens befordrande
fullkommeligen afgjord; och
föreslår till den ändan, att ingen
finge inträda i publik tjenst,
njuta den heliga Nattvarden,
eller ingå giftermål, som icke
blifvit vaccinerad. Såsom det
mest verksamma och nyttiga
medel föreslår Herr Professoren
äfven uti den sednare af dessa
Afhandlingar, för allmogen
penninge böter.

På det att i fråga varande
ämne, så mycket mer utarbetadt
och ifrån alla sidor betragtadt
skulle komma under Sällskapets

sluteliga ofverläggning och afgö-
rande, beslöt dessutom Sällskapet
att härom inhemta sina Corres-
sponderande Herrar Ledamöters
utlåtande och förslag. Till den
ändan uppsatte Sällskapets Förste Se-
kreterare förslag till ett under-
dånigt Betänkande om medlen
att uti Finland tillväga brin-
ga en allmän Vaccination, hvil-
ket tryckteś och interfolieradt
öfversändes till hvar och en
af Sällskapets Corresponderan-
de Herrar Ledamöter, hvilke
uti Skrifvelse af den 15de Ap-
rill 1818 anmodades, att öfver
berörde Förslag meddela Säll-
skapet sitt yttrande. Sagde
Förslag är hufvudsakeligen af följande innehåll:
De svårigheter som ~~möta~~ hin-
drat vaccinations utspridande
till hela Finland anser Författa-
ren bestå mindre i någon ogin-
het hos Allmogen än i landet
Local samt knappare tillgång
på kunnige och nitiske Vaccina-
teurer. Sällskapets vunna erfa-
renhet, att hvarast någon nitisk
Vaccinateur funnits, samt om i syn-
nerhet Pastor derjemte antagit sig främjande

af den gode saken,
har ~~[illegible]~~ vaccinationen haft all den fram-
gång man kunnat begära, anföres
såsom ett säkert bevis derpå, att
hindren för vaccinationens fram-
gång förnämligast bör sökas deri,
att ingen funnits hvilken det e-
genteligen under Embetsmanna
ansvar ålegat, att besörja om vac-
cinationen, och att det arfvode
Vaccinateurerne af Staten er-
hålla, icke är tillräckeligt att skä-
ligen ersätta deras möda, då de
merendels skolat besöka hvarje
koja serskildt. Uti Kongl. Br.
af d. 10 Mars 1804 ålades väl alla
derefter blifvande Klockare att
lära sig vaccinera, men utan någon
föreskrifven förbindelse att erbjud-
sin tjenst till vaccinerande, eller
något bestämdt ansvar om de der-
uti visa tröghet, oskicklighet eller
opålitlighet. Som Finlands vidd
och glesa befolkning, samt den
omständigheten, att Vaccinationen
icke lempeligen kan utsträckas
öfver hela året, utan bör ske
hellst ~~om~~ vårtiden, göra det omöj-
ligt att utan dryggare utgifter
från Statskassan, hulsätta Vac-
cinateurer, hvilke endast och
allenast af denna befattning

skulle hafva sin utkomst, och
hvilka således äfven kunde nå-
got närmare ansvar och kontroll
underkastas; as emedan Landets
få as för öfriga behof än otill-
räckelige Läkare, icke torde med
hinna att vidtaga en närmare
handläggning vid vaccinationen;
så anses Klockarnes biträde
härutinnan böra hufvudsakeli-
gen alltframjent påräknas, dock
med det ansvar, hvarförutan
Vaccinationen icke kan hafva
en jemn och säker gång. Till
den ändan föreslås derföre, att
den Klockare, som visar uppen-
bar försumlighet att genast be-
gagna den vaccin, som af Säll-
skapet vårtiden sändes till Sokne,
eller ifall denna misslyckas,
men Vaccinationen i någon an-
gränsande församling är i gång
ej ymp- ämne sig derifrån för-
skaffar, eller uraktlåter att vår-
tiden ordenteligen besöka dem
som blifvit ympade, äfvensom
att erbjuda sin tjenst till vacci-
nerande af äldre barn, som

ännu kunna finnas i Socknarne
oympade, underkastas det ansvar
att derföre, likasom i allmänhet
för tjensteförsummelser, först of-
fenteligen varnas och tilltalas, men
om han ytterligare med slik för-
summelse beträdes, på längre eller
kortare tid suspenderas; samt att
om en större mängd barn befinnas
hafva i någon församling afledit,
Hans Kejs. Majestäts Befallnings
hafvande då ålåge att föranstal-
ta det undersökning sker, huruvida
Klockaren genom vårdslöshet och
försumlighet eller oskicklighet
dertill är vållande, och han i så-
dant fall derföre antingen af
Pastor och Församlingen till-
talas, eller, om förseelsen synes vara
större och mera uppenbar, under-
kastas laga ansvar.

Näst bristen på ordentelige Vacci-
nateurer anses den omständigheten hafva vållat
~~[illegible]~~ vaccinationens senfärdiga fort-
gång att Vaccinateurerne nödgats

besöka den ena gården efter den
andra, för att uppleta och vaccine-
ra oympade barn. Och ehuruväl
allmogen på flere ställen plägar
inställa sig med sina barn på
något af Vaccinateuren inom bya-
laget till ympning utsatt ställe, så händer det
likväl sällan att de hemtas till
den 1. vecka derefter utsatta be-
sigtningen, emedan man dels tror
att barnet är för fara af kopp-
smitta befriadt, så snart Vaccinateuren
på dess arm applicerat ympnålen,
dels ock tror sig kunna bedömma
skilnaden emellan ägta och oägta
vaccin. Som emellertid såväl
säkerheten att vaccinationen lyckat,
såsom ock Vaccinateurens rätt till
arfvode bero derpå, att han inom
viss tid efter ympningen sett
vaccin utslaget, nödgas han i så-
dan händelse ofta i aflägsna en-
staka kojor besöka serskildt
hvar och en de ympade, samt om
desse då icke träffas hemma, upp-
leta dem i skog och mark: under
hvilka omständigheter de 50 kop-
som för hvarje ympad bestås Vaccina-
teuren, ofta icke förslå att ersätta

hans skjutslaga. Till afhjelpande
af omnämnda svårigheter har Säll-
skapet sökt att få vaccinationen
sålunda förenad med Allmogens kyr-
kogång, att vaccinationen skulle vid
hvarje kyrka vårtiden i några må-
nader underhållas, och tillgång på ymp-
ämne alla Söndagar finnas, så att
Allmogen kunde hafva tillfälle att
utan tidspillan få sina barn vacci-
nerade och nästföljande Söndag
infinna sig till vaccinens uppvi-
sande, samt äfven lemna ämne till
andra barns ympande. Men denna
åtgärd förmäles hafva haft föga
framgång, så vid dels klockarene
då äro upptagne af andra tjenste
befattningar, dels allmogen för af-
lägsenhet och andra ~~hinder~~ angelä-
genheter icke kan efter Gudstjensten
så länge qvarstanna, att någon
ympning skulle kunna försig gå:
hvarutom det med skäl blifvit an-
märkt, att de späda barnens vård
ej skulle tillåta Mödrarne att be-
gagna Gudstjensten, äfvensom att mäng-
den af små barn i kyrkan uppväc-
ka oljud och förargelse. Uti glest

bebodda trakter bedöker dessutom
Allmogen sällan 2 Söndagar efter
hvarandra kyskan, och uti de orter, som
äro af sjöar genomskurne, är det
ved uppkommet blåsväder ofta omöj-
ligt att följande Söndag instalta
barnen för påseendet huruvida vac-
cinen lyckats, och af ämne lemnande till
ny ympning. Som Sällskapets för
sök att få Allmogens barn samlade
till ympning och derpå följande
besigtning misslyckats; har den utvägen blifvit
begagnad att genom discretioner
och belöningar för de Vaccinateurer
som härutinnan haft att kämpa
med de största svårigheter, lemna
dem någon ersättning; och anses
det vara att förmoda, att vaccina=
tionen snart skulle blifva allmän
i händelse Sällskapet kunde ut-
dela så rundeliga discretioner att
de skulle svara emot den kostnad
Vaccinateuren nödgas vidkännas
för skjutslega. Skulle dessutom
arfvode meddelas äfven försådan
ympningar, som Vaccinateuren använder
till utrönande af en tvetydig vaccin
beskaffenhet, och vaccinationen dymedelst
blifve en lönande befattning i stäl-
let för en svår och besvärlig Embetes

skyldighet, tror författaren all anledning
vara att hoppas det vaccinationen
snart skulle komma i det skick
som man möjligen kan begära;
och anses dessa dymedelst tillökade
utgifter icke komma att öfverskuita
4 eller 5000 Rub. Hr:o Ass. årligen.
Men ifall Hans Keiserl. Majestät
icke skulle finna i Nåder godt
att lemna Sällskapet medel till
dessa utgifters bestridande, blifva
tvångsförfattningar nödvändiga förätt
förmå Allmogen att till utsatta
lempeliga ställen hämta sina barn
till ympning och besigtning

I afseende på den frågan, an-
tingen allmänna tvångsförfattningar borde vidtagas eller
om det kunde lemnas åt hvar-
je församling att inom sig
stadga de författningar, hvarigen-
om ändamålet säkrast och lempe-
ligast synes kunna vinnas; utvecklar
Författaren till ifråga varande
förslag, huru som väl dylika spe-
ciela författningar närmare kunna
lempas efter hvarje ortsbehof, och
efter sig företeende omständigheter
förändras, men att åven andra sidan

utom svårigheten att i hvarje Socken
finna skickeliga personer som bå-
de förstå och vilja för saken med-
verka, vid en sådan plan den betän-
keligheten möter, att uppsigten ~~[illegible]~~
~~vida~~ öfver verkställigheten skulle
leda till en vidlyftig undersökning
som Sällskapet omöjligen med-
hinner, och med hvilken Lan-
dets Herrar Landshöfdingar eller
Provincial Läkare (ikke heller) torde kunna
belastas; hvarutom författningar
hefft emottagas af Högsta Mag-
ten, till Hvars Mildhet och vishet All-
mogen hyser ett oinskränkt för-
troende.

Ibland de författningar som till
Vaccinationens befrämjande blifvit
föreslagne, anses vidare den lempeliga-
ste vara, om sedan uti Soknestämma
vissa ställen till vaccinationens för-
rättande blifvit utsatta, de som
försummade att dithemta sina
barn, skulle förpligtas att till
Vaccinateuren erlägga skjutslega
för den väg han tillrygga lagt
att räkna ifrån den försumliges bol-
stad till nästa ympningsställe
och derjemte med 50 Kopek ersät-
ta den tid Vaccinateuren genom

besöket förspilldt; hvarvidet ?
dock anses för nödigt att denna
utgift för fattige Torpare, Gernings-
män och Inhysingar af Stats-
medlen eller Socknens fattigkas-
sa bestrides.

Men äfven detta tvångsmedel anser för-
fattaren kunna umbäras, om Staten
åtager sig den förutnämnde ut-
giften af 4 a 5000 Rub. B:ca; i hvilket
fall en ~~så~~ lika säker och pålittig
vaccination, som någonsin genom
nyttjandet af tvångsmedel, förmenas
kunna tillvägabringas. Helt annat
är likväl, enligt författarens tanke,
i den händelse då å någon ort kopp-
smitta yppas, emedan den öfverhän-
gande faran då gör tvångsmedel
till verkställande af en hastig
vaccination lika så billiga som
nödvändiga. I anledning deraf
hemställes om icke Hans Kejs.
Majestäts Befallningshafvande (kunde åläggas, att),
efter erhållen underrättelse derom
att koppsmitta någonstädes yppats
~~genast ålå~~ genast anbefalla att
alla inom Soknen för faran ut-
satte ofördröjeligen skulle vaccineras,
och att de som icke inställe sina barn

uppå utsättande vaccinations
ställen, förpligtas att enligt förut
anförda grunder till Vaccinateuren
erlägga skjutslega, och att de som
härvid visade tredska, kallades
inför Kyrko Rådet förett undfå
lempeliga föreställningar, samt
om desse blefve utan verkan, be-
läggas med någon tjenlig pligt, som
sedan den genom utdrag af Kyr-
ko Rådets Protokoll blifvit be-
styrkt, utan vidare omgång för
executif borde anses. Till hin-
drande af uppkommen koppsmit-
tas kringspridande föreslås vidare
att kringstrykande tiggarebarn vid
strängt ansvar borde af Kronobetje-
ningen emot erhållande ersättning
af Socknens fattigmedel befor-
dras till undergående af vaccina-
tion; till samma ändamål borde
ock vederbörande Fältskärer
vid de i landet förlagde trupper
åläggas att tillse det barnen i
god tid bli vaccinerade. Lika nödigt
anses det äfven att om ingen Vac-
cinateur finnes å den ort der Kopp-
smitta yppats, eller vaccinämne tryter,

sådant vid ansvar till Sällskapets
genast inberättas i förra fallet af
Presterskapet eller Kronobetjeningen
genom Länets Höfdinger, och i det
sednare af Vaccinateuren.

Hvad Vaccinateurernes undervisan-
de beträffar, föreslås att Klockare
Lärlingar måtte genom lempelige Sti-
pendier sättas i stånd att, under de
3 månader de böra vid Lazarettet för-
blifva, helt och hållet sysselsättas sig
med inhemtande af de Kunskaper
som i 1803 års Konungs Bref
äro dem ålägde. ~~[illegible]~~ De
Klockare som sedan år 1803 blifvit
antagne, men om hvilka osäkert är
huruvida de ega färdighet i vaccina-
tionen, så borde af vederbörande
Kyrkoherdar anbefallas att oför-
dröjeligen begifva sig till närmaste
Lazarett, förätt å nyo inhemta eller
fullkomna kunskap i vaccination,
hvarjemte Sällskapet borde få
påräkna Provincial Läkarenes
beträde, förätt pröfva de redan an-
tagne Klockarenes insigt i vaccina-
tionen, hvilket besvär af Vaccinations
fonden kunde Läkaren ersättas.

Till vaccinämnets kringskickande

till Landsorterne anses det äfven
blifva för Sällskapet nödigt, att,
då detta måste ske vintertiden
och resande icke alltid kunna
finnas, i sådant ändamål få beti-
ga sig en postillion som under
framforslandet kan i bröstficka
bättre skydda vaccinämnet (mot kölde) än
detta kan ske i den vanliga post-
väskan. Alla dessa föreslagna och
tilltänkta mått och steg förmodas
kunna verkställas med omkring 5000
Rub. B:co Assign:s årlig tillökning
utöfver hvad nu för vinna an-
gelägenhet erfordras.

Öfver detta af Sekreteraren Höc-
ker uppsatte förslag bekom Sall-
skapet yttranden och anmärkningar
ifrån nedannämnde Correspon-
derande Ledamöter, nemligen:

1o Herr Contracts Prosten N. M.
Tolpo i Tammela. Afstyrker al-
la tvångsmedel emot föräldrar,
så vida icke någon oginhet, utan
brist på förtroende till Vaccina-
teurens skicklighet och samvets-
granhet att icke blottställa
barnen för flere sjukdomar som

med vaccin ämnet kunna fort-
plantas är ~~emot~~ ett af de luf-
vudsakligaste hinder emot vaccina-
tionens antagande hos de få för-
äldrar som visat oginhet; till-
styrker deremot att klockare för
vårdslöshet i afseende på vaccine-
ring, lika med hvad i förslaget
projecteras yrkas, ställes tillsam-
ma ansvar som för andra tjen-
stefel. Äfven anför Herr Prosten
~~hur~~ huru svårt det är att genom de i kyr-
kostämmor anställda vaccination,
granskningar erhålla nödig sä-
kerhet, så vida allmogen sällan
bivistar dessa kyrkostämmor, och
dess utan icke hellas kan urskilja ägta ifrån
oägta vaccin.

2o Herr Contracts Prosten Joh.
Frosterus i Kalajoki, anser lika-
ledes brist på Vaccinateurer, dels
deras försumlighet såsom den
enda orsaken till vaccinationens
på åtskilliga orter senfärdiga
gång*, tillstyrker att vaccinationen
ålägges klockarene såsom en Embets
skyldighet, hvarföre de borde förkla-
ras skyldige att för Provincial Lä-
karen redovisa, hvilke fördenskuld

* och tror att inga tvångsmedel behöfvas, så framt hvad pag. 20 finnes föreslagit går i verkställighet

årligen, efter föregången kungö-
relse, skulle göra några resor till hvarje
Socken i sitt district. På det
att Klockarne måtte sättas i tillfälle,
att 3 månader innan de tillhöda
sysslan njuta underviming vid Laza-
rettet, vore tjenligt om Stipendier
af 60 Rub. Bco Ass. af Stats-
medlen anslogen.

3o Herr Kyrkoherden E. Stadius
i Jomala gillar Förslaget; föreslår
att Klockare antagne sedan år
1803, hvilke ej vist prof af sin
färdighet i vaccinationen, borde
hänvisas till Prov. Läkaren eller
annan godkänd Vaccinateur
för att förhöras; medger att det
vore betungande för Statskas-
san att på flere ställen tillsätta
Vaccinateurer; men anser att
likväl på vissa aflägsnare orter
såsom Åland, en allmän Vaccina-
teur borde antagas, t. ex. en skicklig
Klockare, hvilken säker emot
ringa arfvode åtoge sig denna
befattning

4o Herr Prosten och Riddarens
Doctor B. Ignatius anser

tvångsmedel nödvändiga, i synnerhet
om Vaccinationen ålägges Klockar-
ne som en Embetspligt; hvartill
åtvarningar och penninge böter
påstås vara tjenligast; omtalar ett
i Haliko d. 27 Juli 1817 i Socknestäm-
ma fattadt, och af Kejsarens Befall-
ningshafvande den 22 November
samma år fastställdt Beslut, enligt hvilket
~~att~~ de i ~~afseende på~~ vaccinationen
begagnande motsträfvige först
åtvarnas af Församlings Rådet
och derest detta ej hjelper, belägges
med 2 Rub. S. i böter till Fattig-
kassan. Föreslår derföre ~~ett~~ kejserlig Stad-
gande af den tydelse: att hvar och en Far, För-
myndare eller Husbonde, som
efter föreställningar i Kyrko
Rådet, uraktlåter att inom den tid
vaccinationen årligen anställes, låta
sitt Barn, myndling, eller minderårige
tjenstehjon vaccineras, böter 1 a 2
Rub. S. till fattigkassan, hvartill han,
på Vaccinateurens och 2 vitnens in-
tygan kome att fälles. Denna pligt skulle
af Sexmännen, eller om den ej godvil-
ligt utlades af Kronobetjeningen
uttagas. Hvad i Förslaget p. 16. anföres
om Fattigmedlens användande till
vaccinering af kringstrykande

barn ogillas, så vida dessa medel ej till
andra behof än hvartill de blifvit
bestämda böra begagnas. Afstyr-
ker afvenledes ~~hvad som~~ det för-
slag att Vaccinateurernes skjuts-
lega skulle ersättas, så vida onödig
om tvångsmedel vidtagas, och
ökande Socknestämmor och Proto-
kolls föringar; anser deremot
lempeligare om vaccinations
arfvodet, särdeles för vissa sok-
nar förhöjdes. Hvad i Förslaget
p. 15 anföres, om tvångsmedels
vidtagande när koppsmitta
någorstädes yppat sig, anses
otillräckligt, emedan det då
oftast är för sent att afhjel-
pa det onda.

5o Herr Contracts Prosten C.
F. Oimelæus godkänner i alla
afseenden förslaget. Icke en gång
i Cajana län, der Localen laggt
så många hinder i vägen, röjes
någon oginhet emot vaccinationen,
blott här och der erfald och öfver
ilning, uppkommen merendels
af enom Vaccinateurernes oklokan
förhållande; anser förnämsta hin-
dret för vaccinationens allmän-

4. maj

50.

~~na av~~ framgång vara att arfvodet
än för ringa, i synnerhet i Kajana
Län, som är glest bebodt, på män-
ga ställen utan vägar, och ~~utan~~ bro-
ar; hvarföre föreslås, att 75 kop.
~~som~~ i tätare bebodda, 1. Rubel
jemte ersättning för skjutslegan
i glest bebodda trakter skulle Vaccinateurerne bestå, hvilket
arfvode så mycket mindre förmodas kanna
anses för öfverdrifvit som Rege-
ringen för ympningen med menniske
koppor i Vasa Län bestad 3 Rdr för hvarje person,
hvilket svarar emot minst
2 Rubel nu förtiden. Förbindelsen att ut-
sprida vaccin ämne och hafva upp-
sigt öfver klockarene borde,
enligt Herr Prostens tanke,
åläggas Provincial Läkarne,
som deremot för sin möda skulle
i arfvode bekomma 25 ko-
pek för hvarje inom dess district vaccinerad per-
son

6o Herr Prosten M. Gotthund
Anser nödigt, att till motverkan-
de af de hinder för vaccina-
tionens fortgång som uppkommit
dels af allmogens misstroende

till vaccinationens skyddande
kraft och till obetalda välger-
ningar så vida allmogen tror
att det är den sjelf som kommer
att betala hvad vaccinatio-
nen kostar, dels ock af allmogens
medfödda tröghet än af någon e-
gentlig motvilja för vaccina-
tionen, att tvångsmedel ~~bör~~ till-
gripas. Till den ändan har ock Jockas
Församling fattat det Beslut, hvilket
af Landshöfdingen blifvit fastställdt
att de föräldrar, som röja försum-
lighet i att inställa sina barn
till vaccinering och besigtning, belä-
gas med 50 Kop. pligt. Men som
dylika Författningar föga verka,
emedan Vaccinateuren hellre upp-
offrar dessa 50 Kop. än inlåter sig
i rättegång till bevisande af sin
rätt; föreslår Herr Prosten den
utvägen såsom mycket lempeligare,
att för ovaccinerade barn man-
talspenningar erläggas: hvilket
enligt Herr Prostens tanke, än
så mycket billigare som mantal-
penningarne ungefär svara e-
mot vaccinations arfvodet. I frå-
gan om Föräldrar haft lagt skäl

att icke infinna sig med sina barn
till vaccinering eller besigtning,
borde Pastor äga vittsord. — Att,
såsom föreslaget blifvit, genom dis-
cretioner ersatta vaccinateurens
skjutslega, tror Herr Prosten
blifva allt för betungande för
Statskassan. Likalitet gillar
Herr Prosten det förslaget, att
vaccinations skyldigheten ovill-
korligen skulle åläggas klockaren,
så vida det ofta kan inträffa
att klockaren, en i andra afseen-
den aktningsvärd ~~och~~, duglig
och förståndig man, saknar den
verksamhet som till vaccinationens
oafbrutna bedrifvande erfordras;
hvarföre Herr Prosten föreslår
att hvarje Församling lemnas rät-
tighet att välja sin Vaccinateur,
hvilken, ifall någon annan än
klockaren utsåges, på Församlin-
gens eller Vaccinations Fondens
bekostnad, vid Lazarettet skull
nyita undervisning. — Hvad contra-
len öfver förrättad vaccination
vidkommer, anser Herr Prosten
den hittils brukelige för ganska
osäker, så vida ~~vida~~ allmogen

gen föga akt på innehållet af
de upplästa vaccinations för-
teckningarne, och som gäldska
få biträda de Socknestämmor
der dessa förteckningar borde
granskas; och föreslår derföre
i stället att Åldermannen i byen
hos Pastor anmäler att Vacci-
nateuren varit i byen; hvarefter
Pastor vid Catechesmi förhören
efterfrågar huru vida barnen
haft ägta vaccin.

7:o Herr Prosten C. F. Stenbäck
tror att en allmän uppmuntran
af Regeringen ej är tillräcklig; och anser det p. 14 mom. 8 föreslagne tvångs-
medlet för det lempeligaste. W:d Före-
slår att Vaccinations räkningar
sedan exactitet kunde af Socken-
Rätten genast uttbetalas, och medle
af Ry Åldermans ~~den~~ inskrifvas,
hvarigenom och det skulle hända
att Allmänheten mer intresserade
sig för controllen af Vaccinations
räkningarne. I afseende på p. 18
anser Herr Prosten lempeligast
att Provincial Läkaren ålägges
att årligen hvarje vår syna vac-
cinationen i gång.

8:o Herr Prosten A. Arvidsson
afstyrker alla tvångsanstalter emot
föräldrar; och föreslår deremot, att
hvarje vaccinerad person njuter frihet
för mantalspenningarne till dess
hon fyllt 18 år; hvilken förlust för kronan
af 3 års mantalspenningarne, icke
borde komma att öfverskjuta de
5000 Rub. som blifvit föreslagne
i tillökning af Vaccinations fon-
den, hvarutom denna minskning
i Statens inkomster först efter
15 års förlopp inträffar då Statsver-
ket till gånger förmodas vara
satt betydlig att det utan känning
kan umbära denna minskning, och
det så mycket mer som en ökad
folkmängd mer än tillräckligt
skall fylla detta obetydliga
afdrag. — Klockarne borde, en-
ligt Herr Prostens tanke, förbin-
das att föra för vaccinatio-
nens jemna gång; och till den ån
dan föreslår Herr Prosten ett
tillägg af följande innehåll,
att den som icke årligen insän
der förteckning på åtminstone ett
så stort antal vaccinerade, som
svarar emot ½ af de året förut
i församlingen födde, pliktar ½ års
lön och en förtäckt ~~vaccinateurs~~
Vaccinateurs tillförordnad, försum-

Såväl Pastor och Församlingen
som ock Ry Amtmannen
W:d hvilket tillfälle borde få anhållas
på Församlingens fria vilja att
antaga eller icke

mar han sin skyldighet i flere
till 5 år, mister ½ års lön; och slute-
ligen skulle, om han i 10 år försum-
mar att ~~fa~~ vaccinerade det nyf-
nämnde antalet, förklaras tjensten
förlustig, deräst han ej sjelfmant
anskaffar och lönar en Vaccina-
teur. Deremot skulle den klocka-
re som i 5 på hvarandra följande
år inlemnar förteckningar på minst
¾ delar af de födda antal hugnas
med discretion m.m.

9º Herr Prosten A. W. Tude-
rus ~~anm~~ har ingen annan an-
märkning gjort vid Förslaget
är att 1. Rub. Bco Ass. borde åtminstone i Land
Församlingarne af Nylands
lön bestås i arfvode för hvarje
vaccinerad person.

10º Herr Lectoren och Prosten,
Doctor J. Borgström föreslår
att uppskjuta med vaccinationens
slutliga Reglering till dess all-
mänheten, hos hvilken den en Kortare
tid varit känd hinner yttra mer
förtroende för vaccinationen. För
öfrigt anser Herr Doctoren såsom
mycket bidragande till Vacci-
nationens befrämjande om Mödrar-
lärdes t. ex. af Barnmorskor att
vaccinera.

11º Herr Prosten Doctor J. Sund-
wall ogillar helt och hållit all-
mogens sammankallande om Sönda-
garne till vaccinations förrättningar;
emedan så väl Kyrkoherden som
Klockaren den dagen är mest sysselsatt. Det p. 13. omnämnde projectet
att ålägga ovaccinerad ungdom
mantalspenningar, anser Herr
Doctoren såsom ingrepp i beskatt-
ningsrättigheten och såsom en stor
orättvisa. Föreslår vite (t. ex. 1. Rub.
5.) för försummelse att begagna vac-
cination, hvilket vite skulle på-
läggas af Kyrko Rådet samt ut-
tagas af Sexmännen, i händelse
dessa böter gå till Församlingen,
men af Länsman, i annan händelse;
samt att derefter ny termin, vid
dubbelt vite föreläggas den tredskande
och att om han ändå röjer halsstarrig-
het, saken förvises till verldslig
rätt som har att belägga den brott-
slige med något arbiträrt straff.

12º Herr Apothekaren G. Freuden-
thal föreslår en författning med
föreskrift, att alla barn före fyllda

2 års ålder böra vara vaccinerade,
springstrykande personer som ha
smittkoppor borde fasttagas och
skötas på Fattigfondens bekost-
nad; och belöning (t. ex. 5 Rub) ut-
lofvas åt den som först i Socknen upptäcker
och hos Pastor anmäler en med
koppsmitta behäftad person.
Herr Candidaten S. Hanelles och jemte honom
13º Herr Contracts Prosten och Rid-
daren E. J. Frosterus i Ilmola
anser lempeligast att sedan Regering
en bestämt att alla barn vid en
viss ålder böra vara vaccinerade,
de speciella arrengementerne öfver-
lemnas till Församlingens och
Pastors godtfinnande. För öfrigt
anser Herr Prosten tvångsförfatt-
ningar tjenligare, än att genom
donationer, med förslösande af
Statens medel locka den redan förut
nog egennyttiga menniskan.

14º Herr Majoren och Riddaren
Berndt Åminoff gillar helt och
hållit förslaget; och anser tvångsme-
del endast då böra begagnas när
koppsmitta å någon ort uppstå,
i hvilket fall Presterskapet och
Kronobetjeningen derom borde un-
derrätta Landshöfdingen, hvilken

genast skulle afsändee en eller två
Vaccinateurer till smittans häm-
mande.

15º Herr Prosten E. M. Tolpo i Sagu
påstår att inga hvarken directa
eller indirecta utlagor böra drabba
dem, hvilkas barn skola vaccineras:
att Vaccinateuren ovillkorligen
bör förpligtas att besöka hvarenda
koja om ej föräldrarne med god
vilja samtycka till samlande af
deras barn, så vida smittor, utslags
spikdomer, brist på kläder, o öfver-
vinnerliga hinder af alla slag, som
åtfölja fattigdomen, höbergningen
utsädet o. s. v. kunna hindra föräl-
drarne att inställa sina barn;
att det är oförenligt med Gudstjenst
och kyrkogång att se menniskor, lika
vandrande horder, med halfnaka
barn om Helgedagen inträngа i
kyrkan; samt att ~~fla~~ Staten hellre
bör bestå några Rubels tillökning
åt Vaccinateurerne än förstöra genom
1000de tals försummade arbetsdagar
många hushålls uppehälle. Det är
Vaccinateuren, ~~som~~ hvilken sjelf bestäm-
mer sin tid, ej allmogen, som ~~bör~~, enligt
Herr Prostens tanke, bör underkastas

tvångslagar. Derefter berörde Herr Prosten att tvångsmedel ~~ovanlig~~ användas emot föräldrar, som oemotsägeligen och skadliga, tvärtemot dessas tydliga andragande, de att myndighet härröra blott deraf att de annue icke rätt kunna vaccinationens verkeliga beskaffenhet: denna angelägenhet är en samvetssak, och bör såsom sådan med saktmod och genom verkan, med de på öfvertygelsen, icke med tvång behandlas. Dessutom tror Herr Prosten att Staten för denna angelägenhets gjort allt för litet för att angripa den fredliga invånarens frihet och egendom. Ytterligare föreslår Herr Prosten premier åt fattige föräldrar som ega 3. inom första året vaccinerade barn. Förutt Staten måtte erhålla tillräckligt medel till Vaccinationens ordentliga bedrifvande, yrkar Herr Prosten på följande beskattning

1:o ½ Räntan af Bankens på Landtegendomar och jordbruk lånta kapitaler, emedan dessa lån gravera Jordbruket —— 5000:

2:o ½ Räntan af Allmänne Fondens på Landtbruk utlånte kapi-

taler af samma orsak —— 5000:

3:o Årlig afgift af alla agifte manspersoner emellan 20— 70 år —— —— —— 20000.

4:o Hans Kejserliga Majestäts Nådiga anslag, för hvart år —— 9500.

5:o ½ års belopp af hvarje Pension af hvad namn som helst —— —— —— 10000

49500 Rub. B:co Ass. ℔

Dessutom hade, på anmodan af Herr Prosten Doctor Borgström, följande 2ne aktningsvärda Medborgare, afgifvit sina anmärkningar vid omförmälda af Sekreteraren Böcker uppsatta förslag: nemligen

1:o Herr v. Pastoren G. Wallgren i Lappträsk tror att man i anseende till Localens olikhet, en allmän och ström författning icke skulle åstadkomma den förmenta verkan, utan blott anses såsom ett välde: anser det p. 13 under Mom. 7. föreslagna medlet för församlingarne i södra delen af Finland vara ~~omöjligt~~ lämpeligt. Vidare yrkar Herr v. Pastoren derpå att Vaccinations arfvodet borde höjas till 75 Kop, samt att

℔ Följande Correspondrande Herr Ledamöter hade till alla delar gillat och godkänt Förslaget, nemb. Contracts Prosten och Riddaren Doctor Castrén, Vällprosten Doctor Wegelius, Contracts Prosten och Riddaren Doctor Borgström, Prosten Collan, Contracts Prosten, Professoren och Riddaren G. Wolander, öfverstens och Riddaren v. Knorring och Prosten Törnroth.

Vaccinateurer på Stat borde anta-
gas i åtskillige Districter, hvilke
skulle förpligtas att hålla en-
noga Controll öfver vaccinatio-
nen, hvar och en inom sitt
district.

2o Herr v. Pastoren ~~Borgnäs~~
S. Ceder i Borgnäs föreslår
att icke blott presterskapet
utan ock alla andra Embets-
män samt Possessionater ålägg-
gas att befordra vaccinationens
fortgång, ock att alla Studeran-
de anbefallas ~~att~~ lära sig vacci-
nera, eller åtminstone känna
skilnaden emellan ägta och
oägta vaccin*; yskar ~~på~~ undere, att
50 Kop. för försummad vaccina-
tion och 1 Rub för försummad
besigtning, hvaraf ½ tillfaller
Vaccinateuren och ½ Fattigkas
san, borde i vite påläggas föräldrar som
tredskas att låta sina barn
undergå vaccination. Äfven anser
Herr v. Pastoren det för nödigt att
Provincial Läkaren skyldig
kännes, att ~~be~~ständigt bibehålla
vaccin ämne. – Till vaccinatio-
onens befordran borde, enligt

* och borde till den ändan Sällskapets Allmänna Vaccinateurer i Åbo 1 timma hvarje vecka för hela den Studerande Ungdomen hålla Förelasningar öfver Vaccinationen, och sommartiden på Akademien uppvisa vaccinerade barn.

Herr v. Pastorens tanke, hvarje
Embetsman få räkna ett års
meriter för 1000 af honom vacci-
nerade barn, 3 års för 2000,
o.s.v. Af sin egen erfarenhet, in-
hemtad genom dess anställde vac-
cinations resor i Karelen, för-
mäler Herr v. Pastoren sig veta
att närvarande vaccinations
arfvode allmänt betragtas så-
som för ringa; hvarföre Sp:r B:co
häri såsom i allt annat borde
evalveras till 72 Kop. Ro Ass, –
eller ock att de föräldrar som
icke till besigtning inställa sina
barn, åläggas att sjelfve betala
vaccinations arfvodet, antingen
vaccinationen lyckats eller ej.
Sluteligen föreslår Herr v. Pastoren
att vid Mantalsskrifningarne
skulle efterses hvilka som
hafva vaccin ärr och hvilka icke.
Alla faldiga som blifvit vaccinerade
befrias ifrån ett års mantalspenningar;
men de å hvilkas arm inga vaccin
ärr finnas åläggas att betala
dubbla mantalspenningar till
de blifvit vaccinerade.

Sedan alla omförmälda vid-

Skrifter
lyftiga inom Utskotten circulerat, företeges nu frågan om vaccinationens allmänna reglerande till pröfning och utlåtande; och funno Utskotten det af Herr Sekreteraren Böcker uppsatte förslaget till Betänkande innehålla fa[illegible] liberala och sanna åsigter af i frågavarande vigtiga ämne, att Utskotten ansåg nyssnämnde Förslag, med några ändringar och modificationer, böra antagas och gillas. De anmärkningar Utskotten gjorde voro följande:

1:o att Sällskapet icke bör betala utan fastmer taga för alldeles afgjordt, att Regeringen [illegible] såsom hittils, består alla de medel till högre eller lägre belopp, som för Vaccinationen s bedrifvande de erfordras.

2:o Bör i det underdåniga Betänkandet den anmärkningen relevera att alla de medel Regeringen på vaccinationen användes äro på kortare tid, emot en oberäknelig vinst för Regeringen hjelpt, förlyna kapitalen.

3:o Bör det icke lemnas oviduret att det Arfvode som erlades förympning med menniska kroppar vida öfverskrider det som för vaccinationen betalas; samt att uteblifvande Kronans intrader, Embetsmäns löner, m.m. förut förvaltverades efter den grund att [illegible] svara emot [illegible] Kop. B:co Ass:, har likväl [illegible] denna beräkningsgrund [illegible] vaccinateurerne blir gode.

4:o Bör utvecklas, att i anseende till den skilnad som [illegible] och andra omständigheter, samma arfvode för hela Finland icke är lämpeligt, hvarföre hemställes, att efter följande omständigheter, lemnas rådighet, att genom discretioner, [illegible] svarande emot Vaccinateurens utlagde skjutspenningar, hålla de Vaccinateurer skadelöse, som haft att kämpa med de största svårigheter och hinder.

5:o Bör den stora och för Sällskapet tillfredsställande framgång vaccinationen [illegible] den [illegible] 3 år som förflutit, sedan frågan om [illegible] reglerandet af denna angelägenhet väcktes, omtalas och anföras såsom ett hugnande bevis på allmänna tvångsförfattningars användbarhet för den goda sakens fortgång.

6:o Jemförelsevis af hvad p. 15. anmärkes rörande rättvisan och nödvändigheten af tvångsmedel till hämmande

vida öfverskrider det som för vaccinationen betalas; samt att uteblifvande Kronans intrader, Embetsmäns löner, m.m. förut förvaltverades efter den grund att [illegible] svara emot [illegible] Kop. B:co Ass:, har likväl denna beräkningsgrund icke kommit vaccinateurerne till gode. — som i början för vaccinationen erlades,

4:o Bör utvecklas, att i anseende till den skilnad som vållas af localen och andra omständigheter, samma arfvode för hela Finland icke är lämpeligt, hvarföre hemställes, att Sällskapet, efter följande omständigheter, lemnas rådighet, att genom discretioner, [illegible] svarande emot Vaccinateurens utlagde skjutspenningar, hålla de Vaccinateurer skadelöse, som haft att kämpa med de största svårigheter och hinder.

5:o Bör den stora och för Sällskapet tillfredsställande vaccinationens framgång [illegible] den [illegible] 3 år som förflutit, sedan frågan om reglerandet af denna angelägenhet väcktes, omtalas och anföras såsom ett hugnande bevis på allmänna tvångsförfattningars användbarhet för den goda sakens fortgång.

6:o Jemförelsevis af hvad p. 15. anmärkes rörande rättvisan och nödvändigheten af tvångsmedel till hämmande

41 7. ~~Föreslag~~ Tillstyrkte Utskottet, att den Expedition om i frågavarande ämne som af Herr Sekreterarens Böcker kommer att enligt de principer Sällskapet fastställer ~~att~~ författas, skulle till Utskottens ytterligare granskning öfverlemnas

af en redan uppkommen Koppsmitta, tillstyrkte Utskotten att hemställan skulle göras om icke ~~dåkopp~~ ~~smitta någonstädes uppsats~~ alla de tvångsmedel och anstallter som enligt gällande Medecinal Författningar äro anbefalde eller tillåtne till andra farsoters motande, vid uppkommen Koppsmitta af Sällskapet finge* vidtagas i afseende på alla af Koppsmitta angrepne personer.

* efter sig företeende omständigheter

Sluteligen och såsom genom en af Utskottet för ~~riktig~~ * interpretations af Sällskapets kungörelser af den 10 Oktober 1804 och den 5 Maj 1815 vaccinations arfvodet ~~af~~ för Rusthållares barn en tid bortåt blifvit afdragit, hvaraf händt dels att Vaccinateurerne å en del orter vidkännts en känbar förlust, dels och att å ~~[illegible]~~ åtskillige trakter ett betydligare antal Rusthållare barn blifvit ovaccinerade, beslöt Vaccinations Utskottet hos Sällskapet föreslå, att hädanefter det i Sällskapets kungörelser utlofvade arfvode skulle äfven för ~~Ru~~ vaccinationen af Rusthållares barn oafkortade utbetalas.

* ansedd

In Fidem
Wilh. G. Lagre

År 1820 den 1 Mars sammanträdde Kejserliga Finska Hushållning Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

Justerades Protokollet för den 10 sjtl. November §. 3, samt Protokollerne för den 1 December, den 5 Januari och den 17 Februari. — Justering

§. 2.

Jemte ett Memorial af den 23 Februari, har Herr Secreteraren P. J. Timm insändt Anmärkningar vid de af Hr Majoren och Riddaren B. H. Aminoff författade och i Häftet af Ss Underrättelser införde Antekningar om Hushållningen i Karku, Mouhijärvi, Birkala och Tavastkyro Soknar: hvilke Anmärkningar Hr Secreteraren anhållit måtte af Sällskapet till trycket befordras. — Ink. Skrift

Remitterades till Beredningsutskottet.

§. 3.

Likaledes remitterades till Beredningsutskottet de Metereologiska — Ink. Skrifter

Observationer, som blifvit insände af
Ss Corresponderande Levamöter
a. Hr Prosten A. Arvidson i Laukas
för Octob. Nov. och December 1819
b. Hr Prosten och Riddaren Doctor
Ignatius i Haliko för sistl. December och Januari
c. Hr Contracts Prost. Dr A. Molander
i St. Michel för Nov. och Dec 1819.
d. Hr Contracts Prosten och Riddaren
J. Frosterus i Kalajoki för Nov.
Dec. och Januari månader; och de
Ekonomiska Anlekningar för förl. år
som blifvit afgifne af:
a. Hr Prosten P. J. Collan i Idensalmi
b. Hr i Kruusamo
samt de Qvartals Berättelser för Oct. Nov. och Dec som
blifvit till S. insände af:
a. Hr Contr. Prosten och Ridd. Dr Castrén
i Kemi
b. Hr Prosten M. Tolpo i Sagu.

+ e. Hr Contr. Prosten N. M. Tolpo i Tammela för Nov. och Dec.

§. 4.

Ink. Skrifter

Äfvenledes remitterades till Beredning
Utskottet:
1o Syne Instrument af d. 4. och Soknestämmo Protokoll af d. 24 sistl. October
rörande Akademie Nybyggaren
Isr. Mattsson Majamaas i Parkano verkställda uppodlingar
2o Syne Instrument af d. 29 sistl.
September, verificeradt vid Soknestämman d. 18 October, angående
Bonden Elias Simonssons Ryödis ifrån

1. mars 1820.

Höytölä by af Ikalis Sokn förrättade uppodlingar
3o Syne Instrument af den 29 sistl. Sept.
verificeradt vid Soknestämman d.
18 Octob., angående Bonden Matts
Mattsson Perttis från samma
Ikalis Sokn verkställda odlingar
4o Hr Landshöfdingen och Riddaren G. Aminoffs Memorial af d.
30 sistl. Dec., deruti till belönings
erhållande anmäles Nännande
Mannen Eric Turpein från Horontaipale by i Rautalambi
Sokn, hvilkens förrättade uppodlingar och Nybyggnader blifvit
bestyrkta genom bifogade Syne
Instrument af d. 3 sistl. Augusti
samt Soknestämmo Protokoll
af d. 17 October.
5o Syne Instrument af d. 22 sistl.
Juli rörande Bonden And. Mårtenssons ifrån Mandilantaipal
by af Wirdois Capell verkställda Kärr
odlingar, jemte för berörde Bonde uthän-

digadt Prest bevis.

6º Syne Instrument af den 16 Sept Augusti ~~1819~~, rörande Akademie Bonden Jöran Tomasson Ruffs från Tevanjemi by af Ikalis förrättade dikning Arbete.

7º Syne Instrument af den 14 Sept 1818, verificerade vid Soknestämma den 27 Dec. samma år, öfver Bonden Matts Eskilsson Minkises ifrån Kuckajärvi by af Saarijärvi Sokn verkstälda uppodlingar; jemte för nämnde Bonde uthändigadt Preste bevis.

8º Hr Protokoll hållit vid Soknestämma i Pojo den 19 Februari 1819, angående Drengen Isr. Blomqvists Båratjenst hos Inspectoren å Billnäs Eric Sjödahl, samt Pigan Anna Maria Abborres 31 åra Tjenst hos Varfs Smeden vid Skuru Bro Claes Borgström

Ink. Skrift

§. 5.

I anledning af S. anmodan hade Hr Prosten M. Tolpo i Sagu afgifvit sitt Betänkande om Bränvinets inflytande på Nationens Industrie och Sedern hvilket hänvistes till Beredningen Utskottet.

§. 6.

Hr Kyrkoherde A. Lilii uppgift öfver Tillståndet i Urdiala Sokne Magasin ifrån d. 1 Apr. 1818 — samma tid 18[illegible]

Remitterades likaledes till Beredn. Utsk. att

§. 6

Uti en ingifven Skrift, som nu upplästes uppsäga Bl. Holmberg och D. Åstedt den borgen å 600 Rdr Bco de ingått i S. för Klädes väfvaren J. R. Egman; och anmälte Secreteraren Höcker ~~i anledning~~ ~~deraf~~, att Ekonomie Utskottet redan i anledning af denna Skrift varit tillsammans och öfverlagt om de mått och steg som till förvarande af S. rätt borde vidtagas

Upsagd borgen

§. 7

Sedan Sällskapets sammanträde den 5 Jan. hade följande Skrifter till Linplanteringen Utskottet inkommit:

Ink. Skrifter

1º Hr Contracts Prosten och Riddaren E. J. Frosterus Memorial af den 30 Dec. 1819, derute Hr Prosten i anledning af S. Skrifvelse af den 6 i samma månad, inberättar att Linbulturen idkas öfver allt i Ilmola Sokn, och att van-

ligen en piga derstädes betingar
sig, utom årslön, en kappas lin
utsäde; sluteligen afstyrker Hr
Prosten S. att emottaga Lika-
lucoma hemman i berörde Sokn
till bosättande af ett hushåll, som
i Linplantering och skötsel skul-
le meddela rendervisning, såvida
detta hemman är belägit inom
den frostämaste delen af Soknen,
har dålig och till Linkultur al-
deles otjenlig jord, samt dessutom
är på inemot en mils afstånd
från byalag utan banad väg
afskildt.

2o Hr Krigs Commissarien
G. M. Florins Memoriäl af
den 17 sistl. Dec., jemte Redovis-
ning för det Linfrö Hr Krigs
Commissarien till försäljning af
S. emottagit, hvarjemte han in-
sändt 223 Rdr Cstr Rgs som in-
flutit för försålda 12½ Tunna
Linfrö.

Secreteraren Böcker anmälte
härvid att berörde 223 Rdr Cstr

1. mar. 61.

Rgs blifvit till S. Skatt-
mästare aflemnade.

3o Herr Secreteraren Timms
Memorial af den 18 febr., deruti
Hr Secreteraren tillkännagifver,
att ~~han~~ i händelse ett Linne
Mögds Institut på dess egendom,
Wannis, kome att inrättas, Han
skulle önska att blott en Lärare
skulle antagas, och högsta antalet
af Elever till en början skulle
bestämmas att utgöra 12, samt
att Herr Secreteraren vore öfver-
flödigt belåten med Nio Tr Rgs
eller motsvarande penningar
för hvarje Elevs husrum, föda
m.m. för året, då nemligen Lä-
raren och dess husfolk skulle ser-
skildt lönas och underhållas
och Hr Secreteraren sjelf
få behålla årliga in-
komsten af allt hvad på
Institutet ~~af Eleverne~~ kunde
tillverkas

Följande Öfverhetliga Författningar [illegible] Sällskapet [illegible] de den 5 Jan. inkommit, nemligen:

Hans Maj:t Nådiga Kungörelse angående rättigheter till Banco Lån upp i Donation Lägenheter i f. d. Wiborgska Gouvernementet af d. 16 Octob. 1819.

2:dra dito på Finska.

En Ryska Förordning af d. 22 Maj 1819.

3:dje Kungör. angående de för Finska Militairien varaktade Fulle och Reparil Lagar.

4:de Reglemente för Finska Militairen, Fulle och Reparil Kasta-

lades till S:ts fortsatt ägande Samling af Allmänna Handlingar

Uti Memorialer som nu upplästes hafva följande Herrar Landsmän nemligen: Hr Kyrkoherden J. J. Holmberg i Kiuala, Hr Kyrkoherden Homén i Eura, Hr Kyrkoherden H. Weckman i Messuby, Hr Prosten E. F. Roschier i Saarijärvi, och Herr Prosten S. A. Hougberg i Kes[illegible] anhållit att De [illegible] med vanlig höglärdom [illegible] de belöningar [illegible] åt dryftige Jordbrukare om deras trogne Tjenste[illegible] hvarom, om hvilket tillfälle de hjon, [illegible] af S. blifvit anmodade.

Tackjelse för verkst. Allm. Jettonen

Sällskapets Corresponderande Ledamot Herr Prosten M. Tolpo i Sagu och Hr Capitenen A. T. Herljelm i [illegible] hade uti Skrifvelser af den 15 och 24 sistl. Febr. anhållit att förklarat för Sällskapets Allmänna Jetonen; [illegible] antecknad.

Inventeringen af S. tillhörigheter

Derefter föredrogs o. i S. upplästes Inventeringsmanneus Berättelse Inventeringen af Sällskapets tillhörigheter; hvarvid S. ville [illegible] något att påminna, och skulle de derom [illegible] anmärkningar remitteras till Ekon. Utsk. [illegible]

Skattm. redov. för Stats Fonden

Sällskapets Skattmästare Herr Handelsmannen M. Mexmontan hade inlemnat Redovisning för Stats Fonden för år 1819, jemte tillhörande Verificationer; och som denna Redovisning endast innefattar fyra poster, förklarade S. att den icke behöfver remitteras till Revisorerne; utan ansåg det tillräckligt om den granskas af Ordföranden; hvilket besvär Ordföranden Hr Bokhållaren Cederbreutz sig också benägit åtaga.

Att tillf. bely. utges

Med afseende på de förrättningar som skulle

förete sig för Herr ~~Majoren~~ Capitenen och Riddaren Brakel att i enlighet med S. den 1a Dec. fattade beslut utdela de belöningar som S. den 10 sistl. Nov. beviljat åtskillige personer i Ikalis Sokn, ansåg S. lempligast att Hr Assessoren Rosendal om dessa belöningar tillställande skulle anmodas.

§ 14.

B. U. Protok. innehl. utl. öfver förslaget om anl. af en ny stad m. m. lägges på bordet

Upplästes och lades på bordet:

1o Beredningo Utskottets Protokoll för den 12 sistl. Jan. § 3. rörande Hr Prof. Methers förslag om en ~~ny~~ läggande af en ny Stad i Padasjoki Sokn vid Pågåne, samt Hr Landshöfdingen och Riddaren Hjärnes, uppå S. begärar, öfver sagde förslag afgifne utlåtande.

2o § 4. af samma Protokoll, innehållande Beredningens hemställan om lempligaste sättet för Sällskapet, att betyga sin högaktning och uppmärksamhet för Handlanderne i St. Petersburg, Nikolaj Timojeff

belt hörre än t. ex. den från Pel-

Kosulin och Ivan Feodoroff som till lindrande af den nöd och brist som åtskillige Soknar i Wiborgs Län lidit, bisprungit de bnest behöfvande med gåfvor af penningar och spannmål.

3o § 5 af samma Protokoll, deruti Utskottet afgifver sitt utlåtande öfver den berättelse Possessionaten Hr E. Wiikberg till S. insändt om det brukningsätt som blifvit begagnadt vid dess numera försålda egendom, Keitilä och i Sackila Rusthåll i Wånå, samt de derstädes verkställda upodlingar.

4o § 6 af ofvannämnde Protokoll innehållande Utskottets afgifne betänkande i anledning af Hr Öfversten och Riddaren v. Knorrings i Skrifvelse till Secreteraren Böcker meddelade tankar om de utvägar af S. borde begagnas, förätt förskaffa allmänheten en på inhemsk erfarenhet grundad och för menigheten

lempelig Boskaps Läkare-Bok

5o Beredningo Utskoldets Protokoll för den 26 sistl. febr. § 4, innehållande Betänkande öfver S. nuvarande Ordförande Hofsagmästare Herr Friherre Cederereutz ingifne Memorial, deruti Hr Friherren föreställer olempeligheten af ~~det~~ att med hattband belönad Gårds Inspector och föreslår derföre att, i fall ändring ej får göras uti den af S. hittills följda princip, att icke tilldela S. Medalj åt andre Jordbrukare än de som sjelfve disponera den jord genom hvars odling de sig utmärkt en annan Medalj borde präglas förätt dermed utmärka de ostra stor förtjenster om det Allmänna äfven Gårds Inspectorer äga.

§ 15.

Berättelser om Ahlm. Socknes Skolor

Föredrags Beredningo Utskoldets Utlåtande öfver de berättelser som för sistl. höst inkommit från Ahlmanska Socknes Skolor i Wesilax, Pelkaue, Kangasala

belt högre än t. ex. den från Pel

och Lempelä, hvaraf S. inhemtade

1o Skolan i Wesilax har blifvit besökt af 15 Elever; och har Läraren blifvit af Pastor recommenderad till erhållande af premium för bibragt färdighet i innanläsning för 1 barn, i innan- och utanläsning för 1 barn och i räknande äfvenledes för 1 barn.

2o Skolan i Pelkaue har haft 46 Lärlingar; och har Pastor ansett Friden berättigad till innanläsnings premium för 26 ~~Elever~~, till utanläsnings premium för 5 och till skrifnings premium för 2 Elever.

3o Skolan i Kangasala har blifvit besökt af 19 Lärlingar; och har Läraren af Pastor blifvit anmäld till erhållande af 9 premier för innan- och 2 för utanläsning.

4o Skolan i Lempelä har varit besökt af 37 Elever; och har Läraren af Inspector Scholæ ansetts berättigad till 14 premier för bibragt kunskaps i innanläsning.

Utskoldet har tillstyrkt att premier måtte enligt Hr Pastorers recommendation

beviljas, dock borde anmärkning göras
deron att No 6 fr. Pelkäne redan vid
dess ankomst till Skolan, enligt
befintlig antekning ägt full-
komlig färdighet i innanläsning,
äfvensom att No 49, 45, 37, 48, 73, 67,
70, 72, 74 och 54 (10 st.) vid deras
ankomst till Skolan innehaft ine-
mot samma färdighet som de vid
examen ådagalagt, äfvensom att
Läraren Hergrots blifvit recom-
mendend till premium för åtskil-
lige Lärlingar som endast i 4 a
5 reckor bivistat Skolan; hvilket
allt af S. godkändes.

Likaledes godkändes, i enlighet
med Utskoldets förslag, de Räkning
gar öfver Ved, Ljus och Skrifmate
rialier som blifvit insände ~~ifrån~~ af
Lärarne i Kangasala å 28 Rd
8 ß, Pelkäne å 20 Rub. och
Wesilax å 49 Rb. 12 Kop., utan att
likväl kunna bifalla till Lärarens
vid sistnämnde Skola Brusko an-
hållan att utfå sin räknings belopp
i Ryskt ~~mycket~~ Mynt, och vid så-
mycket mindre som räkningen är dub

belt högre än t. ex. den från Pel-
käne, ehuru Wesilax Skola
blifvit besökt af ett vida min-
dre antal än de öfriga.

Äfvenledes anråg S. Räkningen
från Lempäle bord återgå, så-
vida Läraren derstädes fordrat för
Ved 12 Rdr Hco eller 50 a 100
pr. mera än vid de andra Skolorne
utan att uppgifvit är om orsaken härtill
~~till denna~~ ligger i en större qvantitet
uppkapt ved eller i ett högre der-
före betaldt pris.

§. 16

Upplästes Beredn. Utsk.s Protokoll
för den 26 Febr. § 3, så lydande:
"Föredragos de inkomne Handlingarne
angående tillståndet vid Messeby
Sokneskola render sistl. höst termin.
Enligt Pastors intygan har Skolan
icke blifvit besökt af några barn
förän vid Michaeli tiden; derifrån
till den 6 November hade en och an-
nan, samt kort före venna dag, då
Pastor besökte Skolan, 6 barn der
njutit undervisning; derefter och in

Bess. i anl. af B. U. utlåtande i ans. till-
tillståndet i en af Ahlm. Skolorne och dess lärares förhållande

till den 4 December, då examen
höll, hade de 27 barn Läraren Lej-
stedt uppå sin förtekning upptagit,
med undantag af No 19, som ännu
alldrig besökt Skolan, af honom
njutit undervisning. Utaf 22 barn
som öfvervarit examen hafva 10 be-
funnit, mycket dåliga och svaga, elu-
ru de förut, enl. Läraren egen upp-
gift, besökt Skolan uti 1 a 2 ja
4 terminer, och äfven utaf de öfriga
har ingen hunnit till nöjaktig fär-
dighet uti de stycken som vid Sko-
lan läras. Utskottet anser derföre
starka skäl förekomma att miss
tänka ~~det~~ att det med denna Skol-
åsyftade ändamål helt och hållit
förfelas och vill derföre och då pastor
yttrande synes utvisa det ännu mer
vore att härvid klandra, som han
icke velat anföra, föreslå att S. vil-
le anmoda Pastor att uti Kapell
stämma i Teisko, der Skolan
blifvit hållen, uti närvaro af för-
samlingens Kapellan samt Skolebar-
nens föräldrars och dem af Allmogen
som bo Skolan närmast undersökan
hvarföre Skolan icke blifvit öpp-
nad den 1 September, enligt Ss. förel

skrift, huru flitigt de på För-
tekningen upptagne barn bivistat
Skolan (hvarom Läraren försummat
den föreskrefne antekningen) och om
Skoltimmarne blifvit behörigen
iagttagne, såsom Läraren föregifvit.
Äfvenså skulle Pastor anmodas
att uppgifva till huru stort be-
lopp han för giltig anser den
insända af Rusth. Wärmälä
verificerade räkningen öfver Skolans
behof, börande likväl de för hus-
hyra utförde 40 Rub utgå så vida
han dertill icke äger någon rätt.
Lejstedts Lön för höst terminen
anser Utskottet böra innehållas
tills utrönas får huruvida han
under denna tid uppfyllt sin skyl-
dighet. För öfrigt borde Lejstedt
nu åtvarnas att derest icke
det vid Skolan sedan längre
tid ursla tillstånd genyt och
betyd förbättra, han utan för-
skoning varder skild ifrån sin
befattning."

Hvad Utskottet på anförd fadd-
hemställt och föreslagit, gillades nu
af S; med undantag likväl af hvad
angår den delen af Utskottets utlåtande,
deruti Utskottet föreslagit, att Lej-
jeffet af Pastor borde återvinnas i hän-
seende på Prinet S. berört skulle lägga
på bordet.

§ 17.

Secreteraren Böckers anmälte att
ena halfven af Statsanslaget för S.
för innevarande år ifrån Harvarande
Länds Ränterie blifvit uttagen och
tillställd S:t Skattmästare Aflemius.

§ 18

På Secreteraren Böckers hemställan
lan, beslöt att Hr Prosten Gottlund
skulle anmodas att åt Johne Skolmä-
stare, And. Arminen tillställa den Silfver Medalj S. tillerkänt berörde Skolmästare för deltagande i vaccinationen ådagalagde flit och nit

§ 19

Uti Skrifvelse till Secreteraren Böckers har Hr Contract Prosten Dr A. Molander i St. Michel förfrågat sig huru med tillställandet af den Medicinska S. tillerkänt Befallningsman Andersin Pris borde förhållas, sedan nämnde denne person fallit i vanvinnighet och hvarjehanda Religions villfarelser; och fann S., i enlighet med

hvad ock Hr Doctoren föreslagit, lämpligast att i påyttervarande belöning enskildt tillfälle, berörde pris.

§ 20

I fråga
I likhet med Ekonomie Utskottet tillstyrkt, beslöt Sällskapet att Sällskapets Stat för innevarande år skulle blifva oförändrad den samma som för de 2ne sistförflutna åren.

§ 21.

På bordet
Anhaldes lades en ytterligare Ekonomie Utskotts Protokoll för den S 3, innehållande Betänkande om det understånd som begärts af Kongl. Maj:t allernådigst tillförsäkrade och bevilja täcktes af Kongl. Kongedöme att Torpare må Hemman på gård å 3 knektar

§ 22

de tractor
Genom vanligt ballottering
kallades till Ledamöter:

Vald af Sedam.

Herr Öfverste Lieutenanten och Riddaren Carl von Konow
Hr Capitenen Carl de Besche
Hr Akademie Adjuncten
Med. Doctor Joh. Magn. af Sengström
Hr Politie Borgmästaren Åbo
Claes Sackléen
Hr Majoren och Riddaren
Friherre Wilh. P. Carpelan
Hrr Secreterare i Chefs Collegio
Medico Med. Doctor Matth. Kalm

Hr Kyrkoherden i Muonioniska
Matth. Kohlström
Hr Stats Rådet Baron
von Nolcken

In Fidem

Wilh G Lagus

År 1820 den 16 Mars
sammanträdde Kej-
serliga Finska
Hushållnings Säll-
skapets Ordförande
och Ledamöter.

§ 1.

Underteknad upplåste till juste-
ring Protokollet för den 15 sistl.
Januari, hvarefter Sekreterarens
Böcker likaledes till justering
upplåste Protokollet för den
1 Mars.

Justering

§ 2.

Sedan Sällskapets sednaste
sammanträde hade följan-
de Skrifter inkommit, som
nu till Beredningsutskot-
tet remitterades:

Ink. Skrifter

1º Svar på de 5 Frågor, som
S. ånyo utsatt till täfling
genom Finland, Allmänna
Tidning Nº år 1820; med
underskrift: Tentare mihi licet
si dicta aliis placet. Colum
bus Finlandiæ.

2º 2ne Syne Instrumenter af den
12 Aug. 1819, verificerade vid Socknes-

stämma i Korpilax den 10 October
samma år, rörande de nybyggnader
och uppodlingar som blifvit verk
ställda af Nämndemannen Johan
Laukala och Bondesonen Jöns
Michelsson, bägge ifrån Mu-
rajärvi by i sagde Kapell af
Jämsä Socken, och Synedinstru-
ment af den 18 October 1819, verifi-
cerade vid ~~Soknert~~ Kyrko-
stämma den 6 sistl. Februari,
angående Torparen Tomas
Koivistos ifrån Pohjankapie
hemman i Kuru Kapell
af Ruovåsi Socken förrättade
kärr odlingar, samt Kyrko-
stämmo Protokoll hållet
i Wiborg den 6 nyss. Februari
rörande Pigan Anna Thomas
dotter, hvilken för dess trogna
och långvarige tjenst å Kuck-
kallio hemman i Wendelä
by i Wiborgs Socken blifvit
anmäld till erhållande
af någon belöning

§. 3.

Uti Memorial af den 23 sistl.

Februari har Kejs. Collegium
Medicum vid handen gifvit att
Koppsmitta yppat sig i Ran-
Lasalmi Socken. Och anmälte
Secreteraren Höcker härvid
att Vaccinations Utskottet
reden vidtagit de mått och
steg som till hämmande af
berörde farsot befunnits tjen-
lige.

§. 5

Jemte Memorial af den 9de i
innevarande månad, hade
Herr Prosten och Lectoren Doctor
J. Borgström insändt 21 Rdr
Bco som influtit för af Herr
Doctoren försålde Exemplar
af Ss Skrifter, samt 33 Rdr
som i Ledamots afgift blifvit
erlagde af Hr Bergsrådet
Solitander, Commerce Rådet
Solitander, Landshöfdingen
och Riddaren Möllersvärd
samt Hr Doctoren sjelf; och
komma dessa medel att till Skatt-

by, Torparen Tomas Koivistos ifrån

16. Mars.

§. 4

Hr Hofrådt Auscul-
tanten Bror Liiny
hade uti ett till Salisk-
pet insändt Memorial
anhållit om ett penning
ge lån af 400 Rdr
Bco förrätt full-
följa ett af honom
reden påbörjadt
kärr rödningsarbe-
te. denna ansökning
hamnstes till Uredn-
ning och Ekonomis
Utskottens utlåtan-
de

mästare aflemnas.

§. 6

Tacksägl. för Ahlm. Jeldonen

I Memorial af den 9 sistl. Mars ~~inbärande~~ aflägger Herr Prosten ors Lectoren Doctor Borgström ~~att~~ sin tacksägelse för det exemplar af Ahlmanska Jeldonen som S. tillsändt Hr Doctoren, som anteknades.

§. 7

Grunderne för utd. af underst. åt Hattanpää underhafvande bestämmas

Nu förutogs Ekonomie Utskottets Betänkande om de medel som borde användas till att för framtiden för bygga det ofog, att Hattanpää Gård underhafvande, under förmodan att blifva delagtige af det understöd som i fram. Assessoren Ahlmans Testamente utlofvas genom vanhafd sjelfve vålla att missväxt öfvergår deras ägor, äfven som till erhållande af någon controll deröfver att besagde missväxter rättelige blifva pröfvade. Till den ändan har Utskottet föreslagit:

1º Att såvida det i Testamentet heter att understödet skall

lemnas vid svåra missväxt år
så bör afseende icke endast
fästas derå, huruden växten varit
i Hattanpää, utan ock huruvida
hela trakten deromkring en
svår missväxt infallit.

2º Att då sådant finnes verke-
ligen hafva inträffat äfven när-
maste Socknar blifva af Testamentets
~~tor~~ välgörande förordnande
enligt Testators föreskrift, delag-
tige, dock så att Hattanpää
Gård underhafvande bekomma
mera än andre behöfvande.

3º Att endast trefne ors idage af
Gårdens underhafvande få un-
derstöd; börande detta afgöras
af Gårdens ägare i samråd med
vederbörande Pastores.

4º Att då understöd beviljas
den del af Sällskapets Stat
som utaf Ahlmanska fonden
utgår, till hälften afdragas från
interesset för den, till i fråga var-
rande ~~[illegible]~~ behof anslagne

by, Torparen Tomas [illegible]

hälft af hela Donations fonden
S:t alt skilnad bör göras om
behof emellan till utfärd, eller
att till lifvets uppehälle.
Brandes i förra fallet hälften
hälften af anslag summan
kunna indragas, och till de
andre af Testator föreskrefne
nyttigare ändamål disponeras
ytterligare hade Utskottet för
jeder flagit att Probstmanske donations
fondens principiela belopp borde
läggas till grund vid bestämmandet
det af dess summa till under-
stöd för Statsanpåa Gårdar
undehafvande beviljas får.

Med Utskottet fälunde förslaget
antages att godkännas af S:t med
undantag af hvad föreslagit
blifvit angående den grund,
som borde följas vid bestämman-
det af understödets summa,
hvilket S:t fann för godt att
fälunda ändra att medlen
ra, att val öfvennämnde understöd
summa i allmänhet be-
räkna efter principiela fonden
ej efter dess närvarande, genom

S:t omsorg tillväxta belopp
men att likväl genom denna
regel S:t icke ansåg sig hin-
der för kommande att ju efter
mindeligare understöd vid ovanligt
hårda missväxt år, eller öfrige andra
sig företeende synnerliga om-
ständigheter kan beviljas.

§ 9.

Derefter upplästes Beredn. Utskottets Betänkande deruti att afslå ansökningen
för Läraren vid Messuby a S:t Birkala
skolor skulle kunde ställas på samma fot som de fordrade sednare
utnämde Allmanska Skolemästarne vid Skolan; att som S:t för gott
att denna fråga berott tills vidare

§ 10.

Secreteraren Böcker anmälte
att Linsplanterings Utskottet an-
sett lämpeligast vara att framdeles
de af Herr Rytmästaren Sefferet
Riddaren till införande uttaf den
Nyländska Linnesföreningen till
Finland donerade medel skilde
ifrån den af Staten till Linodlingen
planteringen befrämjande medel

16. mars.

§. 8.

Upplästes det af Secret. Böcker författade förslag till Redogörelse för S:t Göromål under det 22:dra året, som redan af Ber. Utskottet granskadt. Såsom inledning till denna Redogörelse hade Secr. föreslagit en redogörelse af tidsmålen som i en afhandling införd i Åbo allm. Tidn. för förl. år blifvit emot S:t riktade. Och emedan wäl S. ej kunde ogilla Secr. afsigt, att i egenskap af S:t Ledamot och Tjenstman, genom en dylik redogörelse lemna en skyldig uppmärksamhet åt S:t aktningsvärde Correspondens Ledamöter, som med ett lika för ögonnyttigt som uppbyggligt nit gått S:t tillhanda med flerfaldiga rena rättelser och allmänt val åsyftande förslag, så ansåg likväl S:t i dessa, uthmanade, rättfärdigande vara icke blott allt för mycket under sin värdighet, utan ock vanhedrande för sjelfva Nationen, som dymedelst blifvit angifven, då S:t består just af de ädlaste och mest aktade medborgare i Staten. Och enär S:t, hvars värde och anseende icke beror af tillkämpade och blommighetens varuskiftande yttre eller skriftliga yttranden, i allmänhet följt den regel, att alldeles med förakt förbigå i en vanhedrande strid: så ansåg S:t det förenär icke ifrågavarande vanda fall så mycket mer öfverflödigt, som denna afhandling såväl till saken som till dess författare på kallor ett hittills förnekt anseende och tillförlitlighet, och som redan förut allmänheten dom
herlar nog hunnit öfver författaren lämpe
rörde afhandling.

För öfrigt godkändes ofvanbemälte Redogörelse.

by, Torparby Tomas Rönty och

och under sin serskilde Rubrik i Räkenskaperne uppföras; som af S. bl. godkändes.

§. 10.

Skattm. inlemn. Räkenskaper

Ss Skattmästare hade inlemnat Räkenskaperne öfver S. Enskilda, Vilmarkske, och Ahlmanske Fonderne för år 1818, jemte åtföljande verificationer; som hos Revisorerne granskning remitterades.

§. 11.

Val af Ledam i Ber. Utskottet

Att såsom Ledamöter i Berednings Utskottet efterträda Herr Öfver Directeuren och Riddaren Norden-Stiöld, som med döden aflidit, samt Herr Professoren Palander, hvilken i anseende till sin fortfarande opasslighet vore hindrad att Utskottets sammanträden bivista, valdes Herr Professoren Dr Törngren och Hr Adjuncten Bergbom.

§. 12

Till Revisorer öfver S. Räkenskaper för förledet år kalledes:
Hr Professoren och Riddaren Hällström
— Lieutenanten Handelsmannen Gylich
— Adjuncten Lindemarck
— Kamreraren Larick
— — Palmén
— Rantmästaren Linsén

In fidem
Wilhelm Lagus

§. 9.

År 1820 den 4 April sammanträdde Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

Protokollet för Sällskapets sednaste sammanträde upplästes till justering.

§. 2

Ink. Skrifter

De Uppgifter öfver tillståndet vid Magazinerne i Idensalmi, Lojo Moderkyrka samt derunder lydande Nummis och Pusula Kapeller, Borgå Socken, Nyländska Andelen, samt till samma Pastorat lydande Askola, Ruckila och Borgnäs Kapeller och: Lumälli, som af Vederbörande Kyrkoherdar blifvit insände, remitterades till Berednings Utskottet.

§. 3.

Ink. Skrifter

Till samma Utskott hänvistes de Syne Instrumenter, verificerade vid behörigen hållne Kyrkostämor, som angå Nämndemannen Johan Laukalas ifrån Murajärvi by i Korpilax Kapell af Jämsä Socken, Bondesonen Jonas Michelsson ifrån samma by, Torparen Tomas Koivistos ifrån

och under sin serskilde Rubrik

Kuru Kapell af Socken,
jemte ~~åtskillige~~ ett Memorial af åt-
skillige ~~byaman~~ innbyggare i Åra
visalo Ny i Libelitz Socken, angående Kronden
Carl Rehackas förmenta uppodlingar,
samt Hr Com. Landtmätaren C. G.
Holms förtekning öfver de Wäster
Ytternarks Byamän som nedlagt
arbete till uppodlande af en i
Nerpis Socken belägen mässe, Kro-
mässe benämnd af 739 tunnelan-
vidd; äfvenledes remitterades till sagde
Utskott de Socknestämmo Proto-
koller, hvarigenom till belönings nu-
fående recommenderas foljande tjen-
stelijon, nemlig Drengen Johan Tuo-
mainen: Libelits Socken, och Pigan Eli-
sabeth Ericsdotter, som länge och tu-
tjent hos Hr Capit. O. Fock i Sagna

§ 4.

Inkr. Skrift

Likaledes remitterades till Beredning
Utskottet Herr Th. Lectoren, Prosten och
Doctoren J. Borgströms Memorial, jemte
af Hr Lectoren C. G. Ottelin anställdar
Meteorologiska Observationer för Juni
Nov. 1819.

§ 9.

§ 5.

4. Apr. 73.

Inkr. Skrift

Uti Memorial af den 7 Mars
har Hr Lands Göfdingen och Rid-
daren S. von Born vidhanden
gifvit, att Han i hämt låtit
utgå Kungörelser, med uppgift
af de orter, der hinfrö finnes till
afsalu; som antekundes.

§ 6.

Inkr. Skrift

Herr Strosten N. Maconi
har uti Memorial af den
17 sistl. Mars insändt berättelse
om Potatoes Culturen i Keri-
mäki, jemte Ledamotsafgiften
för år 1819. Berättelsen remit-
terades till Potatoes plan-
terings Utskottet, och Ledamots
afgiften kommer att till
Skattmästaren aflemnas.

§ 7.

Inkr. Skrift

Nu upplästes Collegii Medici
Memorial af den 15 sistl. Mars,
af innehåll att Strov. Läkaren
Dr Licent. Adolph Eriksson i Me-
morial af d. 25 Febr. inberättats,

och under sin serskilde Rubrik

att smittkoppor börjat utbreda sig i Fredrikshamnske districtet, äfvensom ett Memorial af den 16 sistl. Mars, deruti Herr Prosten Mag. M. Ingman i Kuopio till kännagifver att Kopparne yppat sig i nyssnämnde Socken, och derföre anhåller att några skicklige och driftige Vaccinateurer dit måtte sändas. Sekreteraren Höcker anmälte härvid, att Vaccinations Utskottet redan vidtagit åtskillige mått och steg, som anseldt tjenlige till hämmande af i fråga varande farsot.

§. 8.

Skattm. Qv. Förslag

Sällskapets Skattmästare Herr Handelsmannen M. Mexmontan hade inlemnat första Qvartals Förslaget öfver S:s samtelige fonder för innevarande år och inhemtades deraf

§. 9.

Vacc. Utsk. vidtagna åtg. i anseende till yppad koppsmitta.

Secreteraren Höcker anmälte att Vaccinations Utskottet, i anseende der till att Koppsmitta på flere ställen i Finland yppat sig, lemnat Vederbörande Herrar Pastorer och Provincial Läkare tillstånd att utsända Vaccinateurer till de orter der de kunna pröfvas nödige: hvilken åtgärd Utskottet velat S:s god kännande underställa.

Den anstallt Utskottet i anförd måtto vidtagit, ansågo af S. vara tjenande till ändamålet och gillades förty till alla delar.

§. 10.

Upplästes och lades derefter på bordet Linplanterings Utskottets Förslag till Instruction för föreståndaren öfver Linnestöjds Institutet på Bennvik.

§. 11.

ett exempl. af Medaljen

I enlighet med hvad Linplanterings Utskottet före

slagit, att S. hos Hans Majt. Kejsaren

slagit, beslöt Sällskapet, att med 1.
Exemplar i Silfver af Ss Medaljen
betyga sin förbindelse och tacksam-
het för Hr Landshöfdingen,
Kammarherren och Riddaren
Friherre Klinkowström, som
på Ss anmodan, förledit år-
bivistat revisionen öfver Lin-
neslöjds Institutet på Benn-
vik.

§ 12.

Belöning

Likaledes fann S. för godt, att
på Lin~~[illegible]~~ Plantering Utskot-
tets tillstyrkan, med en Spin-
rock begåfva Sjömans Enkan
Maria Lindqvist för den ut-
märkt fina spånad, hvaraf hon in-
lemnat prof.

§ 13

Beslut i anl. af för-
slaget om anläggande
af en ny Stad vid Pajäne

Derefter föredrags och uppläste
§ 3 af Beredningens Utskottets
Protokoll för den 12 sistl. Janu-
ari, innehållande berörde Ut-
skott Utlåtande öfver den yt-
terligare utveckling af förslaget

om anläggandet af en ny Stad
Padasjöki vid Pajäne, som
Herr Professoren Mether, på ben-
gäran, till S. afgifvit, äfvensom det
yttrande i ämnet, som Herr Lands-
höfdingen och Riddaren Hjärne,
enligt derom gjord anmodan,
meddelat S.

I berörde förslag har Hr Pro-
fessoren utvecklat huru långt
i odling Tavastlänningen må
ste stå tillbaka, då för en
landsort af 400 qv. mils vidd blott
en enda skola finnes, huru
ofullkomlig helsovården måste
vara då på samma vidd
finnes blott en enda Lä-
kare, huru snygghet och be-
qvämlighet måste saknas,
der Murare och Glasmästare
icke finny närmare än på
15 eller 20 mils afstånd,

slagit, att S. hos Hans Majt Kejsaren

huru mörka boningar och bri-
stande afsättning alldrig sko-
la tillåta slöjde = industrien
att vakna, ehvad premier
man ock må använda, så
länge dersa ~~sednare~~ hinder
fortfara; och huru ändteligen
om consumtionen skulle ökas, gen-
anläggandet af en Stad, hvars
bestånd vore grundadt på för-
arbetning af Lin och ham-
pa, som dels i Padasjoki,
dels i nästgränsande Längel-
mäki och Lampis mfl. Sokna
odlas ymnigare än på någon
annan ort i Finland, producti-
onen äfven ofelbart skulle
stiga. Jemte inrättandet af
Buldans och Linneväfnads
Fabriker medelst actier, skulle
jemväl, enligt Herr Professoren
tanke, Repslageri kunna använ-

las att göra Landet, förnämsta pro-
duct, Hampan, lättare nedforslad,
och oljoslagerier, för hvilka till-
gång på rudimaterie icke bör
brista, oppna en ny näringsgren,
samt tilläfventyrs vänja All-
mogen vid bruket af Lam-
por i stället för pärtor.

Det inkast att slika in-
rättningar kunna göras utan
att en Stad derföre behöfver an-
läggas, har Herr Professoren
ansett kunna vederläggas der-
med, att den större folkmängd
sådane inrättningar kräfva,
hafver behof, som icke annor-
städes än i en stad kunna
fyllas, hvarutom Herr Professoren
förmenar det vara obestridelyt,
att Allmogen hellre skulle förä
sina Producter till en Stad, der
den kan förse sig med sine egna
behof, än till Fabriker, der man

slagit, att S. hos Hans Majt. Kejsaren

intet skulle hafva att aflåta.

Angående belägenheten af den nya Staden anför Herr Professoren flere skäl, hvarföre Padasjoki Kyrkoby vore lempeligare än de andra i enehanda afseende. föreslagne ställen i Harmojs by i Kuhmojs kapell af samma Padasjoki Socken samt Anian peldo by i Asikala Kapell under Hollola församling, såsom: att förstnämnde ställe är beläget vid midtelen af Pajäne: att vattuskiftet är der, så att i en ~~aflägnare~~ framtid båtleder derifrån kunde öppnas efter Kymene ned åt Finska, samt igenom de Tavastländske Vattnen och Kumo Elf till Bothniska Viken, äfvensom en båtled vore möjlig till Borgå utåt den å som har sitt ursprung

vid Lachtis by: att flere vägar här sammanträffa: att kyrka finnes i granskapet, och slutligen att den jord, hvarpå Staden, enligt förslaget, skulle grundas, till hör dels ett Militie Hoställe dels ett Krono Rusthåll, hvilket lätt torde stå att lösas

Herr Landshöfdingen och Riddaren Hjärne har yttrat, att ehuru öfvertygad det en lifligare rörelse i mercantilt afseende skulle väcka den industrie Hr Professoren Mether så patriotiskt önskat se ~~vaknad~~ väckt i sin Landsort, Herr Landshöfdingen likväl icke kan tro det en stads anläggande skulle verka något i detta afseende, förän vattucommunicationer till afsättningens lättande blifvit öppnade, och äfven i detta fall skulle, enligt Hr Landshöfdingens öfvertygelse,

slagit, att S. hos Hans Majt Kejsaren

den vana Allmogen å Orten har
att af Kringfarande Österbott-
ningar erhålla icke allenast Lin
och Hampa lika väl betalde
som i Städer och vid Marknader,
utan ock sine behof af salt,
Tobak och jemväl öfverflöd
varor, verka ganska ofördelagligt
på de Fabriker, uppå hvilka
Stadens bestånd i alla fall
borde grundas. Herr Lands-
höfdingen anför sluteligen
det varnande exemplet af
flere små städer uti vårt
Land, hvilka såsom t. ex.
Kaskö, oaktadt det förmon-
ligaste läge, likväl icke kunna
komma sig upp, och tvifla om
den projecterade Staden skulle
förmå locka bildade menniskor
å orten att sig derstädes ned-
sätta, eller, åtminstone i början
lemna annan sysselsättning åt sine
inbyggare (vanligtvis af sig komne

Herr Frihherre Cederbreutz för- 4. Apr. 83. 6.

78.

Handtverkare, som lockas af de
förmoner som ~~på~~ tilldelas
dem, som först bosätta sig på
dylika ställen) än den odlandet
af den donerade jorden skulle
erbjuda.

Beredningsutskottet har öfver den
föreslagne Stads anläggningen af-
gifvit det utlåtande: att ehuru väl
Utskottet nogsamt inser att flere af
de svårigheter man anmärkt skola
länge hålla en ny Stad, anlagd vid
Pajäne, uppå en lägre punct af väl-
mäga, och Utskottet jemväl anser,
åtminstone Linneväfnader vara af
den beskaffenheten att de svårligen
kunna med förmon drifvas i Fabriker,
så anser Utskottet likväl obestridligt
att en Småstad, ehuru liten och obe-
tydlig, likväl verkar mycket uppå
Kringliggande Allmoges hyfsning och deri-
genom till en högre industrie, och då
anläggandet af en sådan kostar kronan
så obetydligt; Utskottet har derföre fore-
slagit, att S. hos Hans Majt. Kejsaren

den vana Allmogen å Orten har

i underdånighet hemställer om icke Stad borde anläggas vid Pajäne ~~insjö~~, hvilken af alla Finlands större Insjöar saknar en sådan; och har Utskottet lika med Hr Landshöfdingen och Riddaren Hjärne samt Hr Professoren Mether anseld att Padasjoki kyrkoby derhill erbjuder ett ganska förmonligt ställe.

Sällskapet tog denna vigtiga angelägenhet i noggrant öfvervägande och fann väl på ena sidan hvad Utskottet anfört angående småstäders inflytande på kringboendes allmoges hyfsning och industrie vara väl grundad, men som likväl i anseende till flere omständigheter, ibland hvilka Utskottet rigtigt anmärkt den att Linneväfnader ~~[illegible]~~ af den beskaffenhet att de svårligen med förmon kunna drifvas i Fabriker, och hvartill kan läggas, att för öfrigt användandet af Landets capitaler till Fabriksinrättningar för det närvaran

Herr Frihherre Cederbreutz för

4. Apr.

83.

4. Apr.

79.

de och sålänge de med större och mer solid båtnad för Landet begagnas till jordbruk och dermed nära sammanhang ägande näringar ~~svårligen äro~~ enligt sunda nationalekonomiska principer, icke torde böra recommenderas, och som desspotom äfven om det tages för afgjordt att anläggandet af en Stad i trakten af Pajäne vore för Landet af verkelig nytta, S. likväl för bristande local kännedom icke tillbror sig att med säkerhet kunna bestämma hvilket ställen till ett slikt ändamål vore Genligast, antingen Axianpelds, Wäxio, Padasjoki kyrkby eller ock Harmois, hvilka likväl alle tyckes vara nog nära belägna såväl till Tavastehus som Hejnola, eller ock i norra ändan af samma Pajäne Sjö; så ansåg S. sig icke äga fullt ~~[illegible]~~ skäl att i underdånighet tillstyrka ~~till~~ bifall till Herr Professoren Methers förslag; och prösvades det förthy bäst att S. inskränker sin handläggning i denna angelägenhet, till att, utan någon yttrad egen tanke för eller emot försliget nytta och verkställbarhet, ~~till~~ endast lemna Hans

af der föreslagne

Jyväskylä Kapell af Lankas Sokn vid

Majestät Kejsarens underdånigst ej mindre af Herr Professoren Mether i anförd måtto vackte förtroende än af Herr Landshöfdingen och Riddaren Chariner derrå afgifne yttrande.

§ 14.

Nu föredrogs Ekon. Utsk:s Protokoll för den 31 Mars, hvari Utsk. påminner om angelägenheten för S. att vara betänkt på att under förenade Typis Contractet med Secret. Ranelius, eller ock vid tillfälle söka att om andra rummen. Och har Utsk. i sammanhang härmed utvecklat fördelarne för S. af att köpa sig en egen gård, hvarigenom S. dels skulle vinna de för S. samlingar mycket flyttningen, dels och kunna förena de Capitaler S. kan disponera, till säkrare och framtida nedlagde i fastighet; hvarför Utsk. föreslagit den gård S. för det närvarande bebor, hvilken skall vara till fullo för 21000 Rdr Rgs. Skulle åter S. ej vilja sluta något köp om Gård, har Utskottet föreslagit att S. för nästa år lyfter Hr Secret. Bäckes gård, för hvilka lyftesmän skall bära utgift till 300 Rdr Rgs, eller 50 Rdr köp för året mindre än S. nu betalar: hvarvid tillkom Hr Comerce Rådet Gestrin, vared af den förskilde tanke, att S. hellre skulle söka möjligt att förena sina nu vidlyftiga rum, som dels äro belägna på olika håll för S. gagnelig och bekväm att passande ställe, dels och för den af sten byggda för eldsvåda mer säkra.

Sedan detta Protokoll blifvit upplåst anmälte Herr Adl. Adjunkten Lindemarck att Hr Prof. Jacob Reid. Joh. Gadolin hemnat begärt Adjunkt i uppsydney att, å sina vägnar, förklara Hr Adl. Prof. vore benägen att för en årlig lega af 350 Rdr Rgs åt S. utlägga de rum, som S. upptager i dess Gård i behåll, och ansåg Hr Adjunkten, för dess del bäst vara att S. antager detta af Hr Prof. Gadolin gjorde anbud.

S. lika med Utskottet, ansåg det för sig fördelaktigast att bli ägare till egen gård; och beslöt derföre att tills vidare låta frågan om lega af de rum, ens. å, och att anmoda Utsk. att låta anställa besigtning å dessa hus, samt andre gårdar såsom t.ex. Adl. Prof. S. Hellens och Adj. Hofmans, hvilka äro tillräckliga och kunna lejas begagnade, att derefter inkomma i ett samt manfang med förslag i detta ämne.

Herr Friherre Cederbreutz förde. 4. Aug.

83. 6.

60.

Bef. att 2:ne Ryska Handlandes bevisade välgörenhet emot nödlidande i trakten af Nyslott Hung. i Tidningarne

§ 15.

Hos S. har Handlanden i Kexholm Wasili Andrejeff anmält, det tvenne handlande från St. Petersburg, Nikolai Timojeff Koschelin och Iwan Feodoroff Tjeltzin, hvilka förra sommar, till leverande af den i trakten af Kexholm härskande stora nöd och brist, skänkt, den förre 250 Rdr Rgs Asf. och 30 (Tiedie) Kuler råg, samt den senare 70 (112) Kurir Råg, hvilka af enligt insände bevis, af Andrejeff blefvit bekostade i Jachimovaara, Rajsala och Kexholm.

Beredningen Utskottet, till hvars utlåtande detta ärende varit remitterad, har föreslagit, att denna Handland. Nikolai Timojeff Koschelin och Iwan Feodoroff vackra handlingar Hungersnöd i Tidningarne; som af S. gillades.

§ 16.

Upläste Beredningen Utskottets Protokoll för den 12 Januari S. å, innehållande Utskottet yttrande om det bruksningssätt som af Possessionaten i Spendau, Herr Em. Wilberg blifvit begagnad

Bef. i anl. af D. Utsk. utl. öfv. Possess. Wilbergs bruksn. sätt och upprodsvid dess egend.

den vana Allmogen å Orten har

dess numera försålde egendom, Kreistila och ½ Sakkila Rusthåll i Wånd Socken, samt de derstädes verkstälde uppodlingar.

Åkern har Hr Wiikberg indelat i 5 skiften, af hvilka ett blifvit trädt och gödslädt, samt derefter burit 4 säden, nemlig 1 Råg, 2 Potäter samt något ärter och rofvor, 3o Korn, 4o Hafra och något lin, och har det oakladt skörden täflat med Grannarnes. Potatoes Utsädet har varit 25 à 30, men sista året 67¾ Tr och Linsädet engång 3 Tr 20 kpr. Åkrarne hafva blifvit försedde med flere tusende frun. diken, ängar något rödjade, en måtse af 15 Tld lagd i tegar, och en annan af 8 Tld uppodlad, brändt och färdig att efter 2 hafre skördar nedläggas till Timothei äng, 2½ Tld åker är nedlagd till äng med nämnde gräsfrö, 2 stora hagar af 25 Tld hvardera samt 2. mindre instängde, utom en mängd andra hägnader,

Herr Frihherre Cederbreutz för

4. Apr. 83.

4. Apr. 81.

flere byggnader uppförde och deriblandt en ria med ugn under golfvet och halmtak på Svenskt (förmodl. Skånskt) vis, sluteligen har ock Hattelmala i träsks länge påtänkta uttorkning genom Herr Wiikbergs omtanka kommit till verkställighet, och hafva Huolais och Hattelmala byar derigenom redan vunnit kring 50 Tl. ny mark.

I betraktande deraf att Hr Wiikberg, utan ärfd förmögenhet genom egen drift bragt sig upp till det välstånd att han inom 8 a 10 år verkställt nämnde ~~upp~~odlingar och arbeten, har Beredn. Utsk. föreslaget, att S:ti utl. afgående bref förklarar honom sin aktning och hvad uppmärksamhet S. fästat vid hans drift och goda hushållning. Detta godkändes af Sällskapet, och skulle tillika ett exemplar af Ahlmanske Jeldonen i Silfver föräras Herr Wiikberg, hvarutom en kort beskrifning öfver de af honom i omförmält måtte verkstälde ameliorationer i S:s Underrättelser kommer

den vana Allmogen å Orten har

att införas.

§ 17

Bess. att till prisämne uppgifva förf. af en för Finland lämpelig bosk. Läkare bok

Uti Skrifvelse till Secret. Wöcker har Hr Öfversten och Riddaren v. Knorring anmält det lidande Kumo och kringliggande Soknar sistl. somma H boskaps spikdomar vidkänts, och har derföre föreslagit att S. ville hos sine Correspondenter ~~efterhöra~~ förfråga sig hvilka Boskaps spikdomar på hvarje ort äro mäst gångbare, huruvida belägenheten förmodas dertill vara vållande a hvilka af Landets egne örter af Boskaps Läkare anses vara mest verksamma att derse Correspondenter ~~underrättelser~~ nes uttåtanden i Ss Underrättelser meddelas Allmänheten, och slutelig att S. ville till Prisämne uppgifva författadet af en, på inhemsk erfarenhet grundad, för Landet lempelig Boskaps-Läkare-Bok, hvaruti de föreskrifne botemedlen så vidt möjligt vore borde bestå af sådane som kunde få för mindre kostnad än de som

Herr Frihherre Cederbrentz för

4. Apr.

83.

82.

vanligen, uti de Läkare Böcker vi äge, föreslås, och hvilka Allmogen hvarken äger lust eller förmåga att begagna. Uti denna borde ock, uppgifvas hvilke örter äro för Boskapen skadlige, och kunna anses som en orsak till spikdomar och epidemier, samt derjemte huru Stall och fähus rätteligen borde anläggas

Beredningsutskottet, som öfver denna af Hr Öfversten och Riddaren v. Knorring gjorde anhålla hördt blefvit, har tillstyrkt att i fråga varande vigtiga ämne huru ~~intet som öfver~~ det samma i 6. år af S. förgäfves varit till afhandlande framställdt, skulle på sätt Hr Öfversten föreslagit, till prisämne å nyo utsättas, och att S., i enlighet med hvad i andra vidlöftigare och svårare ämnen blifvit vidtagit ville med 2ne Ex.[4] i Sufver ihogkomma en och hvar som insänder brukbara och nyttiga uppgifter i sagde ämne Vidare har Utskottet tillstyrkt, att upplysningar måtte inhemtas om hvad i detta vigtige ämne är tillgjordt i Sverige, samt hvilke Läroböcker man vid Veterinaire Skolorne derstädes anser mest brukbare, samt

[4] enligt Hr Öfverstens tanke

[4] af Medaljen

den vana Allmogen å Orten har

att alla i ämnet tillgängelige upplysnin-
gar i S. Underrättelser meddelas Allmän-
heten förutt tjena till ledtråd för dem
som kunna finnas lugade att om-
prisat för detta ämne competera.

Men att i enlighet med Herr Öfver-
stens önskan äfven af S. Correspon-
denter infordra deras Utlåtanden
i oftanämnde ämne, har Utskottet
afstyrkt, såvida nemligen S. redan
förut besvärat dem med mångfal-
diga frågor.

Hvad Utskottet på omförmald
sätt tillstyrkt och hemstället, gill-
des af S. till alla delar; och kom-
mer således, sedan nödige upplysningar
i Boskapsmedecinen blifvit inhemtade
och i S:s Underrättelser införde,
författandet af en på inhemsk erfa-
renhet grundad, för Landet lempe-
lig Boskaps Läkare Bok att till
prisämne utsättas.

§. 18

Bess. att S. Medaljer äfv. Kom-
ma att tilld. Gårds Inspectorer

Uti inlemnadt Memorial har S.
nuvarande Ordförande, Hofsägmästaren

Herr Fritzherre Cederbreutz för-
stält olempeligheten af att be-
löna Gårds Inspectorer med
hattband, en belöning egentligen
utsatt för den tjenande Klassen,
med hvilken en sådan man icke
bör förblandas. Hr Baron har der-
före föreslagit att derest icke någon
ändring kan göras uti den hittils följde,
efter Hr Barons tanke oregtige prin-
cipen, att icke tilldela S:s Medalj
åt andre än sådane som sjelfve
äga eller såsom arrendatorer dispo-
nera den jord, vid hvars odling de sig
utmärkt, till följe af hvilken
princip Gårds Inspectorer icke kun-
nat erhålla detta distinctionstecken,
en annan Medalj borde präglas för
att dermed utmärka de ofta ganska
stora förtjenster om det allmänna
äfven sådane personer äga.

Beredningsutskottet, till hvars utlå-
tande berörde Memorial varit remit-
teradt, har lika med Herr Baron ansett
det vanliga hattbandet vara ett distinctions-

4. Apr.

tecken, hvilket så mycket mindre
är lempeligt för Inspectorer, som
det alldrig ägt allmänhetens tycke
eller något anseende, hvarföre äfven
ganska många undanbett sig detta
hederstecken då intet annat kun-
nat erhållas. Och som S., uti
Hans Majt. Kejsareus Nådiga stad fä-
stelse på S. af Kongl. Svenska Re-
geringen förunnade förmoner, er-
hållit en vidsträcktare rättighet
vid Medaljens utdelande, så
att detta distinctionstelln numera
icke tillkommer endast personer af
Allmogen, så har Utskottet ansett ingen
betänklighet möta dervid, att med i
fråga varande hederstecken utmärka
äfven Gårds Inspectorer som med drift
och skicklighet förestått hushållningen
vid någon Egendom. Och har Utskottet
lika med Herr Baron, föreslagit att 20
år utsätta, såsom den tid en Inspector
minst bör hafva förvaltat sin sysla,
om han skall kunna anses berättigad
till Medaljens erhållande. Slutelig-

ma att tilld. Gårds Inspectorer

nuvarande Ordförande, Hofsägmästaren

Ehrström anmörkt, [illegible]

har Utskottet för nödigt anseld att
de af Inspectorer verkstälde arbeten
eller förbättrade odlingsmethoder
böra på vanligt vis genom syn utredas,
och instrumentet deröfver sedermera
i Sne stämma verificeras.

S., som fann hvad Utskottets sålunder
anfört och tillstyrkt vara på goda
grunder hvilande, beslöt att lemna
sitt bifall till Utskottets förslag om
Medaljens tilldelande äfven åt för-
tjente Gårds Inspectorer. Likväl,
och som svårigheter ofta möta att
precist bestämma vidden af beskaf-
fenheten af de odlingar en In-
spector kunnat förrätta, så ~~ansåg~~ beslöts att
S. en Inspector, som ~~[illegible]~~ i denna
egenskap varit bosatt på en egendom
i 20 år och uppter vid vederbörlig
Sokneståmma verificerad bevis
om kunskap, skicklighet och
drift i Landthushållningen
bör anses fullkomligen berättigad
till erhållande af Medaljen, ~~på dess egen~~
~~eller dess Husbonders bekostnad~~,
äfven om intet Synt. och Värderings Instrument

& jemte Prestebetyg om sedlighet och anständighet i sitt uppförande

öfver de förrättade uppodlingarne
vore till S. insändt

§ 19

Medalj
Belön. ansökning

Derefter inlemnade ~~Herr~~
Ordföranden, Herr Hof Jäg-
mästaren, Fritzerre Cederbrentz
ett Memorial af d. Aprill, hvaruti
Gårds Inspectoren Matts Sjöholm, hvilkens
kunskap, skicklighet och drift i Landthus-
hållningen är intygadt genom bifogadt Socknestämmo
Protokoll, hållet i Kjulå den 26
sistl. Mars, hos Sällskapet an-
mäles till erhållande af någon
tjenlig belöning.

Dessa Skrifter blefvo till
Beredningo Utskottets utlåtande
remitterade.

§ 20.

Beslut i anl. af ink.
handl. om tillst. i en
af Ahlm. Skolorne.

Föredrogs Berednings Utskottets
Utlåtande öfver de inkomne
Handlingarne angående tillståndet
vid ~~Mersuby~~ Ahlmanska
Socknesskolan i Mersuby för
sistl. Höst termin. I detta Utlåtan-
de tillstyrker Utskottet att som ~~af~~
enligt Pastors intyg, Skolan ganska oor-
dentligen blifvit besökt, Pastor skulle

ma att tilld. Gårds Inspectorer

nuvarande Ordförande, Hofjägmästaren

anmodas att i Kapellstämma
i Teiskö, der skolan blifvit
hållen, undersöka hvarföre skolan
icke blifvit oppnad på föreskrefven
tid, samt om Skoltimmarne
blifvit behörigen iakttagne;
och borde, enligt Utskottets tanke,
Läraren vid berörde Skola
Lejstedt, lön för förledne höst
termin innehålles, till denna
undersökning hunnit anstäl-
las. Men Sällskapet, som fann
att genom anställande af en
dylik offentelig undersökning
Lejstedts redan minskade anseen-
de, hos allmogen skulle helt
och hållet förstöras, pröfvade
~~skäligt~~ tjenligast vara, att
Herr Kyrkoherden och Skolans
Inspector Weckman anmodas,
att enskildt förehålla Lej-
stedt dess försumlighet och
å Sällskapets vägnar förstän-
diga honom derom, att, så framt
han icke genom ett samvetsgrannt fullgörande
~~uppfyllande~~ af sina pligter, söker
att upphjelpa Skolan ur det dåligt

Ehrstrom anmodas, [illegible]

4. Apr. 85. 86.

Å. 1820 den 2 Maj
Sammanträdde Kej-
serliga Finska Hus-
hållning Sällskapet.

§. 1.

I anseende till Ordinarie Ordföran- Ordf. f. d. väljes
den, Herr Hofjägmästaren Tuxerre
Cederbrentz's tillkännagifne opass-
lighet, valdes Herr Professoren Ab-
boddaren Gustaf Gabriel Hall-
ström till Ordförande för dagen.

§. 2.

Som, i anseende till mängden af de Justering uppskjutes
göromål, som i dag borde afgöras, lika
ansåg medgaf justering af Protokollet
vid S:dne sammankomst, så-
skulle härmed hafvas anstånd
tills nästa sammankomst.

§. 3.

Jemte Skrifvelser af den 26 sistl. Inl. skrifter
hade Herr Titulair Rådet Dmitri
Sinowjew till Sällskapet insändt
åtskillige på Ryska språket förfat- Upsats Skaffar
tade handskrifter; och skulle Herr
Magister Docens, Translatoren
Ehrström anmoda, att genomgå berör-

Å. 1820 den 2 Maj
Sammanträdde Kej-
serliga Finska Hus-
hållning Sällskapet.

§. 1.

I anseende till Ordinarie Ordföran- Ordf. f. d. väljes
den, Herr Hofjägmästaren Tuxerre
Cederbrentz's tillkännagifne opass-
lighet, valdes Herr Professoren Ab-
boddaren Gustaf Gabriel Hall-
ström till Ordförande för dagen.

§. 2.

Som, i anseende till mängden af de Justering uppskjutes
göromål, som i dag borde afgöras, lika
ansåg medgaf justering af Protokollet
vid S:dne sammankomst, så-
skulle härmed hafvas anstånd
tills nästa sammankomst.

§. 3.

Jemte Skrifvelser af den 26 sistl. Inl. skrifter
hade Herr Titulair Rådet Dmitri
Sinowjew till Sällskapet insändt
åtskillige på Ryska språket förfat- Upsats Skaffar
tade handskrifter; och skulle Herr
Magister Docens, Translatoren
Ehrström anmoda, att genomgå berör-

§. 21

Till Ledamöter föreslogos af Secreteraren
Böckerna:
Hr. Generalconsuln och Riddaren af Kongl.
Svenska Wasa Orden Gustaf Sterkey
Kyrkoherden i Lappo Hr. Gabr. J. Lagus
Hr. Archiatern Reinhold von Becker
— — Nath. Gerh. af Schulten
— Litteratus Græcæ Docenten Mr. Gabr. Sjöström
— Lectoren och Tyska Språkläraren Fredr.
Ant. Meyer
— Bergmästaren Nils Nordenskiöld
— Ingenieuren Jacob Leonard
Boring i Wittasaari.
af Beredning utsågo:
Hr. Handelsmannen Nikolaj Kunojeff Re-
sident i St. Petersburg,
— Handelsmannen Ivan Frodoroff i
St. Petersburg. Tver.

må att tillförd. Gårds Inspectoren nuvarande Ordförande, Hofjägmästa-

de Skrifter och lemna Sällskapet del af deras innehåll.

§. 4.

Zink. Skrifter

Följande Skrifter anmältes vara sedan Ss sednaste sammanträde inkomna, och blefvo du till veder börande Utskott remitterade, nemligen:

A. Till Beredningsutskottet:

1o Herr F. C. Rosvalls Memorial af den 16 sistl. Mars, jente åtskillige Hushållsrön.

2o Uppgifter öfver tillståndet i nedanstående Sokne Magazin för år 1819, insände af

a. Hr Kyrkoherden J. J. Erling, i Kikala

b. Hr Kyrkoherden L. A. Borgström, i Pojo Moderk. Församling, samt Pojo Skär.

c. Hr Prosten och Riddaren Doctor Ignatius, i Haliko.

d. Herr Prosten A. Salvenius, i Sätmäki.

e. Herr Prosten och Riddaren E. J. Ignatius (Prosterus) i Ilmola.

3o Metereologiska Observationer, anstälde i Haliko, Tammela, Laukas, Paldamo och St. Michel, af Ss Corresp. Ledamöter:

a. Hr Prosten och Riddaren Dr Ignatius för Februari och Mars.

b. Hr Contracts Prosten N. M. Tolpo, för Januari, Februari och Mars månader

c. Herr Prosten Arvidsson, för Januari, Februari och Mars.

d. Herr Contracts Prosten Hejmelius, för Maj – December 1819

e. Herr Contracts Prosten, Doctor A. Molander, för Januari – Mars.

4o De Berättelser för första Qvartalet af innevarande år, som blifvit afgifne af:

a. Herr Prosten M. Tolpo i Sagu.

b. – Contracts Prosten och Riddaren Doctor M. Castrén i Kemi.

5o En den 29 Aprill inkommen Omarbetning af Svaret No 2. på Prispågan angående Brännvinets inflytande på Nationens industrie och seder.

6o Ett Memorial af Herr Lieutenanten G. v. Essen, deruti till belöningsersättande anmäles Betjenten Johan Forssman, hvilkens trogna tjenst hos Herr Lieutenanten blifvit intygad genom bifogadt Utdrag af Härads Rättens Protokoll för den 6 sistl. Aprill.

B. Till Vaccinations Utskottet:

1o De Memorialer som blifvit insände ifrån Kyrkoherden M. C. Schroeder,

2. maj 1820.

Prosten C. J. Nording, Curam Gerens pro Tempore

Härvarande Kejs. Collegium Medicum, och Hr Prov. Läkaren, Licent. Erikson, derutinnan anmäldt att Kopp-smittan år gången i Klemis (Ruskiala) och Kanda Carlsby Rauda-salmi Socknar fasnat i Fredrics-hamn samt Lakare distrikten.

2:o Af Herr Contracts Prosten Doctor A. Molander insand förteckning öfver alla personer som under loppet af år 1819 blifvit vaccinerade eller dött i Koppor i Södra Savolax Prosteri.

§ 5

Herr Kyrkoherden C. G. Elfving och Herr Prosten Doctor J. Sundvall hafva inberättat att de Medaljer S. till-erkänt Härads Domaren Mathi Kiip-pa i Kelviä, samt Kyrkovärden Mathi Thomasson Meurimäki och Nämdemannen Anders Erkilä i Stor Kyro, med vanlig högtidlighet blifvit bevittnade jordbrukare tillkände; som antecknades

§ 6

Afvenledes antecknades att Herr Contracts Prosten N. M. Tolpo och Contracts Prosten Doctor A. Molander, den förre i Memorial af d. 10de och den sednare i Memorial af d. 21 April tillkännagifvit, att de ifrån S. afsände Memorialer Tjeldoner utvisligt stämplade beträffande Tvenne tusende.

Tillk. gifves tillfälde belöningar

Tillk. gifvet tillfälde belöningar

§ 7.

66.

I enlighet med hvad Beredning Utskottet tillskyldt, behandlades af S. följande belöningar:

bewiljade belöningar

1:o Åt Bonden Matts Matsson Pertta från Höytölä by af Ikalis Socken, som å dess ägande Pertta hemman upptagit och med hägnad förfärdigat 1. tunneland 27 kappeland åker, derå han gräfvit 710 famnar diken, samt rödjat, rothuggit och hägnat 2. tunneland hytt-land; i stf (som han förfärdigat med 1064 famnar diken af 1/2 alns bredd och djupdek,) i å Ristonlahdenmoisson Neva kard, som han förvarligen inhägnat, upptagit 600 famnar diken och dessutom rödjat 5 la-duland ång samt uppbyggt å samme ång tio lador. — 20 Rdr Pfr Cont.

1064.

2:o åt Bonden Johan Johansson Kirama från Kaurala Kapell i Hvitis församling, hvilken (Jo-torp under Kotkais enstaka Skatte-hemman) anlagt Kirama fedemera till Gemål Skattlagde och af Johan Johansson år 1804 för 926 Rdr RgS. inlöste hemman, och derå nybygt för

400 Rub. Silfver, upptagit 16 tunne-
land 7 Kappeland åker, hvarå han
gräfvit 407 famnar utfalls diken,
hvaraf 25 famnar äro ledde genom
berg och stenhölster, samt 1. lönndi-
ken med sterbeläggning, af 132 famnar
längd, 3 alnars djuplek och 2 alnars
bredd; uppfört 1200 famnar gärdes-
gård och en stengård 23 famnar lång,
2 alnar hög och 2½ aln bred; rödjat samt
med diken och häggnad försett 49 tun-
ne = 14 Kappeland äng, hvarå han upp-
bygt 23 lador, samt ifrån sin åker
bortslåpat 5170 lass sten: — 1. Silfver-
bägare af 20 lods vigt.

3° Åt Bonden Matts Jöransson
Servo från Harhala by i Wiljacka-
la Kapell af Tavastkyro Socken,
som å dess ägande Servo hemman
uti 2ne Kärr uppkastat 44 famnar
utfalls diken af 9 qvarters, samt 40 fam-
nar af 6 qvarters djuplek och bredd,
gräft 1217 famnar tvärdiken af 4 a 5
qvarters djup och bredd, hvarutom Servo
i dessa kärr uppodlat 4 tunne = 7 Kap-
peland Kyttländer: — en gåfva af

30 Rdr Bco

2. Maj.

89.

4° Åt Bonden Anders Mårtens-
son Kitunen från Mandilantaipal
by i Wirdois Kapell af Ruovåsi
Socken, som å Kitula Skaldehem-
man i mager och stenig lerjord upp-
tagit 3 tunne = 8 Kappeland åker, den
han försett med 1600 alnar 3 qvar-
ters djupa och breda diken och med
3200 alnar gärdesgård; rödjat 5 tun-
neland äng i djup kärr mylla på
lergrund, och derå gräft 3000 alnar
diken och uppfört 6000 alnar gärdes-
gård; uttappat ett kärr, som han försett
med diken och hägnader, samt derå
upptagit 3 tunne = 11 Kappeland åker
och 3 tunneland äng: — 1 Silfverbägare
om 15 Lods vigt.

5° Åt Bonden Johan Johansson
Ala Nojonen från Keihäslax by
i sistnämnde Kapell och Socken, som
sedan han för 7 år sedan blefvit ä-
gare till Skattehemmanet Ala-
Nojonen af 1/12 dels mantal, flyttat
åbyggnader, till ett annat ställe och dessutom

verkställt betydlig nybyggnad; ansenligen
tillökt hemmanets åker; uppodlat mos-
sor och kärr till 10 tunne - 16 kap-
peland; derå han gräft 1476 famnar
dels utfalls dels tvärdiken; gemensamt
med Nybyggaren Johan Andersson
Koionlambi företagit uttappningen
af Haapajärvi träsk, som redan blifvit
fäldt 2½ alnar, samt ensam likas
mycket fällt vattnet i Ninilambi
och Sysilambi träsk: - 1. Exemplar
af Medaljen att i ked bäraj.

6° Åt Bonden Matts Eskilsson
Minkinen från Kukkajärvi by
af Saarijärvi Socken, som å dess
ägande Minkilä Skattehemman
om ⅙ dels mantal, nybyggt för 416
Rub. Silfver, upptagit 8 geometriska
tunneland åker i stenbunden jord-
mon och der uppkastat 1000 famnar
diken samt uppfört 3000 famnar
gärdesgård; rödjat 20 tunneland äng
och anlagt en humlegård; å Iso suo
måsse inom 4 år uppkastat 4360 famnar
diken och uppgräftat 13½ tunneland
kyttländer, hvarutom han till ⅓ del
deltagit i uttorkningen af Iso och

Pieni Haukilambi insjöar, som fordrat
upprensande af utloppen 50 alnar
9 alnr djupt 275 alr 10 a 11 alr djupt samt
900 alr 2 a 3 alr djupt; och om hvilken
det för öfrigt är anmärkt att han för
flere år tillbaka utsått endast 10 st.
potäter, men sedermera småningom
så utvidgat potatoes odling, att han
de sednare åren skördat 60 tunnor
årligen: - likaledes 1. Exemplar af Me
daljen

7° Åt Nämndemannen Johan
Mattsson Laukala från Mura
järvi by af Jämsä Socken, som
inom 5 års tid, ~~uttorkat~~ gemensamt med
Bondesonen Jonas Mickelsson Tiekala
uttorkat ett kärr jemte en deri befintelig
insjö, samt till den ändan gräft 160 famnar
utfalls diken af 2 alnars bredd och djuplek, samt
60 famnar af 3 alnars ~~längd~~ bredd och djuplek,
som blifvit oppnade genom stenspringning:
uppodlat kyttländer till 2 tunne 13 kappe-
lands vidd, som han försett med 45 famnar
utfalls och 2320 famnar tegdiken; och
rödjat 4 Ladueland äng och derå uppbygt
4 nya lador: - en gåfva af 20 Rdr Sco

8:o Åt Bondesonen Jonas Michels
son Tickala från nyssnämnde by
och Socken, hvilken, på fält ofanbe-
rördt år, gemensamt med Nämnde-
mannen Johan Mattsson Lau-
kala uttorkat ett Kärr med en deri
liggande injo; enskildt nyppgräft 1640
famnar diken af 2 alnars bredd och 5fjup
dek, uttorkat och dymedelst uttorkat ett
Kärr, hvarå han upphackat 7/8 tunneland
åker; ävensom annat Kärr, der han upphackat
970 famnar diken, upptagit 1 tunneland
åker och deruton (genom sin åker) anlagt 72 famnar
diken af 2 alns djupdek och 2 a 3 alns bredd,
hvilka diken äro täckte med stenar
och gjord:— 30 Rdr Bco Contante.

9:o Åt Åbon Anders Lipsain ifrån
Wuorenmaa by af Jockas Socken,
som sedan han kvart för sista krig gjort
utflyttning ifrån sitt innehafvande skatte-
hemman till en 1 mil derifrån belägen
nybygd, genemvant med sin broder och sine
föräldrar, nybyggt för 600 Rdr Bco; i sten-
bunden mark upphackat åker till 8 Tr
Rög eller 14 Tr Korn utsäde; röjjat 70 Lap-
land äng, och dymedelst fått sitt hemman
i det skick att der för det närvarande
födas 5 hästar, 25 Klfvar nöt och

20 a 30 får; genom med bidrade af
sin nypsnämnde bröder uppgräft 2500 famnar
diken, och dymedelst utdappat 10 tunneland
kärr:— 1. Exemplar af Medaljen att i ved-
hängande silfverked bäras på bröstet.

10:o Åt Nämndemannen Erik Eriksson
Turpein å Ruthonjemi Skattehemman
N:o 5 i Horontaipal by af Kall-
talambi Socken, som år 1788 med sin fader han
nu mera afl. fader utflyttat till en
vid storskiftet utbruten öfverloppo
jord, som ingen annan, för dess sterila
beskaffenhet velat upposla, vid hvilken
utflyttning hela deras tillgång bestått i
24 kpr spannmål tagne till lån, upptagit
åker till 20 Tr Korn utsäde i så stenig
mark, att 23000 lass sten blifvit derifrån
bortslagrade, hvilken åker han försett med
1100 famnar vanliga och 100 famn. täckta
diken samt 590 famnar stengärdesgård,
utom vanlig hägnad; i kärr upptagit
7/8 tunneland åker, försedt med 1500 famnar
diken; röjjat 95 lapland äng och der uppdragit
1750 famnar diken; anvradat 2 dagsverks
tapp; anlagt en humlegård; uppfört abyggnad
till ett värde af 848 Rub. Silfver, ehuruvi-
ken deputan med en fattigt omsatt vanvårdad
och vårdat en gammal mor, en fosters arken

syster, som i snart 15 år varit sängliggan-
de: — 1. Exemplar af Medaljen.

10o Åt Gårds Inspectoren Matts Sjöholm
hvilken under den tid af 21 år, som han
förestått hushållningen på Kjuloholm
gjort sig känd och allmänt aktad, ej mindre
för ett exemplariskt uppförande, än berömli-
ga insigter i Landthushållningen: — 1.
Exemplar af Medaljen att i vidhängande
Silfverked bära på bröstet.

12o Torparen Henrik ~~Henriks~~ (Johans)son, hvil-
ken under de 31 år han besutit Stolpas
torp, lydande under Bergs berustade Säte-
ri i Borgå Socken, uppodlat inemot 3
tunneland åker samt 9 Lassland äng; ånys
uppfört alla boniags och uthus, och som
genom sin idoghet och drift så förbättrat
sitt innehafvande torp, att derifrån
nu kunna utgå ett dubbelt större
antal dagsverken än vid hans tillträ-
de Hertill: — 1. Bägare af 10 lods vigt
på Ahlmanska Fondens bekostnad.

§. 8

Penn. Understöd

Hos Sällskapet hafva Akademie-Bonden
Jöran Thomasson Rusi ifrån Tevanjemi
by och Bonden Elias Simonsson
Ryödi ifrån Höytölä by, begge ifrån
Ikalis Socken blifvit anmälde till
erhållande af någon belöning. Att

dessa har enligt de inkomne handlingarne
Jöran Thomasson Rusi å Ahvenlammi
sanka måse gräft i utfallsdiken 42
famnar genom hård och stenbunden
mark och 160 famnar i lösare jord
samt 505 famnar tvärdiken. Bonden
Elias Simonsson Ryödi har uppodlat
och inhägnat 2 tunneland kyttländer, hvaraf
3/4 delar redan äro besådde, och derå
till en del genom mycket hård jord-
mån, uppgräft ~~170~~ 230 famnar utfallsdiken
af 1½ a 2 alns bredd och djuplek, samt
955 famnar andra diken af 1½ alns
bredd och djuplek; i ett annat kärr ~~har~~, som han lagt i 2 tegar
uppkastat 150 famnar 1½ alns breda
och djupa diken; och dessutom har han
upptagit 10 kappeland åker, som han
försett med 90 famnar diken af 1¼ alns
bredd och djuplek.

Ehuru väl dessa af berörde Hönder —
förrättade arbeten visserligen icke äro af
den vidd och beskaffenhet att de i ock
för sig sjelfva skulle förtjena någon be-
löning; så ville likväl S., med afseende
på ortens af Naturen vanlottade läge,
hvarföre ock Ikalis Socken blifvit recom-
menderad till Ss särdeles hogkomst, tilldela

hvardera af i fråga varande Bönder 10 Rdr
Ihre såsom understöd att ~~med~~ fortsätta
sine påbörjade odlingar

§. 9

Tjenstehj: belöningar

Uppå vederbörande Husbönders bekost-
nad äro följande Tjenstehjon hos
S. till erhållande af belöning an-
mälde:

1º Waktmästare Enkan Christina
Holm, som i 12 års tid troget och
redeligen tjent hos Kapellanen i
Lovisa Stad, Hr v. Pastoren Cl.
G. Argillander, och derunder ädagalast
en särdeles om omvårdnad om dess barn

2º Pigan Anna Thomæ Dotter Pöllönen
som uti 16 år troget tjent å Kaukkal-
lio Egendom invid Wiborg, dels hos Öfver
Läraren vid Kejs. Gymnasium och Krets
Skolan i Wiborg Hr Titulair Rådet G. G.
F. Iversen dels hos dess afl. Svärfader
Titulair Rådet P. W. Thejsleff.

3º Tjenstepigan Maria Malts-
dotter Torwain, som i 20 års tid
med utmärkt trohet och flit tjent
hos Kyrko Sexmannen Erik
Aselsson Turdiainen i Keri-
mäki Socken.

4º Tjenstepigan Elisabeth Eriks

2. maj.

dotter, som i 10 års tid med loford
om sedlighet och en dygdig lefnad
tjent hos Herr Capitenen Otto Fock,
å Saustila i Sagu.

5º Drengen Matts Michelsson
Turuin, som i 11 års tid med syn-
nerlig trohet och ärlighet tjent hos
Herr Lieutenanten Gustaf
Pistolekors å Nitylax
Gård i Sääminge.

6º Drengen Gustaf Zetter-
man som i 12 års tid troget och
redligen tjent hos Hr Landskam-
mereraren och Riddaren Wallin,

7º Drengen Johan Tuomanen
som i 16 år tjent hos Bonden
Anders Rautiainen, samt för
det närvarande ~~tjen~~ på 5te året
tjenar å Sinanjemi gård i Li-
belitz Socken, tillhörande Herr v.
Præsidenten och Riddaren Henrik
Ervast.

8º Drengen Israel Blomqvist
som i 13 års tid tjent hos Bruks-
Inspectoren Erik Johan Sjödahl
i Pojo Socken.

9º Drengen Henrik Henriksson

som i 11 års tid stadigt tjent hos Herr Kyrkoherden Gust. Ekp.

Som berörde personers frägd och tjenste tid äro styrkte genom Prestbevis och Socknestämmo protokoll och deras Husbönder förbundit sig att bestrida kostnaden för belöningarne, så pröfvade S. godt att, på Beredningsutskottets tillstyrkan, bevillja sagde tjenste hjon den vanliga belöningen, nemligen 1. silfverhattband åt Karlarne och 1. silfver Medaillon att i halsked bäras åt qvinnorne

§ 10

Belöning

För Pigan Anna Maria Abbore, som i 31 år med flit och trohet tjent hos Warfsmeden vid Skuru bro Claes Borgström, har Beredn. Utskottet föreslagit såsom belöning 1. Silfver Medaillon att i halsked bäras; Men som berörde Piga, enligt det bifogade Prestabeviset ~~blifvit~~ låtit sig lägrad, fann S. godt att isåmåtto ändra hvad Utskottet tillstyrkt, att förenämnde Piga erhåller antingen 1. Silfverdsker eller en Vägare af 10 Lod vigt: beroende det på Husbondens val, hvilkendera af

sistnämnde belöninga henne kommer att tillägga.

§ 11.

3. exempl. af medaljen

Sedan det, i anledning af Ss. derom gjorde erinran, blifvit behörigen utredt att de arbeten, som blifvit utförde å andra fjerdedelen af Ruthu Rusthåll i Jorois Socken, blifvit förrättade af afl. Abraham Ruthus söner Johan, Erik och Abraham och icke af fadren, har Beredningsutskottet föreslagit att hvar och en af desse bröder, i anseende till deras i Utskottets Protokoll för den 29 Apr. sistl. år upptagne förtjenster, måtte behedras med ett exemplar af Medaljen; hvilket af Sällsk. bifölls.

§ 12

Belöningar

Som genom insändt bevis upplyst blifvit att Syne Instrumenterne öfver Bönderne Carl Eriksson Brandt och Johan Mattsson Rasmus[4], vid vederbörlig Socknestämmo blifvit upplaste, så kommer, till följe af Ss. den 7 Maj 1819 § 9. fattade Beslut, ~~1 Exemplar~~ ~~de förnämnde Bönder~~ af ~~belöningsmedaljen~~ de förnämnde Bönder bevilja de belöningar att tillstäl-las hvardera af desse Bönder

4 förrättade odlingar och bygnade.

§ 13

beloning

Likaledes ansåg S. Nybyggaren Frigård, hvars (goda) fräjd genom numera insändt Prestaberi, blifvit behörigen vitsordad, berättigad till erhållande af den honom enligt S:s Protokoll för d. ~~7 Maj~~ 10 Nov. 1819 tillagde belöning.

§ 14

afsl. bel. ansökning

Som Torparen Thomas Koivisto ifrån Ruovasi Socken icke uppodlat vidare än 1 Tl. 25 Kappeland Kärr, så kunde han af S. icke anses förtjent af någon belöning.

§ 15

beloning

På Linsplanterings Utskottets förslag, beslöt, att Sjömans Enkan Maria Lindqvist, som genom inlemnadt prof vist sig äga en utmärkt skicklighet i fin spånad, till skänks erhåller en spinnrock

§ 16

Fr. om icke handl. i tvisten rör. Ahlm. Test. böra fullst. genom trycket utg. hänv. till B. U.

Secreteraren Böcker anmälte, att Herr Erkebiskopen och Riddaren Dr Tengström erinrat om nödvändigheten deraf, att, sedan en del af Handlingarne ~~rörande~~ i tvisten rörande framl. Herr Assessoren Ahlmans Testamente blifvit genom trycket utgifven, äfven det öfriga af nämnde Handlingar på lika sätt meddelas allmänheten.

Öfver detta ämne ville Sällskapet höra Beredningsutskottet.

§ 17

Ändring i vissa delar af Contr. med Hr Bladh bevilj. lån, ~~[illegible]~~ m.m.

Föredrogs och upplästes Linsplanterings Utskottets Protokoll för den 3, 5 och 9 sistl. Februari, innehållande Utskottets utlåtande, angående ~~Herr~~ Föreståndaren för Linneslöjds Institutet på Bennvik Herr Råd- och Handelsmannen Bladh Memorial, deruti han anhåller att det emellan Sällskapet och honom afslutade Contract måtte till hans förmon i vissa delar ändras, och Herrar Committerade Betänkande öfver nyssnämnde Contract. Och fästes härvid S:s uppmärksamhet i synnerhet vid följande puncter, som nu derföre kommo under öfverläggning.

1o På det Herr Bladh må komma i stånd, att jemt vara försedt med et tillräckligt förlag af Lin, har Utskottet

föreslagit, att bemälde Herr Bladh af S. måtte ~~erhålla ett~~ emot full-gilltig borgen erhålla ett räntefritt lån af Ett Tusende Rdr Rgs, hvaraf likväl 250 Rdr efter ett år borde inbetalas, och det stående Kapitalet således blefve 750 Rdr Rgs. Och borde deremot Herr Bladh ifrån förfallo tiden erlägga laga ränta för den 5te del af de till Inrättningens iståndsättande honom beviljade 2000 Rdr Rgs, som han oaktadt sin förbindelse att redan sistlidne sommar liqvidera, likväl ännu icke inbetalt.

Sällskapet, som på ena sidan fann huru nödvändigt det vore, att Herr Bladh skulle understödjas med tillräckligt capital, på det de med ifrågavarande inrättning åsyftade allmänt gagneligt ändamål så mycket säkrare skulle vinnas, men på den andra icke kunde undgå att fästa sin ogynmärksamhet vid den Sällskapet åliggande förpligtelse, att tillse, det de allmänna medel Sällskapet förvaltar, icke annorlunda än emot full säkerhet mågas utlånas, pröfvade i begge dessa afseenden lempligt, att beviljas Herr Bladh ett räntefritt lån af Tyratusende |4000| Rdr Rgs, såsom stående capital:x för hvilken summa Herr Bladh bör præstera af Sällskapet antagelig borgen. Och kommer således Herr Bladh, att utom de 2000 Rdr Rgs, som han till inrättningens iståndsättande erhållit, och för hvilka, enligt hvad förberördt är, borgen bör anskaffas, emot fullgörande af nyssnämnde vilkor att af Sin Planterings Fonden bekomma än ytterligare 2000 Rdr Rgs; hvaremot, och såframt Herr Bladh anskaffar en så beskaffad säkerhet för ifrågavarande stående capital, ~~att~~ den af Utskottet väckta fråga om erläggande af ränta för de 400 Rdr Rgs, som bemälde Herr Bladh förleden sommar bort inbetalas, helt och hållet kommer att förfalla.

x hvilka af honom så så lång tid som han kommer att ~~såsom~~ förestå bemälde Institut, får begagna

2o Hvad angår den af Herr Bladh önskade förbättring i de vilkor han åtnjutit, att han

nemligen skulle för hvarje Elev erhålla 12 Tr Råg i stället för 9, så kunde Sällskapet ej samtycka till hans anhållans i denna delen.

3o Beträffande slutligen den ersättning Ss Committerade vid revisionen föreslagit, i anseende till de många motgånger som vid dess första början drabbat denna inrättning, så har Utskottet ansett den omständigheten vara utredd, att Herr Bladh dels genom misslyckad linsådd, dels ock än mera derigenom, att dugligt lin icke stått att erhålla, och den ringa tillverkning Eleverne derigenom förmått åstadkomma, icke medfört den vinst af företaget, som han för sin oförtjentna möda förtjent, hvarföre, och då det är utredt att inrättningen hittils svarat emot sitt ändamål, samt hårdt vore om en enskild man, som ingått uti ett okändt nytt företag, hvars utgång S. lika litet som han kunde förutse, i mer än ett år utan betalning skulle hafva uppoffrat sitt ~~möda~~ arbete till allmänt gagn, Utskottet

hemställt om icke S. ville hos Hans Majt Kejsaren i underdånighet föreslå för Herr Bladh någon tempelig discretion: och har sedermera Utskottet vid dess sammanträde den 30 sistl. Mars bestämt beloppet af den ersättning, som sålunda borde för Herr Bladh begäras, till Femhundrade Riksdaler Rgs.

Härvid har Herr Professoren Doctor Sahlberg yttrat ~~sig~~ det Herr Professoren icke kunde med Utskottets öfrige Ledamöter sig förena, och har Herr Professoren uti ett till Utskottets Protokoll för den 30 Mars vilemnadt Dictamen, fullständigt utvecklat de skäl, hvarföre Herr Professoren icke ansett sig kunna för Herr Bladh (tillstyrka) någon ersättning för den förlust, som Herr Bladh förmått sig under sistl. år hafva lidit.

Hvad Utskottet ~~på anfördt sätt~~ sålunda anfört och föreslagit, gillades af S. till alla delar; och kommer till följe deraf, en underdånig Skrifvelse

2. Maj. 97.

att till Hans Majt Kejsaren expedieras
deruti anhålles, att Femhundrade Riksdaler
Rgs i Nåder måtte beviljas Herr Bladh
såsom ersättning för ~~dess andra~~ den förlust han
~~lid~~ är nödgades vidkännas.

Professoren Doctor Sahlberg ville ~~fa~~ fva
till Protokollet anmärkt, att han för
sin del, på de uti dess förberörde
Dictamen utvecklade skäl, icke kunde
anse Herr Bladh berättigad till erhål-
lande af den nu ~~beviljade~~ af Sällskapet
föreslagne ersättningen; och förenade
sig Herr Apothekaren Kjöllerfeldt
med Herr Professoren i enahanda
yttrande.

Deremot förklarade Herr Fenriken
Finkenberg, ~~att~~ sig icke annat kun-
nat finna än att hvad S. nu beviljadt
Herr Bladh vore alltför knapt och otill-
räckligt.

Jt såväl till stående Kapi-
tal såsom ock i ersättning

N. 18

~~Föredrogs och godkändes det af~~
Lin Planterings Utskottets uppgifne
förslag~~et~~ till Reglemente för Linne-
stöjds Institutet på Bennvik,
lades på bordet.
~~och kommer således sagde Reglemente~~
~~att till Kejserliga Senaten fastställan-~~
~~de expedieras~~

§. 19

2. maj 98.

Præmier för Lin och Hamp odling

I stöd af Kejs. Kungörelsen
angående de till Lin och Hamp-
culturens samt Linnevåfnadens
befrämjande anslagne medel
af d. 1814, anslag Sällskapet,
på Linplanterings Utskottets
tillstyrkan, följande præmier åt
nedannämnde Jordbrukare i ~~från~~
Laukas Moderkyrko och Jyfväskylä
Kapell församlingar, nemligen:

Laukas

	Hampa	Lin	Bco Ass.	
	Ltt	Ltt	Rub.	Kop.
Nämndem. Matts Mattsson Peura	10.	10.	35.	—
Bonden Henrik Henriksson	5.	5.	5.	
— Erik Henriksson	5.	5.	10.	
Nybygg. Henrik Johansson, Halax	5	5	10	
Bond. Lars Larsson Kuusvåsi Peldotalo	10.	5.	25	
— Henrik Mariæson	5.	5.	10	
— Matts Mattsson	10.	10.	35.	
— Marcus Mattsson Mattila		5	5.	
Landt B. Erik Johansson Njemelä		10	15	
Bond. Erik Pettersson Laukain Tervala	5.	—	5.	
Transport	50	60	155	

	Hampa	Lin	Rub.	Kop.
Transport	50	60	155.	
Bonden Matts Jörnsson Topila	—	5.	5.	
Nämnden. Henrik Henriksson Leppävaara Lamas		5	5.	
Torparen Henrik Mattsson Ahlbacka		5	5.	
Nämndemannen Johan Marcus Ylveslax				
Torparen Petter Lähdenaho Kuuskala		5	5	
Bonden Samuel Mattsson Kovanen		5	5	
— Johan Johansson Vitsiala		5	5	
Torparen Erik Johansson Nojosmäki Seppälä		5	5	
Bonden Matts Eriksson Haikinen		5	5	
Torparen Michel Henriksson Seppälä		5	5	
Bonden Matts Mattsson Ollila Kanga Pattonen	5	5	10	
Torparen Matts Johansson Kuopala	5	5	10.	
Bonden Erik Pettersson	5	5	10	
Bonden Henrik Eriksson Marmijärvi Tuleva Aittis		5	5	
Bonden Abraham Abrahamsson Hannila	5.	5.	10	
Nämndemannen Michel Pålsson Pertuna Sjuui	5	5	10	
Nämndemannen Johan Pålsson ——	5.	—	5	
Nybyggaren Jakob Johansson Pitkimäki	5	—	5.	
—— Henrik Henriksson Hirvasmäki	5	—	5.	
Landbonden Johan Gustafsson Horila i Veliniä	5	—	5.	
Summa	95	145	285	

Jyfpäskylä	Hampa.	Lin	Pfco.	Skr.
	Lb	Lb	Rub.	Kop.
Kapellanen Herr J. ch. Strömmer	5		5	
Nybygg. Johan Mattsson Aisa Aho	5	5	10	
Bonden Johan Thomasson Randala	5	5	10	
— Matts Thomasson Ruera	5	5	10	
— Matts Carlsson Heiska	5	5	10	
Torparen Johan Humalajärvi Toppola	5.	—	5	
Bonden Matts Johansson Tourula	5	10	20.	
— Matts Johansson Kaukala	5		5	
Landbonden Erik Carlsson Lachtis		5	5.	
Bonden Matts Johansson Lachtis		10	15	
Kyrkovärden Philip Adamsson Reformaa	5	5	10.	
Bonden Johan Henriksson Mattila		5	5	
— Johan Simonsson Mannineu	5		5	
— Michel Mattsson Mickola	5.	—	5.	
— Erik Henriksson Kaijola	5.		5.	
— Nicodemus Johansson Mäkelä	5		5	
Nybygg. Abraham Henriksson Kajaranda		5	5	
Bonden Anders Pehrsson Kaijola	5.		5	
Summa	70	60	140	

§ 20

Secreteraren Bröcker anmälte, att han, på Rectoris Magnifici Prof. Helsteins anmodan, författat en Afhandling om Tegelslagen, förrätt i nästkommande år Almanach, i Ss namn, ~~[illegible]~~ och att nämnde afhandlad af Veredn. blifvit granskad och godkänd

§ 21

I anledning af Secreteraren Bröckers hemställan, beslöt att 1. Modell till en i ~~England~~ Tysk nyligen uppfunnen Trösk maschin, skulle för Sällskapets räkning, ifrån Hamburg införskrifvas

§ 22

E. U. utl. angs. gårdshandeln l. på bordet

Ekonomie Utskottets Utlåtande angående den väckta frågan om Gårds köp för Sällskapet, ledes på bordet till den 15 i denne månad, då Sällskapet ville sammanträda förrätt till slutligt afgörande företaga denna angelägenhet.

§ 23

Ballot. öfver föress. Led. upskj.

Som tiden nu icke medgaf att anställa vanlig ballotering öfver de ~~[illegible]~~ vid Ss sednaste sammanträde till Ledamöter föreslagne Herrar Landsmän, så skulle härmed tagen anstånd till Ss nästa sammanträde.

§ 24

Till Ledamöter föreslogos af Secreteraren Bröcker:

Hr Kyrkoherden i Lillkyro Mag. Zachry Forsman
— Ekon. Directören och Krono Länsmannen i Rautalambi Lars Stenbæck.
— Härads Nämndemannen Erik Turpein från Rautalambi

2. mai.

§ 25

Till Ledamöter i Beredningen Utskottet valdes:

Herr Commerce Rådet Gestrin
— Lagmannen Snellman
— Majoren Hartvall
— Professoren och Riddaren Johan Gadolin
— ——— — Doctor Lagus.
— Professoren Pipping
— ——— Doctor Afzelius.
— Lieutenanten Gylich.
— Adjuncten Linsén
— ——— och v. Biblioth. J. F. Tengström
— ——— Doctor J. M. af Tengström
— Lectoren Rönnbæck.

§ 26

Likaledes valdes till Ledamöter i Ekonomie Utskottet:

Herr Lagmannen Dahl
— Hofrådet Hedman
— Häradshöfdingen Lemberg
— Adjuncten Doctor von Haartman
— v. Rectoren Elfgrén
— Kamreraren Palmén
— ——— Larick.
— Rådmannen Lindström
— Capellanen Grönlund
— Magister Dorens Ehrström

Herr Apothekaren Kjöllerfeldt
— Handelsmannen Nyman

§. 26

Att utgöra Åkerbruks-Redskaps Ulskoldet Kallades:

Herr Erkebiskopen, m. m. Dr. Tengström
— Friherren och Riddaren Carpelan
— Professoren och Riddaren Hällström
— ——— Fattenborg
— ——— Dr. Sahlberg
— Prosten och Kyrkoherden: Sagn M. Tolpo

§. 27

Ordf. val.

Sluteligen skreds till val af Ordförande för ingångne halfva år eller till den 1 nästinstundande November, då Herr Professoren och Riddaren Gust. Gabriel Hällström med de flesta rösterne dertill kallades.

~~Herr Professoren förklarade Sällskapets sin förbindelse och erkänsla samt sin önskan att värdigt kunna svara emot Sällskapets förtroende.~~

In fidem
Wilh. G. Lagus.

År 1820 den 15 Maj sammanträdde Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Sällskapets vid sednaste sammanträdet, för det då ingångne halfva året valde Ordförande, Herr Professoren och Riddaren Gustaf Gabriel Hällström förklarade sin erkänsla och förbindelse för Sällskapets ådagalagda välvilja, och sin önskan att till Sällskapets tillfredsställelse kunna uppfylla det rum, som han, kallad af Sällskapets förtroende, nu gick att intaga.

§. 2.

Justerades Protokollerne för den 4 April och den 2 Maj.

§ 3.

I enlighet med hvad Lin Planterings Utskottet föreslagit, beslöt Sällskapet, att för den utmärkta flit Stads Fiscalen Myrberg ådagalagt i Elevernes å Bennviks Institut undervisning, hugna bemälde Stats Fiscal med en

Discretion åt Stads fiskalen Myrberg

discretion af 20 Rdr Bco

§ 4.

Bess. att full betaln. bör åtfölja belön. ansökn. för tjenstehjon.

Secreteraren Böcker anmälte, att det ofta skall hända att vederbörande Husbönder dels alldeles dels ock i längre tid uraktlåta att föranstalta om betalningen af de belöningar som blifvit deras tjenstehjon af Sällskapet beviljade, hvarigenom Secreteraren, som för dylika förskotter legat i förskott, nödgats vidkännas hvarjehanda ledsamheter och förluster; och hemställde Secreteraren om icke, till undvikande af berörde olägenhet, Secreteraren i Finlands Tidningar finge låta införa en annonce af det innehåll, att då något tjenstehjon till belönings-erhållande hos Sällskapet anmäles, full betalning för den begärda belöningen tillika bör insändas.

Till denna af Secreteraren Böcker gjorda anhållan, pröfvade Sällskapet godt att lemna sitt bifall.

§ 5.

Beslut i ans. af E. U. utl. ~~om~~ ~~öfver~~ de gårdar som i afseende att af S. köpas blifvet besigtigade

Sedan Sällskapet anmodat Ekonomie Utskottet att ~~afgifva~~ (inkomma med) dess utlåtande ~~om~~ öfver den fråga ~~som i Supp~~

2° Sallmanska Gården. Inkön

kommit antingen Sällskapet borde köpa egen gård eller ock äfven framgent hyra sig rum, samt att låta anställa besigtning öfver de gårdar i Staden som för det närvarande finnas till salu och för öfrigt äro så belägna att de af Sällskapet begvämligen kunna begagnas; ~~så~~ hade Utskottet den 22 Aprill häröfver afgifvit ett utlåtande, hvilket vid Sällskapets sammanträde den 2 i innevarande månad blifvit upplästt, och derefter laggt på bordet, förätt, enligt Sällskapets fattade beslut, den 15 eller i dag till slutlig pröfning företagas. Af sådan anledning upplästes nu åter förberörde Utlåtande, äfvensom nu föredrogs ett af Architekten Alm den 12 dennes upprättadt Material och Kostnads förslag öfver de reparationer som till Rankske husets fullkomliga iståndsättande erfordras, samt Ekonomie Utskottets, med afseende å sistnämnde värdering, i Protokollet för den 13 dennes, afgifne sluteliga Utlåtande

öfver i frågavarande ämne

Af berörde Skrifter inhemtade Sällskapet, att de gårdar som i förut-nämnde afseenden fästat Utskottet, uppmärksamhet voro v. Rankska, ~~Johnska~~, Loffmanska ~~och~~ v. Hellenska ~~Husen Likväl~~ och Johnska husen, hvilket sistnämnde, eller Dr Referendarie Secreteraren Heurlin tillhörande hus, enligt hvad Utskottet erfarit, likväl icke står till köps och förty icke kan komma i fråga. Om hvart ~~af~~ och ett af de andra 3 gårderne var Utskottets Utlåtande:

1º Rankska Gården. Enligt den af Utskottet uppgjorda calcul antages inköps priset till 20000 Rdr, samt Brandförsäkrings afgiften till 954 Rdr 5 pr; de reparationer som till iståndsättande af detta hus fordras äro i Architekten Alms förslag upptagne till 903 Rub. 42 Kop. Bco Ass. När således Sällskapet skulle uthyra rum för 860 Rdr Rgs, så skulle, då för Ss egen hyra beräknas 500 Rdr, samt för årliga onera ~~så vore Sällskapet~~ 70 Rdr, årliga Interesset för det i denna gård nerlaggda kapital utgöra ungefär 6 Procent

2º Loffmanska Gården. Inköps priset är 4500 Rdr, reparationerne äro upptagne till 3000, och Brandförsäkrings afgiften till 1114 Rdr 24 pr. Hyran för de rum som der kunna uthyras är upptagen till 260 Rdr, samt de årliga onera till 30 Rdr. Och skulle följagteligen, då Sällskapets egen hyra beräknas till 400 Rdr, den årliga räntan på det i denna gård nedsatta capital utgöra 7⅓ procent.

Secreteraren Böcker anmälte i sammanhang härmed, att utom hvad Utskottet i dess calcul upptagit, 2. Kamrar i Loffmanske Gården vore att uthyras.

3º von Hellenska Gården. I Köpeskilling för denna gård begäres 9500 Rdr, Reparationerne äro upptagne till 1000, samt i återstående Brandförsäkrings afgift 965 Rdr 44 pr Rgs; för Trägården och 3 Kamrar, samt Magazinerne är i hyra antaget 220 Rdr. Och skulle följakteligen, då 30 Rdr i årliga onera afdragas, och Sällskapet, egen hyra

K. maj.

beräknas till 400 Rdr, det i denna gård
insatta capital årligen ränta 5 1/6 proc.

I anledning af dessa calculer har
Utskottet helt och hållet afstyrkt han-
del af von Hellenska Gården, såvida
den dels är i från midten af Staden mest aflägsen, belägen af ~~alla~~ de i
fråga varande, dels onereus att under-
hålla i anseende till de långa sträckor
af gator och plank som omgifva
densamma, utom det att inköpspriset
äfven är så dryggt att handeln derföre
enligt Utsk. tanke, icke heller skulle bära sig. Beträffan-
de dernäst de 2ne andra Gårdarne, så
har Utskottet hillstyrkt Sällskapet, att derest
Ranckska Gården icke står till köps
för en köpeskilling af 16666 Rdr 32 ß
Rgs, tillhandla sig Loffmanska Gården,
såvida Sällskapet der skulle komma
att bo för en hyra af 270 Rdr,
istället för ~~att~~ 500 Rdr som Sällskapet en lid
bortåt betalt och äfven för det
närvarande betalter. Genom
förräntande af de 230 Rdr som
dymedelst årligen komme att besparas
skulle, enligt hvad Utskottet vidare
anför, ett kapital af 16800 Rdr
Rgs uppkomma, om huset skulle stå i 40
år; och af 66700 Rdr, om huset

genom grundlig reparation sattes
i det skick att det i 50 år kunde
begagnas. Ytterligare har Utskot-
tet anfört, att, emedan Sällskapets
angelägenheter, likasom alla cor-
porationers arö i större fara än
Enskildes att vanvårdas, det möje-
ligen kunde hända, att Sälls-
kapets Brandförsäkrings rättig-
het genom försummande af
Procenternas inbetalning eller
andra præstanda ginge förlorad,
och att således Sällskapet genom
en iråkad brandskada skulle
stadna i större skuld än hela dess
förmögenhet utgör, för Sällskapet
rådligast vore att icke inlåta sig i
större handel än som ~~genom~~ i det närmaste svararemot Sälls-
kapets egna tillgångar ~~möjligen~~
~~kan betala~~.

Slutligen och angående de utvägar
Sällskapet kunde begagna till köpeskil-
lingens ligviderande, har Utskottet
föreslagit att Sällskapet, utom sin
egen fond, som utgör omkring 4000 Rdr,
till detta behof lånar af Ahlmanska
fondens capitaler så mycket som buster;
äfvensås kan Hilmarkska Donations
fonden, enligt Utskottets tanke, till

förenämnde ändamål af Sällskapets enskilda Fond lånas, då Sällskapet i alla fall vore i tillfälle, att deräst erfordras skulle, på sätt Kgl. Brefvets af den 12 Febr. 1808 ~~föreskrifva~~ stadgar, fullgöra Testators föreskrift om utlånande af 16 Rdr. 32 Cr. B:co mot 3 procents årlig ränta, åt behöfvande Jordbrukare, som äro hugade att företaga någon uppodling. Att åter den ifråga varande gårdshandeln skulle ske, icke för Sällskapets enskilda Fonds, utan ~~på~~ för Ahlmanska eller Bilmarkska Fondernes räkning har Utskottet afstyrkt på den grund, att Sällskapet, enligt Testatorernes och ofvanåberopade Kongl. Brefs föreskrift, bör mot 6 Procents ränta utlåna de bägge sistnämnde Fondernes medel.

Sedan Utskottets ofvannämnde Utlåtanden blifvit upplästa, anförde Herr Kamreraren, att han för sin del ansåge det ganska betänkeligt för Sällskapet ~~att~~ åtminstone i närvarande conjuncturer att inlåta sig i gårdshandel, dels såvida Sällskapet ej ägde tillräckliga egna tillgånger till köpeskillingens liqviderande, dels emedan osäkert

vore, om och huru vida icke Sällskapet förr eller sednare skulle komma att helt och hållet upplösas; till hvilken farhåga Herr Kamreraren förmälde sig icke sakna alla anledningar.

Härvid funno ~~sig~~ Sällskapets begge Secreterare sig föranlåtne att anmärka, att hvad först angår den af Herr Kamreraren uppkastade betänkligheten ~~eller~~ om Sällskapets brist på tillräckeliga capitaler, så upptar och besvarar Ekonomie ~~[illegible]~~ Utskottets just ögnablicket förut upplästa Utlåtande fullständigt, som dem ville synas, frågan rörande utvägarne för Sällskapet att, utan allskjöns olägenhet, verkställa de af Utskottet omnämnde gårdskop; och hvad vidare angår den af Herr Kamreraren yttrade farhåga att Sällskapet möjligtvis förr eller sednare ~~skulle~~ kunde komma att upplösas, så förklarade likaledes bägge Secreterarne, att de voro lycklige nog att med Herr Kamreraren icke dela denna farhåga; utan att de fast mer voro öfvertygade derom, att en In-

rättning, som har endast det allmänna
väl till syftemål, omöjligen kan kom-
ma att upphöra.

Som sålunda olika tankar förspor-
des, så skulle genom Ballottering
afgiöras antingen Sällskapet borde
köpa Gård eller ej.

Ordföranden uppgaf derföre
följande Propositeon:

Den som vill att Sällskapet
köper egen gård, lägger en hvit
kula i den hvita dosan.
Den det ej vill lägger en
svart kula i den hvita dosan

Efter derpå anställd Ballotering,
och sedan den hvita dosan blifvit
öppnad, funnos i samma dosa 13
Tretton hvita och ingen svart-
kula ~~dosa~~; och var det således Säll-
skapets enhälliga beslut att
gård af S. kommer att köpas.

När Sällskapet derefter skulle
företaga den ~~frågan~~ puncten, hvilkendera af
de föreslagne ½ Gårdarne skulle
handlas, pröfvade Sällskapet en-
hälligt för godt, att på de ~~grunder~~ skäl
som i Ekonomie Utskottets
Utlåtande finnas anförde, ~~Sällskapet~~
v. Hellenske Gården all-
deles icke kommer i fråga.

Vidkommande dernäst v. Ranckske

huset, ansåg Sällskapet nödigt att innan
öfverläggning om köpande der af komme
att företagas, Sällskapet skulle ~~äga~~ i samta
en fullkomlig och säker kännedom
ej mindre om det lägsta pris, hvartill
ägaren vore hugad att afstå samma
gård, än ~~om~~ föröfrigt om de Terminer
på hvilka han fordrade köpeskillin-
gens inbetalande, eller ock om ors huru-
vida han kunde finnas beredvillig
att låta en större eller mindre del
af sagde köpeskilling innestå emot
intekning i gården. Af sådan an-
ledning anmodades gårdens nuvarande
ägare, Herr Possessionaten von Rancken
att uppkomma på Sällskapets rum,
och inför Sällskapet afgifva ulti-
mat svar på ofvannämnde omständig-
heter

Herr v. Rancken uppkommen på S.
rum ors tillfrågad af Ordföranden
förklarade 1° att hvad köpeskil-
lingen angeck, han borde för sin i frå-
ga varande gård erhålla Tjugu-
Tusende (20000) Rdr Rgs
ocs dessutom Etthundrade Lod
Silfver; uti hvilken pretension han
på intet vis kunde förmås att tillåta
någon den ringaste afprutning

Betraffande dernäst 2o (Betalnings) Terminen ~~då Köpeskillingen borde betalas~~, förklarade Herr v. Rancken att 1/3 del af Köpeskillingen vid Gårdens tillträde i höst borde afbetalas; då de återstående 2/3 delarne emot intekning och på 9 månaders uppsägning skulle få innestå.

Sedan Herr v. Rancken afträdt tog Sällskapet de af Hr v. Rancken utsatta ultima vilkoren under pröfning, och fann en del af Sällskapet först och främst den fordrade Köpeskillingen nog dryg och betydligen öfverskjutande det pris som Ekonomie Utskottet fixerat såsom det högsta hvilket för denna gård borde betalas, och för det andra ~~vill~~ de af Hr v. Rancken i afseende på betalnings terminen föreskrifne vilkor hårda och för Sällskapet svåra ~~att åtaga sig~~ om icke omöjliga att uppfylla. Hvarefter och sedan hvarjehanda deliberationer i anledning af ofvannämnde vilkor förezått, Sällskapet beslöt att genom anställande ballottering insemta pluralitetens tanke; och uppgafs af Ordförande följande:

Proposition:

Den som vill att Sällskapet, för en Köpeskilling af 20000 Rdr Rgs och Eldhundrade Lod Silfver, af hvilken Köpeskilling 1/3 del vid tillträdet nästinstundande höst afbetalas, och de återstående 2/3 delarne emot intekning i gården och på 9 månaders uppsägning komma att innestå, köper Hr von Ranckens här i Staden belägna gård, lägger en hvit kula i den hvita dosan

och Contraproposition:

Den det ej vill lägger en svart kula i den hvita dosan.

Efter slutad ballottering öppnades den hvita dosan, då der befunnos ~~Nie svarta~~ Ellofva svarta och Två hvita kulor; ~~och~~ och blef sålunda beslutadt, att Sällskapet icke ~~skulle~~ komer att köpa v. Ranckska gården.

Sluteligen anställdes Walloteringen öfver den frågan, om Sällskapet, såsom Ekonomie Utskottet tillstyrkt, skulle tillhandla sig Loffmanska gården. Ordföranden framställde i anledning häraf en sålundande Proposition:

Den som vill att Sällskapet, för en Köpeskilling stor Tyratusende Jemhundrade Riksdaler, tillhandlar sig Loffmanska

15. maj.

Gården, lägger en hvit kula
i den hvita dosan
den det ej vill lägger
en svart kula i den
hvita dosan.

Sedan ballotteringen för sig gått,
öppnades den hvita dosan
då der funnos Nio hvita
och Fyra svarta kulor.

I anledning hvarat Ordförän-
den kungjorde, att Sällskapets
beslut vore fattadt, att Loff-
manska Gården ~~skulle~~, i enlighet
med hvad (Ekonomie) Utskottet tillstyrkt,
~~bord~~ skulle köpas.

§. 6

Skattm. räkenskaper öfver fonderne

Sällskapets Skattmästare Herr
Handelsmanne M. Mexmontan
hade inlemnat Räkenskaperne öfver
Vaccinations äfverson öfver Potatoes
Planterings fonderne för år
1819, jemte de till dessa Räken-
skaper hörande Verificationer;
hvilket allt till ~~Revisorer~~
vederbörande Utskott ~~nes~~ granskning remit-
terades.

§. 7

Tillställare af en belö-
ning utses

Att åt Gårds Inspectoren
å Kjuloholms egendom
Matts Sjöholm med vanlig
högtidlighet tillställa den Medalj

som Sällskapet vid sitt sista sam-
manträde beviljat berörde In-
spector, utsågs ägaren till sagde
Egendom, Hofsägmästaren
Friherre Herr Cederkreutz.

§. 8

Till Ledamöter i Potatoes
Planterings Utskottet kallades:

Hr Professoren och Riddaren
Doctor Lagus.
— Professoren Doctor
Sahlberg
— Lands Kammereraren och Riddaren
Wallin
— Akademie Adjuncten
Linsén

§. 9.

Genom vanlig ballot-
tering valdes till
Ledamöter i Säll-
skapet:

General Consulen och Riddaren
af Kongl. Svenska Svärds
Orden Herr Gustaf Sterkey i
St. Petersburg.

Kyrkoherden i Lappo Socken
i Wasa Län Herr Gabr. J. Lagus

Akademie Adjuncten vid Kejs.
Universitetet härstäde C. Herr
Magr. Reinhold von Becker

Matheseos och Physices Adjunctus dersammastädes Herr Magister Nathanael Gerhard af Schulten

Litteraturæ Græcæ Docens Herr Magister Axel Gabriel Sjöström.

Tyska Språkdararen, Herr Lector Fredrik Anton Meyer

Bergmästaren Herr Nils Nordenskiöld

Ingenieuren Herr Jakob Leonhard Boring i Wiitasaari.

In Fidem

Wilhelm Lagus

År 1820 den 1 Juni sammanträdde Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

Justerades Protokollet för Sällskapets sednaste sammankomst.

§. 2.

Jemte Memorial af den 30 sistl. Mars hade Herr Contracts Prosten J. Utter insändt vid vederbörlig Socknestämma verificeradt Syne Instrument öfver de kärr odlingar som blifvit verkställde å Kärjenniemi Nybygge, beläget i Orihväsi Socken; Och blefvo nu dessa Skrifter remitterade till Berednings Utskottet. Ink. Skrift

§. 3.

Till sistnämnde Utskotts utlåtande remitterades likaledes ett Syne Instrument af den 2 Juni 1819, som blifvit verificeradt vid Socknestämma den 7 sistl. Maj Ink. Skrift

och hvilket angår Torparen Simon Churmans från Kurala by af St. Carins Socken verkställda uppodlingar

§. 4.

Zink. Skrifter

Vidare remitterades till Beredningen Utskottet:

1º Nämndemannen Eric Ericssons från Ytternäs by af Jomala Socken Memorial om en förmonligare afkastning af bränvins bränning.

2º ~~Hr~~ Magazins Förvaltaren Herr C. Borgströms Förslag öfver Kyrkstätt Sockens Magazin för år 1819.

§. 5.

Hans K. M. infordrar underd. redov. för S. till Koppsmittans hämmande vidtåtg.

Genom Nådig Remiss teknad å Keiserl. Collegii Medici ~~berättelse~~ Memorial af d. 19 Apr. om Koppsmittans härjande i Randasalmi, har Hans Keiserliga Majestät täckts anbefalla Sällskapet, att lemna Hans Majestät underdånig del af de åtgärder som af Sällskapet blifvit vidtagne till sämmande af sagde farsot; Ois anmodades i anledning deraf nu Vaccinations

Utskottet att fordersammast afgifva den anbefallta förklaringen.

1. Jun.

110.

§. 6

tillk. gifves tillstälda belöningar

Uti Memorialer af den 9 och d. 21 pstl. Aprill hafva Herr Professoren och Riddaren J. Molander och Herr Majoren och Riddaren E. G. Gejtil inberättat att de belöningar som Sällskapet tillerkänt Bonden Ivan Hilipoff Jormanain från Öllölä by af Ilomants Socken och Torparen Simon Adamsson Luchtanen från Syssmä Socken med vanlig högtidlighet blifvit berörde Jordbrukare tillställde; som anteknades

§. 7.

erh. Medalj tillk. gifves

Likaledes anteknades, att Herr Landshöfdingen och Riddaren Friherre Klinkowström uti Skrifvelse till Sällskapets sednast vordne Ordförande, Herr Hof-Jägmästaren och Riddaren Friherre Cederbrelltz ~~vrå handen~~

tillkannagifvit, att den Silfver Medalj S. tillsändt välbemälte Hr Baron och Landshöfding rigtigt kommit Honom tillhanda.

§ 8.

K. Förordningar

Sedan Sällskapets sednaste sammanträde hade följande Författningar till S. blefvit insände, nemligen

Hans Majts Nådiga Förordning angående de för Strömrensnings arbetets fortgång hinderliga vattenverk; dat. d. 8 Mars 1820.

Do do do på Finska Förtellning på Placater m. m. tryckte i Finland år 1819. Ock kommer de att ~~[illegible]~~ gas till S. förut ägande collection af publique handlingar

§ 9.

Anm. att Pot. Fondens Räk. äro färdiga att till H. M. K. afversändas.

Secreteraren Wöcker anmälte att Räkenskaperne öfver Potatoes Fonden för år 1819 undergått vederbörlig revision

och förty äro färdiga att med det första till Hans Kejserl. Majestät i underdånighet öfversändas.

§. 10.

att utdela beloningar

Att utdela de beloningar, som S. den 2 sistl. Maj beviljat, utsågos följande Herrar Landsmän:

Herr Assessoren Rosendahl att utdela beloningarne i Ikali och Tavastkyro Socknar.

Herr v. Pastoren Forsinius att utdela beloningen i Kauvatsa kapell af Hirtrij Socken.

Herr Prosten Goldlund att utdela beloningen i Jolkas Socken.

Herr Contracts Prosten Boucht att utdela beloningen i Rautalambi Socken.

Tjenstförrättande Contracts Prosten Hr Schogster att utdela beloningarne i Jämsä

Hr Kyrkoherden Forselius att ut-

Wirdois Kapell af
dela belöningarne i Ruovåsi.

Herr Domprosten Doctor Alopæus att utdela belöningen i Borgå Socken.

Herr Prosten Nordling att utdela belöningen i Gamla Carleby Socken.

Herr v. Pastoren Lij Stenius att utdela belöningen i Karku Socken.

Herr Prosten Roschier att utdela belöningen i Saarijärvi Socken.

Hr Prosten C. A. Hougberg att utdela belöningen i Lovisa Stad

Hr Prosten Maconi att utdela belöningen i Kerimäki Socken.

Hr Kyrkoherden Lojander att utdela belöningen i Sääminge Socken.

Herr Prosten Pesander att utdela belöningen i Libelits Socken.

Hr Kyrkoherden Borgström att utdela belöningen i Pojo Socken.

1. Jun.

Herr Lagmannen von Kothen att utdela belöningen i Wiborgs Socken.

Herr Prosten M. J. Tolpo att utdela belöningen i Sagu Socken

Herr Fältprosten Heinricius att utdela belöningarne i Jorois Socken

I anseende till förekomne skäl fann S. sig icke för det närvarande vara i tillfälle att utse den Landsman som skulle anmodas att tillställa den belöning som blifvit beviljad Drengen Gustaf Zetterman i Sunds Socken.

§. 11.

Rum hyras

Som Sällskapet ännu icke erhållit svar ifrån Herr Assessoren Loffman, huruvida bemälte Assessor vore hugad att emot den af S. erbjudne köpeskilling försälja sin vid Stora Kloster Gatan här i staden belägna gård, så beslöt Sällskapet att ytterligare på ett år af Hr Secreteraren v. Rancken hyra de

rum som S. innevarande år i-
sagde Secreterares gård dis-
ponerat.

§. 12

Till Ledamöter valdes
genom vanlig ballotterin:
Hr Kyrkoherden Magister
Zach. Forssman i Lillkyro
Herr Ekonomie Directeuren
Lars Stenbæck i Rautalambi.
~~Herr~~ Nämndemannen Erik
Turpuin från Rautalalamb:

In Fidem
Wilh. G. Lagus

År 1820 den 1 Juli
sammanträdde Kejser-
liga Finska Hushåll
nings Sällskapets
Ordförande och
Ledamöter.

§. 1.

Underteknad anmälte att Sällskapets
förste Secreterare i anseende till åtskil-
lige angelägenheter varit nödsakatt
att på några dagar företaga en resa
till Helsingfors.

Secr. bortresa anm.

§. 2.

Justerades Protokollet för Säll-
skapets sednaste sammankomst.

§. 3.

Med djup undersåtlig vördnad upp-
lästes Hans Kejs. M^ts Nådiga Skrif-
velse dat. d. 11 sistl. Mars, af inne-
håll, att H. K. M., i anledning af
S^s underdåniga Skrifvelse af d. 26
Maj 1818, i Nåder funnit godt att
göra de ändringar i K. Kungörelsen
angående de till Lin- och Hamp-Cul-
turens m. m. befrämjande anslagne medel af d. 4
Aug. 1814 ~~innehåller~~, som Hans M^ts
under förstnämnde datum utfärdade
Nådiga Kungörelse föreskrifver, äfven

H. K. M. N. Skrifvelse inne-
hållande ändr. i Kung. om Lin-
och Hamp Cultur m. m. jemte be-
viljad rättigh. för S. att på L. plant.
F. bek. uld. medaljer jettoner, etc.

som att Hans Mt i Nåder täckt, lemna Sällskapet rättighet, att på Linplanterings Fondens bekostnad, utdela Medailler, Jettoner, Halskeder, Bägare och Skedar med flere dylike distinctioner åt personer som utmärka sig genom Hamp och lin Cultur och slöjd.

Berörde Nådiga Skrifvelse communicerades ~~med~~ Linplanterings Utskottet.

§. 4

Ink. Skrifter

Till Beredn. Utskottet remitterades:

1º Soknestämmo Protokoll hållet i Syssmä d. 27 sistl. Febr., hvarigenom 1º Torparen Arfrid Wredfors, hvilkens förrättade uppodlingar å Mäkela torp blifvit intygade genom bifogadt Syne Instrument af d. 21 nästv. Mars, och 2º Drengen Thomas Olofsson som öfver 10 år skall hafva med flit och trohet tjent hos Enke Fru Befallningsmanskan Elianus, anmälas till erhållande af någon belöning.

2º Syne Instrument öfver de uppodlingar som blifvit verkställde af Nybyggaren Matts Johansson Yli Kuusjärvi ifrån Sydenmaa i Ikalis Socken.

3º Syne Instrument öfver Jokiluhdan Neva Måse, hvilken Bonden Henric Mattila från Kurkela By och sistnämnde Socken skall vara sinnad att genom kyttande göra fruktbar.

4º Socknestämmo Protokoll, hållet i Längelmäki ~~Socken~~ kyrka den , angående Drengfogden Eric Eriissons långvariga tjenst hos Härads Bokhållaren Favorin å Heikila gård i Ristjärvi by af sagde Socken.

5º Metereologiska Observationer för Apr. och Maj månader innevarande år gjorde af Ss Corresponderande Ledamot Herr Prosten och Riddaren Doctor Ignatius i Haliko.

6º Uppgifter öfver Magazinet i Kerimäki Sockens förra Wiborgska andel för år 1819, och i Laukas för år 1820.

7º Den berättelse, rörande tillståndet i Joikas Socken i oekonomisk afseende, * som blifvit insänd af Ss Corresponderande

* för innevarande år

Ledamot Herr Prosten Gottlund

Ink. Skrifter

§ 5.

Sedan Sällskapets sednaste sammanträde hade följande Skrifter till Vaccin. Utskottet inkommit:

1o Studeranden G. H. Ignatii Memorial af d. 6 Maj, rörande Vaccinationens närvarande tillstånd i Randasalmi Socken.

2o Herr Curam Gerentis Magister L. P. Palanders och Hr Kyrkoherden A. Rönnholms Memorialer af d. 15 och 25 Maj, med berättelse att smittkopporne yppat sig i Kangasniemi och Parickala Socknar.

3o Herr v. Pastoren C. J. Kjörkstens Memorial af d. 12 nästv. Juni, deruti han anhåller att v. Klockaren Johan Forssmans arfvode för de personer som han vaccinerat i Hollola, med det skyndsammaste måtte bemälte v. Klockare tillsändas.

4o Herr D. H. Hornborgs Memorial af den 1 Juni, innehållande berättelse om Vaccinationens nuvarande skick i trakterne kring

Wiborg

1 Julii

Ink. Skrifter

§ 6.

Herr Majoren och Riddaren Frihérre W. P. Carpelan och Enke fru Lieutenantskan J. Stiernval hade uti Memorialer af d. 24 Maj och d. 2 Juni aflemnat berättelse om de Isländska får som välbemälte Herr Baron och afl. Lieutenanten Stiernvall af S. emottagit.

Dessa Memorialer hänvistes till Linsplanterings Utskottet

§ 7.

tillställda bes. tillk. gifvas

Uti Memorial af d. 9 Juni har Herr Prosten M. Gottlund inberättat att han med vanlig högtidlighet tillställt Belönings Medaljen åt Skolmästaren Arminen; äfvensom Hof Jägmästaren Herr Frihérre R. Cederbreutz genom Memorial af d. 27 Juni vid handen gifvit, att den Medalj, som Sällskapet tillerkänt Gårds Inspectoren Malts Sjöholm midsommars dagen blifvit till berörde In-

spector öfverlemnad; som anteknades

§ 8

Tillst. belön.r tillk. gifvas

Likaledes anteknades att Herr Öfverste Lieutenanten och Riddaren C. C. Ehrnrooth uti Skrifvelse till Secreteraren Böcker af den 5 Juni, inberättat att han, till följe af S.s anmodan, med vederbörlig högtidlighet den sistl. Juni åt Drengarne Johan Samuelsson samt Pigan Greta Dahl, alle från Lojo församling, utdelat de belöningstecken, som af Sällskapet blifvit bemälde Tjenstehjon tillerkände.

§ 9

L. plant. U. Prot. ang. Reglem. för Linnesl. Inst. på Benvik l. på bordet

Föredrogs Linplanterings Utskottets Protok. för d. , angående Reglementet för Linnestöjds Institutet på Benvik m. m. och lades på bordet till den 12 eller någon annan tjenlig dag i denna månad, då Sällskapet ville träda tillsammans, förätt till slutligt afgörande föreltaga denna angelägenhet.

§. 10.

Skattm. Qv. förslag

Sällskapets Skattmästare hade inlemnat förslagen för andra Qvartalet af detta år öfver 1o Linplanterings, Potatoes och Vaccinations och 2o Enskilda, Ahlmanska, Bilmarkska och Stats Fonderne; och ingenstades af behagde förslager hufvudsakeligen

År 1820. den 25. Juli, Sammanträdde Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

Sällskapets Ordförande, Hr. Professoren och Ridd. Hällström tillkännagaf, att S. blifvit ~~nå sätt den~~ till detta ursina Sammanträde skalladt för att slutligen afgöra frågan om reglerandet af Linneslöjds Institutet på Bennvik, såsom jemväl den härom uti Åbo Tidn. införde Annonce tillkännagifver. Sällskapet lät derföre sig fördragas ej mindre Hr. Rådmannen Bladys Memorial af den 22dn nästl. Maji, och dess anmärkningar vid det ogaförslaget till Reglemente för Institutet, jemte de Memorialer de Norrländske Lärarene vid Bennvik och Stadsfiskalen Myrberg i samma ämne afgifvit än dispenserings Utskottets Protokoll af den 16. Junii, innehållande dess slutliga yttrande ~~åfven~~ uti detta ämne, och förslag till Reglemente för inrättningen och gillade S. till alla delar hvad Utskottet ~~uti en eller annan mätta~~ hänvisnan* förslagit, skolande i enlighet härmed förslag till en underdånig hemställan till Hans Majt. Kejsaren äfvensom till Kontrakt med Hr. Blady upsättas och uti Utskottet granskas för att sedan uti S. slutligen pesteras.

Ang. ~~Be~~ reglering af Benne. Inst. angel.

* som angd. en belöning af 20. Rd. Bco. för Väfskedsmakarn. Lidman

§. 2.

Sedan de enl. Diarium, sedan sidsta Sammanträdet inkomne skrifter blifvit anmälte, och till vederbörande Utskott remitterade, ~~X~~ lät ~~X~~ S. sig fördragas de berättelser Hr. Professor Dr. Aron Mo-

Berättelser om tillst. belöningar

25. Juli.

M.

Landtr. uppl. Kr. Prosten Tolpo afgifvit att Jo-
te Enkan Hedvig Sainberg och Elisabeth
Kr.: Sagn erhållit de den tillerkände Me-
jungen, kommande dessa Inventarier att lägga
arkiv.

anm. att Vagg U. i underd. inberattat huilka älg. af S. blifvit vidt. till Popp. jemtlans hämande

anm. S. Gårdshandel

§. 3.

Underdånigst Secretaren anmälte det Se-
kreterare von Rancken uti bref till sin underdånig-
anmäld sig numera vara tingad att för 19
Kongl. Majts räkning det hus S. nu äger, och an-
te underdånigst tillika det Kr. Assessoren Hof-
man sjelfver nyligen till Wiborg ankommit,
för underdånigst förklarade det han emottage
S. anbud af 3000 Rub. Bco för desse, vid kla
gatan här: Staden Wiborg belägna går
som S. under den 15. sistlidne Maji blifvit att
detta Hus offentligen köpa Hoffmanska
gården om den kan till ofvan nämnde pris
erhållen, och Kr. Assessoren Hoffman antaga
anbud underdånigst tillfölje denne gjorde kom
sig kommen att vidare fråga om Kr. Banke
anbud att förfalla, agande Ekonomi Ut
tet att i middels det förslag till Köpekon
Kr. Assessoren önskat att S. ville medde
assessorn att utlåta sig ofvan de åtgärder sig
tillfors af nöden, som väl för erhållande af
medel till Assessorens af Hofrätten Köpeskill
gen, som ock de nödige reparationerna, som
för gården brandförsäkrande, så att S. icke
te för några risk utfattar.

§. 4.

Underdånigst anmälte vidare att vaccina-
tions Utskottet afgifvit underdånig redovis-
ning för de åtgärder som blifvit vidtagna
till kommande af den uppkomne flere orter upp-
komne kopporsnätta, och att ock kommen under-
rättelse Kr. Prosten Matthias Gyllenlund:
sjukdom blifvit — anmäld till näst veder-
lag af Mans Majts Skeppares Nåd, för den
skadan nu gjorde till Finska Viken
för vaccinationens befrämjande och smitkop-
pans kommande ädagalagt.

§. 5.

Underdånigst anmälte Jubelåren det han lå-
tit öfversätta och utgifva en om den inom Stats-
ningen uti Ryssland gängse upplysande, och Ju-
lagd Kr. från Ekonomiska Sällskapet
i St. Petersburg tillfrågat: om sin arbetare
eller Lifegnas arbete är mera lönande, och
hemstäld om icke S., i anseende till den nytt
upplysning af skriftens större kännedome vor
att förvänta, ville låta, uti nästutgående Cir-
kulaire bref till dess Correspondenter, införa
en anmälan om denne skrift och — —
de — — att den finge på samma sätt som
S. egna skrifter med posten försändas till dem af

anm. öfversättn. af Jacobs afh.

som hafva S. böcker till försäljning om hu[illegible]
Till denna hemställan lemnade S. sitt bifa[illegible]

§. 6.

Förfl. till underst. för Mech. Avén

Undertecknade förslag till en underdånig [illegible]
ställan om understöd för Mechanicus A[illegible]
remitterades till potatoes planterings Bendnings och Åkerbru[illegible]
Redskapes Utskotten.

§. 7.

Lin planterings Utsk. utlåtande öfver [illegible]
Ständshöfdingen Timms anbud att an[illegible]
lägga en Skola för hemslöjd fördrag[illegible]
och blifvit liggande på bordet till na[illegible]
sammanträde.

in fidem

A. Böcker

Ink. Skrifter

Å 1820. den 31sten September sam-
manträdde Kiss finska Hushållnings
Sällskapets Ordförande och Ledamöter

§. 1.

Utaf de, enligt Diarium till Sällska-
pet sedan den 1. Augusti inkomne skrif-
ter som nu anmältes förtog Sällskapet
1o det memorial hvarmedt curam gerens i Rou-
nemuni, Hr Adolf Snellman tillkänna-
fver att f. d. Soldaten Johan Frem-
ling fått sig den Silfver Bägare höyti-
digen tillställd, som S. öfversändt till
[illegible] kyrkoherden Fellman. Lägga till
handl.
2o De Handlingar Hr Assessoren Carl
Johan Loffman till S. inlemnat för
att stycka sin ägande och dispositions rätt
tillgården No 326. gammal och 118. ny
Nummer, som enligt Sällskapets beslut
af den 15. sistl. Maji borde köpas, om den
kunde får för 3000. Rd Bco, och hvilket an-
bud ~~Hr Assessoren~~, på sätt undertecknad,
Secreteran till S. protokoll den 25. Juli
anmält, blifvit af Hr Assessoren anta-
get. Undertecknad Secreteran anmälte der-
jämte att köpe kontrakt, sådant Sällska-
pets protokoll af den 1. nästl. Augusti ut-
visar, blifvit af Herr Assessoren Loffman
den 26. i samma månad uthändigadt,
och af Sällskapets ordförande, Herr Pro-
fessoren och Ridd. Hällström, genom vanl.

1. Sept.

påteckning och contrasignation, uppvi-
vagnar anspelend, samt att tiu Kron-
personer bliefvit [illegible] samma dag utbe-
Ett tusend Riksdaler Banco: contan-
[illegible] och 2000. Rd Bco genom skuldför-
den ena att inlösas: början af nästk.
andra och den andra innan Januari
nads utgång nästa år, hvarunder Hr Ass
som tiu S. utlämnadt köpe bref, j
att tagfasta uti den skulle bliefvit bor
dessa icke 2ne bifallighets besumes v
de inlemnade documenter uemot att bo
tekning Instrumentet icke vore vidi-
skuren underl. likaså vid Rådstufv
den sagde tvist uptstår, och att vid det
gvitto Hr Assessor fortsatt af sina
samma dessa, att de bliefvit fa
gården tillhörigen utlöst, en fullm
Jakmas.

Säljaregt består att den bristand
moten skulle af Hr Assessor for
dens och tagfasta dessa genast bo
jas.

§ 2.

S. tillämnade gårds angelg.

Undertecknad Semkenow förnimmer
sten en grov memorie angående åtskillig
punkter som vore af S. med del förs
afgöra, i anledning hvaraf af den bestä
no gårds samtlade. som den tvi erfordrl
reparation.

Säljaregt tar denna skrift i förvar
och tillvinste den tiu ekonomi Utskottet
uthvarde med underdag likaså af 11te

punkter, angående utbygnader af de i gå-
lägg orn, och bestod S. att allade
[illegible], hvilken utlåta eldstäder och ut-
[illegible] skick att de icke kunna eldas
att röras, allen med dryg kostnad
[illegible], icke få utbytas, men de åter
dennä vinter kunna brukas, skulle af
undertecknad med del första utbytas.

§ 3.

Som af Säljaregt hedanefter ganska få
vore nävarande bestod S. att tills vi-
[illegible] hafva anstånd med frägan om inrät-
[illegible] uthus uptillbyggnad ett timmerflygel li-
[illegible] gå Wrakvid, utan vill S. återför-
[illegible] denna fråga då S.: domare mä-
[illegible] Jämmandrader tiu ett extra sam-
[illegible] för att afgöra de angå Säl-
[illegible] gaid af undertecknad upkapade
[illegible] punkter, som saknas ett fund
[illegible].

Fr. om inrättande af ett timmerfl. på Waa-nis uptbj.

§ 4.

Bendings Utskottets betänkande angå-
de tiu S. inför Comattsen i fråga Akt-
manska Jakobsskolans Kongsala, Sel-
skön, kompet och Wesiter för vaiko-
timmen innevarande år och för Pitkala
för höstterminen 1819 och nästa vårtermin
samt angå kamrer Liljestolpes vakningar
öfver Inspektorats etter bokhållaplatsen och
godkände tiu alla delar.

B. U. utf. öfver inf. akadem. Skole berättelse

§ 5.

Bendings Utskottets protokoll, angå-
ende uppå Säljaregt skriftliga om

bränvinets inflytande på Nationens
dustri och sedan uplåster och blifver en
nad liggande på bordet.

§. 6.

Att uti Lingplantnings Utskottets
mål deltage, under den tid Hr. Ad
Jungen John Julin är frånvarande
lades Hr. Professorn och Riddaren
Lagus.

§. 7.

Till Ledamot kallades genom vanlig
lotning enhälligt Handlanden i Ad
Hr. Zach. Ingeman.

in fidem
C. A. Mörk

År 1820. den 23. September sam-
manträdde Kejsl. Finska Hushåll-
nings Sällskapets Ordförande och
Ledamöter.

§. 1.

Protokollet för sednaste Sammanträdes
den 1. dennes uplåster och justerades.

§. 2

Sedan de, enligt Diarium efter sednaste
Sammanträde till Sällskapet inkomne skrif-
ter blifvit anmälde, och till vederbörande
Utskott remitterade uplåster 1o det memorial jemte
hvilket Hr. Prosten A. J. Asp insändt dess Leda-
mots afgift 2o Hr. Ingenieuren Jac. Leon. Borings
Tacksägelse för undfangen kallelse, jemte hvil-
ken i Ledamots afgift blifvit insände 3. Rd. Bo:
3. Hr. Klyden Eik Castrens memorial då Hr. Kl.
tillkännegifver att Bördeme, Brödeme Eik
och Johan Andersson Haisko och Nämnde
mannen Eik Johansson Tallbacka fått
de dem tillerkände belöningar sig offenta-
ligen tillställde. Alla dessa skrifter läggas
till Handlingarne.

Ink. Skrifter

§. 3.

Stärfter förutog Sällskapet till slutligt
afgörande 2, 3, 4, 5, 6 och 7de punkterne af den
skrift undertecknad till S. Sammanträde
den 1. dennes utlemnat, angde åtskillige
mått och steg som borde i anledning af
S. gårdshandel vidtagas, jemte de anmäl-
ningar undertecknad i sammanhang dermed
till Ekonomi Utskottets protokoll den 21ten

S. tillämn. Gårdsange
lägenhr. m.m.

dennes gjord om inbegrepp och en del Utfo-
re berg tlls Sällskapet Svedgård och an-
gande af Snickaren Lopelius att för-
färdiga det Sundvikska Hus vid Sjö-
reparation åter å nyo. S. Lag-
underkänd Gatuns anförd och Utfö-
tet till utslåtet: Uppsvenska och Ste-
rade: följande Beslut:

1:o Att vid de ~~Sal~~ reparationer som
komma att på S. Hus anställas allt bru-
grön med Ekspad och tlls utfarne Spegt
pergelist.

2:o de af underkänd ut. 4:te punkten
forsling om rummens höjande, nya golf, nya fö
sten och dörrar, nytt Tak, ~~Sin~~ förse
golf på vinden, modellkammare på en
vela, innanför af en tamburr, Uppma
och förordnades och anstrykning med
färg, tak af Eske Tegel med jern blanks
ner, Skoping af Flygelbyggnaden med
tan, Corridoren af den enden Bergsi
den planderade med Grund och Ekspa
kunder af Sällskapet tlls alla dela

3:o Nos Ingenieurs Comitén hän
den anmäles att S. genom handl Bo
vit agare af den fakultad Hoffmans
gaden och önskan att få med gemens
afsöde ~~för~~ gatans ingenieurs Kon
ifrån Comitén icke anser gatan, f
mmen varmed publik egendom,
den ifrån denna lunga förbjudes.

4:o På sätt Utskottet tillskrifvits skall

den Nybyggnaden är verkställd, och vä-
tagas, och allsammans Syning, sker
nu varande Brandförsäkrings.

5:o Nos den valloff Magistraten anhåll
tillstånd att få tlls S. Sundgård
tag den del af afranliggande Berg
kan med bud gränsens.

6:o Vad beträffar Secretarens af Utt.
Hilfsprakt förslag, att S. måtte kon
valloff Magistraten anhålla om tlls
Enskor för Snikkare Gesällen Jose
tlls Jakob S. modellsnickare, med tlls
bund att de tider S. får Honom tlls han
bete, för tlls sin verkställa besatte tlls
som med annat Snickare arbete, så
medan underteknad ~~kunde~~ Snickare Ekenäs Sällsk
med skulle anse de Hunden ~~som~~ fakt lägga
samt denne/Mans fortkomst vara af den
beskaffenhet, att de Snart Sorde vara hin
na, bestod S. ~~att~~, för att Kunna tlls
vinnande af fullkomligen dugligt arbete ut
för Hus, employer denne man, att låta ko
mer jemte dess längvarige mantalsskrifves för
som Sällskapet tjenstbygon, då dem icke
ken vägen att med Svenska arbets Sällsk
pet ordnen, och de Hemå återkomma, de
tlls Sällskapet, och emedlertid ~~skulle~~ bela
gade Rum Bröfvarden åtaga sig att fak
för tlls Snart afgrundad Hus vederbörande
recommenderas den med hvarken anhängig
görde process.

Beslut om reparation af P. nya gård anförtros Secr.

§ 4.

Underdånigt kunställes huruvida S. anser sig kunna påstå om återvunnen S. ofri läggning om fogden angående den person som S. vill åtnjuta sådan Byggnads Lättnad och förmån då Utskottet förlagt honom sig väl erfarande af detta förbrott mot som han är fråga om ett bestämt och nyare formulär, anser Sallskapet sig icke den mot att underdånigst afgifva kunställ som förbjuda och upphäfva S. underdånigst att med de förbehåll han ut. 3:dje punkten, samt Mom. 1 och 4. ut. 4:de gjord om allt vid Byggnaden förfallande angelägenheter afgifva.

Förslag om nybygn. fond

§ 5.

Med stöd af Lagens 2:dra Capitel 3:dje punkten vinkar förslag om utvägar att samla en Nybyggnads fond för Församlingen, att denna fråga till vidare Laga pröfning bordi

§ 6.

Till Ledamöter kallades Kyrkoherden Kirkegård Magister Johannes Ekonomie Direktören Landshöfding Rantalambi Lars Wenbäck Hemmansegaren Erik Jurjo från Rantalambi

nästa

Att

År 1820 den 2 October sammanträdde Kejserliga Finska Öfverståthållareämbetets Sallskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Justerades protokollet för Sallskapets sednaste sammanträde.

§ 2.

Herr Contracts Prosten och Riddaren Jothan Frosterus hade insändt Meteorologiska Observationer gjorde i Februari — Augusti månader 1820, och i Kalajoki, och blefvo nu desse observationer till Berednings Utskottet remitterade.

Till K. Skrifvelse

§ 3.

Likaledes remitterades till Beredning Utskottet utsatt Sockenstämmo protokoll hållit i Pihtipudas vaara kapell af Tohmajervi Socken den 5 sistl. Mars, hvarigenom Drengen Samuel Siemelaki anmäles till erhållande af belöning för dess långa och trogna tjenst hos Bonden Johan Hasinen i och 2:ne C. G. Sederholms Skrifvelse af d. 16 lemnes, deruti Klockaren Fredrik Sonni, hvilkens förrättade uppodlingar blifvit bestyrkta genom vid Sockenstämma verificeradt Syne Instrument af den 10 sistl. Juni, recommenderas till mottagande af någon tjenlig belöning.

Till K. Skrifvelse

§ 4.

Derefter föredrogs Sockenstämmo Protokoll

Till K. Skrifvelse

hållit i Pyhäjoki den 10 i denne månad af innehåll att Klockaren derstädes Thomas Cannelius lyckeligen vaccinerat närmare 2000 barn och botat 18 personer för benbrott samt 11 för ledvridningar: för hvarför han och hit erhållande af några belöning blifvit anmäld.

Häröfver ville Sällskapet inhemta Vaccinations Utskottets yttrande.

§ 5.

Uti insändt Memorial af den 12 i innevarande månad har Herr Prosten och Pyrkoherden i Tohmajerfvi inberadt att Herr Prosten d. 14 Nov: fastlagen med vanlig höjtidlighet tillställt Sonden och f. d. Nämndemannen Jakob Simon den silfverbägare, som Sällskapet tillerkänt berörde jordbrukare; som antecknades.

Tillst. belönings-tillk. gifves.

§ 6.

Finance Expeditionen af Kejserliga Senaten för Finland hade jemte Memorial af den 6 September, hit Sällskapet öfversändt en Anordning af d. 26 Aug. Rantzeri pro 2 Rdr 19 Kopr 22 Pr. 8/7 Swenskt Pr. och 600 Rubel Pr. Assignationer, såsom tillskott till Vaccinations Sonden.

Anordn. af tillsk. till Vacc. Fonden

Memorialet lades till handlingarne och Anordningen skulle till Sällskapets Skattmästare öfverlemnas, för att af Rantzeriet härstädes lyftas och belöpa.

§ 7.

Sällskapets Ekonomi Herr Brandelius anmälte Memorialen hade ifrågasatt att till Sällskapets Contante medel; och blef vid detta förslag ingen anmärkning gjord.

2. Oct. I Rättm. 2:o Förslag

§ 8.

Secreteraren Böcker anmälte om nödvändigheten deraf att Sällskapet vore betänkt att medelst Curatorers tillsättande försörja derom att icke de medellösa efterlefvande Makan från Apotekaren Anders Swahns sal. Testamentariska dispositioner, efter desse förinnan, mojligtvis måtte förfriskningar.

Fr. om utn. af Curatorer till bevakande af S. rätt i anl. af Apoth. Swahns Test. rem. Till B. M.

Ö kontra att tillfalla Sällsk.

Denna angelägenhet remitterades till Beredningen Ekonomie Utskottet.

§ 9.

Till Ledamöter föreslogos:

E. J. Sederholm:

1:o af Herr Secreteraren, Professionaten C. A. Sederholm
— Kyrkoherden i Pariskala Anton Ulrik Rönnholm
— Collegii Assessoren Michael Jattrapesnoff
— Cancellisten Abrah. Fredr. Kaunis
— Collegii Registratoren och Krono Länsmannen Petter Lambin

2:o af Secreteraren Böcker

Copvarie Capitenen Christ. Henrik Snellman i Gla Carleby.

År 1820. den 12. Januari Sammanträdde Kiesel Finska Hushållnings Sällskapets Bendnings Utskott, Närvarande: Hr Professoren och Riddaren Hällström, Hr Professoren och Ridd. Doktor Lagus, Hr Professoren och Ridd. Dr Snellman, Hr Professoreme Avellan och Tipping och Hr Adjunkten Linsén.

§. 1.

Till Utskottets Ordförande för intill den 1. Maji valdes Hr Hofrätts Rådet och Ridd. Haartman.

§. 2.

Hänfter skeds till val af Ordförande för dagen hvarlill Hr Professoren och Ridd. Hällström med flesta rösterne kallades.

§. 3.

Föredrogs den ytterligare utvekling af förslaget angd. anläggandet utaf en ny Stad i Padasjok vid Påijåne, Hr Professoren Mettin, uppå derom gjord anhållan till S. inhändt, åfvensom det yttrande i ämnet Hr Landshöfdingen och Ridd. Hjärne uppå S. begäran afgifvit.

Hr Professoren har här utvecklat huru Tavastlämningens odling är otänkbar då för 400. gr. mil finnes en enda Skola, hvad ofullkomlig hälsovården måste vara, då på samma vidd finnes en enda Läkare, huru Snygghet och begäran-

legat måste Jakinas där Murar och Gator
icke finnas rymmare än på 15 eller 20. mils
afstånd, hvem mörka Boningar och brist and af
Fattning aldrig skola tillåta flojd-industrie at
vakna, ehvad premier man ock må använda, för
Lång dessa hinder fortfara; och hvem entledigar
om consumtionen kunde, igenom anläggandet
utaf en Stad grundad uppå förarbetandet af
hvars bestånd von
Landet så annan för skogen hin och Kampa
som ej gifvit fullt ut i fiol och dels
i Padasjoki dels uti näst gränsande Kängelmåla
och Kumpis mfl. Socknar odlas ymnigare än i
någon annan ort i Finland, produktionen af
afsalbart skall stiga. Jemte anläggandet af Bolin
och Linnevåfnads-fabriken (medelst aktier)
kunna användas att göra Landets förmånsta pro-
dukt Kampen, Lattare nyttoslag och afgiftsfrie
för hvilka tillgång (utan bör Brist, upp-
av ny näringsgren, Jord till afbrytens småning
vänja Allmogen vid Bruket af kampen i stäl-
del för pertor.

Det inkast att slika inrättningar kunna gö-
eten ett Stad derför tillräcken anläggas, har
Kronofogden vederlagt dennes, att den store förl
mängd dessa inrattningar skulle kräfva, hvar
ver behof som ej kunna anvisades uti ett
en stad fyllas, hvarutom det anses obestridl

Ett allmogen Kallor skall hvar hinna pro-
dukter till en Stad, där den kan finna
sin egna behof, att till fabriken, där
man intet skulle hafva att afsätta.

Angående belägenheten af den nya Stad
ansåg flera skäl tvenne Padasjoki vara lämp-
ligast än de i enahanda afseende förslagne
ställen för; Hamois by uti Kuhmois Kapell
Jord Almanpelto; Asikkala socken i att
lätta ställen är beläget vid midten af Päijänne,
att vattenskiftet är där, så att; en afsägsnare
framtid bättre kunde öppnas efter hemmens
ned åt sjöarne: samt igenom de stora skär-
vattnen och Kumo-Elf till den Bottniska
viken, ifrån som en båtled vore möjlig ifrån
Borgå ända den å som har sitt upprinning vid
Laihela by; att flere vägar här samman-
löpa, att hyska hinnes i granskapet; att den
jord Hvarnygge Staden skulle grundas är dels
tillhörig ett militia boställe, dels att Krono Rust-
håll, som lätt borde så att lösas.

H. Landshöfdingen och Rids. Hjärne hem
ställde, att ehuru ofvanstående det
förslag i merkantill affende skulle vacka den
industri H. Professorn så gratiöst omfant
så vaknad: så landsort, H. Landshöfdingen
likväl icke kan bo det en stad anläggande
skall kunna verka något i dessa affender,

förn Vattencommunicationen till afsättning
tillfälle öppnad, och, såsom i dylik
fall skulle den vara allmogen/ham, att
kringfarande Österbottningen erhålla icke
allenast sin och hampa lika väl betalt so
: Städer och vid marknaden, utan ock b
tackof af salt, tobak och jemväl öfverflöds
varor, vilka genast oförtelaktigt på d
viker, uppå hvilka Stadens bestånd
pandas. Wi Landshöfdingen anför slutligen
det vanande exempel af flere småstäder
uti vårt land hvilka såsom t.ex. Ekenäs, o
Lads det förmånligaste läge, likväl icke k
na komma till, och tviflan om Stadsp
små sådane tilldrar. Mycken å orten att bj
dessåles nödtorft eller, åtminstone, i början
små lemna annat hjelpmedel att små
ste inbyggare, (vanligtvis afsätta Stad
verkare, som tillockas af utlofter de förma
som ock tilldelas de första inbyggarene af
Städens Stallen) än den odlandt af den d
nerade Jorden erbjuder.

Ehuru Utskottet nogsamt insett att fle
af de svårigheter man anmärkt skola kun
hålla en ny Stad, anlagd vid Waasa, upp
en högre grunds af välmåga, och utskottet
jemväl anser, åtminstone kunna [illegible]

Städernas varor af den beskaffenhe
som, att de svårligen kunna med förmån dri
vas: fabriken, så anser Utskottet likväl
nödvändigt att en småstad, ehuru lika
mycket obetydlig, likväl sku verkar mycket
uppå kringliggande Allmoges hushållning och den
genom till en ökad industri, och då anlag
gandet af en sådan skepar kronan så obe
tydligt, vill Utskottet föreslå att S. Hen
Kons Maj:t Kejsaren: underd. skulle kom
skulen om icke en Stad borde anläggas vid
Waasa inlöp, hvilken af alle Finlands
valtudrag nämnes ensam sakna en sådan,
och anser Utskottet lika med St. Landshöf
dingen och Hr Professorn det vara obe
tvifvelt att Sadrijoki Skyrkoby detta ändamål
den till genaste förmånligt skulle.

§. 4.

Hos S. Kar Kongl.: Kexholms Wasalä
Andreijeff anmäld, det denne Handlande
från St. Petersburg, Nikolay Simonjeff Kosulin
och Iwan Feodoroff Sytt Jomman, tillhö
rande af den å orten hemmahörande stora nä
ring och bifång, skänkt, dels förut 250. Rb. Bco
års och 30. Tuler råg, samt den sednare
tolf Tuler råg, hvilka af andreijeff blif
vit, och insänd bevis behörigen utbekt i St.

achtsvaara, Kaisala och Kekkolax, [illegible]
har H. Handelsmannen Hemfalk om dess
genom denne vackra gärning gjort sig
förtjänt till någon belöning ville S.

Utskottet anser denne vackre handling
bör uppå Tidn. Hemgöras, och Kofelin för-
fördelt förslås till Ledamot af S., af-
som d. bord vid skedlig besvär undfå com-
plement för sitt vidförhållande.

§. 5.

Föredrogs den skrifvelse [illegible]
nad Landsman H:r Em. Wikberg, [illegible]
förjord: Hjemdö, till undertecknad af
talet, innehållande Cerallup om det Enk
mingsta som blifvit begärad vid dy
nämnde förslås egendom, Kestilä och 1/2
Lakkila Rusthåll: Wänö Sn, Jamd de
dessutom vidfogade upodlingar.

Denne Hjelte Sac Ålkom har H. Wi
berg indelt: 3. skiften af hvilka ett b
vit buskt och gödslad, Jamd derefter bu
4. Jaror, med 1/2 tag, 2:r potatis Jamd ang
åkern och rofvor, 3:r korn, 4:r Hafra och
gul ärt, och har det angifna skogen haf
med Grimmen. Notatum utsädet har var
25 à 30, men skörden 67 3/4 Tr och kin
Jordh ersätt 3 Tr 20 k. Ålkrans Hafra b

vit förädlas med flere hesande fm. diken, ängen
nägel rödjas, en mäss af 15. Juni lagd
i hagen och en annan af 8. Juni upodlad
brand och sandig all efter 2. hafreskörden
nedlagd till Timothei äng, 1/2 Häken
är nedlagd till äng med rennds gräsfö,
af stor hagen af 25. H. hvarden fem
af minde inhägnad, utom en mangd
andra hägnader, flere byggnader up-
förde och deribland en rö med ugn
under golfvet och halmbak på Sompel
förmedst skänkt / vis, Gemt Han och Hit-
delmald Kapps, denne på lankt utbort-
ning genom H:r Wikbergs omtanka Kom-
mit till verkställighet, och Hafver Landt
och Rattelmald Egen denigenom ordan
Summit Rmg 50. H. ny mark.

I Enbrukande dess att H:r Wikberg etter
åsyftad förmögenhet genom egen diligent
lyft upp till välstånd och inom 6 à 10. år verk-
ställt många odlingar och arbeten, Han ut-
skottet icke underlåter att anse den för gen-
ligen belöning, och vill derför föreslå att Kon
den till afgående Enbr Folkkaran Hemor
sin uppsyning och uppmärksamhet S. fast
vid desse driftiga goda Hushållning.

§. 6.

Uti Skrifvelse till undertecknad Hans H.
Excellence och Riddr. v. Knorring anmäl

det Cdmd. Stums ord kinglejande Sok-
hets Jommun skall af Boskaps sjukdom-
ars Jonsaget att S. ville hos sina Com-
mittenter efterhöra, huilka Boskaps sjuk-
dom på huarje ort åro mäst gängbar
samt huruvida Sockens belägenhet
gifver anledning dertill och huilka af
landsk egen ortar af Boskaps läkar-
nesse vara mäst verksamme; att dess
Correspondentens uplåtanden skulle ut-
S. Underrättelser meddelas allmänheten,
och slutl att S. ville sig gemsamt up-
gifven att författa en / för landsk lämplig
Boskaps läkare-bok, huaruti bekvämlig-
vids möjl von bör lemnas af sådana som
kunna lära för minder skickelig än de
som vana, uti de läkarebucker vi äga,
förskrifna, och huilka allmogen kvarske
äga lust el förmåga att begagna. Uti
denne bok bör upgifvas huilka åtgärder
för Creaturen skadlige, och kunna anses
som en orsak till sjukdomar och epidemi-
samt dessutom huru skall och
fälas rättelsen i bön anlaggas.

Dette ämne hade S. tidigt fäst
uppmärksamhet, och upgaf S. d. redan 1804

† på intensste erfaren-
het grundad,

som gemsamma författandet af en slik läro-
bok, för huilken dock kapitlet om kä-
kars sjukdomar, i anseende till ämnets vid-
ung utsträckta; denna gemsamma förenings de
805 alg var löpande till år 1808. då den,
mdan intet annat än ingått, återbegyn-
delsen anser likväl att på sätt H. Öfver-
en föreslagit, fogan äfven bör
ind, vid med de af H. Öfversten föreslagna
illkoren upgifvas, samt att dessutom,
på sätt med afskrifvige andre vidlyftige och
hvarandra emotsägande tillfälle undvikit, S. ville med
komma medgifva i stället för hogkomma en
och huar som insanden bruksbar anmärkning
upgifver i ämnet. Vidare vilja Utskottet föreslå
att upplysningar måtte sökas huad i detta ämne är
tillgjordt i Sverige, och huilka läroböcker man
vid Veterinaire Skolorna Orsaken an-
ser mäst brukbar, samt att alle de up-
lysningar som kunna fås uti S. under-
rättelsen kungöras, för att som en led
häri tjena den som kunna finnas benägen
att uti detta ämne om gifvet Competens.

Att med upplysningars infordrande kunde
befrämma S. Correspondens detta kan ut-
skottet för mycket mindre tillstyrka, som S.
redan fått besvärat den med många förfrå-
gningar, och Utskottet dessutom har förg för-

hand för den Respective Lärarens kun-
skaper, samt besluta om de vilja under-
något särskilt de göra en kännedom af
mundelss vidkommande.

in fidem
C Mörk

År 1820. den 26. Febr. närvarande i Be-
sedningen: Dess. H:r Hofrätts Rådet och
Riddaren Haartman, H:r Professoren
ullan och H:r Akademi Adjunkten Lind-

§. 1.

Prot. för sednare sammanträdet, den 12. Jan.
upläses och justerades.

§. 2.

Företogs de Enskilta Som för sista skol-
mit från Ahlmanska Kolonin: Wesilax, Pelkand
Kangasala och Lempäälä.

1:a Skolan: Wesilax har tillsist besökt af 15. El-
ver, hvilka alla vunnit samt i en kemin (jfr 6 ff. i
till 6. terminer) besökt skolen; Läraren Jan af Pas-
tillsist recommenderad till erhållande af ämnaläs-
nings premium för N:r 21. till ämnan- och utanlä-
nings premium för N:rs 34 samt till premium för
räknande för N:r 10.

2:a Skolan: Pelkane har nu liksom alltid
sorens hufvud de flesta Eleven. Utmärkt af dessa
dotter har Läraren funnit anden uppvaxande hu-
underhåll 20 gossar och 26. flickor. 4. hafva ofvan
skrifvande och 1. räknande 18. dem hafva vunn-

af flere Lyan att de icke kunnat gå kemi-
kallerna utan tillsyn vid skolan hofhållen; under
sommar terminen hafver 66. af skolans Elever en
förträfflig lust och tillsyn förhörde öfver föreläg-
gen, 16. hafva förkommat detta öfverhop de, hvil-
ka lust för skrifva och räkna under sommaren
tid och tillfälle förkommat att denna anställa öfver-
hop. 12. Elever hafva fömt besökt skolan under
vint. kemin. Till ämnaläsnings premier hafva an-
sett tillfälle tillerkänd för dem N:rs 182, 157, 184,
72, 49, 45, 187, 188, 37, 48, 190, 191, 73, 61, 67, 70, 169, 193,
72, 32, 195, 34, 177, 99, 200, och 201. (86 ff.) till utanläsnings
premier för dem N:rs 40, 50, 58, 70, och 56, samt
till premium för skrifning för dem N:rs 38 och 56.

3:e Skolan: Kangasala har tillsist besökt af
19. Elever af hvilka 9. uti en half à en kemin
samt 1. uti 2:n och 1.: 3. terminer fömat besökt
skolan. 2. hafva ofvad sig uti skrifvande. Till
ämnaläsnings premier å Läran Alenius recom-
menderad för dem N:rs 123, 124, 125, 127, 109, 165,
3, 35, 1, samt till utanläsnings premier för N:rs
102 och 113.

4:e Skolan: Lempäälä har tillsist besökt af
37. Elever af hvilka likväl ingen fömat be-
söka skolan. De flesta dem hafva ock gansk
kort tid 3 à 6 veckor besökt skolan. Till erhållande
af premier (förmedst ämnaläsning) å Läraren
af Pastor recommenderad för N:rs 61, 62, 63, 64,
65, 66, 70, 71, 73, 76, 80, 81, 86 och 99.

Utfördat ansågs sig dem tillsynen del premier

mätte utfalla enligt Hr. Pastors förslag, d
kan utspottet icke undgå att anmärka det
61. kr. pellan vid sin ankomst till Skolan,
befintlig anskaffning agt fullkomlig fardighet
anmälningen, ehuru kärnan för honom
tillfört till erhållande af premium förslag
såsom Nr 47, 45, 37, 48, 73, 67, 70, 72, 38, 54,
vid sitt inträde i Skolan nära innehöll
fullkomlighet som de vid examen ådagalagt, af
som kärnan Bergvik tillfört recommendera
till premium för åtskillige Elever som bräs
Skolan endast 4 à 5 veckor.

Af de insända räkningarne öfver vid, tjus,
och skrifmaterialier under kost kommer gos
de Utskottet de af pastors tillsyn verifi
som Kungsåla à 28 Rc 85 Rgs kr. pellan
à 20. Rub. och som Upsala à 49. 26. R:k
utom att likväl skenna tillbyta kärnen
vid Gästgifvaregården Skola, Bastas anhållan a
uthäfvi räkning belopp i Rysska myntet, o
det så mycket mindre som denne Upsala k
lan tillfört bestyr af vida mindre kärn än d
nige veckor. Likväl är mer än dubbelt mot d
den kr. pellans.

Räkningen från Kungsåla anser Utskot
vara återgå, jämväl att man fordrar för vid 12
Rcr allen 30 à 100. pr. mera än vid de andra Skolo
utom att uppgifvit är om orsaken till denna förmå
gång ligger uti en större quantitet eller ett dyr
pris.

§ 3.

Förevisades de inkomna handlingarne angå
hållande vid Mesuby Socken Skola undersök
Pastors inseende
ning hemind. Enligt kär Skolan ingen Lik
tillsyn besökt af någon kam kärn vid Michae
liden, hvilken tid den 6. November hade en ock annan, jemte kär
kam där nyttet undervisning; den sista ägnades för denne dag, då pa-
den 4. December, då examen hölls hade de stor besökt Skolan
den 27. kam kärnen tillstädt uppå sin förfrågning
upptagit, med undantag af Nr 47, som annu aldrig
besökt Skolan, af hvilken nyttet undervisning.
Utaf de 22. kam som öfvervant
hafver
examen 10. befunnits mycket dåliga och svaga, e-
denne förmågan de äger, enl kärnens egen
uppgift, besökt Skolan ett 1. år, ja 3. kommer,
och öfven utaf de öfriga angen hunnit till en
nöjaktig fardighet att de styrkan som vid Skolan
kärnas utsatte denne
länge stärka skäl förekomma att miss-
tänka det att det med denna Skola åsyftade
ändamål hela och hållet förfelas och vill denne
förfara att och då pastors yttrande synes utvisa det
annu mera vara att hänvisa klenaster, som han icke
velat anse, förslå att S. ville anmoda pastor
att åt kapellanen i Faikö, den Skolan tillfört
hållen enderiske hvarken Skolan icke tillfört ögn-
nad den 1. sept., enl. S. förskrift, kunna slutligt de
på förfrågningen upptagne kam diverse Skolan och
om Skoltimmarne tillfört tillhörigen i utlagne, såsom
kärnen förgifvit. Såsom skulle pastor anmodas att
uppgifva till kuru stort belopp hans fordran för gällig
af Rysk. Wärmalö verificerade räkningar öfver de

+ uti närvaro af försam-
lingens kapellan samt
Skolekarnens föräldrar
och de af allmo-
gen som bo Skolan
närmast

(hvarom kärnen för-
summat den föreskrifna
anskaffningen).

som tjenat sjuttio, förunnes tillstånd att få
hyra utaf 30. Rub. utbyte, hvarvid han dock
icke äger någon rätt. Lägenheten kan ansee tillräcklig
som innehålles tills ytterligare får kunnat han
under denna tid uppfylt sin skyldighet. Förr
bord lägenhet nu åtnjutas att denne icke ofta vid
Kolan Judan längre tid nyttja tjenstehandel för
tallras, han utan förlust vanligen skiljs vid sin
befattning.

§. 4.

Uti inlemmade menom han S.
varande Ordförande, Assessoren H. Baron
Cederencreutz förutom skyldigheten af att tillsyna
Inspektorn med Skattbruk, en af den tjenande
klassen med skrifkunnig Judar man icke bör
tlandas. H:r Baron han derför förutom att
se icke någon ändring kan göras uti den stad
följde, efter H:r Baron funkt ovigtigt prin
pen, att icke tilldela S. Medalj åt andra än sådana
som tjenstgöra äga eller tjenom ansökan dispo
den jord vid hvars odling de sig utmärkt, till
följ af hvilken princip Gårds Inspektorn icke kunde
erhålla dessa distinctions tecken, en annan Medalj
de gemenligen för att dennes utmärkte de ofta gö
ske utom förhållanden om det allmänna tjenstbe
personer äga.

Utöfver anser lika med H:r Baron och Ordfö
den del vanligt halsbandet vara ett distinctions
tecken som för mycket mindre än tjenstgöring
Inspektorer, som det aldrig äger allmänheten tycke
något anseende, hvarföre äfven ganska många med

till sig detta tecken då intet annat kommat
tillstånd. Uti Hans Maj:t kejsarens
nådiga skrifvelse af d. 9 uti konst som
begäringen erhållen förmånen, innehållit en vidsträckt
rättighet vid Medaljens utdelande såsom di
stinctions tecken, så att den numera icke tillkom
personer af
uteslutande (Cellonagen), så anser Utskottet ingen
svårighet möta derom, att med detta tecken
utmärkte äfven Gårds Inspektorer som
dylik och skicklighet uti minst 15 år så
vidt hushållningen vida någon egendom.
Utskottet 20. år, emot H:r Baron förslag utskottes så
som den tid de minst bör hafva förvaltat
sin tjenst anser Utskottet vad grundadt, och
vidt detta lägger att denne enskilda arbeten ellerfol-
jande ordinge methoder bör på vanligt vis
genom tryck utbudas, och instrumentet äfven denna juden
mera: H:r stämma verkställas.

År 1820. den 15. April sam-
manträdde Kiss. Finska Hushåll-
nings Sällskapets Beredning
Utskott. Närvarande: Hr. Pro-
fessorerne och Riddarene Gado-
lin och Hällström, Hr. Profes-
sorerne Törngren och Slipping
samt Hr. Akademi Adjunkten
Linsén.

§. 1.

Som Utskottets Ordförande,
Hr. Hofrätts Rådet och Ridd.
Haartman var hindrad att det-
ta Sammanträde öfvervara, skreds
till val af Ordförande för dagen,
då Hr. Professoren och Riddaren
Hällström dertill med flesta rö-
sterne kallades.

§. 2.

Föntogs till granskning det in-
komna anonyma svar å S. fem
utelöpande Prisfrågor, som blif-
vit inlemnadt, och hvars auktor
till motto antagit: Tentare mihi
licet si dicta aliis placet, Co-
lumbus. Finlandia. Båd i ansp-
ende till sin korthet, 6. qvartsidor,
och brist på namnsedel kan skrifter

Hr. Prof. Hällström haft del.
Hr. Prof. Gadolin
Hr. Prof. Törngren haft del.
Hr. Prof. Slipping haft del.
Hr. Adj. Linsén haft del.

ike komma under rubrik af sta-
skrift, och åfven för öfrigt är dy-
innehåll sådans att Utskottet
kan anse den förtjens af någon
uppmärksamhet.

§. 3.

Till Utskottets granskning har
remitterat de anmärkningar an-
åtskillige till Cajana läns uppgi-
pande hjenlige omständigheter, som
Hr. Prosten Cajmelaeus i bref till
undertecknad Secreterare med del-
Hr. Prosten. Han berättat huru man
uppå orten, af åtskillige utlåtelser
som Hans Maj:t Kejsaren under
Dess resa genom dessa öde bygder
fällt, fått anledning att hoppas
det Hans Maj:t vore sinnad att
denna landsorts upkomst göra stor-
upoffringar, och huru åtskillige
speculanter deraf tagit sig anledning
att å högre ort insinuera et förslag
om anläggandet af en 6. mils lång
väg, ungefärligen genom de obana
trakter som Hans Maj:t med så
mycken svårighet ridande genomträn-
Denna väg blefve af ingen (vidare nytta för
dem inre communicationen, än att

Hemman kunde på hvarne mil be-
ina sig deraf såsom kyrkväg till Ca-
jana; kostnaden blefve emedlertid
fantelig, emedan den tillstörsta delen
skulle komma att gå öfver steniga
backar, eller oländiga kärr och mor-
ar, och landet längt ifrån att
hafva deraf någon nytta, skulle be-
tydeligen lida genom den årliga un-
derhållskostnaden. Skulle deremot
hälst en liten del af den kostnad
en sådan vägs anläggande ~~skulle~~
erfordrar, användas till upränsande
af de ~~ofta~~ stundom mittal långa forsarne
i Ulea Elf och till något arbete
vid Niska, där Ulea träsk fallen
ut i Elfven, så vore landet nytta
deraf oberäknelig, i det icke alle-
nast ~~vatten~~ genom vattnytans
sänkande i Ulea träsk ~~de~~ Cajana
härads, vid dess stränder belägne
Socknar skulle vinna ny äng, och
lättare tillfälle att torka de låg-
ländte ~~ängarne~~ mässarne, utom ock alla stä-
radets inbyggare en lättare och säk-
rare medfart för sine båtar, hvar-
utom den skada Ulea Elf genom
öfversvämning tillfogar lågländ-
tare åkrar i Muhos Socken blefve

15. Apr. B.M.

förekommen. Äfvenså påkalle en
mänge vidsträckte måssar Reg-
ringens biträde, och har Hr. Pro-
ibland dessa ansett Pelso, belägen
Paldamo, Mechos, Siikajoki och
Limings Socknar, bör först kom-
ma i sådant fall uti åtanka, i
anseende till dess stora vidd af
Qvadrat mil, de upodlings tillfäl-
len den erbjuder och den skad-
de derifrån upst:gande frost
tillfoga närboende.

Undertecknad Secreterare anm-
ä härvid det han, vid en efter
återvunnen hälsa anstäld revision
af S. sistl. höst flyttade Akter
funnit att en, för snart tvenne
år sedan upsatt och underskrifvan
expedition till Kejsl. Strömrän-
nings Directionen blifvit af de-
skrifvare förlage och expedierad
och som undertecknad sedermera
nummit, att den afsigt S. för-
ligast haft med denna expedition
att vända strömränsnings Direc-
tionens upmärksamhet uppå nö-
vändigheten af upränsandet af de
öfre Landsortenes strömmar, till

underlättandet af deras bålfart, är
af den beskaffenhet att Directionen,
som för det närvarande endast å-
gaftar vattnets sökande i landets
sedligare strömmar, till förekom-
mande af öfversvämmningar, och
beredande af nyodlings lägenheter,
icke kan hafva derå något af-
seende, så hemställd undertecknad
om icke Utskottet, ville hos S. för-
slå, att en underd. anmälan (måtte hos Hans Maj:t Kejsaren göras) om
den stora vigten hänf af forsränsn-
ingar i de Norra Elfverne, och
huru med en ringa kostnad myc-
ket där kan uträttas. Utskottet bi-
föll härtill så mycket hällre, som
det delar Hr. Prosten Ajmelai öfver-
tygelse att en vida större nytta deri-
genom kan göras landet än igenom
anläggandet af en väg, och icke
kan finna, huru S., då denna
fråga förmodeligen icke kommer
att S. commercieras, eljest kunde
på sätt Hr. Prosten önskat
så tillfälle att ~~afstyr~~ söka afböja
ett sådant project.

§ 4.

Stärefter föreläg Utskottet till
granskning och utlåtande de Svar
som ankommit å Sällskapets till

besvarande inom den 1. Maji 18[illegible]
upgifne Prisfråga" Är det för
Staten nyttigt, att tillerkänna
Storskiftade Lägenheter en sådan
utesluttande rätt till de under
dessa Lägenheter lydande mäs-
sar och kärr, att det på jordä-
garens välbehag ankomma skall
om och huruvida upodlingen der
af, då den ej af dem sjelfva för-
tages, må af andra, som sig der
till erbjuda, få verkställas eller
icke? Eller om en sådan ovill-
korlig ägande rätt till Mässarna
och kärr ej är förenlig med Sta-
tens och det allmänna bästa,
huru kan och huru bör den-
samma lämpeligen inskränkas
och i hvilka fall och på hur-
dane vilkor borde så beskaf-
fade marke kunna äfven av
andra hugade jordbrukare
odling öfverlemnas"
Af de inkomne Svaren är N:o 1.
Författaren uttagen; N:o 2. ägande
till motto" Then sin jord brukar
bröd tillfyllest. Then snar av
på fötterne, stöter sig. Salom

N:o 3. han till valspråk Ennätä-
vän ~~[illegible]~~ muna luodolla, och
N:o 4. som saknar namnsedel,
nu mera ett Rike är vidsträckt, och
nu flere brukare jorden behöfver, ju
längre bör ägande rätten där ut-
sträckas. Fischerström.

Författaren till skriften N:o 2.
utvecklar först huru det i politiskt af-
seende vore vådligt att igenom nå-
gon ocksa den minsta inskränkning uti ägande rätten
till sådana mässar, som fallit inom
Storskiftade hemmans råen, rubba
folkets fasta tro uppå ägande rättens
helgd, denfter visas huru Författarin-
gens ~~[illegible]~~ Gjesligen tillegna ~~frälse~~
Skattemannen likasom frälsemannen
en sådan ovillkorlig rätt till alt hvad
honom blifvit tillskiftadt, att den omöjeligen
kan anses igenom försummad odling för-
verkas, härvid är likväl den författ-
ning som mäst bestämdt och i de tyde-
ligaste ordalag förklaran detta, nemli
Kongl. Br. af den 17. Decemb. 1779, för-
bigånget; Hvad kronojord angår an-
ser Författaren det vara klart att kro-
nan, som ifall den har behof af
ett kronohemman, kan taga det af
Åboen, äfven måste hafva rätt att efter

15. Apr. 11. ll. 136.

behag uplåta hemmanets oländigt
sar åt andre, då åboen ej vill
mägtar dem odla, men hvad k
no Rusthåll angår anses i slikt
den Bördemanna Rätt Rusthållan
arfvingar, enl. Kl. förordn. d. 22.
1749. denti äga, äfven böra strack
sig ~~dit~~ till att Bördemännen, ~~för~~ tills lagastånd ik
lösningsrätt till ~~uplåt~~
~~allen~~ måssar som blifvit åt från
mande uplåtne eller ~~fr~~ dömde,
~~lagastånd åkommen~~. Vidare visar
Auctor visar huru Finlands folkmängd
icke är större, än som för ett rätt
brukande utaf den redan öppna jorden
erfordras, ~~och~~ huru vidsträckta kan
odlingar icke låta tänka sig, utan
att åkerbruket skulle vanskötas, och
huru ändteligen, om ett sådant utvi
gande verkeligen låte sig i hast ver
ställas, den hastigt stigande spann
afkomsten skulle, efter auctors tan
ka väcka en lyx, som snart skulle
så fördärfva mängden af Nation
att den hastigt skulle återsjunka
den den punkt af välmåga hvar
Nationen nu står. Det ende den nu
lefvande generationen ~~i stor~~ kan för

mossarnes odling i ~~stor~~ tillgöra ~~en~~ i stort sty
mått upodlas altid årligen betydliga
sträckor) anses vara, att de vintertid
dikas, ~~då längt ifrån att~~ för att
så mogna och beredas till en framtida
odling. Långt ifrån att i sådant fall
blifva en orsak till åkerns vanhäfd
skulle kärnodlingen bedraga till dess
skade bördighet, genom den tillgång
till artificiel spillning dikesjorden
skulle lemna, och genom minskade
sommarfrosten, hvilka räknas såsom
den mäst verkande orsaken till
Finlands missväxter. Om sålunda
gamla åkerns bördighet kunde ~~i 3~~
hvart 10de år i 30. års tid bringas
till ett korns högre afkastning så
vore efter 30. år den gamla åkern
i stånd att nära en 50. p.c. större
folkmängd än den närvarande,
och som den gamla ~~åkern~~ jorden icke
fordrade ~~flera~~ arbetare än ~~det~~ för när-
varande, så vore det då tid att
med fullstyrka angripa kärren
Hvad slutelegen beträffar frågan huru
vida måssar som vidstorskiftet icke ingått i någon
beräkning af det hemmanet tillkom-
mande tunnelandtal, * så anses det
vara en naturlig följd af en vilt-

* kunna abalieneras eller icke

Hälls sådan mässa, som
icke ligger omgiften af hem
mantt ägor, utan kem
na derifrån skiljas, utan allt
den med skorsk skiftet åsyfta-
de enhet störes,

korlig ägande rätt, att kunna
vipstid eller för evärdelig tid av
man upplåtas, dock med förbehåll
af hår options och lösenings rätt
Bördeman, och det besynnerlig
vilkor, att minde mässlotten än
de som kunna tils 5 mk. Skål
ligger, icke få alienera.

Författaren tils N:o 3. anser ägan
rätten tils mässor, som icke ingått
räkning, icke vara annan än en fö
sådan rätt att få den upodla, o
att staten bör kunna åt andra
den upplåta, då den icke vars
skift de fullist icke är dylik fall
Uti skriften N:o 4. förfat
ren med auctor tils N:o 2. sätt
de rätten tils mässor icke kan fa
kas: fråga, då den är ovillkorligt
skrifver de skala / granit berget, en
Bergs Ordn. d. 7. Juli 1649. och förd
d. 29. Aug. 1723., och i förstnämnd
ordning är ad anses såsom en miss
hållning, genom hvilken ägande
den aldig kan förvärkas. Uti den
åtn, om Mossar kunna alienera
skiljer sig auctor från N:o 3, o
för dem vara gifna kemman

Ⱶ Lekalades utan all brukning gifna

kes styrka, och förbry icke kunna
skas utom någon ewärdelig
tningen till kemmanet. Förden
ssliga nyttjorätt en odlan skulde
falle få uppgifvas vilkoren. Uthom
jaden ~~finge~~ dispens från den
llmänna principen, att arenden en-
ast kunna för 50. år ingås, anser
vid författningen bör af kronan
understödas dels med arbetscommen-
ningen, mot lindrig betalning som
ning mom 30. à 40. år, till ~~utbe~~ erläggas
~~(2 à 1. pc. af tillut~~ årlig afbetalning
~~mot) 50 pc. försäkring~~, delsom
lån mot lindrig ränta, och anmärker han
kunna detta vara en uppmuntring
~~till~~ med jordbrukarens
gen vinst förvandla dessa oskattlagd.
marker till skattande; i det senare fall
återbetalningen bidrar förlopp, uppodlingen
skulle lindrig skattläggas, hemställ
vidare kund att kemmanets skuld
vara för högst gradual, ellen det
för högst rotemåls mm.

Uti denne ~~anf~~ skrifter anser Utskot.
tet Skriften N:o 2. med motto "Hem
sin jord bruker" och är utmärke

13. Apr. B. U.

å kapitalet, samt 1. p.c. uti intresse.

Cfr 1820. den 29. April fam.

mandades Kejs. Finska Hus-
hållnings Sällskapets Beredning
Utskott. Närvarande: Arfvö-
randen H:r Hofrätts Rådet
och Riddaren Mantman,
H:r Professoren och Riddaren
Gadolin och H:r Archiatern
Lindén.

§. 1.

Vid granskning företogos
de till Sällskapet inkomne och
på vanligt vis behörigen skyrk-
te uppgifter öfver verkställda
uppodlingar, för hvilka följan-
de förlorte medlangare blif-
vit hos Sällskapet till belö-
ning anmälde:

Från Ekolis Socken:

1:o Bonden Jonas Thomasson Ah-
li i Tevaniemi by, som å Ah-
venlammi under Kexholms Lands-
mäte hemman lydande lanka
mäse, ett tvådagars slaghand,
mark gräsvit utfallsdike,
synadt till Januari, genom
hvilket han vunnit ett
och 160. Januari i åker
och 105. Januari äng,
dikets och vallgrafs anläg-

Af Kejs. Hofrätts Rådet och Riddaren Mantman inlemnad

Som inom föreskrifven tid icke blifvit
fullgjord, men i sådant
fall anser Utskottet Sällskapet
skäl minska, eller utan dröjsmål
urval, offentliggöra dessa anmärkningar,
som de ofta röra H:r Majornas uppgifter
om dess enskilda hushållning, och han
och en var anspråk att dessa skall,
för hans uppgifter rikes med bevis vederlagda,

i sådan

Morker

(för samtliga utvandade

Flitig trycket befordrad, men i sådant
fall anser Utskottet Sällskapet så mycket
skäl minska kunna, utan dröjsmål
urval, offentliggöra dessa anmärkningar,
som de ofta röra H:r Majornas uppgifter
om dess enskilda hushållning, och han
och en var anspråk att dessa skall,
för hans uppgifter rikes med bevis vederlagda,

i sådan

Morker

§. 4.

Utöfver de anonyme författade anmärkningar vid de till Sällskapet Underdåniga
Skrifvelse intagne af Kejs. Majorna och Kejs. Hushållnings Sällskapets anmärkningar
Anonymt författade anmärkningar om Finska
Hushållnings tillstånd i Karelen och Kring-
liggande Socknar, förutom dessa granskningen
och den till dess åtföljande upplysande
och Herr Utskottet af dessa anmärk-
gan anledning att besvara, det flere
lige och mindre pålitliga uppgifter förfin-
nas bland H:r Majornas anmärkningar, hvilka
Utskottet förty önskar måtte kunna rättas
Men som, då H:r Majorna offentliggjorde
sitt namn, ansåg Utskottet sig minder för-
tillig reinvestigera, än en borgen för de
ga anmärkningarnes riktighet, det vore af-
den, att författarens uppgifter sitt namn, i
dessa sätter jemte det
Utskottet anmärkningarne
enligt H:r Kejs. Hushållnings Sällskapets önskan

2:o Bonden Matts Mattsson D[illegible]
da från Höytola by, som ä[illegible]
ägande Perttu hemman upp[illegible]
af med tvenne bordlag
ett tunnland 27. kappland åk[illegible]
dena han präfvat 710 famnar
ker, famt nödigt, och nalbugg[illegible]
och tegnat
två tunnland kyttland, förb[illegible]
med 200: famnar lång
fally dike, en alv en half
alen bredt och djupt;
å öfstenlakdenmission nev[illegible]
kärt, som han förpachtaren in[illegible]
hägnat, uprekapat 600 famn[illegible]
diken, och desutom nödigt
fem tadaland äng, dena he[illegible]
upplegat tio tador; afsenson
Matts Perttas oda frånvo[illegible]
vid inbygd. 20.B:r

Pfamt 864: famnar andra di-
ken af lika dimensioner

3:o Bonden Elias Simonsson K[illegible]
di från Höytola by, hvilken
Rågdi hemmans afskild lägg
lade ägor, upodlat och inhägnat
två tunnland kyttländer, hvar
tre fjerdedelar neden åro befa
och dena upräknat 170 famnar
utfaras diken af två alnars djup
lek och bredd, utaf hvilka 90 fa
nar åro präfna i murkel hård
jordmån, samt desutom 60. fam
nar af 1½ alns bredd och djup
diupdik, genom stenbunden mo
och 90 famnar andra diken 1½
alen breda och djupa. och i d
annat kärr har Elias Rögdi

präfvit 1½ alns djupa och breda
diken lika 150. famnars längd och
delt kärret i två legar, som
dock icke ännu äro upprä
stade. och har Rögdi äfven upp
tagit 10. kappland åker, som är
förbadd med 90. famnar diken,
af 1½ alns djupdik och bredd.
Öfvrigt inbygges Elias Rögdi va
ra årlig och nalfrägdad

Af dessa anförr Utskottet Bon-
den Matts Mattsson Perttu va-
ra den enda som kan kom-
ma i fråga till erhållande af
belöning, då Sallskapets regler
utvisa, att ingen belöning för kärrbruk, och
ville för honom förnä Spiga
R. B:r.

I Wuolijoki Socken

4:o Bonden Johan Johansson Ki-
ramo från Kauvaka Kanell,
hvilken hafwer torp under Ko-
kais egotaka skattehemman
antagit Kiramo sedermera tio
nionde skattelagd, och af
Johan Johansson år 1804. förvärfvad 26:
skiftesvis delar inlöste skatte

hemman, och deröfver nybiggt för
400: Rahel Sälfver, upptagit
fyrken tunneland 7: kappland
åker, hvarå han gräfvit 407
famnar utfadg diken, hvarof 24
famnar äro ledda genom berg
stenhöljdes, lika 3: alnars djupl
och bredd, samt all Cåndike
med stenbeläggning
132: famnar lång, 3 alnar
djupa och två alnar bredt,
och andra diken 4463: famnar,
omförmälte
1200 famnar gärdesgård
och en stengård 33: famnar
lång, 2: alnar hög och 2½ a
bred; vidare 49 tunneland 14
kappland äng, hvarå han upp
byggt 23: lador, gräfvit 130:
famnar diken, 5: alnar breda o
lika djupa, samt hägnat m
1237. famnar gärdesgård; k
utan anmärkning att Johan Kiva
som i förstnämnde flyttade först en fed
och klanderlös vandel, efter
sin åker flyttat 5170. Cafs
Skeer.

Ehuru på den ort där kiranos v
ställe sina odlingar sådana äro m
ra allmänna, anser sig likväl Utsk
i omförmälte lid vara skyldig
den korta tid inom hvilken de blif
vit verkställde, böra för konom förs
en böjare af 20. lods vigt.

I Jaaska kyro Socken.

3:o Bonden Matts Jöransson
Servo från Harkala
lägst, som å desse ägande 4 Ser- 4 i Wiljakkala Kapell
vo Hemman uti tvenne kårs
upptagas 44: famnar utfadg
diken af 9: qvarter, samt 40:
famnar af 6: qvarter djupa och
vidd, gräfvit 1217. famn
fvårdiken, och 4: dels 4: qvarte
djupa och breda; hvarutom
Matts Servo i dessa kårs
uppodlat 4: tunneland 7: kapp-
land kyttländer; af hvilka städ-
två all årligen lefvarera. Som
Servo är den förste som ifrån
Jaaska kyro Socken, som söker
belöning för kårodling, och de
erkännelsen uti Mersjoby och Ruovesi
såsom i jämnan tider uti Ekalis vi-
fått den gröfre emkan af de underförd som
blifvit utdelad ville utskrifvit för Servo förutom en större belöning, för att
vidare Socknes manners upp-
muntrande och anser sig
Bra vara i detta afseende
en lämplig person.

I Ruovesi Socken:

6:o Bonden Anders Mårtensson
Kitunen från Mandilandsjoal
by i Mirdois Kapell, hvilken å
Kitula Skattehemman i nuva
vil, flera lerjord upptagit 3:
tunneland 6: kappland åker, som
han förfelt med 1600 alnar di-
ken, 3 alnar djupa och lika brea-

da, samt 3200 alnar gärde-
gård; rödjat fem tunnland
äng i ~~[illegible]~~ 1: à 2: alnar djup
kärr-mylla på lergrund, gräfvit
derå 3000 alnar diken af en aln
djuplek och bredd, samt inhäg-
nat ängen med 6000 alnar gär-
desgård; uttappat ett kärr, me-
delst 1400 ~~[illegible]~~ alnar utfallsdike, två a-
nar bredt och djupt, samt 4260
famnar tvärdiken, af 6: qvarter
djuplek och bredd, öfvensom inan
kärret, det han hägnat med 3000
alnar gärdesgård, upptagit
5: tunnland 11: kappland åker och
3: tunnland äng. 15 l. bäg.

7°. Banden Johan Johansson Ala-
Nojonen från Keihäslax
by i Wirdais Kapell, som för
år sedan emottagit Ala-Nojonens
Skatte Hemman af 1/12 dels mantal
som då var i vanhäfdadt stånd, hvar
af Herr Landshöfdingen i Wasa
Län Högvälborne Baron Carl
de Carnall blifvit anmält till
erhållande af något understöd
eller belöning, för det han å bero-
de Hemman, hvars åker han ansen-
ligen tillökt, och till ett annat
ställe flyttat åbyggnaden, hvar-
af han öfven större delen af nyt
uppbyggt, uppodlat massor-

och kärr till 10. Tunnland 16:
kappland, derå gräfvit 1476: fmr
dels utfall dels tvärdiken, till
en del genom stenigmark, hvar-
medelst åtskilliga kärr blifvit
fällde och uttappade. Gemen-
samt med ~~Banden~~ Nybyggaren
Johan Andersson Koivulambi
har Johan Ala-Nojonen begynt
uttorkningen af Hapajärvi
Träsk, som han redan fällt 2½ alnar,
förmedelst ett utfallsdike 10 s:
fmr långt och 4 alnar bredt;
~~och på~~ ensam han han genom ett 300 fmr
långt utfalls dike lika mycket
fällt vattnet i Ninilambi träsk
Johan Ala-Nojonens frägd är
jemväl vitcordad. 10 lod. bäg.

Medalj

Ehuru S. redan förut uti Ruo-
vesi Socken utdelt flere belöningen
kan Utskottet likväl icke und-
gå att i anseende till de vackra
kärr odlings arbeten Kituren och Nojonen ut
fört för ~~honom~~ den förra förestå en Bägare
af 15. lod, samt för Ala Nojo-
nen S. Medalj, att i ked bärns.

hvarutom Sysilambi och Haapa-
järvi träsk blifvit genom de här re-
dan uptagne diken nästan tillfulle
uttorkade.

6:o Bonden Matts Eskilsson Minkinen, f. i Knutkjäri by, i Dels mantal, nybyggt för 416: Rdal Silfver, upptager geometriska tunnland åker i stenbunden jordmån, och derutöfver upptagit 1000 fmr diken, samt uppfört 3000 fmr gärdesgård; nödgas 20: tunnland äng belägna i vattudalen tunnlegärd, samt å Iso-heo mäfta 2 inom 4 år dikad 4360: famnar och upprefvat 1½ tunnland kyttlands afven som å en annan mäfta uppkastat ett 100 fmr långt utfall. # dike. Om Matts Minkinen som alltid befunnit sedlig och anständigt, anmärkes desutom att han åt sin broder Knut Eskilsson upplagt hälften af dess bohlstad, och att han för flere år sedan förlorat 10: stycken potäter, men förmånen att få sin potatoes odling, så att han de senare åren skördat 60: tunnor årligen. Vid den Sockenstämman där jemte instrumentet blifvit vidare förevändt har väl en Minkinens underdåniga anhållan förekommit att han måtte få högre vederlag för sina arbeten, men som detsamma förfallningen öfverstiger, anser Ufskottet dera icke böra fästas något afseende utan tillstyrker Minkinen Ufskottets varm välförtjänt af Medalj för sin flitiga och mycket nyttiga arbeten.

Desutom har Knut Eskilsson och Knut Knutsson Minkinen den 3. delagit uti år 1804. påbörjad, och år 1816. nära fullbordad utförsning af Iso-heo sjöni Kankilambi inpräm, som förut upptagande af utloppen 50. af. 7 af. djupt 275. af 10. a 11. alns djupt samt 900. af 2 a 3. af djupt.

1:o Nämndemannen Johan Mattsson Laukala från Marajärvi by, som inom sin år å Laukala hemman skulle hemman, gemensamt med Bondesonen Jonas Mickelsson Viickala från samma by, uthogget ett kärr jemte en deri befintlig insjö, genom 160: famnar utfylld dike, 2 alnar djupt och bredt, samt 160: famnar, som af Galnars djuplek och bredd, samt öppnade medelst stensprängning. Desutom har Johan Laukala enfamt i beröde och andra kärr uppodlat kyttländer lika 2: tunnland och 13: kapplands vidd, gräfvit 4 utfyld dikes genom mycket stenig mark, lika 45: famnar långt samt 2 alnar djuplek och bredd, och 2320. famnar tegdiken, från en lika två alnar breda och djupa; nödgat 4: tunnland äng och den å upplagt 4: nya lador, samt genom ett kärr, anmärkt lika äng uppkastat 150. famnar diken af 1: alns bredd och djuplek.

10:o Bondesonen Jonas Mickelsson Viickala från Marajärvi by, hvilken, på sätt afvanberörd är, gemensamt med Nämndemannen Johan Mattsson Laukala

...llorkal ett kår med den lyp...
de insp., genom 220. famnar d...
fally dike, hvarf 60. famnar...
åro ännedd genom nedelff...
ningen Enskild har Jonas Tick...
allorkal och legat ett kår,
genom 1640. fmr dikes, d:o
ngen hjend och breda, 6 i kår
pel kår, som varit med Pag...
benäm, han upphackat 3/4 k...
land åker; diket ett annat k...
diupt och 1 1/2 0. fm...
2 alnar djupt och bredt. samt 8...
fmr 1 1/4 aln djupt och bredt, och...
der upplavid i Lumland k...
åker i genom sin åkes upp...
stat 4 fmr dike, af 2 alnars...
djuplek och 3. alnar bredd, som...
är täckt med stenar och jord,
så att plagen går ofven der...
afved, samt på 6. famnars af...
denifrån ett annat lika beskaf...
fadt dike 39: fmr långt, 2 alnar...
djupt och bredt. Ofven har Vid...
ta å en stenbunden backe upple...
gid ett klapplandåker. Tåfrej...
kefva både Johan Jonas Tickala...
och Johan Laukala bedrande...
inlyg om god fräjd. 30. B:r

Som ifrån sämre Sorken ingen...
sönt erhållit belöning för kär...
odling anser Utskottet dessa kvinn...

...sonen bör för andra uppmuntrand...
...för några belysligare penningegåf...
...och ville: Jordand afsynes förstå...
...för Tickala Trettio och för Lau...
...bole Tjugu Rd Banco.

Från Tjeika Socken.

1/2 Åbon Anders Lipsaim å Pro...
no hemmanet No 10. i Wuoren...
nen by, som kan för senaste
krigets utbrott gjord utflyttning
och dess der ännu befinner sig kommen
ifrån begärt samte sin förd na...
gra år sedan afsidne broder
Jakob, sin Beinolenbarnad
bmil ifrån byen belägna ut...
jord, der derpå bräder, med
bifogad af sina söner Johan
Jakobsson och Jakob Anders...
son, nybygt för 600. Rd
Rgts.; på kärtt stenbunden mark
upbrutet åker, som skulle befin
med 14: tunnor korn eller 8. t...
råg; nödigt äng som årligen ger
nagd afsyes 30. lass hö, så att
hemmanet genom denna tillök...
ning på höboklet om sader 5. hä...
star, omkring 24. klafbundna
nål och 20. à 40. fär; i kärr,
som blifvit allarpet genom 2400.

samman dikens, hafwa de uppo-
gitt 6: tunnland åker, hwilken
neden är lagd till ång, samt
4: tunnland som annu belå-
med wåg. — Om sin fragd
har Anders Lipsaw åfren-
erhållit godt witsord. Medlj

Påanförde tids ordningsamma wård,
skorta tid inom hwilken de blifwit u
fond och orten där de skett, anser W
skulle sig bem. för Lipsaw förslå a
exemplar af Medaljen.

I Raukolamki Socken:

12o: Nämndemannen Erik Erikss
Turpein å Rutkoniemi Sk
Jemnan No 6: i Kuorenkaipal
by. Som år 1788. med sin numer
afl. Fader utflyttat till en vid Sonsk
utbonten och afverloppad gård, som nu
annan uplåt för dess Hemåle Egenskap
sins Skuld uppodla, vid denna utflyttning
haft sins deras förmögenhet tillsätt uti 2
Kap. Spannmål Sagne till Sånd. Sedan denn
vid Hafwa 20. Sunb. åker blifwit odlade uti
ja Spenl mark, att 3000. Cops sten blifwe
dåden Skapad, dikad med 1100. fm. vand och
100. fm. buckla diken och hwegnad blo
med dom. vand gårdesgård med 390 fm
penng. Kår åker som blifwit upptagen 3 S
försedd med 1600. fm. diken Swarande 140
som blifwit gräsfrö för framtida odlingen

uti 95. Capsl. år 1780.
diken i dessa uppdragne, dels utom
och en hemmagård.
i Sagwesborgs anlagde Fjunkt en af-
orten sid förbättrig åbyggnad
med en kostnad af 848. Rub.
Hilfe. Turpein i sina deputation derwid
ord att anse sig hans flit och
skrift innom Socknen anse vara utom
sin like och att han utmärkelse
genom an: i alla måtto exemplaire
wandel, samt en sällsynt omkärlek mot
en gammal mor, en fosters och styfmor
hwilka uti sina 15. år sängliggande
af honom njutit underhåll och skötsel.
För denna utmärkta moraliska gärning
en utöf de nåde förtjänte S. kapl.
tillfälle att med sin Medalj belöna
förnäm utskottet med nöje dessa be-
dess taken, och yttrade tillika den
önskan att han måtte af underdånigast be-
ordinans förslås till Ledamot af Sällskapet.

13e Sänd Inspectoren Matthias Sjöblom,
hwilken enligt insänd Socknestämmo
protokoll under den 21. sist
sina förestått hushållningen i Sjulo-
skolan gjort sig Sånd och allmänt ak-
tad, ej mindre för en exemplarisk van-
del och ett Christeligt uppförande, än för
kromliga insigter uti Landthushåll-

HHH undertecknade och Com. alla Sätte
är tillbyggt om Inspektören Sjöholm
har tillstället icke något Testamente
de deröfver att för honom förstå
ett exemplar af Medaljen att på
vanligt vis: kal Båns, Förordnes dra=
ma Medalj utbyt af Akademien Stem=
pelt fond och icke på dess Rust=
bondes Bekostnad.

enl. insänd Lm. Stamm=portfol=
lot

† B= Löjtnanten Erik Johan
Åkerson Tuxhorn

ningen. Underdånigst anmäler Kam=
S. Majestät Uppställts förslag att Öfver=
Inspektoren Com. uti 20. år med klockhet o=
drift förestått någon landthushållning, kan
na åt S. Medalj, men anser den i så mån=
att ingen Typ å de verkställde uppodlinga=
är af nöden, Jämväl dessa alltid äro att an=
sjelva Statsbondens verk, hvarunder Inspek=
rens Bor räknas uti kännedom och erfaren=
i Landthushållningen samt att förtjena
~~anställning~~ bestridt liknande med garderan=

14 Torparen Henrik Johansson Sverk=
under de 31. år han tjenstgjort Wolgas=
under Bergs kronopark Säteri i Borg=
Socken Lydands Sogn, uppvaktat nam=
J. H. Åker och J. Lapplands ämbets=
ånyo uppvist alla Bonings och ukt=
och dessjemte Sig förbattrat Torpa=
att densamma nu ekonomiskt bibehå=
sten dugsvenken än vid dess till=
sådande, och som dessamte utmärke=
sig såsom en nykter och Gudfruktig man=

De sju Torpare vacker arbe=
Henrik Johansson som utförd under 2=
Mottet förtjena att af S. med in=
Bägare af Tio Lod utmärkas, Skolan=
denna Kostnad af Akademiens fonder=
bestridas. S. L.

Uppå vederbörande Statsbonde=
Bekostnad äro följande Tjenstehjon=
till belöning anmälte

1= Waktmästare Enkan Christi=
na Holm, Som i 42. års tid tro=
och redlighet tjent hos Kapellanen=
i Lovisa Stad, v. Klasserna A. G=

ergillanden, och derunder ådagalagt
Gärdets ön omvårdnad om dess

1= Pigan Anna Thomasdr. Pöl=
Vånäs Som uti 16 års tid troget tjent
Kauckallio Egendom invid Vi=
dels Hos Öfverlärarinnan vid Kejs=
Borgs
Skolan i Wiborg ~~och~~ dels hos
dess aff Svärfader, Titulair Rå=
den Heller Wilg. Tegoleff.

3= Tjenstepigan Malin Torvain
Som i 20. års tid med utmärkt tro=
tjenstfullt tjent hos Skepps Sexmannen
Erik Axelsson Tuurdinen i Keri=
mäki,

4= Tjenstpigan Elisabeth Erik=
Som uti 10. års tid med Heder om
sedlighet och en dygdig lefnad tjent
hos Kr. Capitainen Otto Fock, å
Saarijärvi i Saapo

5= Drängen Matts Michelsson Tu=
rain Som i 11. års med tjenstlig tro=
och ärlighet tjent hos Kr. Lieut.
ranten Gustaf Pistolkors, å Nä=
Hylax gård i Saaningi

6. Drängen Gustaf Lettermann från
Sunds S:n på Åland, Som under
den tid Kr. Landskamreraren
och Riddaren Walleen varit uti denne Tje=

29. apr. B. U.

Kejs. Gymnasium och
Titulair Rådet Tver=
sen

Maria

ken uti 12. års tid troget och redli-
gen tjenl hos honom,

7o Drengen Johan Tuomanen
som i 16. år tjent hos Bonden An-
ders Rautiainen och sedermera
i 2. år hos Bonden Olof Rau-
tiainen samt för det närvarande
tjenar uppå 5te året å Simanan-
niemi Gård i Libelitz Socken,
hörig vice Presidenten i Wasa
Hofrätt och Ridd. af St. Anna
Ord. ? Cl. Henrik Ervast.

8o Drengen Israel Blomqvist
som i 13. år tjent hos Brukslns
Spectoren Erik Johan Sjödahl i
Pojo Socken,

9o Pigan Anna Maria Ab-
bore som i 31. år med flitt
~~[illegible]~~ trohet tjent hos Warf
Smeden vid Skeerubro Clas
Borgström, och hvars frägd för
öfrigt är fulleligen klanderlös
utom det att hon äger en 23
års gammal son.

10o Drengen Henrik Henriksson
som i 11. år stadigt tjent hos H.
Klyden Gustaf Asp i Karkku

Då dessa personers frägd och
tjenste tid är igenom prest bevis

och Sockne stämmo protokoll bekö-
ringen styrkte & finnen Utskottet intet
betänkande derviid, att för dem up-
hörnsla de vanliga belöningarne
af hattband för Karlarne och
Medaillongen att i halskeeb
bäras för qvinnorne.

§. 3.

Sedan numera tillfölje af S.
derom gjorda erinran det blifvit
behörigen utredt att de arbeten
som blifvit utförde å andra
hjordedelen af Ruthen Rusthåll
i Jorois Socken skett igenom
~~[illegible]~~ afledne Abraham
Ruthus söner Johan, Erik och
Abraham, och icke af fadren
anser Utskottet sig böra, i an-
seende till deras ett Utskottets
Protokoll för den 29. april nästlår
uptagne förtjenster böra för en
och hvar af dem förslå ett exem-
plar af Medaljen.

§. 4.

Äfvenså anser Utskottet Bön-
derne Carl Eriksson Brandt och
Johan Mattsson Rasmus ~~[illegible]~~ va-

& och deras husbönder förbun-
det sig att bestrida kostnaden
för de belöningar som
tillviljas

ra behörigen legitimerade till
de belöningar S. den 7. Maji
§. 9. för dem bestatt, sedan det
anmärkt felet blifvit sålunda
rättadt, att Syne instrumenten
blifvit Sm stämma upläste, ha
vid Utskottet likväl icke kunde
undgå att anmärka det Pastor
icke undertecknat Sm stämma
Protokollet, förmodligen emed
han ansett sig dertill jäfvig, afvi
som att den vanliga klausulen
att upgifterna riktighet blifvit
af Socknemännen styrkt icke
finnes.

§. 5.

~~För~~ Torparen Thomas Koi
sto, från Ruovesi Socken, som
sökt belöning för upodlandet
1. Tf. 25. Kapl. kärr, men för
summat att insända det vanliga
frågde beviset anser Utskottet
icke kunna komma i fråga till
erhållande af någon belöning
vill förthy icke förslå att han
besvärar med anskaffandet af
ett sådant. in fidem

C. C. Boo

gjesterad
J. H. Haartman

År 1820. den 16. och 17. Augusti
Sammanträdde Kejserl. Finska Hushåll-
nings Sällskapets Beredningsutskott.
Närvarande: Ordföranden Hr. Profes-
sorn Dr. Afzelius, Hr. Majoren Hartwall, Hr. Commerce Rådet Gestrin, Hr. Professorn
och Ridd. Dr. Lagus och Hr. Doktor
JM. af Tengström.

§. 1.

Till granskning förtogos de svar som
inkommit uppå S., för andra gången, till
besvarande inom den 1. Augusti nästl.
år upgifne Prisfråga: Hvad men eller min-
dre förmåtlig verkan han Bränvins bränning
haft på understrun i vårt land, och
tillika på Nationens seder? Hvilka äro hufv.
vad orsakerna till det öfverhandtagande Brän-
vins Supandet, och huru kunna de lärm-
peligast hämmas och förekommas? Hvad
återstår för Religions och Sedolärarens, för
Lagstiftningen och Lagskipningen, för den
executiva magten och polisen, och hvad
ändteligen för den offentliga och enskildta
upfostran i denna väg att tillgöra? Och
huru böra och kunna de förslag, som anses
vara för ändremålet de hjenligaste, bringas till
allmän och ofelbar verkställighet?

Af dessa äger No. 1. till motto: Skiljom
missbruket från nyttan" och han ~~hälften~~ der

19. aug. B. U.

ena halften denf Bleifvit inlemnad fön[dag]
Laflings tidens utgång, men den andra f[ör]
nan, i September 1819. N:o 2. har, lik[som]
som förgående förseglad namnsedel och [det]
motto: Paart zu eurem schönsten Glück
mit Schwärmers Ernst des Weltmans B[lick]
Schiller.
och han en omarbetning af Hammad Kb[ok]
sista var Bleifvit af Författaren inlem[nad]
nad, med anhållan att endast den fö[re]
nare Skriften måtte komma under Sau[ge]
pit, och, ifall S. Hemes Skrift Lyck[ades]
vann, under Allmänhetens Bedöm[ande]
de.

Efter en inledning innehållande Brännvinets
Historia, går Författaren af Skriften N:o 1. till att
skildra befolkning af Hemmen vida Finland, men allmän
födo ämnen än dess innevånare Ecksfved, och
han sedan Tvenne specialare från 1812–1816. Kommit
det resultat, att 38,606. Tr Spannmål utöfver
årligen Behofvas, et resultat som Författaren finn
likväl anser icke vara påliteligt, emedan
dessa Distrikter undersökes Hemmen mycken Spannm
årligen till Brännvin förbrukas, och anser 12 kann
på hvarje mans, och 6.8:e på hvarje qvinas person
som 1800. års Författning antager, vara för högt b
räknadt, förmodandes 9. kannor vara det högsta som
nu af fullvuxet man p.m. förtäres, och att 6.k

Brännvinets inflytande på Nationens industri, och hur derför dess försäljning vid den frågan

Tr ämnen Borde Hemmen till mätteligt Bruk, i för
hvarje 150,000 Tr Befara den årliga Con-
sumtionen af Spannmål till Bränvin i Finland.
att så mycket Bör för till Bränvin afverkas, om
ock den ofvannämnda Balansen i Spannmåls han-
delen sägas rena, anser Författaren vara för
Jordbruket i alla egenskaper och bestånd ovänd-
ligen nödigt, då en näst lika stor qvan-
titet i alla fall skulle för landets hushållning
erfordras, och denna, förvandlad till drank, gör lika
stor nytta, som att Bränvinet så att säga Hem-
ta ur nationel Behållning, ty vanligt han an-
märker, att Dranken är genast färdig att göra ur
förvarade Salen för Hushållen snabbligt och
utan vinsten af Bränvin är vida större vid ett
land där man Hem så länge Landtrans-
porter som i Finland. Men som, till afverkan-
de af nämnde qvantum 3:ne månader äro nära
till hvarandra, anser Författaren denna tid vara
det högsta som Bränning bestås, och
anmärker dessutom att Stadernas afverkningsqvan-
tum Borde nedsättas ifrån 22,020. Tr till 8290.

Efter anmärkningar Bränvinet som Hemmet, matte-
ligt njutet, i vårt strånga klimat är af mycken
nytta, går för. till undertryckande af Bränvins
njutande, och söker den till en för lungt dissem
förhet att till vissa Bränvin, till de allmänna tillfällen

ubi moraliskt hänsynsvärd visst de olyckligaste följder,

Tr i anseende till att Sattare förstånd

af oförsakens till det öfverhandtagande omättliga

en dålig polis Lemnad allmogen att vid
Marknaden, Hästskjut och upbördsstäm
~~dag utförsing, och~~ öfverskrida all må
så att efter hand den opinion om stäm
som Gode Gåda vid en öfverlastad tin
stånd, blifvit helt övg hållen utplån
nuss en Kortare Bränning kö anser de
forfattaren del blifver af högsta vigt
att lagarne Com Joka: dennd del fo
den allmänna opinionen Clis rätta, och f
sten deför att jemte de vanliga Cokens, en
skild skrift och afslörning bord undrga
för förra gången ofvandt styllen, att den f
en gången blifvit för styllen lagförd och
Cotfald bord, denne hem icke bättre k
ostin för dö affärs: skyldsgård begrp
hvilket Vanarw den som 4. gånger bl
vid Cotfald bord ovillkorligen undergi
Tis vinnande af en strängare controw förp
att fiskalen och Landsman förig: bestä
dag och Cranvin som finnes hos den
~~Jedand~~ smid af fädand beträdes
~~Jedand~~ skoff utominstans att ~~Kk~~. rann
hofdingar aldrig förig confirmen kand
man, en utväg som författaren påstår m
ofta begagnas, för att kunna efter bet
tis- och affatta desse Embetsmän,
att dessa bord civilkorf för Jellmak
hvilka uppa Landshöfdingens förslag
af K. Senaten Cancellie Expedition

Procuratoren utsändas, att Länsmannen vidare
bord Cattre Conas och förses med tillräd
tiljare medhjelpare. Vidare önskas att alla
nyttiga Landsmarknader snarast indragas,
hammorne blifwa färre, och häskjutsen,
många och betydliga hinder hätta sig emot dess
~~afskaffande~~ skiljande uppå entreprenad, administrerne
Hallande uppå entreprenad, minde
kalenda göras för hvarje skadlig, att
Gaspgifvarenne underkastades en ~~tvångs~~
Statens polis inspection.

Men jemte dessa författningar, som förf.
söka att hämma dessa onder utbredd, och men-
niw anledningarne tis dessamma, bör det
vara i grund motarbetas genom Religion och
tis dess tillbörliga Bildande, som äger sig åt
gående ~~sin dem~~ förbättra
ständet, förgå återstå att ~~skjuta~~, författa
ren endast yttrat den önskan, att förfat
matte göras hela och hållet af sina ämnen
obemärkt, och så att sig enhver vän
lig nyborderman upbrer.

Författaren tis Svensk N:r 2. anser den
ekonomiska nytta hundra dagar af Cranvin
bränning vara liten eller ingen, om man tage
i beräkning den ekonomiska förlust landet, åsam
ekonomiska afsende tider af sjukligheten,
bland orsakerne tis det ofta hundtagandes fylle
net räknas 1:o falska begrepp om sinlig njut
ning, och den tillvägagångsätt Myndigheterne så väl

17. Aug. B. C.

af Skogs Herr Lagre Skulten Kasser at
ofvanlemnas Hfj 2:r Dem. 2:o Tjenstet som
städtlig Civile Embetsman för alla
vore Lagmans räkenskaper och handha-
de: dette afseende. 3:o Den ordentlighet
eftersyn och noggrannhet: embets
som en del af Stadens styrelse med lemma
rejer. 4:o Vise politistyrelsen anställa noga
en för vidstruckt tillsyn att tillse
ska bränvins, marknads, krogars, m.
tobaks försäljning ställande på rätt fot och
skall skjutsen. Rörande Skjutsmedlen betref-
fa Herr Auctor 1:o finner nämnd en förbättring
både enskildt och allmän synpunkt hvar-
vid anmärkt att den tillökning alka-
lier i ölet, hvilken sednare Hfj fått, med större förmån
torde kunna användas till för-
bättrande af krogars passagerarehållens vilkor,
att de som inga: större ståndet bordt för-
fatta Hfj att aldrig, utom vid mälder för-
ka bränvin, och att tillsynen vid Academi-
borde: dette afseende lemnas en större frihet
syns. 2. Ståndspersonernes ofvanbemälde, hvar-
ofver: allmänhet mycket klagas. Som Kongl.
Maj:t dessförinnan: att bränningsbidrag inskränk-
ka till 4 ort ofvanhand till 2. månader,
med afseende vore: samma förhållande med

den
då Hfj Statskassan denne komma
vid tider, torde kunna från Militiæ för-
anstaltas. Vidare förslås att för hylle-
rerske resan Göteborg med 10. D. Sm., af förmögnare,
och 3:dje resan med hänsyn vid vatten och
andra resan med hänsyn vid vatten och
vård, Quantum: sednare fallet dessa böter
bords af hela Socknen erläggas. Efter de
nämnde anmärkningarne om Policensför-
fattande om Marknaders m.m.
och krogarne: Hvarom Kongl Maj:t
vore aldrig inkommen af dem aldrig anstäl-
lade Magistrats personer afsände, att kö-
ra räkningen Kongl Stämplas med ett visst
fängt, att krogen Kongl. Böter för en
och svar som sker honom finnes ofvela-
stad.

Vid tedömmandet af dessa Skrifters nyt-
gillighet anser Utskottet angenämt, hvar-
ken: affende å nya idéer, eller en utmärkt
och ovanlig förfinsk: framställningsgåfva, eller
i synnerhet med del af de Rr Prospekter och
Rätt. försedd af Hr Prof. Celsius, hvar-
vard förbjudet af Kongl Majt, hvad an-
angår Förslagen gällande af dessa Skrifter förkla-
ras förbrukade Hfj anser Utskottet Skriften
N:o 1., med motto: Skiljom misbruket från
nyttan, äga förtjenster Hfj väl af ett sinnrikt

med ett accessit

innehåll och bifallande anmärkningar
af en mera concis Stil än N:r 1. skrif-
ten sig tager författaren för, på hvilket sätt
sakerna bäst framgå för sina ordföranden, att
dessa anföra mycket som icke direkt hör
till saken, o.s.v. ~~utan angår~~ som den
jemte åtskilligt som efter Utskottets hem-
ställan icke är grundadt. Skulle åter S., med af
sina ögon skilda synpunkt
över å den högre ekonomiska Sysselsättningen
och den upprätta vänner och välfärd
som allt hvilken författaren tror denne skrift utgå
öfver alla dylika skrifter, tillägga vi
det utfallet eller ock ett nytt anseende
och skrifter Stil komma att bryckas
anför Utskottet åtskilliga med vidsträckt
ten och corporation-fråg. yttranden, hvil
ka författaren nämner jemnäkes af
modifieras.

§. 2.

Utskottets förnämsta inkast torde ofvan
nämnda den fagra hvad beträffar S. upp-
gift af Järvets de prästerskaps Jor-
dar som S. inkommit, som och
de som S. ifrån Kr. Prostarne Sejm-
Lecus i Lojana, Radens: Jomala, Gottlands
: jokkas, Arjeplogs: Laukas, Collins
Idensalmi och Martin Tolpo: Lagu,

Kr. Prosten och K. D:r Boeckman: Wi-
fvari, Kr. Prosten D:r Wegelius: Ulle-
åborg, Kr. Prosten och Lector D:r Borg-
ström: Borgå, vice Prosten Cederborgman, Prosten Wallgren: Lappo,
Kr. Prosten och Riddd. Joh. Pro-
fast, Kr. Prosten och Riddd. Gothus: Kalajoki Kr. Prostand, Riddare
af K. DD. Capsen: Kemi och Ignatius
Nalick samt Kr. Apothekaren Jern-
hufvud: Lemo, bekommit, i anledning
af det här bilagda Circulaire Bref
till S. Correspondenter, dat. den 2.
Jan. 1819. samt den skrift: som-
ma ämne Kalland: Westmanica Ochsyn
kesprosten pråster, som tillförn på
sistnämnde sätt S. insänd, och anser Ut-
skottet S. böra begagna den tjenst
afträdt af ämnet S. talemd erhål-
lit för- att Kor Hans Mårt. Hej-
dens förmälla denna (angelägenhet och
att ett förslag till denna användan-
de kunnat hoffvidtagas
upsatts, och Styrken och på vem
vid med S. Correspondenter communi-
cera.

17. Aug. 18.41

Å. 1820. den 31. Augusti. Närvarande uti Berednings Utskottet: Kr. Commerce Rådet Gestrin, Kr. Professorn och Riddaren Doktor Lagus och Kr. Akademie Adjunkten Lindfors.

§. 1.

Till Ordförande för dagen valdes Kr. Commerce Rådet Gestrin.

§. 2.

Protokollet för den 16. och 17de denne justerades och justerades.

§. 3.

Till granskning företogos de Cerattska Jemte Elisii Ehlmanska Folkskole Skolorne inspekte och befunnos som följer

1:o Skolan: Hellmans Skola vid Hamnen Elisii Eskots af 19. gossar och 7. flickor, af hvilka 18. vant sig Herr Kamrer Cort Eklyan, att de nödgats lemna af Kosp. 3. gossar ofvan sig: skrifvande och räknande, likväl utan att Lärare Elisii för den tid erhållandet af premium recommenderad, dennes Skola tillskyndt innanläsnings premier för 20 barn nemligen Nro 203, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214 och 215, 217, 77, 82, 83, 85, 90, 95, 103, 106 samt till utanläsnings premier för Nro 79, 110. För öfrigt har Inspektor uppgifvit de anmärkningar S. vid Skolan insände berättelser vant föranledde, dels af en misskrifning dels af ett misförstånd från S. Sida, och som han gifvit Lärare det Cförd, att han, ofvan en misskrifning, och denunder ådagalagt nogsamt

Vidare hade Herr Inspektor att anmärka, att Skolan ej hade någon egen och mångfaldig med lika dessa Barn, med tillhjelp af Skolan eller närliggande och med Eskots skrifvande, utan ock angående sin skicklighet torde anse dessa dem vara tillfredsställande.

2:o Skolan: Kungsgatan Elisii Eskots af 24. gossar och 11. flickor, af hvilka 27. gossar lefvat af kosp. 6. gossar ofvan sig: skrifvande och 10. under ferierne Cass förslagen Lärare, till innanläsnings premier Herr Inspektor Scholæ, Kr. Hyltén Hilgistrand recommenderade Lärarens för Barnen Nro 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 147, 148, 149, 154, 126, 131, 126, 117, 118, 103, 27, 12, 104 och 107. (27) till utanläsnings premier för Nro 133, 134, 135, 136, 140, 126 och 118. (7) och till skrifnings premier för Nro 133, 33, och 102.

3:e Skolan: Hellmans Skola under Herr Lärarens särskilda Inspektion, Herr Scholæ adjunkten vant flitigt Eskots af 28. Gossar och 27. flickor. Till innanläsnings premier är Lärarinnan recommenderad för Barnen Nro 58, 67, 83, 84, 91, 79, 78, 98, 99, 74, 103, 104 och 51. (13) till utanläsnings premier för Nro 65, 71, 73, och skrifnings premium för Nro 90, samt 92.

4:e Skolan: Wasilae Skola Elisii Eskots af 18. Gossar och 17. flickor och Herr Lärarens Elisii till erhållandet af innanläsnings premier recommenderade för Barnen Nro 18,

25, 13, 30, 33, 68, 62, 11, 61, 63, 65, 64, 66,
67, 77, och 26, till utanläsnings premier
för N:r 61, 66, 67, 11, 55, 21, 33, 31, och
till Skrifnings premier för N:r 77. och
och, till räkenings premier för N:r
77.

Vicar Nassons Salund till Styrkl.
Uffkotter åsyftar skal att befalla men vi
dejunte anmärka att Nastor: Ursäkt
Sagt sig hafwa, på Lärare Brefka, hvil
na anhållan, och anseende den
nyss Lön han på Stat äbnjuter, till
Styrkl ofvannämnd premier, hvar
vid
uttryck Uffkotter anförsam härvarande clerus, att
Nassen anstå de strängaste förbindar
dessa åsyftande ännu icke Lön gö
Vicar åtn betreffar det yttrande hem
Nassen fäller, att afsenst Busk, enl
upgifft icke skall hafwa för dessa
bekommit några premier, på Lön
Styr anmoda att i matrikeln ef
Hem vid detta ägde sin rätt och
förut icke utbetala premien, hvil
och på Lärare icke måtte nödsaka vi
Lön till Nassen på vanlig vis öfwer

das.

Vid de insände räkningar Hem
Skolen intet att anmärka, då de äro
enstämmande med hvad förut äfwen, och
Nassens behörigen verificerade.

Öfwer Skolans och Skolhus
under näste Semin
gjorde kompl. Skol-
räkning för Höstterminen
1819.

S:t H.

Skolan i Mesjeby har Elefvabo-
under näste Semin af 13. gossar och
flickor, af hvilka 18. Elefvar af kop-
gen det Tynes Lön en del, nogsom
skenterat, anser Uffkotter sig likväl
böra Lärare att lemna utbe-
kommer på Lön, äfwensom att han ut. Vicarius Nassens
verificerade fakturas
kommer 26. Rb. 30. kop. för Skolans
behof under näste Semin samt att hanom, enl Nassens fol.
till hälften af det förenade Belopp 43 Rg,
ersatter Hem. äldre räkningar för Skol-
Lem behofwen, dock icke husbyrån.

S:t S.

Beträffar Vicar Wikalo angå Skol-
Lens tillstånd under Höstseminen 1819
och fått Vicar Hem, anser Uffk. den
wara sundas, gående Nassen icke verifi-
erat det Skolan varit under namn
lid vant besökt utaf de på Förfat-
tagna dan, utan endast att förut
af dessa vant vid Skol examen af nämnarande
adjungerat de kunskaper anteckningarne
utvisa.

Fjellstad 8:ta Septr 1820.

Gabr: Gestrin

§. 6.

Da hushållsrån Hr. Majoren F. C. Rosen
till S. insändt förutogos tillgranskning. Af dess
anser Utskottet rönen med Agrostis capillaris och
med gårdsgård, samt den observation Anti-
pästen sig hafva gjort, att en mycket gräsig äk
under en väl och vann höst brinnen, och g
nom den derved utvecklade hettan förorsakar att
den utdör förtjena att, väl icke såsom nägs
kert, men likväl såsom problematiske
gifter icke utan värde, förtjena att uti S. Under
rättelsen intagas. Försökets åter med granris anvan
till foder och trädgårdsfrön sädde om hösten, och de
erfarenhet Hr. Majoren tillfälligt vis inhämtat
att en mosslupen, med grund mylla försedd äng
med stor besparing af arbete kunnat brin
gas till bördighet sålunda, att han i stället för
att bringa jorden till fullkomlig kulten och tag
fler hafrskörden, genast efter förste odlingen ne
lagt landet med hafra och tulel, och först
måsten genom upkomne den frodige vätten blifvit
bragt till förrättelse fullbordas odlingen,
torde lämpligast kunna i sammandrag Al
mänheten meddelas.

in fidem

C. C. Böcker

År 1820. den 30. September
närvarande uti Kejserl. Finska
Vetenskapens Sällskapets Be-
rednings Utskott Ordförande
Hr. Professorn Afzelius, Hr. Pro-
fessorn och Riddaren Gadolin, Hr.
Professorn och Ridd. Dr. Lagus,
Hr. Lieutenanten Geglich och Hr. Le-
tonen Rönnbäck.

§1.

6te § af sednaste Protokollet justerades.

§2.

Till Utskottets utlåtande har
S. remitterat de betänkanden S. cor-
responderande Ledamöter HH. Prostar-
ne ~~Tol~~ N. M. Tolpo i Tamela, M. Tolpo i Sagar, Cajme-
laus i Paldamo, Frosterus i Kalajoki, Gottlund
i Jokkas, Tuderus i Karis, Arfvidson
i Laukas, Stadius i Jomala, Frosterus i Ilmola, och Collan i Idensalmi, HH.
Prostarne och Th. Doktorerne, Castrén
i Kemi, Sundvall i Storkyro, Ignati-
us i Haliko och Borgström i Borga,
samt Hr. Capitainen Munsterhjelm
i Hauho och Candidaten Hanelles
i Ilmola afgifvit öfver det förslag
undertecknad Secreterare ingifvit
till en underd. hemställan om Landthandelns
frigifvande och hvilket förslag S.
låtit trycka och på vanl. vis utstäl-
la till correspondenternes och Allmän-
hetens omdömme. Öfver detta ämne
hafva vidare anmärkningar blifvit

afgifva utaf Hr. Baron och verklig
Kammarherren Klinkowström, Hr.
Assessoren Holenberg, Hr. Kapella-
nen Roschier i Wiitasaari och
Hr. v. Pastoren Ceder i Borgnäs
äfvensom utaf 3ne anonyma författare
af hvilka en teknat sig med ...
en med Småstadsbo och den Indje
(N:o 447.) icke antagit någon sig-
natur. Alla dessa handlingar
hafva innom Utskottet circulerat
och föntogos nu till granskning jemte
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~.

Uti den första punkt ~~för~~ det trig-
ta förslaget angår, eller den yttrade
underdåniga önskan att alla Land-
mannens ~~[illegible]~~ producter, råa
eller förädlade, måtte få fritt hvar
honom uphandlas, hafva alla inst-
med undantag af Anom. N:o 447, för
ansett det göra tillfyllest, om han-
deln med victualie varor frigifvas
och frugtat att af ~~handlen~~ en frigifvas
det äfven med andra Landtmanna
varor, endast en onödig, som det hitte-

handling af Stads och Landtmanna
näringar skulle upkomma. Deremot
hafva icke alla deruti instämt, att
uphandlingen borde få ske fritt af
[illegible] och hvar, utan hafva Prostarne
Gottlund, Ajmelaeus och Frosterus
i Kalajoki, äfvensom de 3. Anonymerne
ansett en slik rättighet endast bö-
ra tilläggas Städernes Handlan-
de, och Hr. Prosten Tolpo i ~~[illegible]~~
Tager yrkat att ingen ~~[illegible]~~ annan
borde vara dertill berättigad, än den
som dertill tillstånd erhållit, och
för en slik rättighet erlade skatt,
uti hvilken tanke äfven Hr. Pro-
sten Gottlund sig förenat, om nämlig Stä-
dernes Handlande icke ville af en
sådan upköpnings rättighet sig be-
gagna, med tillägg att Allmogen
sjelf borde få välja sig dessa Landt-
handlare. De skäl som för dessa
inskränkningar blifvit anförde
äro: att igenom lemnad frihet åt
hvem som hälst, att ~~[illegible]~~ upköpa
Landtmannens producter, mången
af Allmogen skulle blifva Landt-
handlare, för att med mera lätthet vin-

40. Sept. V. M.

att många närande medlem
Jälunds blefve förvandlad
till en förmån,

na Sitt bröd än af det nödvän-
ma åkerbruket, # att man af hand-
handlan från de obildade klass-
ikts hull att vänta samma nyt-
nytta som af de mera bildade
städerna, och skall att välfärd
att uppkomma produkter utbytas
behof icke kan tillhöra andra än
dem, som hafva tillfälle att
sådana erhålla.

Den andra punkten af detta
förslag, eller projekt att köpa
na varor måtte så uppå land-
af bosatte Handlande förhöja,
tillvaro med af dem som skiljas
för att upphandla allmogens pro-
dukter (med förar, som med m-
mottående. Endast anonymen --
som anstalt att Kramvaror borde
af Handlande
fritt (skiljas, emellan städerna
fall icke kan hindras, # H-
sten Tolpo. Sägas som yrkat
nödvändighet varor borde få
privilegierad Landshandlare för
Skiljas. Att Handlande bor
få, som de tillhöra uppå landet

Val afstyrkt förslaget deröm, jämväl det skulle mista skatt motstånd af Handlan-
de copsen och tillåfvenbyes välla att
den andra vigtigare motiver, om frit
upköp af landtmannavaror, åfven
lemnades utan vidare afseende.

och han förmodat minder skada derf
skola för landet uppstå, än om
handlande finge uppe, landt
sig bosatte, hvilken han befarat
skola med sin handel förbinda
krogeri näring. H. Prosten D:r Ca-
strin han, emun för sin del, igenom
den nordliga delens af Finland erfa-
renhet öfvertygad deröm, att det lätta
tillfället att af kringvandrande handla-
de få sina behof, (han en förmenlig ver-
kan på industri och näring, lik-#

man påstår och att allmogen utaf
sådan kringflyttande kramhandlare
ofelbart skulle blifva bedragen,
och få vida dyrare betala sina
sina behof än: Städerna, och
han det samma exemplet
af Ryska allmogen, hvarde-
uti Riket nordliga provinser
blifvit anförd, för att åda-
lägga hemmajordbruket blir
vändlöshet, då handels-
hos allmogen
tyrannen upvackes.

Hofrätts Herr Befäl yrkadt af H:r
Baron Klinkowström, Doktor Ag:
relius, Candidaten Ramelius, Clefs-
sen Bolmberg och Pastor Cedr, ~~och~~
~~Herr jemväl H:r Prosten~~ Den Pastorn
~~Herr Land~~ och Herr H:r Prosten Ajne-
lius jemväl instämt: samma anskaf-
fenhet med den inskränkning, att endast nö-
dighets varor finge Sälunds Hällas
fäs. Alle öfrige Hafvor Hvegli-
gen afstyrkt de förslagne underlå-
tade tillfällen att sådallmogen
att förskaffa sig Kramvaror hvar
af en fördelaktig lycka, finde fördel
eller atmänsvond ett afslagsmedel
från det alfvarsamma tyranni,
som H:r utvant sträng skärd
för karakterisera Vanden, anstäl
vara omedelbara och ofelbara
följder. # Deputaten Hafvor H:r Prosten
Ajnelius och anonymen 447. an-
märkt sin, då på ena sidan man
med skäl yrkar att jordbruket som
af alla näringar skilles blifvit
minst uppmuntradt, bör komma i afsyn
tland af de naturliga vällighets för-
utan hvilka ingen näring kan aga

pålagt (förbud) handelen den corps, som för rätteg:heten att handla dagen en betydlig del af Statens utskylder, denne rätt, utan motsvarand minskning i desp utskylder,

handsnad, man uppa'den andra sida
bör gå'öfver till den ytterlighet, att
för- göka del af en osäk-
ker skulle kunna begagna förbuden om
handel, utan att draga någon del
af den dygga stånga handel-
de i våra dagar för sina privile-
er vidkännas, och hvem är rikare
välmående städer än lika mycket bör
välstånd, är lika nödvändig
ett förmöget bondestånd.

Beträffande den 3:dje punkten i
Utsiget, eller den upkastade frågan
den sättade utväg att för-
sig med egna behof, som är allm-
gen uti landet inom orter omkringlig-
tarfvan, hålla borde sig egnom
läggande af nya upstäder eller
nom landshandelns frigifvande, så
va alla mer förslaget insamt de
uti, att sålang produktionen uti va
land icke betydeligen ökes, och
erfarenheten visar att fabriken ökas
uti dem (förekomma, man icke kan
att tillstyrka anläggandet af sådane
dess anonymen n:o 447. yrkan att stad
anläggande hvem helsa förbade och

af orsaken till våra småstäders
obemärkt, och den ringa handel uti dem
är icke bör förkas denna, att allt
vinsten: dem ej kan få sina omed-
vändig behof, utan fast mer denna, att
bör saknar tillfälle att här afsätta
sina egna produkter, hvarlis åter ofta
ken upgifves vara att småstadsmäkan
bland skiljen är jordbrukare, dagen
dutiem i vårt land är och att vårt
land: allmänhet saknar skickstandige
köpman, af hvilka, då de skiljas af
upplysning och en sann förtjenst
köpa, mycket godt ken uträttas. att fabriker för bulkan, såsom
likväl nödgan auctor jemväl medgif- vapnader och kläder, glasbruk
va, att produktionen uti vårt land sapphyttor, tjenverier och dylo-
annu är så ringa, att någon sep- gen, mm. neden kunna hos
handling deraf uti upstäderne, skri- oss med förman anlägga yrkas hö-
stapelstädernes ökning, icke skaar gelegen, och den nya framgångsri-
med förman verkställas. ka inrättningar tills dato uti
vårt land ägt tillskrifves dels
Hvad slutligen angår den 4de- bristande förlag dels vårt fel att
punkten i förslaget, eller frågan om hvad komma af tin nya för-
det så länge ykad slag.
inskränkt af en mängd
onödiga marknader, så skulle alla
dessa insamt, men skiljer haft den
samte anmärkt att den stora nytta

Att skäpingar bord så fort
organisera sig hvar som helst,
är ykadt af prosten Tolpo
och assessorn Rolenberg, af
med tillägg af den skiljaktighet
det gäller emellan kanfor-
erbjuda sig uppenbar tillfälle.

vårt Land: allmänhet agen af den
urgamla inrättning, i det Allmogen
ifrån särskildta Landsorter, men i
nerhet uplands- och skär-byggare
här äga det enda tillfälle till
utbyte af ~~inbörde~~ hvarandras pr
dukter, äfvensom priserne, igenom
sammanträffande af Handlande
ifrån flere Städer, här altid c
rigeras till den köpandes för
mån. Man har derför ycke
att Regeringen vid marknaden
indragande bör med mycken v
sambet gå tillväga, ~~Fallen~~
~~hel har man~~ Ste Prosten M
Tolpo yckar, att 2 à 3. mark
der böra, uppå från Städer
lägsne ställen i hvarje län b
hållas, och Ste Prosten frosten
att i allmänhet ~~alla~~ endast de m
nader böra indragas, som ~~[illegible]~~
äro ~~en ende Socken~~ till förmån
för en ende Socken, som icke
mera än 6 à 8. mil aflägsen fr
någon Stad. Att marknaderne h

30. Sept. B.M.

159.

böra hållas i Städerne derom äro
de fleste ense, och anonymen Små-
Stadsbo yckar att hvarje Stad
borde hafva sin egen marknad. Till
indragande har man ämnält
följande marknaden: 3. af dem
som hållas i Kalajoki Socken,
en af marknaderne i Frantzilaka
pell, vinter marknaden i Salo,
en projecterad marknad i Iden-
salmi, 4 af de 8. marknaden
som årligen hållas i trakten
af Päijäne. Till Cibehållande
åter har man, under förme-
dan att förslagets mening vore,
det endast de 5. där nämnde
marknader borde Cibehållas,
uppgifvit Kemi, Ijo, och Ancän-
peldo marknader, Salo sommar
marknad, Uskela, Lojo, Pickala
och Borgo Stads begge marknader.

Hvad sålunda uti detta vigtiga
ämne blifvit anfördt, tog Ut-
skottet i ett noga öfvervägande, och
stadnade uti det beslut att till Sall-

Skapet afgifva följande betänkande:

Till Hans Majestät Kejsaren underdånigt förslag om en fri Landthandel.

Den dyrbara rättighet Finska Hushållnings-Sällskapet, redan under Kongliga Svenska Regeringen ägde, att vid Thronen framställa sin tanke om Landets behof, begagnade, för snart fjorton år sedan Sällskapet, för att hos Landets då varande Regering i underdånighet anmåla Finlands, och i synnerhet de inre Lands-Orternes svåra lidande af det tvång, hvarmed det allmänna förbudet mot Landthandel fjettrade handeln med Victualie varor. ~~Ehuru~~ denna underdåniga anhållan då icke kunde vinna afseende, har likväl sedermera uti Sverige, igenom en Konglig Författning af den 31 Augusti 1815, Victualiehandeln blifvit gjord lika fri, som den med Spanmål, ehuru detta tvång derstädes aldrig varit så tryckande som i Finland, hvarest Uppstäderne äro färre, mindre befolkade och välmående, samt tillfället att vid Bruk och Fabriker afsätta Ladugårdens alster helt och hållet saknas. Sällskapet har derföre ansett sin plikt vara, att begagna sitt tilltråde till Thronen för att hos Eder Kejserliga Majestät i underdånighet framställa, huru svårt de inre Orterne lidit af förbudet emot Victualievarors upphandlande på Landet, och huru det synts Sällskapet, som kunde, icke allenast detta, utan äfven ~~hela Landthandels förbudet~~ till stor båtnad för Landet upphäfvas.

Det är en allmän anmärkning ibland Jordbrukare, att Åkerbruket stigit, utan att Boskaps-skötseln, ehuru alltid, både i Skrift och Ordspråk helsad såsom Åkerns Moder, blifvit i samma förhållande utvidgad och förbättrad. Till

[illegible] Boskaps-skötsel, och [illegible] dess hemme hufvudnäringar, sålunda lätteligen återställas.

[illegible] Sverige [illegible] alla om det allmänna

[illegible] nästan

[illegible] af de öfriga [illegible] med organen [illegible] emellan

[illegible] Sverige [illegible] (alter [illegible]

[illegible] (upphäfver sig) [illegible] äfven det, att de vi-

[illegible] handelns, eller rättare Smör och

[illegible] handelns frigifvande egentligen

[illegible] det hvarom fråga är, (så skulle) friheten väl

[illegible] annat vilkor än att denna frihet tillhörde alla)

[illegible] inflytande icke ~~skulle~~ (komma

skapet afgifva följande betänk

Lagarne sjelfva

en del synas våra författningar hafva föranledt detta, de, intill denna dag låtit Åkerbrukets Moder-näring, skaps-skötseln, sucka under ett tvång, från hvilket Å bruket, igenom Spanmålshandelns frigifvande, uti mer fyratio år varit befriadt. En hvar som känner Bond ställning uti det inre landet, vet huru Ladugårdens f nåmsta afkastning, Smöret, räknas som en hufvudsak tillgång för hans utlagor och öfrige små penninge beh Saknande tillfälle att efter hand afsätta ~~Smöret~~ det färs har han sett sig nödsakad att spara det till vintern, det redan förlorat mycket både i vigt och godhet. En ny svårighet har äfven mött honom deruti, att en dan vid få Gårdar så mycket af Victualier kan under Sommar till försälgning samlas, att de skulle utgöra fullt lass, och Allmogen sällan betror sin varas förytt de åt sin Granne, han antingen nödgats nedresa halft lass, eller ock ytterligare ett år samla, hvaraf h varor minskats i vigt och blifvit ännu mer försämr Deremot är det otvifvelaktigt, att om Bonden uti inre Landet ägde dageligen tillfälle, att efterhand Landthandlare afsätta smärre partier af Smör, och an Victualier, han deraf äfven skulle ~~uppmuntras till pr cerandet af sådane varor; att förtiga hans vinst ge ett högre pris för en bättre vara.~~ Det synes äfven sjelfva den omständighet, att han, i stället för att, så nu sker, bortbyta sin vara, komme att mot reda pen gar försälja densamma, icke skulle vara utan förmån inflytande på hans industrie. #

En annan näringsgren, Linets förädlande till Lär för hvars befrämjande Eder Kejserliga Maje så Lands-Faderligen nitälskat, och som för Finland tiden kan blifva af högsta vigt, hindras likaledes uti framsteg igenom Landthandels Förbudet. Efter Säll

162

161.

mycket mer upmuntras

till ökar production ~~af de sa~~ och till att sparsamt be-
handlande af dessa varor, som han med säkerhet kunde nå rak-
ett högre pris ~~han~~ när handeln skedde under sommaren
köparen altid kan ~~[illegible]~~ betala mera för en bättre än för en sämre varande
~~bätter~~, Det pris han ~~[illegible]~~ han hade att påräkna ~~[illegible]~~ kandt, och
on ~~[illegible]~~ besvaradafs (utan af samma) ~~[illegible]~~ vid den handel som ~~[illegible]~~ sjelfades ränta och
försämning under liggande som vinter-tiden.
af bristande afsättning för spannmål och sammolitet ej
Den svåra conjunctur som nu trycker jordbruket ~~[illegible]~~ lang skall trycke
jemväl ~~[illegible]~~ (nåhalla) frigifvandet af victualie handeln ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ (hålldt) kandt dengenom lättare kunde updrifva
Boskaps skötsel, och ~~[illegible]~~ den rubbade jemnvigten emel-
lan dess hemme hufvudnäringen, sålunda lätteligen återställas.

räkning, såvida ~~[illegible]~~ (alter ~~[illegible]~~
säkerhet (sjelfv) (upphäfver sig), äfven det, att de vi-
tualie handelns, eller rättare Smör och
ly handelns frigifvande egentligen
det hvarom fråga är, (så skulle) frihetens väl
under annat vilkor än att denna frihet tillhörde alla
ande inflytande icke ~~skulle~~ (komma

pets öfvertygelse blifver med tiden, då denna näring hunnit uppdrifvas till större fullkomlighet, och fått en större utvidgning, det förnämsta tillfället till afsättning för finare lårfter uti Ryssland, och åtskilliga försök, som redan blifvit gjorda, synas besanna denna förmodan. -- Allmogen längs åt Nylåndska kusten, men i synnerhet uti Borgå och Ingå samt kringliggande Socknar, som sedan längre tid varit uti Lårfts tillverkningen mera inkomen, och igenom sjöfart äger tillfälle till en vig communication med de Ryska kust-orterne, känner saknaden af en fri Landthandel mindre, och skall redan flitigt begagna denna afsättnings kanal. Allmogen uti det inre Landet finner tvånget desto svårare. Landthandlares uti denna våg gjorde speculationer uppå St. Petersburg, skola slagit förmånligt ut, men, såsom blottstålde för åtal, hafva dessa icke vågat eller kunnat gifva sine vidgagnande företag någon större utsträckning, och tusende armar, som igenom dageligt tillfälle att föryttra varor skulle blifvit satte i verksamhet, hafva förblifvit overksamma.

Under samma frihet från Landthandels Förbudet synes med enahanda skäl alla Allmogens små slöjde-producter, såsom Trådkåril, (Socknarne kring Nystad), Spinnrockar ock kardor (Kelviå), Ylletyger (uti hvilka Wehmo Socken torde framför andra utmärka sig), Pottaska, (Wasa Lån, Ikalis), kunna inbegripas, och i sådant fall återstode af Bondens varor, som kunde hos honom uppköpas, inga andra än hans Skogsproducter, och som äfven dessa så mycket mer synas kunna fritagas ifrån Landthandels förbudet, som slika tunga varor, dår Landttransport är i fråga, icke kunna af någon annan med större uträkning transporteras än af Allmogen sjelf, skulle den delen af Lagen emot Landthandel, som innefattar förbudet att på Landet upphandla Bondens varor, ~~i och med det samma vara helt och hållit upphäfven~~. *dessutom kunna utan rubbning i den allmänna ordningen, utgen kränkning af andras lagvunna berorande rätt, och till verklig förmån för menigheten helt och hållet upphäfvas.*

a

162

164

Mayd afgifva följande

Författningarne

af Rannus

inskränkning alldeles upphäfvas

mera skadlig, än en för vidsträckt

kunde missbrukas

inskränkning, såsom

(alldeles fallen)

(upphäfvas)

Lagens (stiftare) afsigt det, att de vidsträckte

Handelen, eller rättare Smör och

Handelen försäljaren egentligen

så skulle

det Svaren fråga är, förhållas väl

annat vidkor än att förbudet handlade allas

kunde inflytande icke skulle (komma)

Emot frihet i denna väg invänder man vanligen, det Stådernes interesse fordrar att Allmogen skall till dem hämta sina varor, och att dessa skola fås till billiga pri-ser. Efter Sällskapets öfvertygelse åro likväl dessa åsigter i grund falska. Priset uti Ståderna bestämmes, ehvad man derom må säga, icke genom öfverenskommelser emellan de Handlande, utan igenom utsigten till afsättning. — Landthandlarne skulle således nogsamt akta sig att tilla Bonden uppe i Landet erlägga mera, än att Handlanden i Ståderne, som skall exportera varan, kan hålla honom skadeslös; och om Bonden i detta fall verkeligen finge t. ex. sitt Smör högre betalt, skedde sådant derföre, att det köptes färskt, då dess värde är högre, och sommar-tiden, då tillfälle att afsätta det genast gifves, och Handlanden således med större uträkning kan betala ett högre pris än under vintern, då han köper uppå ett måfå, icke kännande de priser som under sommaren skola gälla, och varan dessutom graveras af ränta, risk, samt förråmning och minskning under liggatiden. Det vore dessutom hos en Borgare en stor blindhet att icke inse det Bondens välstånd år grunden till Handelns flor, och att således allt hvarigenom detta kan i någon mohn befordras, i sin tid ofeltbart skall verka äfven till Handlandens förmån. Men om också det skulle befinnas, att Allmogen och Ståderne uti denna punkt verkeligen hafva ett stridigt intresse, så borde väl, efter Sällskapets öfvertygelse, ingen fråga blifva hvilkendera partens interesse då är Statens, och Sällskapet skulle anse sig högeligen misskänna Landets aktningsvärda Handelscorps, om Det kunde tro dem samma ett ögonblick vidare vilja yrka, att Statens väl skall för dess interesse uppoffras.

Svårare synes den fråga vara, om äfven den andra delen af Landthandels Förbudet, som vägrar att uppe Landet hålla Köpmanna varor sala, kunde och borde ta

Hagt

de inre, gleft bebodda trakten
vårt Land, [illegible] till godsäller som är det [illegible]
den skulle blifva omyttig just för dem som derafänsi det störste behofve [illegible], [illegible]
[illegible] Uphandlare från Stad
finna nemlig aldrig [illegible] sin [illegible]
att besöka dessa (och byggder) aflägsna och
Såsom ett skäl emot en oinskränkt frihet hur man
försökt upställa den X [illegible] farhåga, att man
jordbrukare kunde af den större
heten att såsom Landthandlare
sig, förleden att [illegible] lemna sitt
[illegible]
Sällskapet anser ingen ting sådant vara att befara
[illegible], endast, på sätt S. här
för Näden närmare utvekla,
[illegible] förbudsamot kommerser
förande tillika [illegible] på det
ste handhafver, ty det [illegible]
vore blott möjligheten att hastigt afsätta
partier af [illegible] dessa, och dergenti
heten att af okunniga [illegible] kögare
pris [illegible] till ett högt pris som
[illegible] kunde till Landthandeln
[illegible] del af [illegible] Allmogen
Landet deraf [illegible] erfore nägon
genhet. [illegible] stöga afsand förtjenar
[illegible] som [illegible] plägar göras att
nägon af Allmogen uti de inre

[illegible] Kvekeljen komme att öfvergifva
[illegible] jordbruket och endast befatte
[illegible] upköpande af [illegible] Allmo-
producter, [illegible] de sålunda blef
[illegible] närande medlemmar i Sta-
[illegible] tillstörande till [illegible]
[illegible] (grundad) [illegible] (en) [illegible] förställ-
[illegible] om denna distinction, [illegible]
[illegible] och (den af alla Stats Ekonomer an-
strider uppenbarligen emot)
[illegible] sats, att det [illegible]
[illegible] som använder till att förskaffa Natu-
[illegible] slöjdernes producter till rätta pris
[illegible] sjelfst lika productivt, som du
[illegible] man först på deras framalstrande
[illegible]
[illegible] till befordrande, utref [illegible] störe tillfälligt [illegible]
[illegible] hos oss så yttrast tröga
[illegible] uti den inre handeln [illegible] gemen-
[illegible] Landets Inbyggare emellan, [illegible] ändamål som i den mån de
[illegible] bidraga att upmuntra industrie och [illegible] förändrade
[illegible] förddning af Stats Ekonomer
[illegible] skäl anser [illegible] såsom varande af högsta
[illegible] och uti England t. ex. af [illegible] störe påföljd
[illegible] vården om [illegible] Landets hela
[illegible] handel, [illegible] vågar S. för sin underdåniga
del tillstyrka, att tillstånd
[illegible] att af Allmogen uphandla alla
[illegible] de [illegible] producter [illegible] Landtmannen kan
[illegible] att afläta [illegible] och att sedermera
[illegible] gör uplag, eller dem till Stad [illegible] hvilken inom Riket som hälst försända
[illegible], bör lemnas fullkommeligen fri och öppen
[illegible] hvar och en i Finland bosatt medborgare.

lika upphåfvas. Sållskapet måste derföre i underdånighet utbe sig Eders Kejserliga Majeståts tillstånd att härom ingå uti en vidlyftigare detaille.

Likasom hoppet om förökade njutningar år motivet till all industrie, och en sådan åtminstone icke, utan att mensklighetens nu varande sedliga tendence undergår en total förändring, låter under annat vilkor tänka sig, så bör ock tillfället att med låtthet förskaffa sig sina behof åtfölja tillfället att afsätta egen production; Handelns och industriens halfva lif år annars förloradt. Intet år mera vanligt än att såsom förderfvelig fördömma Allmogens kärlek för granlåt; Atminstone har man tyckt det vara klart, att den icke vore behörig så länge man ännu tidtals lider hunger, eller alldrig mågtar bestå sig rent bröd, utan allt jemnt uppblandar det med bark, stamp och andra otjenliga ämnen -- Under allt Mensklighetens verkliga eller digtade elände har ~~likvist~~ alltid Anden vist sig segrande öfver materien deruti, att omsorgen för öfversinliga njutningar gått framför den om de sinliga -- Så träffas hos vilda Nationer, där de konster igenom hvilka lifvet göres beqvämt, knapt uppkommit, redan spår till de bildande konsterne, och så är än i dag behofvet af Medborgares aktning och vålbehag, för den fattiga bonden i sjelfva Lapp-Socknarne, mera kånbart än hans egen mages kraf. Likasom vanan att ifrån barndomen utan möda ledas uppå sanningen af de för menskligheten dybaraste idéer, vanligen kommer den bildade menniskan att förgåta hvad dessa idéers frambringande kostat, så glömmer hon åfven, vid de tusende anledningar och väckelser till reflecterande, samfunds-lifvet erbjuder, hvad bemödande det i allmänhet för en menniska, som lefver utom dessa kulturens drifhus, Städer och Skolar, erfordras för att hålla sin själ i verksamhet. Ifrån denna sida betraktadt, blir allt hvad som kan sätta Folkets sinnen i skakning för Statsmannen dubbelt dyr-

och uti en glans som döljer flere
dens brister, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ att menskligheten ~~[illegible]~~ ställning
ändra och att hon sjelf i och med
samtstånd eligen förnyar att
samma ~~[illegible]~~ (antaga att ~~[illegible]~~ annat
ik, att alt synes hydeligen utvisa
Menniskan, eliksom jorden är be-
nd för cultur, och att verksamhet åter
är det förste vilkoret för den-
ditnämnda
Den råa Menniskan arbeten ick-
en som jemnt behöfver för att

att om ~~[illegible]~~ några af de så kallade
i sednare tider blifvit mera åtlagate
dryg dyggdrar hon derunt ~~[illegible]~~
förvärfvet (andra att dyggden i allmänhet är så tillsägande
att kriga tillstånd och alltid bör
mäten efter de fristelser hon haft
att öfvervinna, samt ändteligen

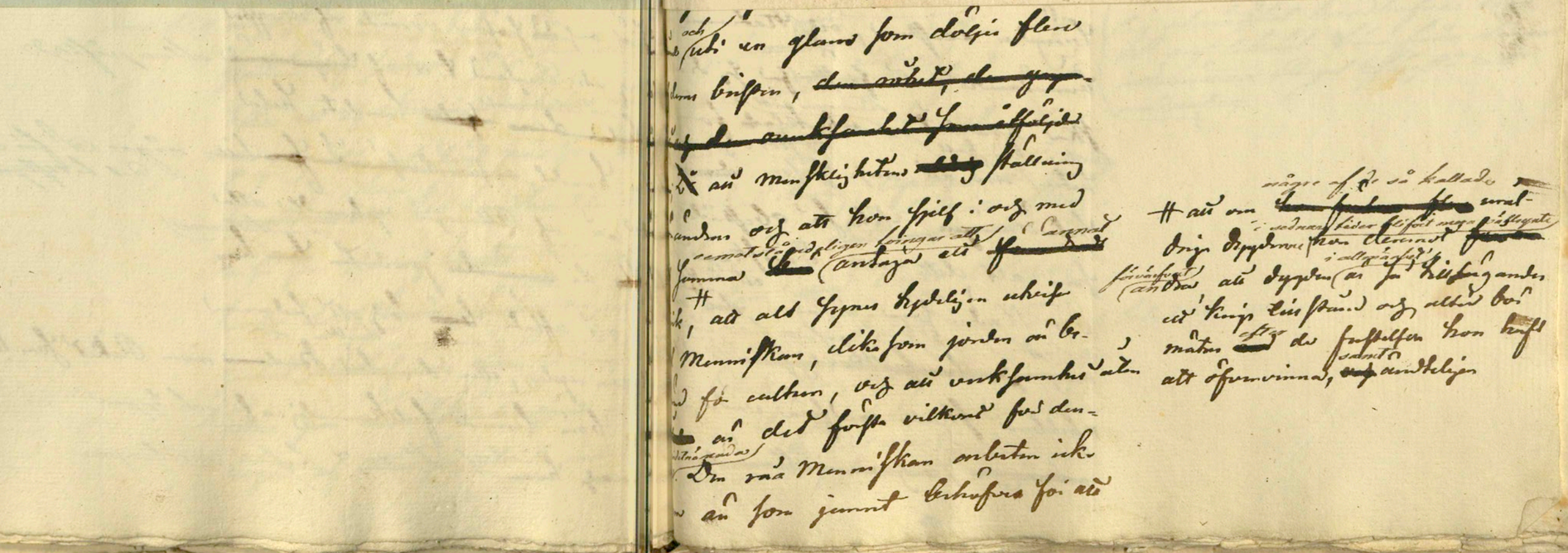

bart, och derföre bör åfven, efter Sållskapets öfvertygelse denna Allmogens, uti vissa trakter af Finland så högt fördömde böjelse för prakt, anses såsom ett säkert tecken dertill, att Hon vaknat ifrån den sömn hvaruti Bonden i det inre Landet ännu slumrar, och långt ifrån att qvåfvas, betraktas såsom ett bevis uppå en redan vaknad industrie, och ett gladt förebud för en kommande cultur. Måtte Sållskapet här icke så missförstås, som ansåge Det böjelsen för prakt för något godt i och för sig sjelf. Det undfaller vist icke Sållskapet, huru böjelsen för prakt kan sammanstå med en hög grad af barbari, och huru mycket ådlare tendence det vore, om de som utsira sig med ett, oftast smaklöst glittrande prål, häldre använde denna kostnad att göra sina boningar snyggare, och sin husliga lefnad mera beqvåm; men Sållskapet tror att prakten är det första, som träffar den råa menniskans fantasi, och som kraftigast kan sätta hennes själ i verksamhet. — Med en större förfining får denna böjelse af sig sjelft en ådlare syftning. Sådan är åtminstone inom vårt Land naturens gång. En jemnförelse emellan t. ex. Limingo Sockneboen, och hans grannar, torde uppå sanningen af denna sats vara ett starkt bevis. För ett hastigare utvecklande af denna förändring synes Staten kunna verka genom anstalterne för Folkets sedliga bildning, men för öfrigt borde, efter Sållskapets underdåniga tanka, omsorgen att uti denna väg jemnka allt till det bästa, helt och hållet öfverlemnas åt Naturen, hvars höga afsigter den djupaste menskliga vishet alltid bör befara, att, vid positiva stadganden uti saker af i fråga varande beskaffenhet, falla i vågen.

Men åfven de, som inse att en större consumtion af kramvaror uti det inre Landet vore en ren National-vinst, i det den icke kan existera utan en i samma mån förökad production, och att, ehuru behållningen, i anseende till de-

fylle Naturens oundgängelige
och förän hon kan bringen
högre verksamhet måste hon
väcka genom / nyer behof. Denne gång
culturen öfven alt tagit och hvarje
mödande att hindra vår Allmoge
skap med konstrikes produkter
främmande Land skall (blifver
hinderlig för Finska folkets egen odling.

Men så sänt och
strideligt det på den ena sid
synes vara, att en större consum
af Kramvaror ibland vår Allmo
långt ifrån att betraktas såsom
en national förlust hvarom bo
ses såsom en lofvande utsigt till en red
stigen eller åtmindelone i omärkelig stigande
duction, såvida nemlig all
del med främmande en sådan förutan icke kan
längden existera, och så tredigt det är att Nationen
bemödandet att förskaffa sig de
ska granlåtenes kommer att utvikla förr
hvilka i alla fall en stor och ovan
heten äro att anse såsom
behållningen, likaså obestridelig
som alt dette ville sällskapet
vår Nåd. att säga är det afom ett hafv
att hastigt upfattande af alla hittill gäl
ofelbart skulle med förra vädelig
följder.

kallade Gårdfarihandeln
hem
Svinger
lämnat
gänska lärorika
Gegom en
hel
Menighets ständiga vandring för utan annan sysselsättning än
främmande krum förlorade Landet
ikke allmänt 30 à 40.
så många dagsverken som
erfor-
att fås som ordentliga gång,
köpet Skett
Stadernes handlande, utan
Landets
Allmoge gafs äfven till pris så väl
åt den
hvilken
egenom bevilljande af
hob för den enfaldige upväcktes, som åt det skamlöfa
hvilket denna Kondhandel
vid jemnförelse vid mera
än vid någon annan
oförsynt och med framgång ut-
åfvadeb.
Då S. med fastad upmärksamhet
häpå tror sig böra i underdånighet
tillstyrka att alla redan gifne
Lagar till förekommande af ett
sådant afskick måtte med obevek-
lig stränghet handhafvas tror
S. sig likväl böra från denna
allmänna Regel föreslå ett
undantag
och detta än för lapp-
knume, och de i deras granskap
och med dem näst
gloss bebodde. Socknar
från urål-
rider hafva Landthandlare
vunkat i kring, upt köpt hvad de sprid-
inbyggarne haft att afyttra, och
dem med deras behof af
och andra dylika mindre betydelige varor
tobak lin, hampa m. m. att
anse bygden denna handel va-
välgörand, det anser S. genom

Ca 1820 d. 26 Oktober Sammanträde

flen (i orten boende) uplyste mäns ~~[illegible]~~ sammanträde
stämmande intyg ~~[illegible]~~ var fullkomligen
har S. sig bekant att
~~[illegible]~~ öfver
tyggelser ~~[illegible]~~ hösom på sället är så allmän, att äfven
krone betjeningen (hittils) gjort sig en sand
uti sek ~~[illegible]~~, att ~~[illegible]~~ lägge nagt
hinder i vägen för ~~[illegible]~~ denna (after dess expedition) nyttiga inde
stri. (Men) Med undantag af dessa orter
där en (redan) af vanan stadgad (fullkomligen fri) handt
del synes bör ~~[illegible]~~ genom lag
sanctionerna anser ~~[illegible]~~ S. f
de ~~[illegible]~~ (afsädade Förbudet) ~~[illegible]~~ (emot kram varor kringförm
på handel icke allmänt bör fo
fara utan ock (hädanefter) så mycket strängare
handhafvas, som fristelsen ~~[illegible]~~
till deras afseträdande blir större då det blir (för hvar) tillåtet
kringresa till ~~[illegible]~~ upkandlande af handtm
nens producter. ~~[illegible]~~

Om dette (anderdåniga Förslag) antagen, upstå
den nyfrågan huruvida det lätt
tillfälle (icke blott) att förse sig med sin
~~[illegible]~~ förnödenhäter #, hvilket finska Allm
~~[illegible]~~ uti de inre gless befolk
landsorterna omkeligen (så att) behöfv
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ hällre bör ~~[illegible]~~ öpne
(antägen) igenom tillstånd för Städerna
Standlande att äfven uppe Land
det sig bosätta eller igenom an
gandet af nya Städer.

utan ock att afsätta egne Producter

+ äfvenhemförstandtverkare

stenbunden mark, hvarjemte all gammal ~~[illegible]~~
åker blifvit lagd uti ordentliga tegar
och alla hinder af sten etc. undanröjde, och
han Soini, som äger vitsord om utmärkt
anständig och redlig vandel derjemte genom
flere kostsamma dikning arbeten, värderade till mera
än 400. Rb. Silfver, lagt grunden till ytterst

öpta varornas ringa varaktighet, blir allsintet eller obe-
ydligt större, driften till en högre industri och utvecklade
förmögenheter likvål äro för Nationen en redbar vinst,
men äfven de, som inse detta, ville Sällskapet hafva den
nåden att säga, inse likvål det inre Landet säkrare och
med större förmån kunna med sina behof förses utaf
Uppstäder, än af på Landet bosatte och derföre skattande
Handelsmän, eller kringstrykande Landthandlare.

Så vidt afsikten med Städer är att skaffa Allmogen
aftättning för egna varor, och att förse henne med dem
hon kan i utbyte behöfva, så är ändamålet med våra Upp-
städer till större delen förfeladt, eller åtminstone till en
ringa del, och inom en inskränkt krets vunnit. Ty då
Allmogen där icke kan hämta sine hufvudsakelige behof
af Järn och Salt, hvilka hon med minsta kostnad sjelf
ifrån Sjöstäderne upphämtar, utan endast de lättare kram-
varor, så hafva alla Städer uppe i Landet endast blifvit
af nästgränsande Allmoge besökte, och utom de där bo-
satte Embetsmän och Handlande, samt de få Handtver-
kare, som dessa kunnat gifva näring, utgör hufvudstam-
men Krögare och Färgare, de enda näringar som där
verkeligen äga trefnad. Att vänta det Fabriker skola uti
dessa öde bygder uppstå, är säkert ännu, kanske i århun-
draden fåfängt. Dessa söka alltid de folkrikaste orter
hvarest en mindre anläggningskostnad, och en säkrare af-
sättning hålla dem skadeslösa för det drygare pris de för
en del af sina behof nödgas erlägga.

Svårare blir frågan, ~~om Landthandelns frigifvande~~ + om ett fritt Ein-
stånd för Bor-
gare och Hand-
verkare att sig
på landet bo-
sätta
eller anläggandet af flera Uppstäder bör få företräde, då
man tager i öfvervägande den moraliska verkan desse,
ehuru små och obetydeliga de än må vara, yttra, i det
de, åtminstone åt dem af Landets Inbyggare, som komma
uti ett närmare berörande med hvarandra, och till en del

genom Hyllande och [illegible]
Nyäker har blifvit odlad 1½ Tunn: gansk-
stenbunden mark, hvarjemte all gammal
äker blifvit lagd uti ordentliga tegar
och alla hinder af sten etc. undanröjde, och
han Soini, som äger vitsord om utmärkt
anständig och redlig vandel derjemte genom
flen kostsamma dikning arbeten, värderade till mera
än 400. Rb. Silfver, lagt grunden till ytterl

utan ock att [illegible]
egne Produ[illegible]

~~om~~ uti de inre gless [illegible]
Landsorterne omkeligen, så [illegible] behöfver
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ hällen bör ~~[illegible]~~ öpnas
(ägnom) tillstånd för Städernes
Handlande att äfven uppe Lan-
det sig bosätta eller igenom an-
gandet af nya Städer.

+ äfvenhemsfär Handtverkare

jemväl åt nästgränsande Allmoge, gifva en viss stöt till en högre verksamhet. Att en högre grad af cultur alldrig kan utbildas hos ett folk, där hvar Familie lefver nästan isolerad, är en sanning bekräftad af alla tiders erfarenhet, och det kan icke slå felt att ju en bekräftelse uppå sanningen af denna anmärkning bör kunna upptäckas, äfven uti våra obetydeliga Småstäder uppe uti Landet. Men som dessa, i anseende till ~~Landets~~ folkbrist och fattigdom, och så länge erfarenheten icke utvisat, att några Fabriker där kunna med förmån anläggas, förblifva så obetydliga och arma, att deras små Borgare ofta sakna den aktning och det borgerliga anseende, som gifva lust och mod till en högre industrie, så medföra slika inrättningar i vårt Land vist icke den nytta man af andra Länders erfarenhet kunde hafva anledning att vänta. Man torde kunna likna frågan om tiden för Städers anläggande med den om Biens svärmande, och deraf draga den regel att, likasom det icke båtar att uppställa kupor förr än ett öfverflöd af bin gjort en svärmning nödvändig, så förblifva äfven Städer, anlagde utan naturens påkallande, tomma. Stället och tiden för anläggandet af en Stad förråder sig merendels långt förut, igenom en större samling af Handtverkare och Landthandlande, samt en viss sårdeles lifl ghet, som derstädes uppkommer. En allmän frihet uti näringar skulle således ofelbart gifva säkra anvisningar när tid blefve att Staten, igenom små understöd bör söka gifva dessa naturliga anlag en hastigare utveckling. Med denna åsigt af ämnet anser Sällskapet Landthandelns frigifvande icke allenast kunna bestå jemte föresatsen att anlägga Småstäder, utan äfven böra nödvändigt föregå densamma, för att på förhand utvisa de tjenligaste ställen för dem.

Det synes då, som vore Finland vida mera betjent, om, hvar som hålst uppå Landet/~~en~~ Handlande kunde finna sitt interesse att sig bosätta, sådant vore, emot er-

† inom ett visst afstånd af 5. a. 15 à 20. mil från närmaste Sjöstad

10:4

dan och att

egne Prod

~~en~~ uti de inre

landsorten

~~likmäl~~ ~~ett~~

~~i afstånd~~ ~~af~~

~~en~~ skulle bör ~~kunna~~ ögnas

(egnen) till stånd för Städernes

Handlande att afsätta uppå dem

det ej bosätta eller igenom an-

gandet af dem

4 åtgärder för Handtverkare

genom tjenlige

Ny åker kan blifvit odlad i en

stenbunden mark, hvarjemte all gammal

åker blifvit lagd uti ordentlig trägen

väg alla hinder af sten och sandaröjda, och

han Soini, som äger vittnord om utmärkt

anspänd och ordlig vandel dejemte genom

flera kostsamma dikning arbeten, vunnat lika med

än 400. Rb. Silfver, lagt grunden till ett lag

På år 1820 d. 26 Oktober Sammanträd

eggandet af en lämpelig skatt tillåtit, åfvensom att de; vilka resa ikring Landet för att handla Victualier eller öjeproducter, finge medföra kramvaror, så fort de till hållande utaf ett sådant tillstånd sig anmält och derföre attade. Minuthandlarne i Ståderne skulle väl häraf oneligen lida, men de skulle kanske snart finna sin goda räkning att bosätta sig uppå Landet, och där hållas er än skadeslösa. — Men om också följden verkeligen lefve, att mången i brist af nödig utkomst nödgades fvergå till andra yrken, så bör väl ingen kunna klaga, m besinnar att Handlande och Handel existera för Lanets skuld, men icke Landet för deras; Ofelbart är åfven et, att, så fort Folkets välmåga stigit, skall en långt lifgare och förmånligare handel uppstå och hålla Handelsorpsen mer än skadeslös. Förbudet emot upphandlande f Landtmanna varor och utminuterandet af kramvaror på andet år dessutom de facto upphäfvit, i det nemligen let, såsom en hvar kännerdageligen öfvertrådes, och således endast tjent Krono-Betjeningen, såsom en aktad Förattares ord falla, *till ett tillfälle att då och då, efter infall, genom ett kap förbättra sina svaga vilkor.* Dess uppåfvande påkallas således högeligen åfven af det skäl, att Folket må hafva, åtminstone ett tillfälle mindre att se uru Lagen kan strafflöst öfvertrådas.

En annan fråga blir det, om Ståderne, deröfver i Nåder hörde, kunde anse de utaf Sällskapet i underdånighet föreslagne Författningar såsom stridande mot deras privilegier. I sådant fall skulle de enligt vår constitution endast vid en Landtdag kunna afgöras. Sällskapet tillförser sig likväl med säkerhet att Handels-Corpsen skall åtminstone instämma uti den delen af Sällskapets underdåniga önskan, som angår tillstånd att uppå Landet uppköpa Landtmanna varor.

Men äfven i det fall att hvad Sällskapet i underdånighet föreslagit om Landthandels förbudets upphäfvande, icke kunde i Nåder bifallas, synas de flesta marknader kunna i Landet indragas. Sällskapet misskänner visst icke den stora och redbara nytta dessa menniskornes första samband gjort mensklighetens, och och huru, hos ett folk som står uppå den grad af Cultur, som Finnen uti det inre Landet, dessa till en del verka liksom Spelen hos de gamle Folkslagen; Men att de flesta af Landets marknader endast åro en mötesplats för några nästgränsande Socknars, i synnerhet ungdom, och en olycklig anledning till tusende brott och utsvåfningar, utan minsta oeconomisk nytta för någon menniska, utom krögare, det är så ofta anmärkt, och önskan om deras upphäfvande af upplysta och nitiska Landsmän i så lång tid yttrad, att Sällskapet i underdånighet vågar hoppas det Landets stora lidande, äfven af dessa, skall vinna Eder Kejserliga Majestäts Nådiga afseende, och alla andra marknader i nåder aflysas, utom de hvilka, såsom marknaderne i Åbo, Tavastehus, Tammerfors, Kuopio och Kajana, yttra ett vidsträckt inflytande.

Majestät saunktion nådigst
och det med skäl förvärfvade
afseende rättande samt befrämjande.

) 11 (

Sällskapet har ock ansett sig böra, i underdånighet, anmäla det förhållande, att Finska Allmogen, som i allmänhet är ganska fattig, och som för det mesta måste köpa sina förnödenheter af Handtverkare, som äro bosatte i Städerna, och som derföre måste betala dyrare för sina varor, än Landsbygdens Handtverkare, som icke hafva så stora omkostnader, är i den belägenhet att den ej kan betala sina varor med penningar, utan måste byta dem emot sina egna Producter, hvilka Handtverkarne sedan på Landsbygden försälja med vinst. Sällskapet har derföre trott sig böra i underdånighet föreslå, att Handtverkare, som icke äro bosatte i Städerna, måtte få rätt att på Landsbygden försälja sina varor, emot penningar eller producter, på samma villkor som Landtmannen, som försäljer sina egna producter.

172

Den 26 Oktober Sammanträde.

171.

Slutligen anhöll S. i afseende på undervisningen om Landthushållningen att få tillägga, att Sällskapet, som redan angifvit sin tanke om [illegible] hvilken S. nu i underdånighet ville yttra sin tanke om [illegible] skulle dock för sin underdånige del [illegible] att utom de marknader, hvilka [illegible] Tavastehus, Tammerfors, Kuopio och Kajana [illegible] ett vidsträckt inflytande, [illegible] Åbo [illegible] Sammanträde [illegible] Kuopio [illegible] Kajana [illegible] Åbo [illegible] Tavastehus [illegible] Tammerfors

Å 1820. den 26. Oktober sammanträdde Kejsl. Finska Hushållnings Sällskapets Berednings Utskott. Närvarande: Ordförande Hr. Professoren Dr. Afzelius, Hr. Professorn och Ridd. Dr. Lagus, Hr. Bibliotekarien Tengström, Hr. Adjunkten Linsén och Doktor af Tengström samt Hr. Handelsmannen Gylich.

§. 1.

Till granskning förbetogs de till Sällskapet inkomne, till Utskottets utlåtande hörande och med förskrefne prästande försedde documenter angående följande till belöning anmälte Jordbrukare:

A. Från Storkyro Socken.

1° Bonden Matts Mattsson Yli Soini, från Qvivilä by, som upodlat 41. Tunl. Kyttlanden till endel uti ganska rotfulla mossar, försett dem ~~med~~ utom 406. Fm. utfalls diken med 9247. famnar Teydiken och ~~[illegible]~~ genom påkörande af 700. Lass lera bragt endel af desamma till högre fruktbarhet. Ängen har blifvit odlad ~~till~~ 35. Tunl. till en del genom kyttlande och ~~[illegible]~~ utläggning, Nyåker har blifvit odlad 1½ Tunl. ganska stenbunden mark, hvarjemte all gammal ~~åg~~ åker blifvit lagd uti ordentliga tegar och alla hinder af sten etc. undanröjde, och han Soini, som äger vitnord om utmärkt anständig och redlig vandel derjemte genom flen kostsamma dikning arbeten, värderade till mera än 400. Rb. Silfver, lagt grunden till yttere

utan ock att [illegible] egna Produ[illegible]

~~[illegible]~~ uti de inre gränsorterna onekligen behöfvas landsorterna ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ hällas bör ~~[illegible]~~ öppna ~~[illegible]~~ tillstånd för Stadsmän (utlänningar) egenom Strandland att åfven uppå Landet sig bosätta eller egenom anskaffande af egna Städer.

+ åfvenledes för Strandtvenkare

franskan odlingar. allas upodlingsar-
ten äro värderade till 2643. Rub S:r.

Tillfarande till vården af de omkringlade upod-
lingarne, hvilka åsyftar: Öfverbetten måste anses genom
tidsbegärlige, ansåg Utskottet sig böra för Sina Veder-
lika Sällskapets Medalj, att på vanligt vis tilldelas
Hans.

Vid från Idensalmi Socken recom-
menderade af Hans Landshöfding
och Riddaren Almquist, uppå dem
hos Hr Landshöfdingen af Hr Sjö-
sten Collan gjord anmälan.

2:o 3:o Åbonden å Levälmi ¼ mantals Skatte hemman
N:r 2.: Raudajärvi by Olof och Andr
Olofssönerne Karkkainen, hvilke uppgå
11. års tid som de hemmanet tillhört upod-
lat 15. Tunnland, efter hvilken utsyn att
räkna, i en genom Stenig backe, forsatt åker
med 400 famnar längd, spridd och tjock be-
skaffen, samt 1500. fm. öppen åkerdike, hvar-
utom flera hundra Tufvor kärnmylla blifvit
åkern gräsbevuxen; Och af 4 kär bevuxe
te med gran och Björkstubbar hafva 87. kap
land blifvit rödjade, och i ordentlig ägo-
gnom döken inslagit, och deputerade betygade
nybyggnad verkställd, samt hemmanet sig
vara desse arbeten förbättrade, att där ome
foder 26. Kreaturen mot, då vid tillfälle
endast 10. kor födda vid hemmanet. Om
Anders Karkkainen så deputerade vitsordat

Medalj.

Hans utmärkte sig genom en ovanlig Konstfär-
dighet uti arbeten af järn, Guld och Koppar
som Urmakare, Glasmästare och Snickare
och så jämväl en ovanlig insamlad säker-
het på Hans Skicklighet.

4:o Åbonden å Kesälä ½ mantals hemman
Eustaf Pålsson Remes som med en kost-
nad af 634. Rub. S:r af Stenbunden Jord
blandad jord upodlat och med dels tjocka
dels öppna diken försatt 13. H, efter hvil-
ket åker att räkna, till sig vid Stenskiftet er-
hållen äng af 15. Tunnland upodlat 10. och
med vatten ej åbyggnad försatt hemmanet, som
blifvit från by särskiftadt. Vid dessa till
trade födde hemmanets arfvingar 4. men 13. kor.

15. V

5:o & 6:o Bönderne och Bröderne Pahl och
Anders Mårtensson Remes som å Sjö ½
mantals Osmangi Skatte hemman, i Remesla
by af mullrik jord på längre sträcka upodlat 20. H. åker efter kontrakt att
räkna, försatt den med 60 fm. djupa och 300.
fm. öppna diken, och deputerade så att vid
förrättningen sig hamla och skotanmis,
vid dess behörige belägenhet gamla åker, haf-
va de så den upodlat 18. H. 88. Tunnland
äng försatt med 3375 fm. diken hafva blif-
vit rödjade, och deputerade Osmangi Insjö med
300 dagsv. jemkt, så att 70. Tunnl. äng
försatt med 4000. fm. diken kunnat där

af Grankär upodlas. Dr hafwa despu-
tom på ett Tackhemman nedlagt
200. Rd. S:r i uppodlings kostnad för alla
af den ekskylde ordinger och nybygg-
den belöpt Skattade till 3770. Rubel
Silfver, och hemmant som för 16. år se-
dan vid dess Taxerade förde 3. hästar
och 10. mjölkande kor samt 15. får, nu
näst 8. hästar, 40. mjölkande kor och
30. st. medan får, utom ungboskap af
alla slag.

7:o Bonden Samuel Wäisänen som
å sin Mätesås och Hulfwe Skatte-
niemi, tillsammans 9/32 dels mantals
hemman: Remesåla by, inom 13. år
upodlat ett gånska stenbunden mark upod-
lat 4. H. åker, förstås med 1000. fm.
diken samt af grankär på lergrund
upodlat 37. kappland, förstås med 1300.
fm. diken, varunder som vid desse taxerade
Sydes Ätta klafbunden nöt med stånd
att föda 93. mjölkkor 15 Lod

8. Bonden Anders Tickanen som
å sin, uti Kuimesi by belägne Rein-
ganiemi 7/16 dels mantals hemman, uti
mycket stenbunden lera upodlat 12.
Tunl. åker, förstås med 610. fm. öppna
och 368. fm. stenlagda diken, af gran och

Hjörk buskar kan upodlat uprodjat 63.
kapp. äng, förstås med 1240. fm. diken,
vid lägenheten som för 7. år sedan med lan-
da genom Tackhemmanets Gemmor de 11. nu
26. klafbundna kor, och som igenom
sin dikes åbom i det närmaste afbrukas
kör skillingen. Med

9:o Åboen å hemmant N:r 11. i Kui-
mesi by Olof Larsson Lindh tvillin
jämte sin styfsonen Olof Olofsson Lindh
af sten bunden. Ödes samt dels lerjord
upodlad och, utom vanl. hägnad, med
2:ng. fm. stengärds förstås 20. H.
åker, ovanjord och med 2500. fm. diken
förstått 12. kapplands äng. Igenom dessa
arbeten som hemmant inom 12. år blif-
vit i stånd att föda 3. hästar, 12.
kor och 11. får: stallas för 1. häst
11. klafbundna nöt och 3. får, som
där tillförne funnos. Med

Vid jemförande af dessa 8. Kuimesi
byars förtjenster anser Utskottet sig böra
föreslå Guldskaget Medalj för Bröderna
Olof och Anders Karkkäiser, Bröderna Jakl
och Anders Remsjer, Anders Tickanen och
Olof Lindh, samt för Gossarna Jakobsson
Remes och Samuel Wäisänen Svarfvi Bå-
gare af 13 lods vigt, uppå Allmänneska
vänders bekostnad.

C. Från Pikisaari Socken.

10:de Nybyggaren Johan Henriksson Karjaniemi
som genom ett Bref af 120. fm. ?. af bred och 1/4
af djupet fått Säkisjärvi Hemman, uti Säki
järvi och Ruokolahti Socknar upodlat 5. Tunnland
jord och 1243. fm. Dike, och derunder erhål
lit en utflyttning. Af Hr Prosten Ulfven som
Karjaniemi Tillsyn hemmet recommenderad lär
nagon uppmärksamhet, på det andra derom
meddelte uppmuntran, itu det han ännu för för
hemmet odlandet afkan, och ville utskatta
då ingen ifrån denna Socken förut blifvit för kän
nedlingar belönad, för att väcka allmogens uppmärk
samhet förslå en ström belöning af 30. Rd 85 Kr,
att utaf Ahlmanska fonden utgå.

D. Från Rautalampi Socken.

11:te Åboen å Halfva Kronohemmanet
i Ajikkala Kapell Matts Eriksson som up
fört ett Stenfähus af 27 3/4 al. lång 15 3/4 al.
bred Ends och 6 1/4 al. höjd, med 2. alns Torfva
murar och rappadt Bad in- och utvändigt
dito 213.
12. Krono Hemmans åboen och Nämdeman
nen Israel Israelsson Haavola, som, jemte
dess med hemman i samba varande broder,
Simon Israelsson på stadig grundval upeftt
273. alnar Stenhägnad.

Utöfver Tillstånd af Mun-
stycket, inom kort lid

E. Från Sysmä Socken.

14:de Torparen å Mäkelä eller Wredfors
under Skinnarila eller Rautalä enskifte
Rusthåll i Sysmä Sydvest. Torp, Adolf
Henriksson Wredfors som under d. 9. sist. hem.
Torpet besuttet, uborn flere andra närbyggd, af sten som blifvit stän
upfört ett Stenfähus af 13. alnars bredd och en half mil affsides
9. alnar höjd 10. lod Hlapad
Som detta verkan arbet. tillstånd Enskifvet
uppå annan mans jord vill utskattet för bred
forts förslå en 10. lods Tegen, uppå Ahlman
ska fondens bekostnad.

F. Från Jonsbergs Socken.

15. Kronodonaren och Skepparen, kro-
nobonden Anders Hellinen, hvilken, uten
des att han förbättrat hemmets gamla
åkrar, uti en ganska stenbunden jord up
tagit två tunl. åker, efter räfskad att
räkna, försett denna med 1015. fm. stens
och 20. fm. Lerkt dike, och på den flä
på 1100. Tass dels skärmylla dels gräf
bygt en liten stenkällare, en mindre qvarn
med valk och 2, efter uti 1609. Rub. prisbod kostnad, belöpen af
som profess derför erhållit tillstånd, (en Tulls
qvarn, varande om honom förr sist intygadt

att han, jemte dess afledne fader vunit den
förste som i socken begynt sin artificiela
spelning och af sin uppfödt hugnade, aflem-
som del igenom en insänd promemoria är ut-
galagdt att han äger skicklighet att skiöt-
vanda. 15 Rdr Rdm Utskottet anförd tillsam-
mans en jordbrukares förtjenster inom Wiborgs läns-
revir mäta efter en annan skala, än uti andra trakter
af Finland, kan Utskottet likväl icke, enl. H. Majest.
Nådigste förklaring till styrka en Medalj utom andra H.

G. Som i Lemnäs Socken

16. Nämnde Nämndemannen Michel Chri-
stersson Suoranta Suoankila, som med
vederbörligen styrkt kostnad af 6 R:r 44 Rb. 90 k. uppfört
ett stenfalus af 17. alnars längd, 16. alns
bredd och 4½ alns höjd, och han sålunda
förtjent: Wiborg, som detta tillvägagående
insänt, tillika nägot belöning honom recom-
mendat. - Jordbrukaren vid Utskottet tillbyder
en skål med tillhörig inskrift, på enskildt
fordrans bekostnad.

H. Som i Pankkala Socken, re-
commenderad af H:r C. L. Sederholm

17. Socknen klockare Fredrik Sanne Jo-
å Kronohemmant N:o 13. i Jongio by, mot
13. års tid uppfört en ny, granna välför-
sedd stenbyggnad med tvåfalls kallare, upmätt
å 7 Tunnland åker, försedd med ett 100. fm. lång
löngdike, samt 13½ Tunnland till en del genast
uppbrukbar kär, och försedd dem med 2150.
fm. löngdiken, hvartom utfalls diken af 784.

I. Som i Lemnäs Socken

18. Torparen Simon Clemman, som af sin-
nemen mark upodlat 7½ Tunnland åker, efter upp-
satt och räkning, anlagt 18. fm. stengärdes
gård och uti ett den torped stående kär
gärd en brunn af 5. fm. längd och 4½ fm.
bred samt upbrukat dette kär, så att 5.
kapsel derav kommit upodlas.
Af dessa arbeten anser Utskottet intet af-
gående kunna belönas.

K. Som i Uhtua Socken,

19. Academie Nybyggaren Johan Simons
Jon Kukkasniemi, som af med blandskog
bevuxet kär upodlat 7. H. 10 kapsl. försedd
med 1483. fm. diken utom ett 4 kl. fumman
utfalls diken.
20. Nybyggaren och wen Länsmannen Hen-
rik Erikss. Siitta, som upodlat 6. H.
kär, försedd med 1110. fm. leg och
137. fm. utfalls diken
21. Bonden Henrik Mattila som med
upskattade 1180. fm. diken sjelf borgen tio
upodlandet af en moss, denne 26. kapsar
upodlad, och anhållit om understöd till arbe-
tets fortsättande.

en bägare af 15. lod, på Ahlmanska fondens bekostnad.

22. Nybyggaren Matts Johansson Ylitalo
jämte Hans upvuxna 4. H. 18 kyrk. hyttland,
förfört ända 1974. fm. diken.

Hvarför nu hvar och en Hans jord-
brukare ifrån denna Socken, som önskar
blifvit belönad verkställd, kanske
Utskotten endast Enkasnäcka och Sistlä-
Kumo Kommun: frågå att dispingevarats
och välla för Hvarken af dem förrättad en-
gången af 20. Rub Bco, samt att under-
rätta den författande af deras upvuxlingar.

§. 2.

Följande Tjenstehjon hafver blifvit den
belöning uppå nedanstående Husbondes be-
kostnad recommenderade nemligen

1:o Drängen Thomas Olsson Hans jord-
1802. med afbrott endast af ett år, hvilket
Enka för befallningsmannen Elianus:
Lyckmä.

2:o Drängen Samuel Niemelain Hans uti 16.
års tid trogen och nitlig Hjelp hos Bon-
den Johan Rautiainen. Kihtelisvaara: Joh.
mäjärvi.

3:o Betjenten Johan Jonsson för 14.
års trogen tjenst hos Kr. Lieutenanten Georg
von Essen: Reinola.

4:o Drängen Erik Eriksson för 10. års
trogen tjenst hos Nämdemannen Jonas
ni: Lungelmäki.

och vilja Utskotten för en och hvar af dem
förslå att belönas.

§. 3.

Af Herr Landshöfdingen och Riddaren
Björnstjärna i Tavastehus län Torparen Ole
Anders Nellonsson Elifvit här erhållande
af nägra distrikten recommenderade
för de af honom verkställda upodlingar
att belönas, hos Landshöfdinge hadegud
här länge Torp. Enligt insänd Syne
Instrument består desse uti 7. Tunland
åker, uti lergrund upptagna, äng till
18½ pannars afkastning, till största delen
buskig af grof skog, hvarutom finnes
ne gamla ängar. Elifvit tobygdelägen ut-
vidgade och en vacker åbyggnad, medan
prövad kostnad af 763. Rub. 50 kop. Bco
alla uppförd. alla dessa arbeten äro ut-
förde inom 11. år, och anser Utskottet
dem vara för en Torpare för tobygdelägg,
att Utskottet vill för Alexander
Nellonsson förslå en Belöning af 15. Rubs
vig, men som det insända Syne instru-
mentet icke är uti Socknestämmo upläst
och verificerat, anser Utskottet det bör
återsändas för att för denna Ansökning
här fullgjord, och att Belöningen icke
för proclamerad, förän denna Ansökn
verificerion erhållen.

§. 4.

Af de Prisfrågan Sällskapet uppgifvit
till Besvarande inom den 1. sistl. Maji, ma
å hvilka intet Svar inkommit anses Ut-
skottet Sig böra förslå följande att ångå
gifvet:

1:o Frågan angår de förändringar Lefnads-
underlåten af vattnets, värmens och köldens
inflytande

2:o Hvilka anstalter äro att påtänka till
förebyggande af missväxtens Svåra följder Jord-
bruket i Finlands nordligaste delar.

3:o Att [illegible] vidrör till
Besvarande uppgifven Prisfrågan: Huad missbruk
Ubösan nu i allmänhet vid upodlandet af
Landet nämligen vatten afloppet? Huar är privi-
legierad Vattenverk af en allmännare skadlig be-
skaffenhet och huru skola de hindren privilegierad Lägga
vorde denne undanröjande hafvas? Hvilka ändringar
böra vara författningen uti dessa afseenden vidtaga
och huru skall, med bibehållande af väsentligheten,
Rättegången uti tvister för Vatten upp-
komma lämpeligen förkortas? Anser Utskottet
icke Sig nödgad, Sedan den redan vant
Svenska gånge förgätten uppgifven, och [illegible]
biträdelighet att denna väg redan är genom kejs.
Skattmansinnes Directionens åtgärd afhulpen.
Afseende Sednare frågorna om Brännvinets inflyta-
de och egande rätten till kär och mäsken kunna
återbegås.

§. 5.

Genom [illegible] politiska
Af Finlands [illegible] (lags
den ny Epoch uppstått [illegible] handels
Swea [illegible] i denna tagit en förändrad gång
Lifet och [illegible] Finska
Sättet. att undersökas i minsta handelns
tillstånd i fordna dagar om den förändring detsamma undergått
blott, Sedan landet [illegible] förenades med Ryssk
välde, [illegible] åtföljande den nya ord-
ning [illegible] mottera egnas samt
den [illegible] (varit förhållanden och de förfat-
ningsformen) Hvilka Regeringen
ringar tjenom [illegible] upplysningar önskar att undersökas dessa vigtige ämnen
rade [illegible] af
vara Finska [illegible] i en förg.
fällig granskning, Synes vara [illegible] ganska lämpeligt vid
Sammanträdet landets närvarande läge, och i ett ögonblick då
Swea en och hvar kännes Swenska
det Stadens gemen, och deras Kon-
dande: förmånen, [illegible] på en gång betydligt af-
conjuncturer [illegible] och af en dryg mängd
qvarleting, [illegible] hvilken [illegible] (enkom för
mången är [illegible] mera betungande) än den bättre
ning och [illegible] allmänna tillfälligheter
tagna, [illegible] fordna [illegible] (sider nödgades
erläggas. [illegible] har derföre trott sig böra
[illegible]: [illegible] att [illegible] Nästför-
ga mälle af Sällskapet uppgifvas:

Att författa en historisk öfversigt
af Finlands handel ifrån de äldsta
tider [illegible] och intill [illegible] år 1808; att [illegible] gifva en framställning af
det förändrade [illegible] (och tvärtom
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] denamma

densamme genom Finlands förening med Ryssska valdet, kommit

att utmärka de förmåner för handeln och olägenheter som äro oskiljaktige ifrån denna förening, äfvensom huru de förre må kunna i hela sin vidd begagnas, och de sednare i möjeligaste måtto afhjelpas;

att utreda hvilken rigtning man hädanefter bör söka gifva ej mindre åt handeln, än åt de näringar, som lemna de mästa Exportamnen för att derigenom i framtiden att undersöka om icke bereda Landtmannens och Städernes förenade trefnad? och ändtligen då Ryssland Östersjö hamnar äga inga eller få egna Skepp Finland, som redan är, med en icke obetydelig handels flotta, för det närvarande hotad i dess egna hamnar, och som i ansende tilla den stora mängd sjömän dess vidsträckta skargård erbjuder kunde bemanna en ännu mångfaldt större, må i framtiden kunna med båtnad båda för sig sjelf och för Ryska Riket tillvinna sig en del af fragt handeln med detta lands dyrbara producter?

§. 6.

Till följe af Sällskapets beslut utaf den bör ytterligare till Prisämnen upgifvas:

Att utarbeta en tydelig och kort men tillika efter behofvet fullständig Lärobok om boskapens sjukdomar och deras botemedel, lämpad egentligen efter finska klimatet och hushålls methoden?

Tiden för besvarandet af dessa frågor blefve efter vanligheten den 1. Maji 1822. och Priset för det svar som bäst upfyller Sällskapets önskan ett exemplar af Guld medaljen, och för det demäst ett accessit af hvenne Silfver Medaljer.

År 1820. den 30. Oktober. Närvarande i Beredningen Utskottet Ordförande Hr. Professorn Afzelius, Hr. Prof. och Ridd. Gadolin, Hr. Prof. och Ridd. Dr. Lagus, Hr. Lieutenanten Gylich, Hr. Bibliothekarien Tengström och Hr. Doctor af Tengström.

§. 1.

Till granskning och utlåtande föntogs det af undertecknad Secretarie upsatte och sedermera Inpekta samt med S. Correspondrande Ledamöter uppå vanligt vis communicerade förslag till all underdanigt betänkande om Socknes Magazins inrättningarne i Finland. Öfver detta betänkande hafva Hr. Prosten och Ridd. Dr. Ignatius, Hr. Prostarne Ajmeläus i Paldamo, Collan i Idensalmi och Arfvidson i Laukas, Hr. Prosten och Th. Lectoren Doktor Borgström samt vice Pastoren Ceder i Borgnäs med anmärkningar inkommit.

Utom Hr. Prosten Dr. Ignatius, hvilken yrkar att Socknes Land Magazinen till vidare, och intill dess någon vidstrukt och bättre anstalt hinner vidtagas, äro för vårt af tåta missväxter så ofta hemsökta fädernesland högst nyttige och oumbärlige, hafva de afrige i mer och min-

den man instämt uti den af Uttskottet, uti
dess protokoll förd den.

Förslagets
yttrande, och till grund för det hyckte ligga
idé, att Forkes Magazinum uti Finland,
på sin nuvarand fot, då deras behåll-
ning så väl som tarfvan är anmäld, af-
vem: gerda att utlåna, och såsom spannmål
besparingar: hårda att är af nigon nytta
och att de, Finland förvandlade tills
vidare, än för Allmogens välstånd
vore egen omtanka högst mentigt.

Uttom de i förslaget gjorde reflexioner
och anmärkningar äro följande nya ytt-
rande uppsatte:

1:o N: Prosten Collan anser en egen
Magasins
Spannmåls Direction icke vara för Landet
kunde
af nöden, utan att det göra tillfället
och Länte och Tjende Spannmålen upbä-
res, och sedan genom Magasins förvaltarene
vid milspriset
sker: göda att upköpa, och anbringa uti
2. Skep. vart utlånd, allen, som behöf-
endast
ver, försälja spannmål.

2:o Kommer assessor N: Prosten Dr Ignatius en egen Spannåls Magasins Direction
reden, och endast för upbära den Forkes
Magazinernes vederbörlig förvaltning vara
af nöden.

3:o N: Prosten Ajmelaus anmärker beträffande det att Kronan: hand att,
dess icke den äger utvärs att hylla eller
hela Landet spannmåls behof, eller atmin-
stone vinnen det uppjagade priset, följ-
dels Lägre gräns än det gängbara, hvar-
af genmlig Magazins förval-
Laran förnämligast profiterar, hvaremot
N: Prosten dessförinnan anmärkt att gri-
pet bör utfalla efter hvad spannålen stå
Kronan till, emedan det annars
händer, såsom sker att, då Landets Sa-
rijerni och Krono Forkar, ehuru ubi-
stort och Bärgande Tackof, likväl icke
nogaktad, för Krono Magazinets räj
den skulle till 17. R: Kmmar, så väl
verkandt göra. Till vägs på olyckstid
gades de under bräsch arbeta, med
300. hästar Krono magazinet, och utan nyss
skjutsläge, till vatten på 30. mils af-
stånd Kongl Magazinet spannmål, på
det att 1819. års inkalt Skulle Kommande in-
syrnas.

4:o N: Prosten Collan har anmärkt
det att Allmogen godtyckligt att efterse
vid spannåls tax antin
händer för Sm Magasinernes bestånd
och förkofran.

5:o Af N: Prosten Collan är den

idé upkastad att, till vinnande af lik-
het vid spannmåls mätandt, i hällvin-
gen borde ske från en, uppå ett omb-
beligt afstånd från mattet ställd tratt,
och att, då sjelfve formen af stryk-
brädet är af så stor vigt, de ehe altid
borde vara like och krönte.

Hvad sålunde, såväl i det tryckte
förslaget som af S. Correspondenten och
Hr. Plastoren Ceder blifvit anfördt
tog Utskottet i pröfning och godkände
det tryckte förslaget till ett underdå-
nigt betänkande, likväl med den anmärk-
ning, att såvida förslaget är upsatt under
en tid, då en mängd, tätt på hvar-
andra följande missväxt är, ~~[illegible]~~ up-
väckt en allmän misströsten att fin-
land vidare kunde hafva tillförene exportera spannmål
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, åsigtene skulle
rättas efter de sedermera ändrade
aspecterne, på sätt Utskottet i Sällskapets
ärs redogörelse förslagit. Vi-
dan borde ock de uti ~~3die~~ 4de och
5te punkterne gjorde refelexioner obser-
veras. De öfrige anmärkningarne kunna nu icke ~~[illegible]~~

§. 2.

Det Memorial Hr. Stoffsägmästarne
Friberne ~~[illegible]~~ Cedercreutz till Sällska-
pet afslutit i anledning af ~~[illegible]~~ uti Åbo

~~[illegible]~~ ehuru välgrundade de må vara observeras, emedan Utskottet anser uti dette betänkande endast böra yrkas uppå nödvändigheten af Allmänna stora spannmåls uplag, utan att S. kan ingå i närmare utvekling angle deras hjenligaste inrättning.

Tiden införd Annonce om Alsike vä-
pling, ansåg Utskottet icke hörn till
Sällskapets pröfning och besvarande
då denna annonce icke från
S. utgått.

År 1820. den 23. Febr. Sammanträdde Kejserl. Finska Hushållnings Sällskapets Ekonomi Utskott. Närvarande: Hr. Lagmannen Dahl, Hr. Hofrådet Hedman, Hr. Kammerne Palmén och Larich, Hr. Rectoren Elfgren, Hr. Lectoren Rönnbäck och Hr. Apothekaren Kjöllerfelds.

§. 1.

Till Utskottets Ordförande intill den 1. Maji, nästkommande kallades Hr. Lagmannen Dahl.

§. 2.

Förutogos de behörigen vidimerade afskrifter ~~igenom hvilket~~ af de 5. Köpebref, genom hvilka Hr. Brukspatronen Lefrén blifvit ägare af Hattanpää gård, med derunder lydande, och för 25,700 Rd Bo. Specie åt Sällskapet inlemnade lägenheter. Dessa afskrifter hafva blifvit inlemnade tillfölje af det förbehåll S. den 1. April 1817., vid afslutandet af förlikningen ~~om~~ uti den med Hr. Brukspatronen i flere år förd. prosess om inbetalandet af ofvannämnde skuld, gjort, att Hr. Brukspatronen, inom tvenne år derefter, skulle behörigen ådagalägga sig vara ensam ägare till Hattanpää.

Af dessa documenter fanttskottet att Hr. Brukspatronen genom år 1814. ~~blifvit~~ afslutat, ~~genom~~ köp med Hr. Capitainen J. W. Leyonancker blifvit ägare

Ψ enb införd afskrift af Köpebrefvet,

Kåfvenson utaf de 30/162. som fröknarne Maria Elisabeth och Beata Christina Leyoncrona: af tillfället, och hvilka Hr Capitainen Jefsen lagligen förordnad förmyndare dersamt konsl. Göthe Hofrätts tillstånd förfallit.

dels
Ofvede Thenorm, genom arf, dels genom Köp, med framl. Öfversten Leyoncrokers Enka, Maria Cath. Leyoncreutz, tillfallne 84/162. af Rattanpää och alla denunder lydande Lägenheter, år 1816. genom Köp med Ryttmästaren Johan Fredr. Syllencreutz och Lagmannen Friherre Fredrik Funck, hvilken förmyndare för fröken Eva Syllencreutz, af d. den tillhörige 9/162. af Rattanpää, samt år 1818 genom Köp med Hr Brukspatronen Johan Peter Lefren samt Majoren Carl Adolf Lefren, af 35/162. samt Hr Öfversten Leutenanten och Riddaren 13/162, och 2an/162. Jemte Hr Majoren Lefrén ägt dels igenom arf, dels igenom Köp med Hr Öfversten Leutenanten Alf Syllencreutz och Friherrinnan Cronhjelm född Syllencreutz, af hvilka Köpebref likväl ~~några~~ afskrifter icke blifvit införde.

Utskottet finner häraf det Hr Brukspatronen Jakob Gyllenhammar tillhörige Jakobsdal blifvit ägare af 153/162 af Rattanpää, men som ~~en~~ två fjerdedelar Hr Brukspatronens återkomst till de återstående 84/162. (eller af förmyndarens förordnande och edsvurna tillstånd till egendomsbrottets förfaljning) ~~några~~ dokumenter som utvisa del ofvannämnde Jakob varit ägare af de andelar de förfalt, blifvit inlemnade, ville Utskottet, förän det ~~sin~~ sig uttalar sig hemställa Hr Brukspatronen Lefren Syllgren sin förbindelse att visa sig vara ägare af

(explysering om)
Rattanpää, huruvida inhamtat Hr Brukspatronen Lefrén lagfarna och erhållit fysisk egendomen, eller ubi vidrigt fall agde vara afskrift af bouppteckning Instrumentet öfver framl. Öfversten Leutenanten och Legenanker, åtföljt af de köpebref hvilka dese tvenne Hr Majoren Lefren likväl äger af Öfversten Leutenanten Alf Syllencreutz och Friherrinnan Cronhjelms Lotter: Rattanpää samt af förmyndarens förordnanden.

§. 3.

Förenämnde Samuel anger den inlösning S. den 2. nästl. Juni erhållit ubi gärden N:r 162.: Södra qvarteret här: Staden, till säkerhet för 600. Rdr B:co dem Klädes Fabrikören Johan Reinhold Egenar, och Skuldsedel af den 18. Decembr. näst förl. S. till Länsbokhållaren Upsvall för S. till Länsbokhållaren Upsvall samt den inlösning blifvit bekommen; men som af det nödvändiga gravation bevisat innehades, det gården vid nit besvärad af 4. inlösningar äldre än den S. erhållit, och endast Summa af den Ja, enligt nu förevisade originale Skuldsedlar och inlösnings protokoll, blifvit afhalde, samt gården således är gravered med 200. Rdr B:co som S. fordran

och Borgesmännen, Wagnmakaren Holenberg
och Målaren Åstedt, ~~att~~ medelst i dag inlemnad
skrift upsagt sin ingångne borgen, hvil-
ken S. anhett ~~sig~~ böra ~~[illegible]~~ alt framgent
fortfara, ~~för~~ till vinnande af full säker-
het, hvy ansåg sig Utskottet sig så mycket
mera böra återkräfva detta lån, som
osäkert är huruvida Egman fullgör det ho-
nom vid lånets bevilljande den 20. Mars
nästl. år förelagde vilkor, att inom ett
år dessutom behörigen styrka det gården blifvit
brandförsäkrad, Undertecknad anmodades
derföre att ej ~~mindre~~ genast låta börja lagsöka
Egman, ~~är~~ ~~ock~~ samt att tillse, det S. rätt blif-
ver bevakad uti Wagnmakaren Holenberg
concours.

§. 4.

Uppå derom af undertecknad gjord
anmälan tog Utskottet underprefning fri-
gan om uprättandet af S. stat för inne-
varande år, och beslöt att den skulle
blifva sådan som Utskottets prot. för
den 31. Decemb. 1817. och S. protokoll
för den 3. Januari 1818. utvisa.

in fidem
C. Stöcker

År 1820. den 31. Martii närvarande
uti Kiss. finska Hurhållnings Sällska-
pets Ekonomi Utskott Ordförande Hr. Lag-
mannen Dahl, Hr. Commerce Rådet Gestrin,
Hr. Rectoren Elfgren, Hr. Kammeraren
Balmen, Hr. Adjunkten Lindemark och
Hr. Doktoren van Haartman.

§. 1.

Anmältes det Utskottets protokoll för sidna-
ste sammanträdet, enl. Utskottets beslut blifvit af
Hr. Ordförande justeradt, och den del deraf som
hörde till Sällskapets afgörande, derstädes redan
föredragen.

§. 2.

Undertecknad Secreterare anmälte att den
tid nu instundade då S., som endast för ett år hyrt de rum
det nu bebor, borde vara betänkt uppå afsla-
tande af nytt hyreskontrakt eller ock att söka
sig ~~nya~~ andra rum. Härvid anmälte undertecknad tilli-
ka det han, då bekant vore det ägaren af den
gård S. för det närvarande bebor, Hr. Secretera-
ren van Rancken, är sinnad att sälja den samma
så fort han funne köpare, och S. således icke
kan ~~vara~~ påräkna ~~[illegible]~~ att i längre tid få behålla
dessa rum, anhett sig böra vara betänkt uppå
att hyra rum som finge för längre tid bebos,
och i sådant afseende efterhört om icke Referen-

dan Secreteraren Doktor Bäck ville att S. upplåta den hos honom vidtagna vaxande byggning, och hade Hr Referendarie Secreteraren förklarat sig villig att för mot 300. Rd Bco uppå ett år förbyta den stora byggningen, bestående af 8. eldrum utom kök, samt stall, fähus, vagnslider och nödig andel uti byggstugu. Hvilket länge vid vår Herr Referendarie Secreteraren icke afsett kontrakt, men hvilket dock icke ett kontraktet skall kunna åstadkommas förnyas.

Då den bestämning uppå hyran S. påkommer kunna att göra icke öfverstiger 50. Rd för året utom hvad lyktshållningen och rengöringen af gatan kunna erfordra, och då, efter det pris Hr Secreteraren von Rancken fordrar för detta hus, 21,000. Rd Rgs, S. bör, i anseende till i denne gård ätaglen S. belägna finnas, att dörr de rum och vedan nu kunna uthyras, kunna han för 500. Rd Rgs. hade rundelig anledning att hvarken tro sig böra vara deruppå tillfredsställd, icke heller böra vackar att S. måtte tillhandla sig detta hus, hvilket så väl till ommens inredning som läge är för S. familles tämpligt, och som förnämmast det denne tunke af många tillfällen eftersträfvades, anser sig

åsinnom böra till Utskottet hemställa om S. bord låta i underhandling med Hr Secret. v. Rancken och låta saken bero tills vidare.

Utskottet som finner det vara för S. af stor vigt, att undgå de för S. samlingen förenade flyttningarne, och som icke tvekar det på ett kapital, nedlagt uti ett hus som genast brandförsäkras, är likt fäkert emplacerad, och, om genom fredsmyndighets vård alla farhåga att falla, ofelbart skall så framt är gifva större ränta, anser sig böra tillstyrka att S., om Hr Secreteraren von Rancken vill sälja detta hus, måtte låta det af komma på grunden och omvexlas uti den beskaffenhet samt de bestämmelser som man finner kunna förkomma att böras, men om saken icke kan träffas på längre tid än böra S. förbinda sig att hyra det hus S. nu innehar, så länge det behagar dem, så att flyttning i alla fall skall ske, anser Utskottet förmånligare det vara att Hr Referendarie Secreteraren Dr Bäck gäfve förhyras, icke allenast för den bestämning i hyran utom som för att kunna undgå flyttning. Vår.

4 Utsk. med Hr Secret. ren i underhandling om köp och försäljning förmånliga vilkor kunde uppgöras

anmälte likväl Hr Commerce Rådet Gefvin
sj vara af annan tanke, och att Hr Com-
merce Rådet anses förmenen af lagd mist
Medan och en ström säkerhet för eldsvå-
dor vara så stora att de icke kunna an-
ses uppväga af den besparade hyran, samt att
S. Salen borde hyra dessa rum, så länge
S. kan få dem behålla. Om allt detta kom-
mer hemställan att tiden S. gårds, för någon
åtgärd derwid widtagas.

§. 3.

Företogos de anmärkningar som wid Rät-
tens sammanträde den 28 nästl. Februari
gjorts af S. uti lagen Documenten åberopade
syner och hemställan gjorde och fattade Ullskottet följ-
ande beslut.

1:o att som Hr Professoren v. Wellens
är död och, utan remiss på förnyad, den be-
gärda Hl. Professorens Melzer och Sahlberg ingåfna
likväl är öfwer 10. år gammal, så skulle detta
Lån, stort 500. Rdr Rgs. i Stadsbudget upptagas.

2:o Hr Prof. Juttenberg erinrade om intresse be-
talning. Som S. kan fall fakturer för detta
Lån, stort 1000. Rdr B:co / genom den förste lindb.
ingen uti Maj, så anser Ullsk. den omstän-
dighet, att de Borgesmän som för skulden be-
gått dygge än döda, icke vara af någon betydenhet.

3:o Hvad angår den anmärkning och fak-
tisk gravation som för Mellsmuks Hr
S. Maria Sn, inteknads den 3. Decemb. 1808,
för en uthof Grofshandl E. J. Rudwall dä hos
S. upptagit Lån af 2000. Rdr Rgs, så emedan
wid Ullsk. sammanträd den 30. Nov. 1809.
som bevis företeddes att Kommandt var agrave-
rad, så föreföll fråga derom, om att ett bevis
lagts i Rotsakten därstädes, att wid samma
inteckning då S. erhöll dess inteckning, ingen annan
inteckning företeddes som kunde söka ellen beviljad.
Omkostnaden för detta bevis borde Hr Gross
handl icke vägra att widkännas. Som bevis
saknas derstädes, att d

4:o Sedan Borgens Selves, eller åtta famt
garfvare Wennbergs rätts innehafvare, Lagerf-
vare Valör, som Borgesman inbetalt 1000.
Rdr Banco å det Lån af 2000. Rdr B:co
som emot inteckning i Stadsgården N:o 32. i
Klosterquarteret har staden bekommit, så för,
inl. Ullsk. beslut af den 27. Januari 1809, de åter
stående 1000. Rdr inmaste. Hvad angår Valörs an-
hållan att S. måtte uppe Hvem Transportens
för intecknings rätt för den af honom inbetalte
summa så Ullskottet att S. finge behålla
den förste inteckningen, men Valör dermot er-
håller inteckning rätt näst S. och framför de an-
de som sedermera kunna låta sina fordringar

intekan, Ja' han Utskottet vijst intet decernat,
~~Lijst~~ Ja' samt Rådstugu Rätten vill
dethill, ~~hijlla~~ uppa' Valors deran göand. an-
hållan bifalles. Brandförsäkrings brefvet och
bilagde qvittenser granskades och befans
att alla årens afgift är rigtigt erlagd.

5to ~~Ja~~ Återstoden af samt Befallnings
mannen Löfvenmarks skuld, ifrån 1000. Rdlr,
hvarför Enkorset är obetald sedan d. 19. Oct.
1801. upsägs.

6to Afgående Rådz och Rådz. Nämnden af
tackas, hvarvid han anmäl vill ~~samt~~ fram
gent Tingsrätten det uti dess ägande Brooms
böle Säteri Tingen intekand lär af 800.
Rdr Rgs., som ny intekning lagd.

7mo Rörd den uppa Summa af 400. Rdr Rgs.
betreffande, som S. förstruket blir upsedlingen han
af nyan mäsan: Summa 8va, och å hvilken
skuldfordran Räntan af verderborande uthyndigade
med det förbehåll, att denne icke upsedlingen med
förstrukningen bör med ränta återbetalas, samt
derlåt ännu ett skadestånd af 50. p. C. förut
undergådt blifvit men icke ordnar undanta-
git, i hvarmed ifall alt blifvit fullgjordt, den
erhållne förstrukningen för Jahren en skänk
tilhålles, så emedan d. en del af de upsedlin-
gen Rusthållaren Gabriel Lindstedt och Nämnd-
mannen Joh. Andersf. Kronika återgått så att gom-
bön varn instundande Summa fullbordad, så

enligt Utskottet S. Commissionsrätten Ledamot,
Ass. Öfversten och Rädd. von Knorring, hvilken
så hvarv anmälan ditta underskrifvet be-
tygadt, bör anmodas emot behörig person
med dess uti September månad bör tala sina
upsedlingar befintliga och Kronobetjening ellerstäm-
mande god man, och Syne Instrumenten sedan
till S. insände.

8vo Hvad angår Ass. Rådmannen Bladhs skuld-
fordran, hvari 1/5 Dels varn inbetalt, så an-
sågs Utskottet sig intet heller hänvisad att till-
gå, såvida deran är anmäldt uti Linglan-
ningens Utskottet, af hvars medel samt så
bör schallet.

9no Uthos Svandsajunen Abr. Tillberg uthöres ~~Ψ~~ och S. bestod den
d. 30. Rdr Bco han, emot Skuldsedel Dels
till S. inom sista års utgång inbetalas, jemte
ränta från förfalla dagen, och Lagsökningskost-
naden.

10mo Likaså med Revisorernes ansökt Utskottet
en revision af inbetalte Redelningarne å Ass.
Prof. Hallenborgs och Bankspatronen Hedins
skuldfordran vara af nöden, och Com. den an-
hållen af Mattmästaren och Länsmannen med
en af sednaste Revisorer förenad vilja Utsk.
anmoda om nödsynigheten denne att så snart till hvad tid
gon inbetalte Redelning göres det anbefalles
intressenterna genom Tryckt Circulär afslagvidandt.

11mo Emins ~~Ass.~~ de som för det närva-
rande anvara för d. af Framl. Öfversten Leon-

temanden Hr Baron Stackelberg, Öfverste Lieut. och Franck Öfverste Leytnanten Lie S. utkom dijudes Skuldsedlar med det förste Barn anlända, då det de icke äro Ej skulder, kommo blifvit, då Hr Capit. Wallenstråle, som anförde för Öfverste Lieut. Lie, bor: Aborg en del mera afskrift honom tillsänder, att den tillsatt accept. Stadtsigen emot Utskottets afslag Lappkungen å Fribergsman Ramsays anförande, Bonden Bergen och Ingenieur Lindström Barn upptå att möjligt vis påskynda, hvarvid underd. anmäldt att Hr Huss hafft att meddela uppå att skynd upptå de ombud som blifvit vid: sådant afsände antagna, och gjorde vilja försöka att yrka på hastigt slut.

Cr 1820. den 22. April Sammanträdde Kgl Fysiska Hushållnings Sällskapets Ekonomi Utskott. Närvarande: Ordföranden Herr Lagmannen Dahl, Hr Hofrådet Redman, Hr Apothekaren Hollenfeldt, Hr Kammeraren Lantz och Hr Handelsmannen Nyman.

31.

Underskrifven Secreteraren anmälde att då Utskottets Protokoll utaf den 31. nästl. Martii, angående förhyrandet af mera för nästa år af Sällskapet, afsemot ofvan förmälde der utaf att Sällskapet Rend. fått sig eget

annat

hus, tillfört uti S. förordnade stadga S. med utskottet instämt uti den önskan att något antagligt anbud af Gärdskog måtte göras och förthy låtit frågan om lägrande af rum för nästa år anstå ännu ytterligare Utskottet att, efter anställd besigtning å detta hus afsemot de gårdar som nu och för kunna stå att köpas och äro på tillagan att de kunna af S. begynnelsen tillgängas, inkomma med utlåtande huruvida och till hvad pris Utskottet anser någon af dessa Hus köpas med hvad mera till denna gå gå kan anses lämpande.

Vidare anmäldt underskrifven tillföljde af denna S. anmodan hos Hr Conducteuren Arppe anhållit att han ville anställa besigtning ej mindre å detta hus än det så kallade Johnska, nemnes Hr Referendarie Secreteraren Nordin tillhörige hus invid Torget, samt dessmanska gården vid Klostergatan och Framb Professoren von Bellens gård vid Slottsgatan, hvilka alla, enl hvad till underskrifven blifvit anmäldt stå till

12. Apr. Ek. Utsk.
169.

köps och synes honom vara så belägne
att S., hvad läget beträffar kunde vara
med en och hvar af dem belåtere. H:
Conduktören Aeppe, ~~hade~~ som uti Ut-
skottet upkommit och nu var närvarande
anmälte härvid det han väl icke haft
tillfälle att å dessa Gårdar, ~~anställa~~
~~en så~~ enligt undertecknads önskan uprätta
ordentelig värdering och kostnadsförslag, öf-
ver de reparationer som erfordras, men
att han likväl med tillhjelp af Timmer-
män och murare å dem anställdt så
noggran besiktning, att han ansåg sig
om dem kunna gifva en så noggran
beskrifning, som erfordras för att bestäm-
ma Utskottets omdömme
Hvad således beträffar Ranckska ha-
set så synas ~~de~~ murarne vara goda och dugli-
ga, med undantag af några ställen mot
gården, som förefallit misstänkte att vara
fylda, dock hade den murare som jem
H: Conduktören besigtigade murarne
erinrat sig, att då detta hus upfördes
murarne blifvit ordentligen och af
godt tegel upförde; så vidt man kan

dömma synes ock vid grunden intet annat
att anmärka än att grundmuren är ~~dele~~
altför låg, så att teglen ligga nära jor-
den, ~~dele~~ och upförd af kullriga stenar,
hvilka hufva den olägenhet att teglen i
de understa hvarfvom brista, då de skola
ämnka sig efter grundmurens ojemnhe-
ter, några synnerliga reparationer synas
här icke heller vara vidare af nöden,
än att hvalfvom i källrarne böra
kilas och rappas, samt några nya tegel
~~uttagas~~ insättas i taket, som består af
så kallade stickteg, äfvensom det invid
porten upförde leder är odugligt och bör
å nyo upföras.
2:o Johnska huset har H: Conducto-
ren sig så väl bekant, att någon be-
siktning derå icke varit af nöden, utem
kunde H: Conduktören derom gifva det
intyg, att grunden där är fullkomligen god,
äfvensom murarne förösrigt mycket goda,
än att några rum äro skiljda med så
kallade Cloisons murar, af konvirke och
tegel sten, hvilka, ehuru nu fulleligen så-
kra likväl om S:e någon öfverbyggnad

skall ske, dock saknas mycken reparation
dette hus, som sist Sommar reparerads
med en kostnad af 400. Rd:r så för det
närvarande ick' ga' godt skick att vagn
följa någon vidare reparation på 30. år
tid där kan erfordras, än att Kökshus
det ick' kunnat sist Sommar fullbordas
inredes.

3:o på Hoffmanska gården hade H:r Con-
ducteuren låtit på flere fö:r:n:ål
utfatte stallen öppna Brädfodringen och de
vid funnit att timret uti byggningen
mot gatan är ganska godt, och
mera varaktigt än det dälig timmer
som nu finnes till salu hvarf för det
närvarande de flesta hus i Åbo uppföras,
och åsyn i d:o öfriga byggnadens är tim
rad sådant att det som de Brädfordras,
kan hålla i flere år:n. Men som alla
byggningen
hus bör få nytt tak, mellanbak
golf, fönster och dörar, och husfwud
byggnaden 8 bord förhöjas med na-
gra hvarf, för att få rummen höga
och en tillräckelig Gjus vind för d:s
modeller, så fordras här minst 2500.
Rd:r i reparationer men för denne Sum-
mas (eller högst 3000 Rd:r) kan H:r Conducteuren reparationen

kunna verkställas i anseende till
af fönster dörar och virke m. m. som dels
kunde ab gamalt förhållas dels ock vid
reparationen tillgripas.

4:o Samt professoren von Bellens går
här husfwud byggningen och åsyn af
ganska godt timmer och åsyn tillhusen är
för:st:ligt
i god Skick, dock erfordras här stora
strukan ab planken att ånyo uppföras af
ensom husfwud byggningen borde så väl lagt af
nytt tak, reparationer som ick kunna
göras för mindre än 7 à 800. Rd:r.

Uppå H:r Conducteurens Jalands anfört
tog Utskottet i förfallig prövning ut
anförd Skäl och tillföljd så väl härå, som
den särskilda kännedom flere af Ut-
skottets Ledamöter äga angå, i fråga
varande gårdar bör till S. afsyn
följande erfarenhet och Kalkyler.

1:o Uppå den fråga angå, om Salu-
på bör köpa Sjö hus så åberopar Sj
Utskottet sig vid sednare sammanträde
anförde Skäl hvarm högst vigtig det är,
minder för bevarande af S. effekter
från förstörelse, än dess Archi-
verk, Bibliothek och Modell samlingar
nes ordentelig uppställande och anpassning

att S. måtte kunna undgå olägenheterna
af flyttning, och då conjunturer för det
närvarande är sådan, att Ranksska hu-
set som erbjuder för 24000, Rd skulle kun-
na upbyggas för ~~[illegible]~~ en dubbeltså
stor summa, samt det tillkommen att vid sedelmyntets alt fort-
farande försämring, och då det icke lå-
ter tänka sig att ~~om~~ möjligen en rea-
lisation skulle ~~påtank~~ ske, den kom-
me att verkställas efter ~~[illegible]~~ coursbe-
räkning än i sednare tider varit gäl-
lande, det altid måste vara för en
kapitalist uträkning att förvandla
sitt sedelkapital till ett reale, så
kan Utskottet icke draga i betänkande
att tillstycka handel, så fort S. ~~[illegible]~~
då årliga reparationer och onera afräk-
nas, och hyra för hvad gårdarne haf-
va utöfver S. behof uptagen efterde
lägga priser hvarvid hyrorne för det
närvarande stå, kan i eget hus bo
för 500. Rd.

2o Angående tillgångarne till handel
så ehuru S. eget capital icke utgör
mer än 4000. Rd Rgs, så drager Utskottet
likväl icke i betänkande att tillstycka
det af Ahlmanska donations fondens kapitalen

så mycket lånas till enskildta fonden, som
till handelns fullbordande erfordras, men
med det uttryckeliga vilkor att, då Säll-
skapet ~~af~~ afslutar handel om en större sum-
ma än hela ~~dess~~ kapital utgör, S. vid
köpet bör göra det uttryckeliga förbehåll,
att huset står för säljarens risico intill
dess det är behörigen brandförsäkradt.
Bilmarkska fondens kapital kan vis-
serligen likaledes om, S. så för godt
finner, ~~[illegible]~~ eller så erfordras, af S. enskildta
fond lånas, då S. i alla fall är i till-
fälle att, om så skulle erfordras ~~fullgöra~~ ~~[illegible]~~ på
sätt kongl. Brefvet af den 12. febr. 1808.
innehåller, fullgöra Testatorförskrift
om utlånande af 16. Rd 32 ß. Bco ~~[illegible]~~ mot
3. p.c., till behofvande jordbrukare som
äro hugade att företaga någon up-
odling. Att ~~[illegible]~~ gårdshandeln skulle
ske för dessa fonders räkning kan Ut-
skottet icke tillstycka, såvida S. af Testa-
torne ~~han~~ och uti ofvannämnde kongl.
Bref han den förskrift, att medlen
böra mot 6. p.c. utlånas. Dessutom
torde, ifall Ranksska eller Johnska
husen handlas, en större del af sum-
man få innestå så att S. egen kassa

möjligen kan igenom Svahnska donationen
eller S. i öfrigt nu förbättrade finanser
vara: jadant stick, att behöfva lån
endast en mindre del af köpeskillingen.
Och skulle anbiljen emot hvad man nu
rimligen kan förutse, skandalöst visa
sig, att köpen blefve något utöfver hvad
S. nu betalar, så finns S. förvärfvad till-
gång det: tillfälle att vidkännas af-
ven en jadan utgift.

3:o Hvad åter gäller de gårdar om
hvilken köpande säga är betraffar, så
upptäcks öfven den följande öfversigt.
a. Johnska huset har följande lägenhe-
ter att uthyra: c

en Bod med Comfoir belägen med		300.
2ne Bagar Bodar 500. Rub.	—	400.
2ne Källare och 2ne num: Sadbygg-		
ningen		„ 100.
		5:= 800.
Källarskamt egen hyra	—	500
	Summa	1300.

Elfgat: årligen omen, med för-
utfallande deraf S., om der-
om i underdånighet ankalles,
skyller ingvartering tungan,
ungefär „ 50.

Salden återstår 1250. RC som à 7. p.c.
då num 1. p.c. räknas till de
årligen förfallande reparatio
nen, utgör interest för ett ka-
pital af RC vänn 18000. RC.

B.

Loffmanska gården

Hyra för denna utgör RC	—	„ 4500.—
reparationen upptages till	—	„ 3000.—
Brandförsäkring à 14,86 pc.		1114.24.
	Summa	8614.24.

Utom de num S. för dess
eget begagnande egen af nö-
den finnas här till uthyran-
de följande lägenheter:

Tvenne Kammar: byggningen		
till vänster på gården	—	„ 60.
	—	„ 60.
Dº dº		
2ne ditto på gården	—	40.
Ett stort magasin för hvilket		
om S., som i alla fall		
skall hyra ett jadant till		
sitt bruk, erfordras ditto		
till jadant behof, bör		
hvarje årligen räknas		100.
hvarje årligen räknas		400.

S. egen hyra beräknas till
under hvilken summa S.
årligen taxer: Stadshus
kunna få så många bi-

qvärnligheter som uti i frå-
gavarande gård.

Från de 660. Rd Loffmanska gården så-
lunda skulle lemna i hyra afgå ~~40~~ 30.
för årliga utskylder så att i alla fall
630. Rd ~~ellen pr.~~ återstå ellen att S.
på sitt där insatte kapital skulle äga
7⅓ p.c.

C.

Ranckska ~~[illegible]~~ Gården.

För denna begäres väl nu
21,000 Rd men som Utskot-
tet har sig bekant att H. Se-
creteraren von Rancken er-
bjudit detta hus på andra
händer till salu för 20,000 Rd så an-
tages att det kan fås
till köps för ——— .. 20,000.
Att sätta de små briss-
fälligheter i stånd som nu
finnas antagas ——— . 300.
brandförsäkrings afgift à
4,7. p.c ——— .. 954.5.
S:a 21,254,5.

Utom de rum S. för det
närvarande begagnar fin-
nas här att uthyra föl-

jande lägenheter:
Den Bod med Contoir och
Magazin Handl. Hjelt
för det närvarande be-
gagnar och hvarföre i hy-
ra betalas ——— 250.—
Den bod med 2. kamrar,
2:ne Magaziner och en
källare som Handl. Wid-
bohm begagnar, och för
hvilka han årl. betalar 300.
15.
1. Bagare bod ———
Tvenne salar, 2 kamrar
kök, ~~ett~~ stort domestik
rum, Bagarstuga, Wagns
leder, källare, fähus och
stall hvarmed ett mindre
hushåll kan vara belåtet
uptager till ——— .. 250.
45.
1. Källare ——— 500.
S. egen hyra ——— 1350.

Härifrån afgå för årliga
onera . 70.—
Så att S. skulle hafva
af sitt i denna gård ned-
lagda kapital ——— 1280.
eller 6 1/25 p.c.

D.

v. Stellenska Gårdens pris är	9500.
reparationer äro minst för	— 1000.
Huset är brandförsäkradt för 4000. Rd återstå således 6500, Rd à 14,86. p.c.	— 965,44.
	Sa 11,465.44.

Här är att uthyra, utom hvad S. till eget behof behöfver:

Trädgården uptages årl. till	— 100.
3ne kamrar uptagas till	70.
Magazinen kunna här vara att uthyra för	— 50.
S. egen hyra, utföres lika som i Loffmanska gården till	400.
	Sa 620. Rd

Således, då 30. Rd för årliga utskyt den afdragas icke mer än 5 1/6 p.c. på kapitalet.

Vid öfvervägande utaf alla de här ofvan anförde omständigheter anser Utskottet Hr Referendarie Secreteraren Steenlins hus vara för S. mäst lämpligt såsom välbeläget, väl inredt och lämpligt för S. behof och i synnerhet såsom befriädt från de reparationer alla de öfriga husen i mer och mindre mon tarfva, och som för en och hvar kostsamme i synnerhet äro det för corporationer och allmänna inrättningar. Hvad åter angår det pris S. derför bör erbjuda, såvida Hr Referendarie Secreteraren Steenlin, efter hvad Hr Conduktören Arppé förmälte, uppå dess ~~[illegible]~~ gjorde förfrågan huruvida dess hus stod till sala, icke velat utsätta pris utan önskade att höra S. bud för att derefter bestämma huruvida Gården skulle säljas eller icke, så ansåg Utskottet sig härvid böra till grund taga det pris hvartill dylika gårdar förut blifvit sålde, och då nyligen framl. Commerce Rådet Tjäders hus blifvit såldt för 16,500. Rd och denna i flere afseenden

22. apr. 195

är att anse af högre värde så anser Ut-
skottet sig icke kunna tillstycka att S.
erbjuder mera än Femton Tusende Rd. Rgs.

Näst denna handel anser Utskottet
handeln af Loffmanska gården vara för
månlig emedan S. där äger alla nödig
beqvämligheter, ~~och~~ för sin modell sam-
ling får en hjusare vind, än på nå-
got af de öfriga ställen, och kan
bo för mindre 270 Rd. så att 230 Rd. skulle
årligen kunna inbesparas af hvilken
inkomst, om den årligen förräntades,
och då nybyggnad efter en så gran-
delig reparation som här öfvan förs-
lags, icke kan på lång tid behöf-
vas, enom 30. år ett kapital af 16,800
Rd. skulle upstå som vore mer än till-
räckligt för en nybyggnad af träd.

Hvad de öfriga tvenne gårdarne
angår, så anser Utskottet sig för in-
gen del kunna tillstycka handel
af v. Hellenska gården, såsom dels
mäst afläyset belägen af alla de 4.
i förslag varande, dels onerös för

stora sträckor af geter och plank som
skola underhållas, samt så dyr att
handeln deraf icke heller bär sig.

Hvad åter Rankska helset beträffar
så är väl det både ganska väl beläget
och ~~att~~ såsom vida rymligare att för-
drage framför det Johnska, men som nytt tak snart blir nödvändigt och
Utskottet frugtar att ~~om S. ...~~
när en gång reparation blir af nöden,
som förhända snart inträffar, och man
en gång börjar att röra vid murarne de
till äfventyrs finnas såsom ~~alla~~ de flesta äldre
hus här i staden af sådant tegel, så
dåligt murbruk och så vanslöst up-
förde, att så godt som nybyggnad blef-
ve af nöden, så anser Utskottet sig icke
böra tillstycka dess handel till det at
satte priset, eller till högre pris än högst
Sexton Tusende Sex Hundrade Sextio Sex
Riks dr. Rgs., eller samma pris som
blifvit för Tjäderska gården erlagt

in fidem

C. C. Böcker

År 1820. den 2. Maji sammanträd-
de Ekonomi Utskottets Ordförande H.
Lagmannen Dahl, och af Ledamöterne

Hem Hofrådet Redman, Hr Apothekarekol. Tersfeldt, Hr Kammeraren Laing och Hr Magr Daniel Ehrström, hvarvid Protokollet för sednaste Sammanträde upläste och justerades.

In fidem
C Ahlroth

År 1820, den 4. Maji Sammanträde af Kejserliga Hushållnings Sällskapets Ekonomi Utskott: Närvarande Hr Lagmannen Dahl, Hr Kammeraren Palmén, Hr Doktor von Haartman, Hr Kammeraren Laing och Hr Rådmannen Lindström.

§ 1.

Vid anställd val af Ordförande uti Utskottet utsedan Sednaste Halfåret af V. S. 3:dje är utfallo rösterne Palmén åt Hr Kammeraren Palmén erhöll 2:ne och Hr Lagmannen Dahl, Hr Hofrådet Redman och Hr Bankohofdirigenten Lemberg hvardera en, hvarföre och emedan Utskottets Ledamöter, för afgörandet utöfver den Frågan där Skiljaktiga meningar Eljest sporde vara utgöra 7. kommo Ledamöters vota Vår inhämtas blir bestämmande af Ordföranden.

In fidem
C Ahlroth

Uppläst för
Dahl

År 1820. den 13. Maji Sammanträde af Kejserliga Hushållnings Sällskapets Ekonomi Utskott: Närvarande: Hr Lagmannen Dahl, Hr Rektoren Elfgren, Hr Pastor Grönlund, Hr Kammeraren Laing Hr Rådmannen Lindström och Hr Apothekaren Kjöllerfeldt.

§ 1.

Sedan Hr Rektoren Elfgren, Hr Pastor Grönlund och Hr Apothekaren Kjöllerfeldt afstämmat Sin votering Jemte Hr Lagmannen Dahl och 1. eppe Kammeraren Palmén och Som Sjelfves beträffande Rösten Utkommit hvardera 3:ne röster Stod till Lottning då Utskottets Ordförande utnämnde Kammeraren Palmén.

§ 2.

Till Ordförande för dagen utvaldes Hr Lagmannen Dahl.

§ 3.

Underskrifvades Secreterare Ahlroth anmälte Hr Intendenten Eppe sitt Uppdrag att anställa ordentlig Syn och Besiktning öfver de Tillfälligheter Som kunna finnas vid Bankens Hus att åbona Finnas vid Bankens Hus att åbona Jemte, derom anmodad Hr Arkitekten

Allen Twilken åsyn, med Tillhjelp af Mu-
raremestren Lindman förrättat en noggran
syn och inlemnat att Kostnadsförslag
öfver de Brisfälligheter som vid detta hus
finnas att ~~anmärka~~ reparera. Detta inspek-
mend som förmäler Utskottet nu till granskn-
ning och finner att mesterne Enke årofyl-
da, utan uppförde af ~~grund~~ Tegel, men
att grunden på en längd af 11. af vid vå-
ren och 21¾ af vid den östra ändan
bör omläggas, samt att Kostnaden för
denne reparation blifvit prövad till
509. Rub. 71. Kop. De öfrige Brist-
fälligheters reparation är prövad
till 393. Rub. 81. Kop. Utskottet anser
att Kostnaden vore nog ringa beräknad
hvarvid tillika underrättas Ar-
kitekten Allen, hvilken jemväl vägat
att för sitt vid besiktningens an-
ställande och kostnadsförslagets upprät-
tande haft. besvär, ~~begärt~~ emot-
lagen någon ersättning, förklarar att
som S. kammare att handla detta hus
och vilja låter anse med reparationer-
na till nästa vår, Hr Arkitekten där-
vill utan någon ersättning bestyra om

Så att hela repara-
tions kostnads-utgör
903. Rub. 42. Kop. B.A.

Ψ Förutsätt man bidra-
ga till en så vis-
sen ersättning för-
man, ~~som bestyra~~

Rodu

reparationens verkställande, hvarvid Hr
Arkitekten hade tillsyn, huruvida någon
del af timmer skulle kunna
inspareras, än att kostnaden
skulle öfver-
skrida förslaget.

Efter Utskottets igenom dennes
andra del vare utredt, att den för-
nämda Utskottet i sitt tillbakasända
utlåtande den 22. nästl. April yttrat, an-
gående murarnes beskaffenhet i detta
hus, så ogrundad, anser Utskottet Sig
likväl böra tillstyrka att S., försand
detta hus icke kan lås för 1. Januarii
allen 1666: Rd: 32 Sk: 24 Pf:
Guld, fullföra bör tillhandla sig den
Hoffmanska gården, jemte den Hr Referen-
dario Leuderum Nordins hus icke
för tio, 15, 20, eller vilja Utskottet, den
förra jemte åborsplatsen af
den sednare Utskottet till det förra
det uti ofvannämnde Tillkänd anfört
att nemb S. uti Hoffmanska gården
kan bo för 270. Rd och att af d. 230.
Rd som årligen till/årligen betalas, om
de ordinarie förrentas, ifall kapitalet upptas
uti 30. år, ett kapital af 16,800. Rd,
finns om behof, medlet icke att obetydlig,
dock efter en grundlig reparation kan hållas

Ψ Såsom underrät-
nad om gemenligen
mälde,

Ψ och då S. ~~ej~~ med
de hyror, som i när-
varande conjunctur
äro att påräkna, icke
kan i det Rankska
huset bo för min-
dre än 500. Rd.

i 50. å 66,700. Rd en summa som för-
model åfvenda skall vara tillräkelig att
upföra en byggnad af sten tillräke-
lig för S. behof, ~~[illegible]~~ vidare här tillägg-
ga ~~[illegible]~~ hura, då S. ~~[illegible]~~ angelägen-
heten, likasom hvarje corporations äro
i större fara än enskildta att vanvårdas,
det möjel kunde hända att S. brand-
försäkrings rättighet genom försum-
mande utaf procenters inbetalning af
andra prästanda ~~[illegible]~~ ginge förlorad, och
S. af en iråkad brandskada stadna
i större förlust än hela dess förmö-
genhet utgör, och anser Utskottet den
för för sin del det vara rådligast att
S. icke inlåta sig uti större handel än
det kan hoppas att snart medagna
tillgångar bestrida.

§. 4.

Beslöt att detta protokoll skulle
af H:r Ordföranden justeras för att
kunna i S. den 15. dennes förbringas

in fidem

C. Stöcker

År 1820. den 31. ~~[illegible]~~ Juli sam-
manträdde Kiesl. Finska Hushållnings
Sällskapets Ekonomi Utskott. När-
varande Ordförande H:r Kamme-
raren Palmén, H:r Lagmannen Dahl
H:r Pastor Grönlund, H:r Magn-
docens Ehrström och H:r Råd-
mannen Lindström.

§. 1.

Å anledning af S. anmodan vid dess sam-
manträde den 25. dennes, att Utskottet ägen inkomma med
förslag till köpekontrakt om Loffmanska
gården och utlåtande öfver de åtgärder som
vidare i anledn. af denna gårdshandel
blifva af nöden, granskade och justerades
ett af undertekand Secreterare upsatt
förslag till samma kontrakt.

Vidare ansåg Utskottet sig böra hos S.
förslå att S., till erhållande utaf de medel
som erfordras för så väl hjelfva gårdsköpet,
som de nödvändige reparationerna, ~~[illegible]~~ ville, i stället
för att upsäga vissa lån, hvarof mången gälde-
när kunde blifva i dessa svåra penninge tider
försatt uti stort bryderi, hällre upsäga till
en början en hjönde del af hvarje lån, och att Bref derom borden afgå
borändes bref härom afgå till en och hvar
gäldenär, att denna andel af kapitalet

Ehvad Länd å
Hyllt uppå 3. allen
6. månaden uppsäg-
ning

Borgerskap Tits S. inbetalad innom dissemdrand No-
vember månads utgång, vid risk att å an-
nat fall hela kapitalet af S. uppsäges.
Till desto större Jakerhet, att en och hvar
måtte Lära erhålla Lärdom, underrättelse, bord.
dejunté en annorlunda Lärom uti så väl Alm.
som finlands allm. Tidn. införas.

Brandförsäkring af Gården: del Skick den
Hos del nedvarande besinnes bör Skattad
del första och en Beskrifning: Jadant af-
Gende med del första upprättas, Som demnäst
anställande ville Utskottet föreslå att S. måtte
anmoda Kl. Conductören Aspegren, som förut
vid gårdens besiktigande Tjänst.

in fidem
C. Nordin

Ctr 1820. den 21:a Sept. Närvarande
uti Ekonomi Utskottet: Ordföranden Kl.
Kammarn Malmén, Kl. Lagmannen Dahl,
Kl. Rådmannen Lemberg, Kl. [illegible]
[illegible], Kl. Kammarn Lamby, Kl.
Nåsman Grönlund, Kl. Rådmannen Lind-
ström och Kl. Apothekaren Rotterfeldt.

§ 1.

Till Utskottets nästkommande Sammanträde remitterad den af underlydande Sockenmän vid
Sällskapets sednaste Sammanträde införmedelst
skrifs, angående planen vid reparationen af
Kl. Sällskapets gård Följande:

Dipt. Kl. J. P.

inkl. d. 1. Sept. 1820.

200.

Sedan Kapit. om Skiss finska Rusthållnings Säll.
Skapets gård numera är afslutad förkommer så väl
i anledning deraf som ock för den afslutna reparatio-
nen af gården, afskillja frågan som fordra ett snart
afgörande, och anhålla jag nu ödmjukast att få till
S. afgörande hemställa följande frågepunkter.

1:o Skall någon af de byggnader som komma att
undergå reparation utbytas. Då elsstadens är ett
så nästa tillstånd, att de icke kunna utan stor
fara eldas, en del reparationen torde skiss kunna
med fördan verkställas, och gård och uthus behöf-
vas för uplaggande af de till byggnaden nödiga
materialier och den summa som möjl. kund.
så icke öfverstiga 150. Rr. Skulle jag för mindre
anse att ingen annan byggnad borde utbytas
än den mitt på gården.

2:o Såsom princip för den plan vid reparationen
kommer att följas anstår jag S. att behagas att
man med så mycket, att alla bliftvar väl, starka
och, och tätt sittande spröjt och pryd-
ligt, än att onödan om och något 1000:de kat
af reparations kostnaden.

3:o Sällskapet borde snart afgöra huru K. S.
vill upplåta hela detta bestyr, ty att skulle
upptaga vanligt vis granskn utskott och af S.
utsedde, kan naturligt vis ej ske. Om S. så be-
hagar vill jag äfven mig detta, men med del för-

ty hvarj, om och
endast husbehofs-
tig säg,

behåll att sedan visse allmänna principer blif-
vit af S. antagne och till efterrättelse förskrif-
ne, fritt få handla efter bästa vitt och förstånd.
Att kunnige personer altid skola rådfrågas
derom hoppas jag S. är öfvertygadt.

4° Såsom grunden får jag till S. ödmju-
kast hemställa

a) Alla rum höjas till C. alnar. På
det vinden måtte blifva tillräckligen ljus
och hög höjes den med 2. alnars stockhvarf,
öfver vinds golfvet, och förses med halfcirkel
bågiga fönster, uti frisen af den list hvar
med hufvet förses.

b.) På södra gafveln inrättas uppå vinden en Salmer
3. fönster till modellkammare. Den vär-
mes med rör ledde från underliggande eld-
städer.

c.) Förstagen inrättas till Tambern. U-
tan för denne blifver en farstuga af
bräder.

d.) Byggningen brädfordras, och målas med
oljofärg. Jag har varit sinnad att förslå
dess revetering med tegel, men kunnige per-
sonen afstyrka den, såsom fordrande ofta re-
parationer.

e.) Byggningen får enkelt brädtak, täckt med
Gefle tegel. Ett i Tyskland försökt sätt att

~~täcke med~~ gjuta taktegel af tackjärn, hade
jag ämnat förslå S., men som det blif-
ver minst 7 à 8. gånger dyrare, torde S. till-
gångar icke medgifva att täcka deruppå.
Med järnplåtar nedtill och Bläck ränna
torde ~~byggningen~~ taket likväl böra för-
ses.

f. Byggningen till vänster om första
porten höjes att rummen bli 4¾ à 5. alnar-
förse med nya golf, ~~och~~ tak, fönster och
kakelugnen, brädfordras och täckes like-
ledes med tegel tak.

g. Byggningen under berget carseras så-
som gammal och ohund. En del af dess
timmer kan begagnas till stora bygg-
ningens höjande.

h. Lilla porten slås igen. Gården plan-
teras med träd och buskar.

i.) Mindre omständigheter såsom be-
stämmande af kakelugnens dörrars och fönsters be-
skaffenhet, innemens målning och meuble-
ring m. m. öfverlemnas åt den som bygg-
~~nad~~ bestyret uppdrages.

k.) Penningen utlemnas af Ordförän-
den på vanligt vis, och redovisas för dem
på en gång, sedan byggnaden är fullän-
dad.

+ försäljande af gamle meublen

3:o När skall S. Gökes frihet för ingen-
ting.[2]

6:o Hvem skall det nu förhållas, då gär-
den är brandförsäkrad för 1300. Rd B:o
och ingen, åtminstone icke mot veder-
gå vandt svarande förhöjning icke läm-
kunna fås.[2]

7:o Ehuru S., om ock orgeanhämn-
ne skulle fordra 4000. Riksd:r Rgs.,
lord, Jeden oförsynt byggnads bli-
vit erkyndt, kunna, om intresset ock
nas till 6. p.c. af gårdens taxt värde
ber för 200. Rd, lord det likväl va-
ra rådligast att S. i god tid ville
vara betänkt upptaga lämplandt af
en fond till Nybyggnad, och att för-
lag de fonder, som till byggen bi-
drags, betalas för Fem Hundrade
Riks:r Rgs., hvilken summa S.
jämlijen kan få, alles de begrun-
lighter som följa med denna gård, och
att de oförskyldt andelen af Skatt-
mästaren bord glemmas utlåna, och att
Jarlskilds Contoh falenda gjorde
S. Nybyggnads Contoh. Åbo, den 1. Sept
1820.

ditto angående hoy upsatte under pröfning
jemte 2:ne andre, med stemmo Jak gemenskap
ägande, som undertecknad vid anhörd att få an-
föra, nemligen:

1:o Att Säterlagen måtte Hans Majestäts ankär-
lan att få till sin Trädgård intaga ett stycke
af det ofvanliggande Wreon berget, som är af den
beskaffenhet, att med tillämpande af lätt mull
kunnar och kunde åtven kirsbärs träd där kom-
de förekomma, hvarmed af mindre staden än Säl-
lupet gård med tiden skulle erhålla en stor
prydnad.

2:o Undertecknad som har staden länge kommit
en sticka gesäll, Joppulica, af en obemärkt
skicklighet. Han har ibland annat åtnjutit un-
dervisning vid Åbo academien i Sverige och har
förhanden den bästa condition med vederbörande
der; Men som vederbörande skräddare fordra
för en man som med en så stor skicklighet för-
nar, nykterhet, arbetsamhet och en sällsynt
noggrannhet vid alla sina arbeten, hafwer de emel-
lanåt för 1½ år sedan gjorde underdånigst ansök-
ning vackt en pension som hvart året, som
de med sjukdom utmattad, sken skulle vara
minne och erkänsla att med den vidare
concurren. Då undertecknad på en gång önskade
både att i någon mon underlätta en ordem af
medgången så mycket möjligt man, och att få

[2] med undantag af
1:sta punkten, som
S. allaredan äger.

202

alt Snickare arbetet i Sällskapets gård af hans
hand förfärdigadt, hade det förekommit honom
möjligt att då Sällskapet ~~kunde hos den Högvälla~~
~~Magistraten anhålla om Bursk, för denna~~ ofta
är i behof af Snickare Biträde till modellers
förfärdigande, och ingen derivi kan med större
noggrannhet är denna man gå till ~~vinga~~ hugade, S.
kunde hos den Högvälloff Magistraten
på sådan grund anhålla om burskap
för ~~denna man~~ honom, såsom Sällskapets modell ma-
kare, med rättighet för honom derjemte att,
då S. icke för honom ägde arbete, ~~på~~ till
sin utkomst jemväl med vanligt Snickare
arbete Biträde andra.

Stad undertecknad hålande andragit fann
Utskottet godt att till alla delar tillstycke,
med det tillägg, att Utskottet anser anstryk-
ningen af Sällskapets hus bora göras med
livrolje målning, såsom af säkrare varaktighet
och obetydeligen förökande kostnaden, och att
ifall den Högvälloff Magistraten, efter hö-
rande af vederbörande Skrå Embete finner
sig befogad att ~~X f~~ afslå den föreslagna
burskaps ansökningen, underdånige behöra
derföre då bora i Kiss Senaten anföras
Beträffande åter de iti punkterne 5 & 6. så an-
sag Utskottet ingvartenings frihet ej kun-
na söka, förän lagfarten är sluten, och fast
bref erhållet, och att, hvad gårdens brandför-

säkrande angår, ny vändning å gården bör
sagas, då den blifver å nyo bebyggd,
och den sedan i Sverige ~~Stor~~ brandför-
säkras, hvarvid S. får sig den gam-
la brandförsäkrings summan till godo
beräknad.